

GHID

PENTRU PROFESORII
CARE PREDAU DISCIPLINA ȘCOLARĂ
RELIGIE

LA CLASA A IV-A

PROPUNERI DE ACTIVITĂȚI

COORDONATORI:

DR. IOAN POPA-BOTA

PR. PROF. UNIV. DR. ȘTEFAN ILOAIE

GHID

PENTRU PROFESORII
CARE PREDAU DISCIPLINA ȘCOLARĂ
RELIGIE

LA CLASA A IV-A

PROPUNERI DE ACTIVITĂȚI

Coordonatori: Dr. Ioan-Popa Bota, Pr. Prof. univ. dr. Ștefan Iloaie, Facultatea de Teologie Ortodoxă din cadrul Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca

Referent: Conf. univ. dr. Antoaneta-Firuța Tacea, Facultatea de Psihologie și Științele Educației din cadrul Universității București

Autori:

Dr. Paula Bud

Dr. Alexandra Budu

Mihaela Cosmuța

Dr. Teodora-Ilinca Mureșanu

Dr. Stelian Pașca-Tușa

Dr. Ioan Popa-Bota

Dr. Adriana Rotar

Tehnoredactare și copertă: Florin-Vlad Ghețea

Grafică: Oana Raluca Ghețea, Emilian Andrei Tămaș

Editura *BASILICA* - 2018

ISBN: 978-606-29-0290-2 (format electronic)

www.editurapatriarhiei.ro

editura@patriarhia.ro

INTRODUCERE

Disciplinele de studiu din învățământul preuniversitar românesc, în majoritatea lor, au trecut printr-un proces de optimizare curriculară și metodologică, adaptat la ritmul, nevoile și dinamica societății noastre actuale.

Același proces de optimizare a fost aplicat și la *Programa școlară pentru disciplina Religie – cultul ortodox, clasele a III-a și a IV-a*, care a intrat în vigoare în sistemul de învățământ începând cu anul școlar 2015–2016 (pentru clasa a III-a), respectiv din anul școlar 2016–2017 (pentru clasa a IV-a), aceasta făcând trecerea de la modelul de proiectare curriculară centrat pe obiective la modelul centrat pe competențe.

Ținând cont de faptul că și conținuturile programei au fost reînnoite, elaborarea unui *Ghid* orientativ pentru profesorii care predau Religie a apărut ca o necesitate.

DE CE un Ghid de Religie (pentru clasa a IV-a)?

- Pentru a pune la dispoziția cadrelor didactice exemple de activități adaptate noii programe școlare pentru clasa a IV-a, aprobate prin Ordinul Ministrului nr. 5001/02.12.2014¹;
- Pentru a susține efortul profesorilor de Religie de a fi mereu „pe poziții”, pregătiți pentru a răspunde cu mult tact didactic, energie și inventivitate, provocărilor elevilor.

CINE suntem?

- Suntem o echipă tânără de profesori cu experiență în predarea disciplinei Religie în învățământul preuniversitar, echipă coordonată de un cadru didactic universitar din cadrul Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca;

- Suntem o parte dintre profesorii care au coordonat și dezvoltat programele de formare din cadrul Proiectului PREL, „Perfecționarea cadrelor didactice din învățământul preuniversitar care predau disciplina Religie”, contract POSDRU/157/1.3/S/134267², unicul proiect de anvergură acreditat, cu binecuvântarea Patriarhiei Române.

CE oferă *Ghidul* cadrelor didactice?

- O abordare dinamică, adusă în actualitate, în ceea ce privește predarea Religiei în ciclul primar, prin propunerea de activități și aplicații noi;
- Activități care includ o serioasă fundamentare biblică, patristică și liturgică – specific ortodoxă;
- Activități variate ca stil de lucru, specifice fiecărui autor. De aici rezultă adresabilitatea largă a **Ghidului**: fiecare profesor poate să aleagă activități care se potrivesc stilului său de predare;
- Posibilitatea de a utiliza secvențial (modular) diferite exerciții din activități de lucru diferite, în funcție de competențele vizate, în funcție de etapele lecției sau de nivelul clasei la care se predă.

¹ Programa este disponibilă la următoarea adresă:

http://patriarhia.ro/images/pdf/Invatamant_pdf/Programa_Religie_Cultul_ortodox_clasele_III_IV_aprobata_Omen_5001_02_12_2014.pdf

² Pagina proiectului PREL: http://video.elearning.ubbcluj.ro/?page_id=534

CE oferă Ghidul elevilor?

- Ocazii multiple de a-și dezvolta inteligența emoțională;
- O încurajare în a discerne valorile reale de pseudo-valori;
- Propunerea experienței sentimentului empatic și a capacității de proiecție în viitor a unor posibile situații: multe exerciții îi pun pe elevi să își imagineze *cum ar fi dacă...*, *ce ar fi făcut dacă...*, *ce ar fi zis dacă...*;
- Suport pentru exprimarea liberă și dezvoltarea creativității, imaginației, a gândirii analitice și a celei critice;
- Provocarea de a găsi și de a face noi analogii de tip inter- și transdisciplinar;
- Activități actualizate: echipa de autori și-a asumat realitatea că actuala generație de elevi nu se mai mulțumește exclusiv cu metodele tradiționale de predare, bazate pe dictarea, asimilarea de informație și reproducere mecanică a acesteia.

CÂND apare Ghidul?

- La momentul unei înnoiri curriculare și de viziune în zona disciplinei Religie – cultul ortodox.

CUM este conceput Ghidul?

- Ca un posibil suport alternativ la manualele și auxiliarele didactice utilizate în predare: activitățile sau secvențele acestora pot fi folosite ca atare sau combinate;
- Sugestiile metodologice sunt integrate în fiecare activitate, la etapa potrivită a lecției.

CÂT acoperă Ghidul din timpul unei ore de Religie?

- De trei ori mai mult decât strictul necesar: fiecare conținut are câte trei activități, profesorului fiindu-i asigurată cu siguranță „acoperirea” integrală a celor 45-50 de minute ale orei de curs.

Mulțumim lui Dumnezeu că ne-a învrednicit să ducem la bun sfârșit redactarea acestui *Ghid* și avem nădejdea că acesta va fi de folos atât profesorilor cât și elevilor.

*

Cu profundă recunoștință, îi mulțumim colegei noastre din Facultatea de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca, lect. univ. dr. Paula Bud – trecută la Domnul la data de 2 mai 2017, la vârsta de 33 de ani – pentru dăruirea, devotamentul și profesionalismul ei, pentru calitățile deosebite pe care le-a pus în slujba semenilor și a lui Dumnezeu, a Binelui și a Frumosului, pentru implicarea în demararea, derularea și finalizarea proiectului „Perfecționarea cadrelor didactice din învățământul preuniversitar care predau disciplina Religie” (PREL), cât și pentru inițierea și coordonarea redactării acestui ghid, până la un punct.

Pr. prof. univ. Ștefan Iloaie
Dr. Ioan Popa-Bota

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII PREVĂZUTE ÎN PROGRAMA ȘCOLARĂ: LUMEA – CASĂ PENTRU TOȚI OAMENII

ACTIVITATEA 1: CASĂ SAU ACASĂ?

Prerechizite ale învățării:

Copiii știu că:

- Lumea a fost creată de Dumnezeu.
- Un bun creștin se îngrijește de păstrarea naturii și a vieții.
- Dumnezeu poartă de grijă tuturor.

Concepte cheie:

- *Dumnezeu*
- *natură*
- *lume*
- *viață*
- *casă*

Competențe specifice:

- 1.1. Compararea unor opinii cu semnificație religioasă, exprimate în raport cu diferite situații de viață
- 1.2. Sintetizarea principalelor îndatoriri ale unui creștin, pe baza valorificării unor situații din viața cotidiană, a exemplelor unor persoane din Biblie și a unor sfinți
- 1.3. Analizarea modului în care sunt aplicate reguli de comportament moral-creștin, în diferite contexte de viață familiare
- 2.2. Analizarea unor tipuri de relații și atitudini sociale, din perspectiva moralei religioase, pornind de la situații concrete

Resurse:

Umane: *elevi, profesor*

Materiale: *text suport, fișă de lucru, creioane, caiet*

Metodologice: *povestirea, explicația, conversația*

Temporale: *50'*

Spațiale: *sala de clasă*

Forme de organizare:

individual, frontal, de grup

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII

Exercițiu (10')

Discuție dirijată. Activitatea poate debuta cu o discuție dirijată, prin care elevii să identifice elementele care diferențiază „o casă” de „acasă” (membrii familiei, camera proprie, mediul familiar), acordând atenție situațiilor particulare ale copiilor pentru care fiecare dintre termeni poate constitui o sursă de discriminare (de exemplu: copii provenind din casele de copii, copii orfani, cu părinți plecați la muncă în străinătate etc.).

Exercițiu (5')

Ordonează cuvintele astfel încât să rezulte o propoziție corectă:

noastră unde familia acasă este se locul află

Exercițiu (25')

Joc de rol. Citiți pe roluri dialogul de mai jos (trei personaje: Irina, Sebastian, povestitorul).

Casă sau acasă

Irina și Sebastian au terminat orele și, pentru că locuiesc pe aceeași stradă, merg împreună spre casă. Pe drum discută despre ultima oră din program:

Irina: Tu ai înțeles ce voia să spună doamna de *Religie* cu *casa creștinilor*? Că eu nu prea sunt lămurită.

Sebastian: Cred că doamna de *Religie* se referea la faptul că **Biserica este casa creștinilor**. Nu asta ai înțeles și tu?

Irina: Ba da, dar parcă doamna zicea că toată lumea poate fi casa noastră și eu asta nu înțeleg. Cum poate toată lumea să fie casa noastră?!

Sebastian: Poate pentru că noi, toți oamenii, suntem creați de Dumnezeu și am primit pământul ca pe o casă în care să trăim.

Irina: Aaaaa! Acum am înțeles! Deci nu e ca acasă la fiecare!

Sebastian: Păi... ar putea fi! Că acasă îi avem pe părinți și în lume Îl avem pe Dumnezeu care e Tatăl nostru, cum zice doamna.

Irina: Aha! Deci, până la urmă, doar cosmonauții pot spune cu adevărat că merg acasă, când se întorc pe Pământ. Că doar noi suntem permanent aici!...

a) După citirea textului, marchează cu A (adevărat) sau F (fals) propozițiile de mai jos:

- Omul a fost creat de Dumnezeu.
- Doamna profesoară L-a prezentat pe Dumnezeu la ora de Religie ca pe un unchi de al nostru.
- Casa creștinilor este Biserica.
- Toți oamenii ar trebui să trăiască în lume ca într-o familie mai mare.
- Oamenii au primit de la Dumnezeu pământul ca pe o casă.

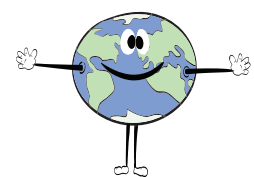
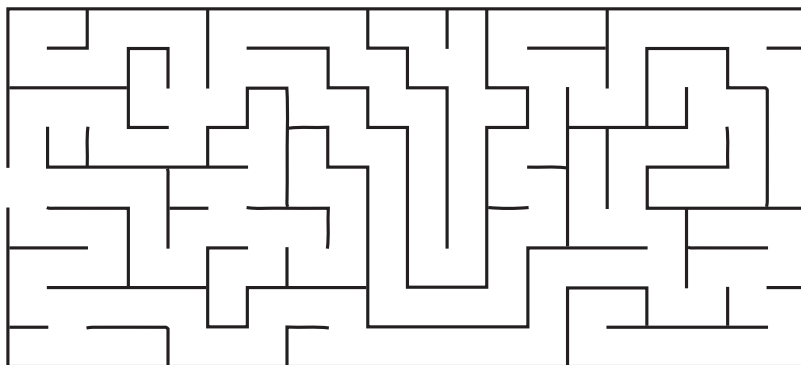
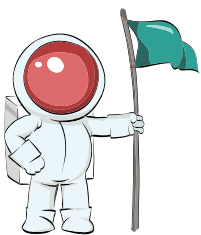
b) Prin ce fapte arătăm că pământul este pentru noi „acasă”, pentru că Dumnezeu l-a creat și ni l-a dăruit? Cum este potrivit să ne îngrijim de acest dar?

- _____
- _____
- _____
- _____
- _____

Evaluare (10')

1. Ajută-l pe Cosmo să ajungă acasă:

2. Cum crezi că arăta casa Fecioarei Maria atunci când a venit Arhanghelul Gavriil să îi vestească Nașterea Domnului Iisus Hristos? Descrie scena, având în minte expresiile: *lumină cerească, liniște desăvârșită, pace divină*.

Explicații cu rol de sprijin pentru cadrul didactic:

- Elevii sunt invitați să își exprime părerea în cadrul unui dialog care urmărește să îi responsabilizeze în ceea ce privește formularea și exprimarea unor opinii personale.
- Jocul de rol are menirea de a încuraja elevii să își exprime eventualele nelămuriri legate de temele discutate la clasă, astfel încât conținuturile predate să fie receptate corect și complet.
- Exercițiile propuse în continuare vizează însușirea semnificațiilor corecte ale termenilor *casă* și *acasă*.

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII PREVĂZUTE ÎN PROGRAMA ȘCOLARĂ: LUMEA – CASĂ PENTRU TOȚI OAMENII

ACTIVITATEA 2: CASA LUI DUMNEZEU – CASA NOASTRĂ

Prerechizite ale învățării:

Copiii știu că:

- Lumea a fost creată de Dumnezeu.
- Un bun creștin se îngrijește de păstrarea naturii și a vieții.
- Dumnezeu poartă de grijă tuturor.

Concepte cheie:

- *Dumnezeu*
- *natură*
- *lume*
- *viață*
- *casă*

Competențe specifice:

- 1.1. Compararea unor opinii cu semnificație religioasă, exprimate în raport cu diferite situații de viață
- 1.2. Sintetizarea principalelor îndatoriri ale unui creștin, pe baza valorificării unor situații din viața cotidiană, a exemplelor unor persoane din Biblie și a unor sfinți
- 1.3. Analizarea modului în care sunt aplicate reguli de comportament moral-creștin, în diferite contexte de viață familiare
- 2.2. Analizarea unor tipuri de relații și atitudini sociale, din perspectiva moralei religioase, pornind de la situații concrete

Resurse:

Umane: *elevi, profesor*

Materiale: *text suport, fișă de lucru, creioane, caiet*

Metodologic: *povestirea, explicația, conversația*

Temporale: *50'*

Spațiale: *sala de clasă*

Forme de organizare:

individual, frontal, de grup

DEFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII

Exercițiu (20')

Discuții preliminare pornind de la următoarele sugestii:

Care este casa lui Dumnezeu pe pământ?

Când mergem în casa lui Dumnezeu?

Ce ne impresionează și ne încântă cel mai mult în casa lui Dumnezeu?

Citiți textul de mai jos:

Acasă la Dumnezeu

Într-un sat, pe un deal, o echipă de muncitori lucra de zor, să termine de ridicat o biserică. Mai aveau puțin de lucrat la acoperiș și clădirea avea să fie gata. Pictorii deja veniseră în sat și așteptau și ei să fie acoperită biserica, pentru a o putea împodobi cu multe chipuri frumoase de sfinți. De dimineața până seara, pe lângă muncitori se tot plimba ctitorul bisericii, un om cu multă dare de mână. „Să puneți cărămizile cum trebuie!” le spunea el muncitorilor. „Să aveți grijă la acoperiș!” le striga el de jos meșterilor. „Să-mi faceți o biserică mândră, în care să mă pot ruga și să mă simt eu bine!” le dădea el în grijă tuturor.

La finalizarea construcției, când pictorii se apucau de lucru, ctitorul a mers la cele mai renumite ateliere să dea comandă de sfeșnice, candelabru, strane, sfinte vase și tot ce mai trebuie în biserică. Tuturor le spunea cu mândrie: „Să lucrați cu grijă cele mai frumoase modele! Îmi fac biserică și vreau să fie cea mai aleasă!”. Meșterii se uitau lung la ctitor, dar niciunul nu spunea nimic.

Când biserica a fost pictată aproape în întregime, ctitorul a căutat cea mai reușită poză a sa și le-a dat-o să-l picteze și pe el la intrare, lângă părintele mitropolit. Era în culmea fericirii și povestea tuturor ce biserică și-a zidit și cât de mândru este de ea. Apoi a mers la părintele mitropolit împreună cu preotul satului pentru a cere sfințirea bisericii. Ctitorul spuse: „Am venit, părinte mitropolit, să ne spui când poți sfinți biserica mea din sat!” Mitropolitul se uită la el și răspunse: „Biserica ta? Eu nu sfințesc decât bisericile lui Dumnezeu, în care toți credincioșii cinstesc Sfânta Treime! Așadar, cine va fi cinstit în biserica din sat?”

Ctitorul, înțelegându-și greșeala, și-a plecat rușinat capul și a răspuns: „Dumnezeu va fi cinstit în biserica din sat! Este casa Lui.... și a tuturor creștinilor care Îl cinstesc!”

Identifică în text replicile ctitorului. Care dintre ele crezi că ar trebui modificate și cum ar trebui să sune, astfel încât să fie plăcute lui Dumnezeu? Completează în spațiile de mai jos:

Replica ctitorului

Reformularea replicii

<hr/> <hr/> <hr/>	<hr/> <hr/> <hr/>
-------------------	-------------------

<i>Replica cititorului</i>	<i>Reformularea replicii</i>

Exercițiu (20')

a) Ordonează cifrele de mai jos astfel încât să rezulte afirmația Sfântului Apostol Pavel (1 Timotei 3,15):

- Dumnezeului
- este
- Casa
- a adevărului
- lui
- Biserica
- viu
- care
- stâlp
- și
- temelie
- Dumnezeu
- celui

_____ (1 Timotei 3,15)

b) Descrie mai jos ce îți place cel mai mult în casa lui Dumnezeu și explică de ce.

Evaluare(10')

Identifică sensurile cuvântului **casă** din versetele de mai jos:

a. Și Iisus a zis lor: Scris este: „**Casa** mea, **casă** de rugăciune se va chema, iar voi o faceți peșteră de tâlhari!” (Matei 21,13).

- b. „Cu siguranță să știe deci toată **casa** lui Israel că Dumnezeu, pe Acest Iisus pe Care voi L-ați răstignit, L-a făcut Domn și Hristos.” (*Fapte 2,36*)
- c. „Unul din farisei L-a rugat pe Iisus să mănânce cu el. Și intrând în **casa** fariseului, a șezut la masă.” (*Luca 7,36*)
- d. „În **casa** Tatălui Meu multe locașuri sunt. Iar de nu, v-aș fi spus. Mă duc să vă gătesc loc.” (*Ioan 14,2*)

Explicații cu rol de sprijin pentru cadrul didactic:

- Discuțiile preliminare pregătesc abordarea temei propuse: *Biserica este casa lui Dumnezeu.*
- Textul și exercițiile aferente vizează receptarea corectă a noțiunii de *Biserică* în sensul de *spațiu de închinare aparținând întregii comunități.*
- În plus, prin introducerea unor exerciții construite pe baza textelor biblice, elevii sunt familiarizați cu textul *Sfintei Scripturi* și cu modul de lucru specific acesteia.

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII PREVĂZUTE ÎN PROGRAMA ȘCOLARĂ: LUMEA – CASĂ PENTRU TOȚI OAMENII

ACTIVITATEA 3: CREȘTINII IUBESC ȘI ÎNGRIJESC PĂMÂNTUL

Prerechizite ale învățării:

Copiii știu că:

- Lumea a fost creată de Dumnezeu.
- Un bun creștin se îngrijește de păstrarea naturii și a vieții.
- Dumnezeu poartă de grijă tuturor.

Concepte cheie:

- *Dumnezeu*
- *natură*
- *lume*
- *viață*
- *casă*

Competențe specifice:

- 1.1. Compararea unor opinii cu semnificație religioasă, exprimate în raport cu diferite situații de viață
- 1.2. Sintetizarea principalelor îndatoriri ale unui creștin, pe baza valorificării unor situații din viața cotidiană, a exemplelor unor persoane din Biblie și a unor sfinți
- 1.3. Analizarea modului în care sunt aplicate reguli de comportament moral-creștin, în diferite contexte de viață familiare
- 2.2. Analizarea unor tipuri de relații și atitudini sociale, din perspectiva moralei religioase, pornind de la situații concrete

Resurse:

Umane: *elevi, profesor*

Materiale: *text suport, fișă de lucru, creioane, caiet*

Metodologice: *povestirea, explicația, conversația*

Temporale: *50'*

Spațiale: *sala de clasă*

Forme de organizare:

individual, frontal, de grup

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII

Exercițiu (10')

Inițiați o discuție pe baza diferențelor dintre cele două imagini. Întrebări orientative:

- Crezi că imaginile sunt făcute în aceeași țară?*
- În care dintre cele două spații din imagine ți-ar plăcea să te plimbi?*
- Ce putem face, pentru a trăi într-un mediu asemănător celui din prima imagine?*
- Cum putem îmbunătăți situația prezentată în a doua imagine?*
- Când te gândești la Grădina Raiului, cu care dintre cele două imagini o poți asocia?*

Exercițiu (20')

a) **Joc de rol.** Citiți pe roluri dialogul de mai jos (7 personaje: Jupiter, Pământ, Venus, Pluto, Mercur, Marte, povestitorul).

Pământul supărat

Într-o zi, în spațiu, planetele au observat că pământul și-a schimbat culoarea și s-au speriat. Pământul, după cum știți și voi, mai este denumit și *planeta albastră*. Numai că, în acea zi, era de un roșu aprins! Mirate, celelalte planete l-au întrebat:

Jupiter: Frățioare, ai pățit ceva? Ți este rău? Nu mai ai culoarea ta cea frumoasă, ești roșu... ca un rac! Ba mai rău, roșu ca Mercur!...

Pământul: Cum să nu fiu roșu? Sunt! De supărare m-am înroșit!

Venus: Dar cine te-a supărat atât de rău încât să te înroșești? Ai speriat toate planetele din jur!

Pământul: Vă rog să mă iertați că v-am dat emoții, dar nu voi sunteți de vină. Oamenii care mă locuiesc m-au supărat. Ei nu fac altceva toată ziua decât să arunce hârtii și alte gunoaie, să taie pomii fără rost, să scoată toate resursele din adânc, fără să le folosească unde este cu adevărat nevoie! Și pe urmă, tot pe mine mă consideră neprietenos cu ei, pentru că nu mai rodesc așa cum făceam cândva și pentru că nu îi protejez de radiațiile solare. Dar uitate ce mantie găurită am!

Pluto: Vai, sărăcuțul de tine! Până și eu care sunt mic și locuiesc cel mai departe ți-am văzut mantia ferfeniță, de multă vreme!

Mercur: Și ce-ai de gând să faci? Ei știu că suferi? Ce crezi că se schimbă acum, că ai luat culoarea mea preferată?

Pământul: Știu și ei că m-am înroșit, pentru că au cosmonauți în spațiu. De altfel, văd că deja se iau măsuri și încep, încet-încet, să mă simt mai bine!

Marte: Așa e! Văd că-ți revine culoarea! Bieții oameni! Cred c-au tras o spaimă!

Pământul: Dar eu?!...

b) **Pălăriile gânditoare.** Se împarte colectivul de elevi pe grupe; fiecare grupă are câte o pălărie.

Pălăria albă: Ce credeți că au făcut oamenii pentru ca Pământul să redevină albastru?

Pălăria verde: Dacă pământul este casa tuturor oamenilor, cum credeți că ar trebui să ne comportăm cu el?

Pălăria roșie: De ce trebuie creștinii să se îngrijească de Pământ?

Pălăria albastră: Ce putem face noi, cei mici, pentru ca Pământul să rămână o casă primitoare pentru toți oamenii?

Pălăria galbenă: Cum credeți că arăta Pământul la început, când încă nu fusese poluat, când Adam abia dăduse nume animalelor?

Exercițiu (10')

a) Lucrează cu colegul de bancă și propune 5 reguli de comportament creștin față de natură.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

b) Completează textul de mai jos cu expresiile și cuvintele care lipsesc:

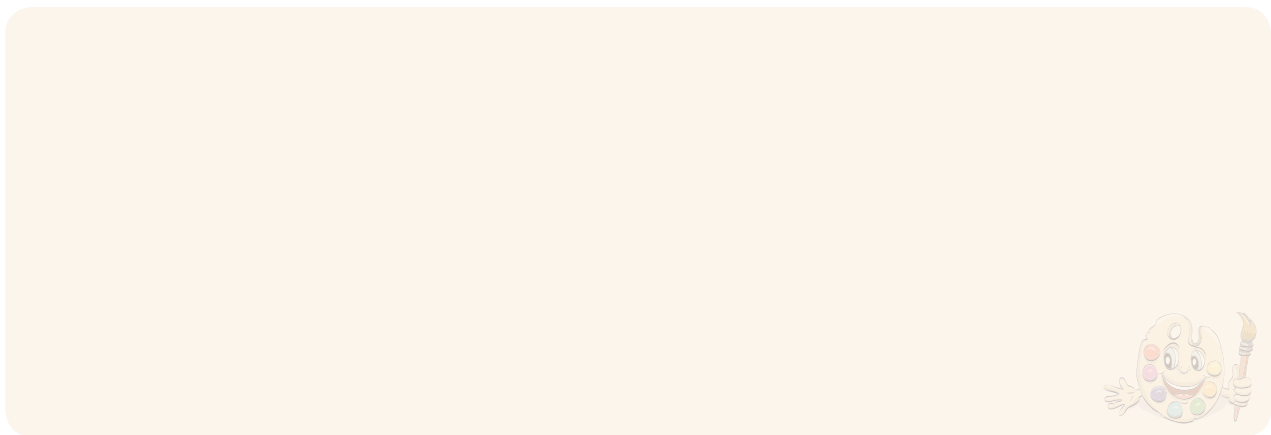
_____ este casa tuturor creștinilor. Dumnezeu L-a creat și i l-a dat lui _____ să-l stăpânească. După Adam este rândul nostru să îl îngrijim și să îl _____. Dacă noi nu respectăm _____ lui Dumnezeu nu putem avea o casă frumoasă. Noi ne dorim o _____ frumoasă, în care să ne jucăm și să creștem fericiți.

Evaluare (10')

a) Imaginează un dialog (de 10-12 replici) între animalele care au avut de suferit de pe urma neglijenței omului față de creație.

b) Știai că au fost sfinți care au fost ajutați de animalele sălbatice de-a lungul vieții lor? Delfini, urși și chiar lei au slujit apostolilor, mucenicilor și altor sfinți, datorită apropierii lor de Dumnezeu, Creatorul tuturor! Imaginează-ți un peisaj în care toată natura trăiește în comuniune cu omul și desenează-l în spațiul de mai jos.

Explicații cu rol de sprijin pentru cadrul didactic:

- Discuția preliminară pe baza imaginilor responsabilizează elevii cu privire la bunele practici în intervențiile asupra naturii.
- Jocul de rol încurajează elevii să își exprime opiniile legate de temele discutate și conținuturile predate, astfel încât să fie receptate corect și complet.
- Metoda pălăriilor gânditoare vizează stimularea creativității elevilor, pe baza unei teme date, în cazul de față, raportarea corectă la responsabilitatea omului față de întreaga creație.

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII PREVĂZUTE ÎN PROGRAMA ȘCOLARĂ: FIECARE OM ÎȘI CAUTĂ PROPRIA CALE ÎN VIAȚĂ

ACTIVITATEA 1: CAUTĂ ȘI VEI GĂSI!

Prerechizite ale învățării:

Copiii știu că:

- Omul a fost creat de Dumnezeu liber, cu posibilitatea de a alege.
- Simplul fapt că Dumnezeu ne-a creat unici și irepetabili ne conduce la concluzia că fiecare avem un **rost** pe lume.
- Găsirea propriului **rost** implică un efort, o căutare a sinelui.

Concepte cheie:

- *creștinism*
- *rost*
- *sine*
- *cale*
- *căutare*
- *cunoaștere/autocunoaștere*

Competențe specifice:

- 2.1. Descrierea comportamentelor relaționale din cadrul grupurilor de apartenență
- 2.2. Analizarea unor tipuri de relații și atitudini sociale, din perspectiva moralei religioase, pornind de la situații concrete

Resurse:

Umane: *elevi, profesor*

Materiale: *Biblia, post-it-uri, laptop, videoproiector, boxe, fișă de lucru*

Metodologice: *lucrul cu Sfânta Scriptură, conversația euristică, problematizarea*

Temporale: *50'*

Spațiale: *sala de clasă*

Forme de organizare:

individual, frontal

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII

Exercițiu (15')

a) Profesorul vine la oră cu o Biblie în mână. În Biblie va insera câteva bilețele (post-it) care să reprezinte indicarea versetelor pe care câte un elev trebuie să le găsească și să le citească cu glas tare. Primul post-it va include primele cuvinte ale versetului, pentru a familiariza elevii cu procedeul căutării. La următoarele versete căutate vor fi plasate celelalte indicii de căutare.

Se recomandă următoarea ordine în căutarea de indicii:

a. [Despre Înțelepciune]:
„Apropie-te de ea
cu toată inima, din
toate puterile urmează-i
căile...”(Sirah 6,26-28)

b. Sirah
7,32-34

c. Facere
28,20-21

d. Deuteronom
5,32-33

e. Psalmul 1,6

f. Ioan 14,6

b) Pe baza textelor „descoperite” de elevi, profesorul inițiază un dialog, urmărind să sublinieze ideea centrală a celor șase versete: **căutarea**, **găsirea**, **urmarea** și **păzirea** unei anumite căi în viață.

Exercițiu (25')

Vizionați împreună cu elevii materialul video intitulat: *Fiecare om își caută propria cale în viață* de http://video.elearning.ubbcluj.ro/?page_id=2463, dezvoltat în cadrul proiectului PREL (www.predareareligiei.ro).

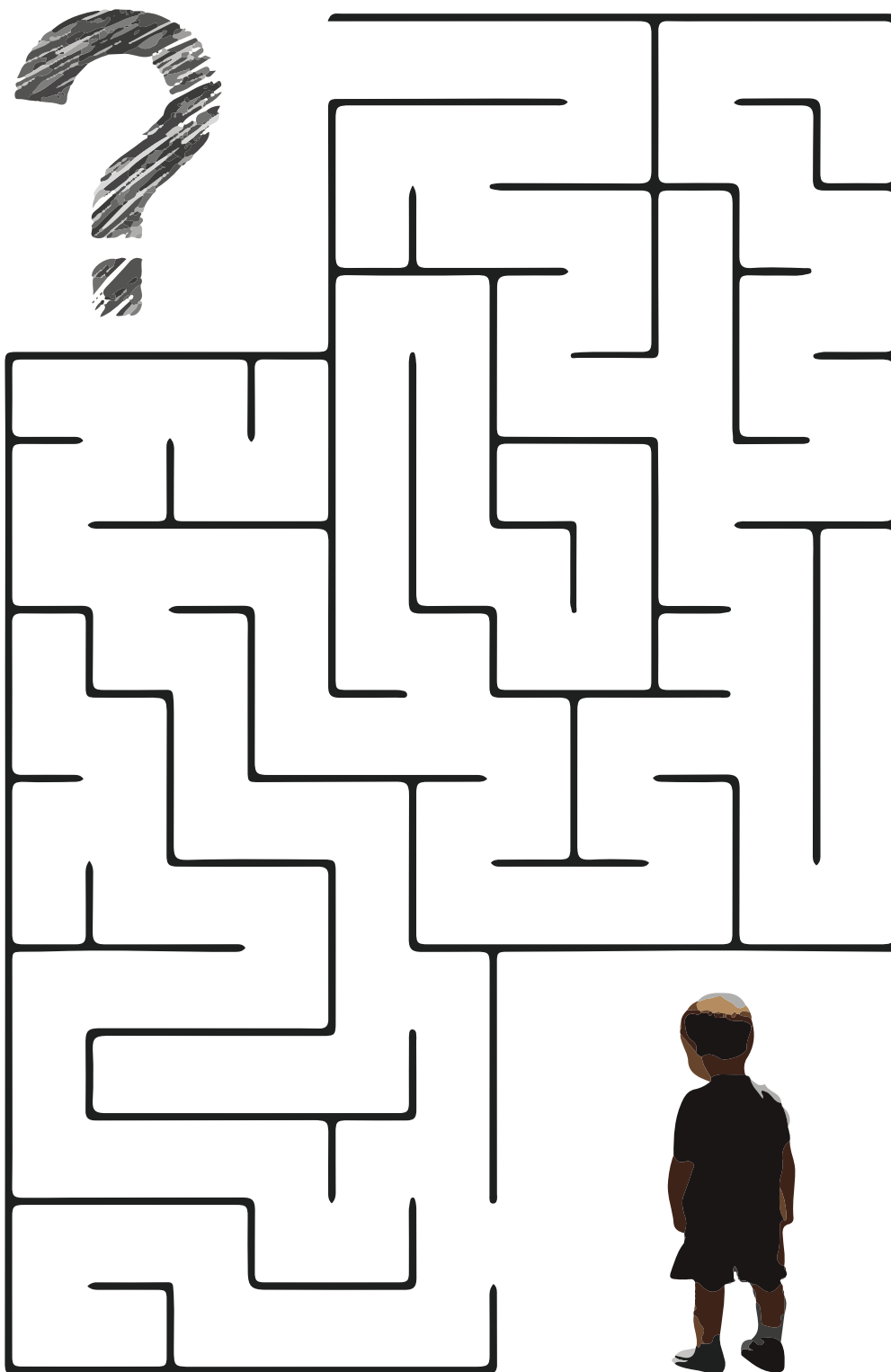
a) Întrebați elevii cum ar fi reacționat dacă ar fi fost în locul personajului principal din materialul video. Apoi provocați-i, îndeosebi pe cei care susțin cu tărie faptul că ei ar alege ceea ce vor, chiar împotriva voinței părinților (profesorul va accentua supărarea părinților, amenințarea cu tăierea finanțării, renegarea...).

b) Următoarea etapă este una a **problematizării**: poate exista o deplină ascultare față de părinți și în același timp o deplină libertate de a alege singur?

Evaluare (10')

În finalul lecției, elevilor li se va distribui o fișă de lucru în care vor trebui să parcurgă și să găsească drumul printr-un labirint. Elevilor li se va cere să completeze pentru destinația finală a drumului labirintului o meserie pe care își doresc să o urmeze, apoi să își argumenteze alegerea.

Explicații cu rol de sprijin pentru cadrul didactic:

- Elevii sunt familiarizați cu modul de căutare a versetelor în Sfânta Scriptură.
- Etapa următoare presupune utilizarea gândirii critice și analitice pentru a descoperi tema comună a versetelor căutate.
- Materialul video este adaptat din punct de vedere al complexității pentru capacitatea de receptare a mesajului de către elevii clasei a IV-a.
- Evaluarea prin intermediul labirintului îl va transpune pe elev în parcurgerea unui simbolic drum inițiativ spre viitoarea meserie.

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII PREVĂZUTE ÎN PROGRAMA ȘCOLARĂ: FIECARE OM ÎȘI CAUTĂ PROPRIA CALE ÎN VIAȚĂ

ACTIVITATEA 2: „FACĂ-SE VOIA TA!”

Prerechizite ale învățării:

Copiii știu că:

- Un bun creștin caută să împlinească poruncile lui Dumnezeu și voia Sa.
- Dumnezeu voiește ca toți oamenii să se mântuiască.
- Omul a fost creat liber să aleagă în legătură cu viața sa.

Concepte cheie:

- *creștinism*
- *voie*
- *sfinți*
- *libertate*
- *ascultare*

Competențe specifice:

- 2.1. Descrierea comportamentelor relaționale din cadrul grupurilor de apartenență
- 2.2. Analizarea unor tipuri de relații și atitudini sociale, din perspectiva moralei religioase, pornind de la situații concrete

Resurse:

Umane: *elevi, profesor*

Materiale: *Biblia, Liturghier, Carte de povești – Ion Creangă*

Metodologice: *lucrul cu Sfânta Scriptură, conversația euristică, problematizarea*

Temporale: *50'*

Spațiale: *sala de clasă*

Forme de organizare:

individual, frontal

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII

Exercițiu (20')

Propuneți elevilor să intre temporar în rolul corului de la biserică și să răspundă cu „Doamne miluiește” la cererile din ectenia mare. Dumneavoastră roștiți cuvintele preotului (diaconului) iar atunci când răspunsurile diferă, exemplificați („Preasfântă Născătoare...” și „Ție Doamne!”). Important este să accentuați textul: „Pe noi înșine și unii pe alții și **toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm!**”

Apoi discutați cu elevii *ideea de dăruire a vieții noastre lui Hristos*. Ca provocări, puteți valorifica următoarele întrebări:

- Ce înțelegeți voi prin „dar”? (în sensul de cadou)
- Care credeți că este cel mai prețios dar pe care l-am primit noi de la Dumnezeu? (viața)
- Ce am putea noi, oamenii, să *Îi* dăruim lui Dumnezeu drept mulțumire? (rugăciuni, fapte bune... și „toată viața noastră”)
- „Păi e viața mea. Fac **ce vreau** cu ea!” – ce le veți răspunde celor care afirmă așa ceva?

După diferitele răspunsuri primite, rugați elevii să rostească rugăciunea *Tatăl nostru*. La pasajul „facă-se voia Ta”, invitați-i să se oprească și să repete această sintagmă. De aici veți putea conduce treptat discuția spre *nevoia de a corela voia noastră cu voia lui Dumnezeu*.

Exercițiu (20')

Făcând legătura cu rugăciunea *Tatăl nostru*, deschideți un Liturghier și explicați elevilor că preotul mai rostește o serie de rugăciuni „în taină”, fără să fie auzit de credincioși. Recomandarea noastră este ca elevilor să li se dea impresia că au acces acum la ceva „secret”, împărtășindu-li-se fragmente din textele rugăciunii. Rugăciunea pe care profesorul o va citi este cea care precede rostirea rugăciunii „Tatăl nostru”, textul acesteia fiind următorul:

„Ție, Stăpâne, Iubitorule de oameni, *Îți încredințăm toată viața și nădejdea noastră* și cerem și ne rugăm și cu umilință cădem înaintea Ta: învrednicește-ne să ne împărtășim, având cuget curat, cu cereștile și înfricoșătoarele Tale Taine ale acestei sfinte și duhovnicești mese, spre lăsarea păcatelor, spre iertarea greșelilor, spre părtășia/comuniunea cu Sfântul Duh, spre moștenirea împărăției cerurilor, spre îndrăznirea cea către Tine, iar nu spre judecată sau spre osândă.”

(Rugăciune din Sfânta Liturghie a Sfântului Ioan Gură de Aur, *Liturghier*, Ed.

IBMBOR, București, 2000, p. 170)

”

Discuția va putea fi dirijată înspre încredințarea vieții noastre „în mâinile lui Dumnezeu”, accentul fiind pus pe purtarea de grijă a lui Dumnezeu față de oameni.

Puteți valorifica, apoi, o analogie cu una dintre poveștile aflate în lista de lecturi obligatorii pentru ciclul primar, și anume *Fata babei și fata moșneagului* - de Ion Creangă, cu precizarea faptului că ascultarea față de Tată/Părinte conduce la împlinirea binelui. Deși povestea este deja cunoscută elevilor, se pot reciti următoarele pasaje care reliefează însoțirea fetei moșneagului în viață de către Dumnezeu:

a) **Moșneagul o îndeamnă pe fată să meargă** „încotro te-a îndrepta Dumnezeu”...

b) **Sfatul moșneagului către fată:** „*te sfătuiesc, ca un tată ce-ți sunt, ca, orișiunde te-i duce, să fii supusă, blajină și harnică...*”

c) **Fata recunoaște purtarea de grijă a lui Dumnezeu atunci când ajunge la casa Sfintei Dumini:** „*...umblând din loc în loc, m-am rătăcit. Dumnezeu însă m-a povățuit de-am nimerit la casa dumitale și te rog să-mi dai sălășluire.*”

d) **Sfânta Dumini îi confirmă îndrumarea și grija lui Dumnezeu:** „*Cu adevărat numai Dumnezeu te-a îndreptat la mine și te-a scăpat de primejdii.*”

e) **Sfânta Dumini este cea care, în schimbul unei slujiri cinste astăzi** din partea fetei, îi promite răsplata de **mâine:** „*Eu sunt Sfânta Dumini. Slujește la mine astăzi și fii încredințată că mâine n-ai să ieși cu mâinile goale de la casa mea.*”

Evaluare (10')

Imaginează-ți că ești fata moșneagului care tocmai a fost alungată de la casa ei. După câteva zile petrecute pe drum, ai hotărât să îi scrii tatălui tău. Ce anume i-ai scrie?

Explicații cu rol de sprijin pentru cadrul didactic:

- Pasul 1 va asigura captarea atenției și implicarea întregii clase prin cântare.
- Etapa următoare va problematiza pe marginea ideii de voință a omului și voie a lui Dumnezeu.
- Textul suport al rugăciunii rostite în taină implică o continuitate a mesajului rugăciunii *Tatăl nostru*.
- Pasul 4 va fixa cunoștințele prin analogia cu povestea *Fata babei și fata moșneagului*.

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII PREVĂZUTE ÎN PROGRAMA ȘCOLARĂ: FIECARE OM ÎȘI CAUTĂ PROPRIA CALE ÎN VIAȚĂ

ACTIVITATEA 3: CINE VREAU SĂ FIU

Prerechizite ale învățării:

Copiii știu că:

- Pentru a trăi este nevoie ca fiecare om să aibă un loc de muncă.
- Fiecare om poate să își aleagă în mod liber o meserie dorită.
- Este importantă să alegem o meserie adecvată calităților noastre.

Concepte cheie:

- *creștinism*
- *rost*
- *sfinți*
- *cale*
- *meserie*
- *cunoaștere/autocunoaștere*

Competențe specifice:

- 2.1. Descrierea comportamentelor relaționale din cadrul grupurilor de apartenență
- 2.2. Analizarea unor tipuri de relații și atitudini sociale, din perspectiva moralei religioase, pornind de la situații concrete

Resurse:

Umane: *elevi, profesor*

Materiale: *Biblia, o oglindă, fișă cu text suport*

Metodologice: *lucrul cu Sfânta Scriptură, conversația euristică, problematizarea*

Temporale: *50'*

Spațiale: *sala de clasă*

Forme de organizare:

individual, frontal

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII

Exercițiu (20')

Cadrul didactic vine la ora de curs cât mai neîngrijit, într-un mod amuzant, în așa fel încât elevii să îl atenționeze la un moment dat. Până atunci, el va urma etapele obișnuite ale lecției. În cazul în care elevii nu observă sau nu îndrăznesc să îi atragă atenția profesorului, acesta poate simula discret o reflexie în geam... Sceneta va continua cu o scurtă autocritică ironică: „Vai, domnule profesor/doamnă profesoară, cum v-ați permis să intrați așa la oră? Nici nu mai semănați a profesor!”

Apoi, sub pretextul punerii în rânduială, profesorul va scoate din geantă o oglindă iar după ce se aranjează, va întoarce pe neașteptate oglinda spre un elev, întrebându-l:

- „Ce vezi dumneata aici?”

(Cel mai probabil răspuns) „Pe mine!”

- Ia stai, să îl întrebăm pe colegul de bancă. Dumneata pe cine vezi alături?

- Pe [Ionică]...

- Eu parcă îl văd pe domnul inginer Ionică... Dar ce ar fi să acceptăm următoarea provocare? Fiecare dintre voi să scrieți pe o foaie, în secret, ce meserie credeți că i s-ar potrivi colegului de bancă și să argumentați pe scurt. Dar, cât se poate de onest!

După ce elevii finalizează descrierea, provocarea se dublează! Acum, fiecare va scrie pe foaie ce meserie crede că se potrivește propriei persoane! La final se vor citi două sau trei descrieri, confruntându-se alegerile.

Exercițiu (20')

a) Lecturați împreună cu elevii poezia *Ce miros au meseriile* de Gianni Rodari. Textul poeziei este următorul:

Orice meserie
Are un miros copii!
A pâine și a plăcinte
Miroase-n brutării.

În orice tâmplărie
În sat sau la oraș,
A scânduri noi miroase,
A vrafuri de talaș.

Un vopsitor miroase
A lacuri de vopsit,
Geamgiul întotdeauna
Va mirosi a chit.

Șoferul are-n haină
Mirosul de benzină,
Un muncitor, mirosul
De uleiuri de mașină.

Miroase cofetarul
A nuci și scorțișoară
Iar un halat de medic
A doctorie amară!

A brazdă aromată
A câmp și spic bogat
Va mirosi țăranul
Ce merge la arat!

Va mirosi a pește
Pescarul cel vânjos,
Și numai trândăvia
Nu are vreun miros.

b) Discutați cu elevii pornind de la următoarele întrebări:

- Cunoști pe cineva care este [brutar/șofer/mecanic]? (trecerea spre particular, spre identificare)
- Ai avut vreodată nevoie de serviciile/ajutorul lui? (trecerea de la identificare spre importanța lui)
- Cum l-ai putea descrie? (trecerea la particularități ale meseriei).

Accentuați ideea: „Din câte văd, deși ați descris diferite persoane cu diverse meserii, toți sunt oameni, la fel ca noi. Doar echipamentul/uniforma ne poate „trăda”... Fiecare dintre noi **ar putea alege** una dintre aceste meserii...”

c) Provocarea merge din nou spre particular printr-un exercițiu oral:

- Pe același principiu urmat în poezie, descrie ce miros ar avea viitoarea ta meserie.
- Argumentează care e utilitatea și de ce e importantă viitoarea ta meserie?

d) Profesorul va face o incursiune în lumea personajelor biblice, accentuând ideea că majoritatea oamenilor pe care Dumnezeu i-a ales să facă parte din planul Său de mântuire al lumii aveau ocupații cât se poate de simple. Personajele propuse: Avraam, Moise, David (păstori), Sfinții Apostoli (pescari).

Evaluare (10')

Alege un personaj biblic dintre cele enumerate anterior, explică de ce l-ai ales și argumentează importanța respectivului personaj.

Metodologie:

Intenția evaluării este de a crea *joncțiunea* personajului biblic ales cu propria persoană.

Explicații cu rol de sprijin pentru cadrul didactic:

- Pasul 1 va asigura spargerea gheții și captarea atenției.
- Etapa următoare impune un exercițiu empatic și imaginativ, pe structura unui binom, în ceea ce privește meseria care crede elevul că i se potrivește colegului de bancă. Astfel se face pregătirea pentru introducerea următorului conținut, mergând de la general spre particular.
- Textul suport al poeziei va fi cel care fixează clar câteva structuri de meserii și structuri ale alegerii.
- Pașii 5 și 6 au rolul de a prezenta personaje biblice reale, cu un important rol în planul de mântuire a lumii, personaje cu care elevii se pot identifica în diferite trăsături de personalitate.

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII PREVĂZUTE ÎN PROGRAMA ȘCOLARĂ: BIBLIA ȘI BISERICA ARATĂ CALEA SPRE DUMNEZEU

ACTIVITATEA 1: SCRIERILE SFINTE ALE BISERICII - GHID SPRE VEȘNICIE

Prerechizite ale învățării:

Copiii știu că:

- Biblia cuprinde „povestiri religioase” care vorbesc despre Dumnezeu.
- Biserica este constituită din toți oamenii care cred în același Dumnezeu.

Concepte cheie:

- *creștinism*
- *Scriptură*
- *iubire*
- *mântuire*

Competențe specifice:

- 1.1. Compararea unor opinii cu semnificație religioasă, exprimate în raport cu diferite situații de viață
- 1.2. Sintetizarea principalelor îndatoriri ale unui creștin, pe baza valorificării unor situații din viața cotidiană, a exemplelor unor persoane din Biblie și a unor sfinți

Resurse:

Umane: *elevi, profesor*

Materiale: *Biblia, fișă de lucru*

Metodologice: *problematizarea, conversația euristică, lucrul cu Sfânta Scriptură*

Temporale: *50'*

Spațiale: *sala de clasă*

Forme de organizare:

individual, frontal

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII

Exercițiu (20')

BIBLIA sau **SFÂNTA SCRIPTURĂ** este numită de Sfântul Ioan Gură de Aur „scrisoare a dragostei divine”. Dumnezeu ne-a descoperit, în paginile ei, care este calea către El, ce să împlinim ca să fim aproape de El și cum să ducem o viață pe placul Lui. În același timp, împlinirea voinței Lui ne deschide calea spre viața veșnică. Pentru a ne referi la Sfânta Scriptură, putem folosi mai multe numiri: *Biblia, Scriptura, Scripturile, Legea Domnului*.

” Cercetați Scripturile, că socotiți că în ele aveți viață veșnică. ”
” Și acelea sunt care mărturisesc despre Mine. (Ioan 5,39)

a) Discută cu profesorul și colegii pe tema următoarelor întrebări:

Ce înțelegi prin „a cerceta” Biblia sau Sfânta Scriptură?
Tu faci acest lucru?

Ce credem noi
despre viața
veșnică?

Cine este Cel care
ne adresează aceste
cuvinte?

Ce înseamnă că
Scriptura sau Biblia
mărturisește
despre El?

Metodologie:

Întrebările pot varia în funcție de intenția cadrului didactic și interesul manifestat de către elevi spre un anumit aspect al temei.

b) După ce ai înțeles sensul versetului, cum ai spune același lucru cu alte cuvinte? Propune o reformulare în spațiul de mai jos:

Exercițiu (25')

Am văzut, la exercițiul anterior, că în Sfânta Scriptură aflăm viața veșnică. Dar ce este viața veșnică? Să vedem ce ne învață Mântuitorul Iisus Hristos în Evanghelia Sa:

„Și aceasta este viața veșnică: *Să Te cunoască pe Tine,* singurul Dumnezeu adevărat, *și pe Iisus Hristos pe Care L-ai trimis.* (Ioan 17,3) ”

La această cunoaștere a lui Dumnezeu și a Fiului lui Dumnezeu întrupat, Iisus Hristos, avem acces în **BISERICĂ**. Despre acest loc, Sfântul Ioan Gură de Aur spune că este:

- „o **casă** ale cărei pietre toate sunt cimentate în același ansamblu;”
- „un **staul** în care toate oile sunt menținute sub același toiag păstoresc;”
- „o **împărăție** ale cărei subiecte sunt armonios unite sub o autoritate supremă și repartizate în funcții diferite spre binele comun;”
- „un **trup**;”
- „**casa** lui Dumnezeu;”
- „**clădire** ridicată prin sufletele noastre.”

a) Discută cu profesorul și colegii modul în care Sfântul Ioan Gură de Aur descrie Biserica.

b) Tu cum ai explica ce este Biserica? Ce este ea pentru tine? Formulează trei definiții diferite.

Pentru mine, Biserica este...

a. _____

b. _____

c. _____

Metodologie:

Încurajați elevii să se exprime cât mai personal, indiferent cât de simplă li s-ar părea definiția pe care o propun, ce înseamnă biserica pentru ei.

Evaluare (5')

Imaginează-ți că s-au pierdut cărțile Sfântului Ioan Gură de Aur și toți apelează la tine pentru a-și aminti exact ce spunea el despre Sfânta Scriptură și despre Biserică.

Ajută-i completând spațiile libere:

1. Biserica este casa lui .
2. Biserica este un în care toate oile sunt menținute sub același toiag păstoresc.
3. Sfânta Scriptură este o a dragostei divine.
4. Biserica este o clădire ridicată prin noastre.

Explicații cu rol de sprijin pentru cadrul didactic:

- Elevii sunt familiarizați cu modul de căutare a versetelor în Biblie.
- Etapa următoare presupune utilizarea gândirii critice și analitice pentru a descoperi tema comună a versetelor căutate precum și a capacității de sintetizare a unei idei religioase.
- Evaluarea prin intermediul exercițiului recapitulativ îl va pune pe elev în ipostaza de a fi valorizat: el este cel la care apelează restul lumii pentru a recupera ideile teologice ale Sfântului Ioan Gură de Aur!

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII PREVĂZUTE ÎN PROGRAMA ȘCOLARĂ: BIBLIA ȘI BISERICA ARATĂ CALEA SPRE DUMNEZEU

ACTIVITATEA 2: PRIN SCRIERILE SFINȚILOR, PE URMELE LUI DUMNEZEU

Prerechizite ale învățării:

Copiii știu că:

- Biblia cuprinde „povestiri religioase” care vorbesc despre Dumnezeu
- Biserica este constituită din toți oamenii care cred în același Dumnezeu

Concepte cheie:

- *creștinism*
- *Scriptură*
- *iubire*
- *mântuire*

Competențe specifice:

- 1.1. Compararea unor opinii cu semnificație religioasă, exprimate în raport cu diferite situații de viață
- 1.2. Sintetizarea principalelor îndatoriri ale unui creștin, pe baza valorificării unor situații din viața cotidiană, a exemplelor unor persoane din Biblie și a unor sfinți

Resurse:

Umane: *elevi, profesor*

Materiale: *Biblia, fișă de lucru, scrieri ale Sfinților Părinți.*

Metodologice: *problematizarea, conversația euristică, lucrul cu Sfânta Scriptură*

Temporale: *50'*

Spațiale: *sala de clasă*

Forme de organizare:

individual, frontal

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII

Exercițiu (25')

a) Sfântul Ioan Gură de Aur amintește, într-un cuvânt al său, diferite numiri ale lui Dumnezeu: *Ușă*, *Cale*, *Viață*, *Lumină*, *Stâncă*. Realizează un mic desen care să amintească de fiecare din aceste nume ale lui Dumnezeu:

<i>Ușă</i>	
<i>Cale</i>	
<i>Viață</i>	
<i>Lumină</i>	
<i>Stâncă</i>	

b) Sfântul Ioan Gură de Aur continuă: „Nu este de ajuns un nume care să cuprindă totul? În niciun caz. Deci, pentru aceea sunt miile de nume, ca să aflăm ceva despre Dumnezeu chiar și puțin. La fel și Biserica, este numită cea cu multe nume...”¹. Ce nume crezi că poate avea Biserica? Dar Sfânta Scriptură? Scrie-le în coloana potrivită și explică opțiunile.

<i>Biserica poate fi numită...</i>	<i>Sfânta Scriptură poate fi numită...</i>

Metodologie:

Intenția din spatele acestui exercițiu este aceea de a consolida raportarea elevilor la Sfânta Scriptură și la Biserică, ca fiind reperele de bază ale vieții creștine.

Exercițiu (20')

Tu cum l-ai numi pe Dumnezeu? Scrie o scrisoare Sfântului Ioan Gură de Aur în care să îi explici de ce preferi un anumit nume pentru Dumnezeu. Străduiește-te să-l convingi!

¹ Sf. Ioan Gură de Aur, *Despre Rai și Scriptură. Despre iubirea lui Dumnezeu pentru noi*, Ed. Bizantină, 2006, pp. 35-36.

Evaluare (5')

Identifică, în grila de mai jos, cuvintele pe care Sfântul Ioan Gură de Aur le enumeră ca nume ale lui Dumnezeu:

W	I	T	J	M	A	E
S	T	A	N	C	A	U
P	Y	L	R	E	W	L
L	J	V	R	A	A	U
C	A	L	E	Y	K	M
H	O	D	F	U	Y	I
D	N	Q	G	S	O	N
P	T	V	I	A	T	A

Explicații cu rol de sprijin pentru cadrul didactic:

- Primul exercițiu fixează, cu ajutorul reprezentărilor vizuale, cele cinci nume date lui Dumnezeu.
- Etapa următoare presupune utilizarea imaginației și a gândirii critice pentru a aduce noi posibile numiri Bisericii și Sfintei Scripturi.
- Scrisoarea către Sfântul Ioan Gură de Aur are menirea de a crea o stare de familiaritate, de apropiere între elev și sfânt.
- Evaluarea prin intermediul careului de cuvinte are rolul de a stimula și dezvolta atenția bazată pe elementul vizual.

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII PREVĂZUTE ÎN PROGRAMA ȘCOLARĂ: BIBLIA ȘI BISERICA ARATĂ CALEA SPRE DUMNEZEU

ACTIVITATEA 3: BISERICA – LOCUL UNDE ISTORIA ÎNTÂLNEȘTE VEȘNICIA

Prerechizite ale învățării:

Copiii știu că:

- Biblia cuprinde „povestiri religioase” care vorbesc despre Dumnezeu
- Biserica este constituită din toți oamenii care cred în același Dumnezeu

Concepte cheie:

- creștinism
- Scriptură
- iubire
- mântuire

Competențe specifice:

- 1.1. Compararea unor opinii cu semnificație religioasă, exprimate în raport cu diferite situații de viață
- 1.2. Sintetizarea principalelor îndatoriri ale unui creștin, pe baza valorificării unor situații din viața cotidiană, a exemplelor unor persoane din Biblie și a unor sfinți

Resurse:

Umane: *elevi, profesor*

Materiale: *Biblia, fișă de lucru, scrieri ale Sfinților Părinți.*

Metodologice: *problematizarea, conversația euristică, lucrul cu Sfânta Scriptură*

Temporale: *50'*

Spațiale: *sala de clasă*

Forme de organizare:

individual, frontal

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII

Exercițiu (10')

Lecturează cu atenție textul: „Biserica lui Dumnezeu [...] îi cuprinde pe credincioșii din toate veacurile și din toate regiunile. Patriarhii, profeții, dreptii Legii Vechi, toți oameni care, slujind pe Dumnezeu cu adevărat în sânul barbariei și al idolatriei, au rămas credincioși legii săpate în adâncul inimii lor, sunt membre ale Bisericii, îngerii ca și oamenii fac parte din ea.”²

Pe baza textului anterior, discută cu profesorul și colegii următoarele afirmații:

a) Biserica ne include și pe noi, cei care trăim în secolul 21.

b) Sfântul Ioan Gură de Aur face parte din Biserică.

c) Nu contează din ce țară ești sau ce vârstă ai ca să fii în Biserică.

d) Legea Domnului este scrisă în inimile credincioșilor.

Exercițiu (10')

Și tu ești membru al Bisericii prin Botezul pe care l-ai primit.

a) Indică 5 lucruri pe care le faci ca membru al Bisericii.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

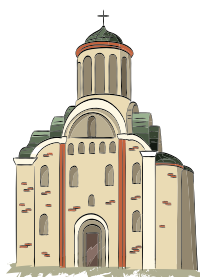
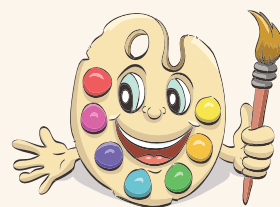
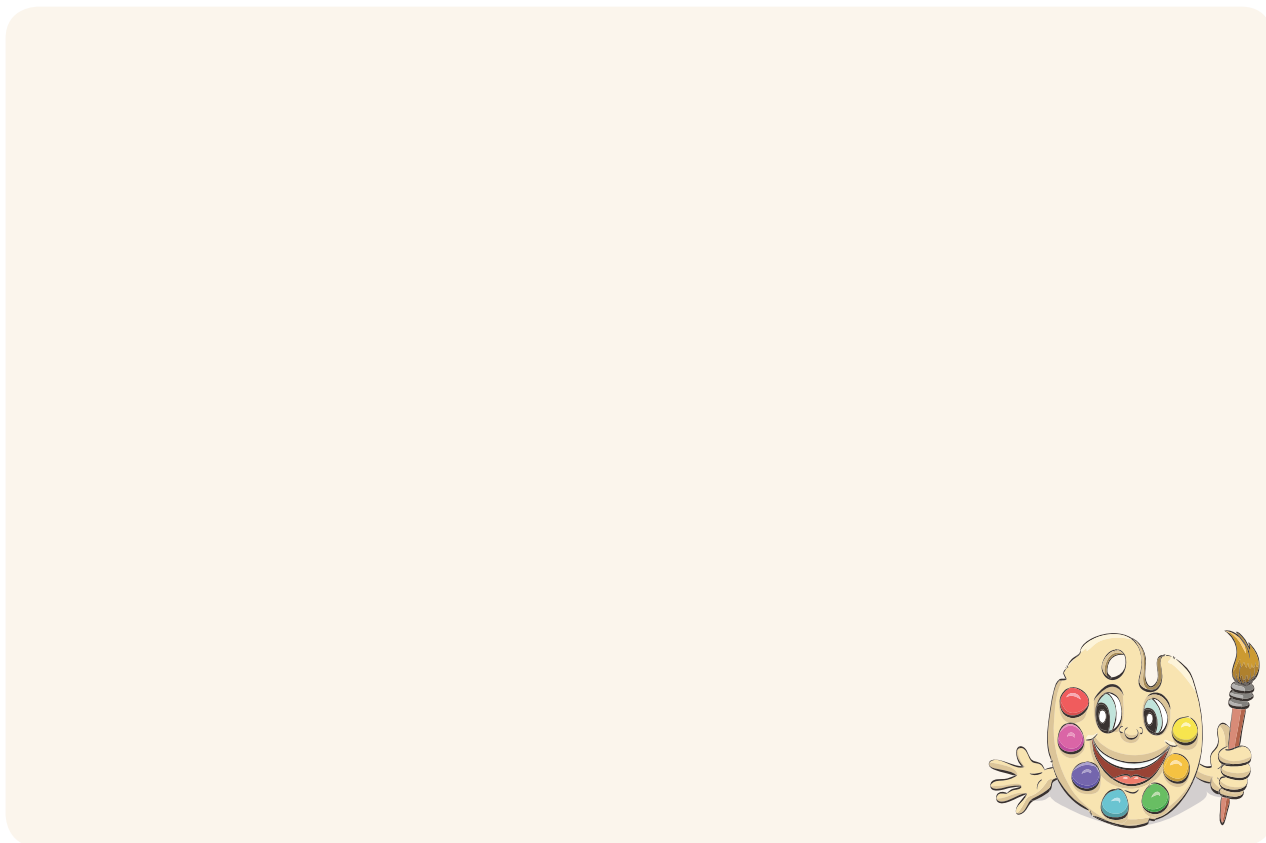
b) Alege unul dintre cele 5 lucruri enumerate mai sus și explică-l.

²Sf. Ioan Gură de Aur, *Bogățiile oratorice*, Ed. Pelerinul Român, Oradea, 2002, pp. 115-116.

Exercițiu (20')

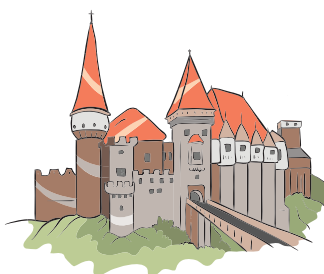
Sfântul Ioan Gură de Aur spune că: „Biserica este casa lui Dumnezeu. Dumnezeu locuiește aici, Dumnezeu are aici în dumnezeiasca Euharistie palatul Său și tronul Său. Aici sunt, în adorație, mii de îngeri și totul este plin de măreția de temut a Regelui celui Mare.” Cum înțelegi cuvintele acestea? Desenează în spațiul de mai jos Biserica, folosindu-te și de imaginile sugerate la bază.³

Biserică

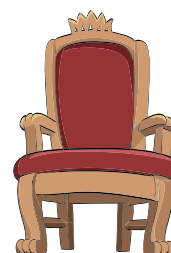
Înger

Palat

Potir

Tron

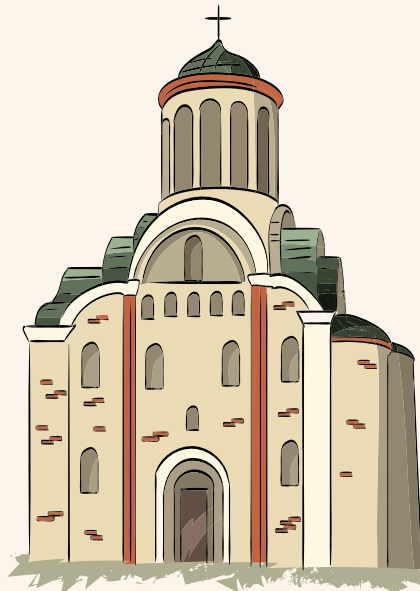
³Sf. Ioan Gură de Aur, *Bogățiile oratorice*, Ed. Pelerinul Român, Oradea, 2002, p. 638.

Evaluare (10')

Din lista de mai jos, completează în spațiile libere categoriile care crezi că fac parte din Biserică:

1. Apostolii
2. Arhanghelii
3. Barbarii
4. Cuvioșii
5. Dreptii Legii Vechi
6. Episcopii
7. Idolatrii
8. Îngerii
9. Maica Domnului
10. Mucenicii
11. Necredincioșii
12. Oamenii
13. Patriarhii
14. Preoții
15. Profesorul de Religie
16. Profeții
17. Sfinții
18. Tu

Explicații cu rol de sprijin pentru cadrul didactic:

- Primul exercițiu are rolul sintetic de a defini Biserica din punct de vedere istoric, geografic și teologic.
- Etapa următoare face legătura între elev și Biserică, urmărind identificarea acestuia ca membru al Bisericii.
- Următoarele două exerciții au menirea de a „umple” cu elemente specifice noțiunea de Biserică.

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII PREVĂZUTE ÎN PROGRAMA ȘCOLARĂ: NEVOIA DE A PRIMI ÎNDRUMARE ÎN VIAȚĂ

ACTIVITATEA 1: ÎNDRUMAREA DE LA PĂRINȚI

Prerechizite ale învățării:

Copiii știu că:

- Dumnezeu a creat prima familie în Rai.
- În Decalog, a cincea poruncă este aceea a cinstitii părinților.
- Porunca supremă a creștinismului este porunca iubirii (Ioan 13,34).

Concepte cheie:

- *îndrumare*
- *părinți*
- *familie*
- *iubire*
- *recunoștință*

Competențe specifice:

- 1.3. Analizarea modului în care sunt aplicate reguli de comportament moral-creștin, în diferite contexte de viață familiare
- 2.2. Analizarea unor tipuri de relații și atitudini sociale, din perspectiva moralei religioase, pornind de la situații concrete

Resurse:

Umane: *elevi, profesor*

Materiale: *Biblia, calendar ortodox, fișe de lucru*

Metodologice: *problematizarea*

Temporale: *50'*

Spațiale: *sala de clasă*

Forme de organizare:

individual, frontal, în grupuri mici

DEFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII

Exercițiu (10')

Discuție dirijată pornind de la următoarea schiță de întrebări/idei pe tema familiei:

- Vă amintiți cum ați învățat să vorbiți? (probabil că nu...)
- Totuși, care credeți că au fost primele cuvinte pe care le-ați rostit? (*mama, tata*)
- De ce credeți că ați învățat tocmai aceste cuvinte și nu altele? (*ei erau tot timpul lângă noi...*)
- De ce au fost permanent lângă noi?
(*au avut grijă de noi, ne-au îngrijit, eram prea mici să ne îngrijim singuri...*)
- Dar acum, în clasa a IV-a, credeți că mai aveți nevoie de grija părinților?
(unii da, alții vor zice că ba...)

Exercițiu (20')

Lectura textelor scripturistice de mai jos, care fundamentează importanța familiei și a cinstirii părinților, și discutați-le cu elevii:

Ieșire 20,12	„Cinstește pe tatăl tău și pe mama ta, ca să-ți fie bine și să trăiești ani mulți pe pământul pe care Domnul Dumnezeuul tău ți-l va da ție.” (Porunca a cincea din decalog)
Proverbe 1,8	„Ascultă, fiule, învățătura tatălui tău și nu lepăda îndrumările mamei tale!”
Sirah 3,5-6	„Cel care-și cinstește tatăl se va veseli în propriii săi fi și'n ziua rugăciunii sale va fi auzit; cel care-și slăvește tatăl va avea viață lungă, iar cel ce ascultă de Domnul își va alina mama.”
Sirah 3,12	„Fiule, ajută-l pe tatăl tău în bătrânețea lui și nu-l întrista atât cât trăiește.”
Efeseni 6,1-3	„Copii, ascultați întru Domnul de părinții voștri, căci așa este drept. Cinstește pe tatăl tău și pe mama ta; aceasta este cea dintâi poruncă urmată de făgăduință: ca să-ți fie ție bine și să trăiești ani mulți pe pământ.”

Accentuați ideea conținută în textele de mai sus referitoare la promisiunea unei recompense pentru cei care își onorează părinții cu un comportament bun, caracterizat prin respect și ascultare. Apoi propuneți elevilor următorul exercițiu:

Una dintre cele zece porunci date de Dumnezeu oamenilor este aceea de a ne cinsti părinții. Imediat după cele patru porunci prin care ni se cere să-L cinstim pe Dumnezeu, urmează cinstirea părinților. Uneori însă, sfaturile părinților parcă ne deranjează sau ne supără, părând că sunt fie cicălitori, fie că nu pot să ne înțeleagă. Descrieți în câteva rânduri o astfel de situație în care ați fost implicați voi și părinții voștri, precum și modul în care a fost depășită situația respectivă.

Metodologie:

Vor fi lecturate câteva dintre situații și va fi dirijată discuția spre ideea că părinții își îndrumă copiii așa cum știu și cum cred ei de cuviință, spre a le fi mai bine.

Exercițiu (10')

Cum credeți că ați putea să vă revanșați față de părinții voștri? Cum ați putea să îi răsplătiți pentru grija pe care v-o poartă?

Vă propun un mod distractiv și inedit de a răsplăti bunătatea părinților voștri: îi veți plăti cu câte o „bancnotă de recunoștință” pe care o veți confecționa singuri. Aceasta va avea chipul vostru pe ea și pe verso veți scrie prin ce anume îi veți răsplăti:

- 5 zile în care voi uda florile;
- 5 zile în care voi așeza masa pentru cină;
- 5 zile în care voi șterge praful de pe mobilier;
- 5 zile în care voi curăța pantofii întregii familii.

Metodologie.

Vor fi confecționate din hârtie câteva bancnote, va fi desenat un chenar în care să își lipească elevii poza, va fi desenată/scriasă în colțuri valoarea recunoștinței (5, în cazul de mai sus), va fi colorată bancnota în mod personalizat).

Evaluare(10')

Redactați o scrisoare de mulțumire adresată părinților voștri, în care să menționați cel puțin trei motive/lucruri pentru care le mulțumiți.

Explicații cu rol de sprijin pentru cadrul didactic:

- Conștientizarea faptului că familia reprezintă primul mediu de formare/educație.
 - Elevii sunt familiarizați cu studierea textului *Sfintei Scripturi*.
- Recunoașterea faptului că fiecare dintre elevi reprezintă un plus de valoare în cadrul familiei, mai ales atunci când contribuie la bunul mers al vieții de familie.

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII PREVĂZUTE ÎN PROGRAMA ȘCOLARĂ: NEVOIA DE A PRIMI ÎNDRUMARE ÎN VIAȚĂ

ACTIVITATEA 2: ÎNDRUMAREA BISERICESCĂ

Prerechizite ale învățării:

Copiii știu că:

- Biserica (comunitatea parohială) este asemănătoare unei familii mai mari.
- Preotului paroh i se mai spune și „părinte”, el fiind cel care se îngrijește de „familia” Bisericii.
- Îndrumarea pe care ne-o dă preotul este o prelungire a îndrumărilor date de Domnul Hristos Apostolilor Săi.

Concepte cheie:

- *îndrumare*
- *Biserică*
- *preot*
- *duhovnic*

Competențe specifice:

1.3. Analizarea modului în care sunt aplicate reguli de comportament moral-creștin, în diferite contexte de viață familiare

2.2. Analizarea unor tipuri de relații și atitudini sociale, din perspectiva moralei religioase, pornind de la situații concrete

Resurse:

Umane: *elevi, profesor*

Materiale: *Biblia, calendar ortodox, fișe de lucru*

Metodologice: *problematizarea*

Temporale: *50'*

Spațiale: *sala de clasă*

Forme de organizare:

individual, frontal, în grupuri mici

DEFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII

Exercițiu (10')

Discuție dirijată pornind de la următoarea schiță de întrebări/idei:

1. Când mergeți la Biserică, vă întâlniți cu colegii, cu părinții acestora, cu vecinii voștri.

Oare ce îi face pe toți să se întâlnească acolo, la Biserică?

2. Ce facem toți, împreună, inclusiv voi, cei mai mici, la Biserică?

3. Care este comportamentul potrivit în Biserică?

4. Din răspunsurile voastre am rezumat următoarele: în Biserică ne străduim:

a. să fim cuminți;

b. să ne comportăm la slujbă întocmai oamenilor mari;

c. să ascultăm, să luăm aminte la ce spune părintele (preotul).

5. Așa cum, la școală, doamna învățătoare ne predă diferite lucruri, la diferite discipline, tot astfel și părintele de la Biserică ne predă învățătura creștină. Așa cum la școală pe doamna învățătoare o ascultăm cu toții, tot așa, la Biserică, atât voi, cât și părinții, vecinii, bunicii voștri, ascultați învățăturile părintelui. Chiar și bunicii noștri, care par a le ști pe toate, ascultă cu atenție sfaturile preotului!

Exercițiu (15')

a) Haideți să punem imaginația la încercare și să jucăm „Ce ar fi dacă...?”!

Ce ar fi dacă...	Ar fi...
în biserică am vorbi toți deodată, cu voce tare?	<hr/> <hr/>
am asculta radioul la căști în timpul slujbei?	<hr/> <hr/>
ne-am juca pe tabletă în biserică?	<hr/> <hr/>
oamenii nu ar veni gătiți de sărbătoare la Biserică?	<hr/> <hr/>
cineva ar citi ziarul în timpul slujbei?	<hr/> <hr/>

b) Pe lângă poruncile Decalogului, pentru ca în Biserică să existe o bună rânduială, avem și nouă *porunci bisericești*. Prima dintre ele este aceasta: „Să ascultăm cu evlavie Sfânta Liturghie în fiecare Duminică și sărbătoare”. Ce anume reprezintă starea de evlavie? Probabil exact opusul răspunsurilor date de voi la exercițiul de imaginație pe care tocmai l-am încheiat! Învățatura primită la Biserică trebuie purtată zi de zi ca o haină de sărbătoare curată, îngrijită, cinstită și în afara zidurilor bisericii. Totodată trebuie să îi ajutăm și pe ceilalți să își poarte cu cinste și curățenie haina lor de sărbătoare!

Haina cea curată de sărbătoare s-a murdărit. Ținând cont de sfaturile auzite de la preot, cum ați face-o din nou curată? Găsiți cel puțin o soluție de curățire pentru fiecare pată.

Exercițiu (10')

Vă rog să fiți acum atenți, la fel cum sunteți și la Biserică, și să ascultați cu mare luare aminte următoarea povestioară:

Mergând prin parohia sa, un preot l-a auzit pe un copil vorbind urât cu prietenii săi de joacă și înjurând. Oprindu-se, l-a întrebat:

- Dacă cineva ar vorbi în limba engleză, ce ai crede despre el?
- Că este un englez, a răspuns băiețelul.
- Dar dacă cineva ar vorbi în limba spaniolă?
- Ar fi un spaniol, desigur.
- Nu crezi că este la fel și cu cel care vorbește „limba” lui Dumnezeu? Un creștin spune doar lucruri frumoase și folositoare. De la omul rău, dimpotrivă, nu auzi decât vorbe urâte, înjurături și minciuni. Cum este sufletul omului, așa sunt și vorbele sale.

Fii atent la ce spui, fiindcă, mai devreme sau mai târziu, vei ajunge între cei a căror limbă o vorbești!

(Leon Magdan, *Cele mai frumoase Pilde și povestiri creștin-ortodoxe*, Ed. Aramis, București, 1998, p. 42)

Inițiați un dialog scurt cu elevii, pe baza povestioarei, dirijând conversația spre ideea importanței pe care o are îndrumarea bisericească în formarea noastră.

Evaluare (15')

- a. Imaginează-ți că tu ești băiatul din povestioară. Scrie-i preotului o scrisoare prin care să îi explici cum ai de gând să îndrepi comportamentul tău.
 - b. Imaginează-ți că tu ești preotul din povestioară. Scrie-i băiatului o scrisoare amicală, scrisoare în care să îl sfătuiști ce ar trebui să facă, pentru a se îndrepta.
- Se vor selecta câteva scrisori pentru a fi citite în clasă.*

Părinte...

Dragă _____,

Explicații cu rol de sprijin pentru cadrul didactic:

- Primele exerciții au menirea de a-l ajuta pe elev să conștientizeze faptul că nu doar familia și școala sunt medii de formare, ci și Biserica.
- S-a urmărit cultivarea comportamentului adecvat în spațiul bisericii și în afara ei, având ca reper asumarea conținutului învățaturii de credință.
- Exercițiul final vizează dezvoltarea creativității și a unei gândiri complexe, în analizarea unor situații de viață, evitându-se perspectiva unilaterală, îngustă, asupra vieții.

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII PREVĂZUTE ÎN PROGRAMA ȘCOLARĂ: NEVOIA DE A PRIMI ÎNDRUMARE ÎN VIAȚĂ

ACTIVITATEA 3: ÎNDRUMARE DE LA DUMNEZEU

Prerechizite ale învățării:

Copiii știu că:

- Dumnezeu și-a îndrumat poporul ales prin intermediul proorocilor.
- Singura nădejde adevărată este nădejdea în Dumnezeu.
- Sfintele Scripturi ne arată calea cea dreaptă pentru cunoașterea lui Dumnezeu.

Concepte cheie:

- *îndrumare*
- *ajutor*
- *călăuzire*
- *cale*
- *mântuire*

Competențe specifice:

- 1.3. Analizarea modului în care sunt aplicate reguli de comportament moral-creștin, în diferite contexte de viață familiare
- 2.2. Analizarea unor tipuri de relații și atitudini sociale, din perspectiva moralei religioase, pornind de la situații concrete

Resurse:

Umane: *elevi, profesor*

Materiale: *Biblia, laptop, boxe*

Metodologice: *brainstorming, problematizarea*

Temporale: *50'*

Spațiale: *sala de clasă*

Forme de organizare:

individual, frontal

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII

Exercițiu (10')

Discuție dirijată pe tema nevoii de a primi îndrumare de la Dumnezeu.

Exercițiu (20')

Prezentați elevilor și discutați următoarele texte scripturistice, care construiesc caracterul creștinului:

Ieșire 13,21	„Iar Domnul îi călăuzea mergându-le'nainte și arătându-le calea: ziua, în stâlp de nor; noaptea, în stâlp de foc.”
Psalmul 22,3	„El [Dumnezeu] m-a călăuzit pe cărările dreptății de dragul numelui Său.”
Psalmul 24,4-5	„Fă-mi cunoscute, Doamne, căile Tale, învață-mă cărările Tale! Călăuzește-mă spre adevărul Tău și mă învață, că Tu ești Dumnezeu, Mântuitorul meu, și pe Tine Te-am așteptat ziua'ntreagă.”
Psalmul 27,11	„În calea Ta, Doamne, pune-mi lege, pe cărarea cea dreaptă călăuzește-mă...”
Psalmul 72,23-24	„Dar eu cu Tine sunt de-a pururi, Tu m'ai ținut de mâna mea cea dreaptă, cu sfatul Tău m'ai călăuzit și cu slavă m'ai primit la Tine.”
Proverbe 6,20-22	„Fiule, păzește legile tatălui tău și nu lepăda rânduielile maicii tale; ține-le pururea lipite de sufletul tău și'n jurul grumazului tău înfășurate; când umbli, călăuză să-ți fie; când dormi, să te păzească, iar când te scoli, să stea de vorbă cu tine...”
Matei 15,14	„Dacă orb pe orb va călăuzi, amândoi vor cădea în groapă.”
Ioan 16,13	„Dar când va veni Acela, Duhul Adevărului, El vă va călăuzi întru tot adevărul.”
Fapte 8,30-31	„Filip a alergat și l-a auzit citindu-l pe profetul Isaia și i-a zis: „Înțelegi tu oare ce citești?” Iar el a zis: „Cum aş putea-o, dacă nu mă va călăuzi cineva?”
Proverbe 16,1	„Inima omului să gândească ce e drept, pentru ca pașii lui să-i îndrume Dumnezeu pe calea cea dreaptă.”
Proverbe 16,31	„Omul nelegiuit își înșală prietenii și-I îndrumă pe căi care nu sunt bune”.
Sirah 37,15	„[...]roagă-L pe Cel-Preaînalt să-ți îndrume pașii întru adevăr.”

Exercițiu (10')

Cu toții parcurgem un drum în viață. Viața noastră este o călătorie. O cale cu suișuri și coborâșuri, cu primejdii și bucurii, prin care trebuie să trecem mergând drept, dar mai ales privind înainte, spre un ideal.

a. Ce înseamnă pentru voi „a fi pe calea cea bună” sau „pe calea cea dreaptă”?

b. Până nu de mult ați învățat să scrieți și să citiți. De fiecare dată, doamna învățătoare v-a

explicat cum să faceți, v-a ținut în mână ei mână voastră, care ținea cu emoție stiloul... Care credeți că a fost cu adevărat rolul doamnei învățătoare în acele momente? (Ne-a explicat, ne-a ajutat... a se ajunge la ideea de călăuzire, de îndrumare).

c. Ei bine, **toată viața** va trebui să ne călăuzească cineva și să fie permanent alături de noi și când vom fi mari... Dar oare cine poate să fie **tot timpul** alături de noi și niciodată să nu ne părăsească? Cui putem cere **îndrumare și ajutor**, indiferent de vârstă, în orice moment, oricare ar fi situația în care ne aflăm? Răspunsul îl găsim într-o frumoasă cântare ale cărei versuri fac parte din Psalmul 120:

(profesorul va cânta sau va reda o înregistrare audio sau video¹:)

„Ridicat-am ochii mei la ceruri, de unde va veni ajutorul
meu! Ajutorul meu de la Dumnezeu,
cel ce a făcut cerul și pământul!” (Ps. 120,1-2)

Dumnezeu este singurul care rămâne întotdeauna alături de noi, chiar și atunci când avem impresia că am rămas singuri, asemenea micuțului Rémi din romanul lui Hector Malot, intitulat sugestiv „Singur pe lume”.

Evaluare (10')

Să presupunem că te afli într-o situație dificilă, din care nu vezi nicio ieșire. Asemenea ție a fost cândva însuși regele David (care era stăpânul întregului său regat). Iată ce i-a scris el lui Dumnezeu în acele clipe grele:

„În calea Ta, Doamne, pune-mi lege,
pe cărarea cea dreaptă călăuzește-mă...”
(Psalmul 27,11)

Metodologie:

Profesorul va dezvolta ideea necesității unei legi după care să ne ghidăm, pentru a rămâne pe cărarea cea dreaptă. David, regele, conducătorul, cel care dădea legi pentru întregul său popor cere de la Dumnezeu lege, adică o rânduială spre ajutor. Ca activitate individuală, fiecare elev notează pe o bucată de hârtie rugămintea sa către Dumnezeu (elevul este regele care cere îndrumare de la Dumnezeu!). La finalul lecției, vor fi citite câteva rugăminți de pe bilețelele scrise.

¹ <https://www.youtube.com/watch?v=AmPAT-9H68c>, Ridicat-am ochii mei la ceruri, Paula Seling.

Explicații cu rol de sprijin pentru cadrul didactic:

- Primul pas apelează la cunoștințele anterioare dobândite de elevi și dirijează învățarea către tema care urmează să fie introdusă.
- Al doilea pas fundamentează scripturistic tema îndrumării.
- Următorii doi pași implică activități concentrate pe stimularea capacității empatice a elevului.

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII PREVĂZUTE ÎN PROGRAMA ȘCOLARĂ: AJUTORUL LUI DUMNEZEU ÎN SITUAȚII DIFICILE

ACTIVITATEA 1: CÂND AVEM NEVOIE DE AJUTORUL LUI DUMNEZEU?

Prerechizite ale învățării:

Copiii știu că:

- Prin rugăciune putem să cerem ajutorul lui Dumnezeu.
- Rugăciunile noastre de cerere sunt ascultate de Dumnezeu dacă sunt făcute cu credință.

Concepte cheie:

- *cerere*
- *ajutor*
- *mulțumire*
- *mântuire*

Competențe specifice:

1.3. Analizarea modului în care sunt aplicate reguli de comportament moral-creștin, în diferite contexte de viață familiare

1.2. Sintetizarea principalelor îndatoriri ale unui creștin, pe baza valorificării unor situații din viața cotidiană, a exemplelor unor persoane din Biblie și a unor sfinți

2.2. Analizarea unor tipuri de relații și atitudini sociale, din perspectiva moralei religioase, pornind de la situații concrete

Resurse:

Umane: *elevi, profesor*

Materiale: *Biblia, laptop, boxe*

Metodologice: *conversația euristică, problematizarea*

Temporale: *50'*

Spațiale: *sala de clasă*

Forme de organizare:

individual, frontal

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII

Exercițiu (20')

a) Lecturează textul:

George și Sandu se întorc acasă dintr-o călătorie pe care și-au plănuțit-o îndelung și de care aveau mare nevoie pentru realizarea unui reportaj destinat salvării speciilor de păsări pe cale de dispariție. În momentul în care intră în propriul oraș, George răsuflă ușurat și mulțumește lui Dumnezeu pentru ajutor. Sandu se arată mirat, deoarece nu își amintește să fi întâmpinat vreo greutate în timpul expediției lor, așa încât să fi avut nevoie de ajutor divin.

b) Discută cu profesorul și colegii pe tema diferențelor de abordare ale celor doi prieteni:

- De ce a considerat George că trebuie să-I mulțumească lui Dumnezeu?
- Avea dreptate Sandu crezând că pentru lucruri simple nu este necesar ajutorul lui Dumnezeu?
- Imaginează-ți ce s-ar putea întâmpla în absența ajutorului lui Dumnezeu în câteva din cele mai simple situații din viața de zi cu zi. Completează în spațiile de mai jos:

Situația	Ce s-ar putea întâmpla în absența ajutorului lui Dumnezeu
la cumpărături	
în prima zi de școală	
în vizită la bunici	
la plimbare - cu sau fără câțel -	
la bibliotecă	

Exercițiu (20')

a) Vizionează următorul material video, intitulat „Doamne ajută!” (http://video.elearning.ubbcluj.ro/?page_id=1466), material dezvoltat în cadrul proiectului PREL (<http://predareareligiei.ro/>).

b) Discută cu profesorul și colegii despre pericolul denaturării unui anumit mesaj religios și despre repercusiunile pe care le-ar genera un asemenea mesaj viciat.

- c) Care crezi că este primul lucru pe care omul în general și, în special un creștin, este bine să-l facă atunci când se apucă de o treabă anevoioasă sau dificilă? Dar atunci când se apucă de un lucru simplu? Care sunt asemănările? Care sunt deosebirile?
- d) Relatează în 10-12 rânduri o întâmplare din viața ta, în care ai simțit ajutorul lui Dumnezeu:

Evaluare (10')

Marchează cu A pentru adevărat și cu F pentru fals următoarele enunțuri:

- Omul are nevoie de ajutorul lui Dumnezeu în toate împrejurările vieții.
- Pentru lucruri simple nu are rost să-L „deranjăm” pe Dumnezeu cu rugăminți.
- Creștinul începe orice lucru cu o rugăciune către Dumnezeu.
- Pentru a fi auziți de Dumnezeu trebuie să facem gălăgie cât mai mare.
- Dumnezeu ne ajută doar atunci când face minuni.

Explicații cu rol de sprijin pentru cadrul didactic:

- Elevii sunt invitați să își exprime părerea în cadrul unui dialog care urmărește să îi responsabilizeze în ceea ce privește formularea și exprimarea unor opinii personale.
- Materialul video ales are rolul de a atenționa elevii în legătură cu posibilitatea apariției unor cazuri de emiterere/receptare eronată a unui anumit mesaj religios.

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII PREVĂZUTE ÎN PROGRAMA ȘCOLARĂ: AJUTORUL LUI DUMNEZEU ÎN SITUAȚII DIFICILE

ACTIVITATEA 2: PRIN CINE LUCREAZĂ DUMNEZEU?

Prerechizite ale învățării:

Copiii știu că:

- În Biserică ei pot să ceară de la Dumnezeu cele de folos.
- Preoții Bisericii sunt cei care mijlocesc prin rugăciune pentru întreaga comunitate liturgică.

Concepte cheie:

- *cerere*
- *ajutor*
- *mulțumire*
- *mântuire*

Competențe specifice:

1.3. Analizarea modului în care sunt aplicate reguli de comportament moral-creștin, în diferite contexte de viață familiare

1.2. Sintetizarea principalelor îndatoriri ale unui creștin, pe baza valorificării unor situații din viața cotidiană, a exemplelor unor persoane din Biblie și a unor sfinți

2.2. Analizarea unor tipuri de relații și atitudini sociale, din perspectiva moralei religioase, pornind de la situații concrete

Resurse:

Umane: *elevi, profesor*

Materiale: *Biblia, laptop, boxe*

Metodologice: *conversația euristică, problematizarea*

Temporale: *50'*

Spațiale: *sala de clasă*

Forme de organizare:

individual, frontal

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII

Exercițiu (30')

a) Lecturează textul:

Petrică are o dimineată foarte bună! Și-a amintit, încă de cu seară, că azi urmează să participe cu întreaga lui clasă la un concurs unde vor trebui să răspundă la tot felul de întrebări legate de viața lor de zi cu zi, despre animale și despre felul în care trăiau oamenii mai demult. Tare îi mai plăceau astfel de activități!

Odată ajuns în sala de clasă, îl descoperă pe Toni cam bosumflat și lipsit de orice dorință de a sta de vorbă cu cineva. După ce salută în dreapta și în stânga, își așază lucrurile în bancă și se gândește: „Ultima dată când eu m-am simțit atât de rău, bunica a știut ce să facă... mi-a strecurat fursecul preferat în ghiozdan și un bilețel. Mi-a schimbat ziua și mi-a adus un zâmbet pe chip. Ce-ar fi să încerc și eu cu Toni?”

Toni îl observă pe colegul lui, Petrică, scotocindu-și în ghiozdan și fredonând o melodie pe care și el o auzise la radio în mașină, venind spre școală. Își dorește mult ca veselia lui Petrică să fie contagioasă... dar cu testul la mate care se apropie și cu verbele la engleză pe cap... nu prea îi mai arde de fredonat!...

Petrică scrie în grabă un bilețel și înfășoară unul dintre biscuiții cu ciocolată pe care-i avea la el într-un șervețel. Se apropie de masa lui Toni și îi spune: „Să ai o zi bună, Toni!”. Toni apucă să citească bilețelul chiar înainte ca doamna învățătoare să ajungă printre rânduri și să le ceară să se pregătescă pentru oră.

Doamna învățătoare observă pe parcursul orei cât de activ este Petrică și câtă veselie degajă în preajma lui. Este fericită să îl vadă așa, mai ales după o perioadă în care nu i-a fost tare ușor. E timpul să aleagă voluntarii pentru concursul de cultură generală. La solicitarea doamnei învățătoare, Petrică e primul care ridică mâna și, spre surprinderea ei, Toni arată același entuziasm.

Iată-ne ajunși la ora concursului! Cei doi se dovedesc a fi o echipă de neoprit! Au obținut cel mai bun punctaj și au legat o prietenie trainică!

b) Care crezi că era conținutul bilețelului?

Biletul bunicii pentru Petrică

Biletul lui Petrică pentru Toni

c) În după-amiaza zilei respective, ajungând acasă, Toni l-a întâlnit pe prietenul și vecinul lui, Sergiu. Acesta stătea supărat și ținea în mână o minge portocalie. Găsește motivul pentru care acesta era supărat și modalitatea în care Toni a reușit să-i readucă la starea de bună dispoziție.

Motivul pentru care Sergiu era supărat	Modalitatea prin care Toni i-a redat bunadispoziție lui Sergiu

Exercițiu (15')

Completează cele două coloane ale tabelului de mai jos:

Situații în care aproapele nostru are nevoie de noi	Cuvinte/expresii de încurajare

Evaluare (5')

Transcrie din primul în al doilea pătrat doar cuvintele care desemnează un om pe care îl preocupă soarta celor din jur:

Explicații cu rol de sprijin pentru cadrul didactic:

- Exercițiile propuse reprezintă modalități diverse de cultivare a calității elevilor de a fi receptivi la nevoile celor din jur, pentru a le dezvolta acestora latura empatică.

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII PREVĂZUTE ÎN PROGRAMA ȘCOLARĂ: AJUTORUL LUI DUMNEZEU ÎN SITUAȚII DIFICILE

ACTIVITATEA 3: LUCREAZĂ DUMNEZEU ȘI PRIN MINE?

Prerechizite ale învățării:

Copiii știu că:

- Prin rugăciune putem să cerem ajutorul lui Dumnezeu.
- Dumnezeu a intervenit în lume prin intermediul oamenilor.

Concepte cheie:

- *lucrare*
- *ajutor*
- *participare*
- *mântuire*

Competențe specifice:

1.3. Analizarea modului în care sunt aplicate reguli de comportament moral-creștin, în diferite contexte de viață familială

1.2. Sintetizarea principalelor îndatoriri ale unui creștin, pe baza valorificării unor situații din viața cotidiană, a exemplelor unor persoane din Biblie și a unor sfinți

2.2. Analizarea unor tipuri de relații și atitudini sociale, din perspectiva moralei religioase, pornind de la situații concrete

Resurse:

Umane: *elevi, profesor*

Materiale: *Biblia, laptop, boxe*

Metodologice: *conversația euristică, problematizarea*

Temporale: *50'*

Spațiale: *sala de clasă*

Forme de organizare:

individual, frontal

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII

Exercițiu (5')

Discuție dirijată. Atunci când Dumnezeu ne trimite ajutorul Său, de multe ori, El poate să lucreze prin oamenii din jurul nostru. La rândul nostru, fiecare dintre noi putem fi aleși de Dumnezeu pentru a dăruia cuiva ajutorul Său, fapt care ne face să împlinim porunca divină a iubirii: *Să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși.* (Matei 22,39).

Exercițiu (20')

Joc de rol. Se vor forma, pe bază de voluntariat, patru grupuri de câte trei elevi pentru a interpreta câte un mic rol pe tema ajutorului pe care noi îl putem da celor din jur în diferite situații. Un elev din fiecare grup poate fi povestitorul, iar ceilalți vor interpreta:

- ajutarea unei persoane în vârstă să ducă un bagaj greu, să treacă strada etc;
- sprijinul oferit unui coleg pentru a înțelege o lecție la matematică (poate fi istorie, geografie, română etc);
- ajutor dat unuia din părinți la treburile gospodărești;
- ajutor dat unui necunoscut pe stradă, căruia i s-au împrăștiat mai multe lucruri mărunte dintr-un bagaj mai mare.

Exercițiu (15')

Răspunde la următoarele întrebări:

- Putem să credem că Dumnezeu are vreo contribuție la ajutorul pe care îl primim din partea unui prieten?
- Crezi că cei ce au ajutat ar trebui să se aștepte la o răsplată din partea celor pe care i-au ajutat?
- Valoarea unei fapte bune scade atunci când cel ce a făcut-o primește o răsplată materială?
- Crezi că valoarea unei fapte bune este mai mică atunci când cel ajutat nu folosește cu înțelepciune ajutorul primit?
- Este indicat să ne oferim ajutorul atunci când nu ni-l cere nimeni?
- Dacă facem cuiva bine cu forța, mai este aceasta o faptă bună?

Evaluare (10')

a) Explică sensul cuvântului *comoară* din îndemnul Mântuitorului: „*Vinde averea ta, dă-o săracilor și vei avea comoară în cer; după aceea, vino și urmează-Mi.*” (Matei 13,21)

b) Textul evanghelic: „*Tu însă, când faci milostenie, să nu știe stânga ta ce face dreapta ta!*” (Matei 6,3) ne îndeamnă ca, atunci când săvârșim o faptă bună, să participăm la o emisiune de radio sau TV prin care să facem cunoscută fapta noastră întregii lumi.

Dacă nu ești de acord cu afirmația de mai sus, explică ce înțelegi tu din acest text, în spațiul de mai jos:

Explicații cu rol de sprijin pentru cadrul didactic:

- Jocul de rol încurajează elevii să își exprime opiniile legate de temele discutate și contribuie la predarea și receptarea cât mai corectă și mai completă a conținuturilor.
- Exercițiile bazate pe textele scripturistice au rolul de a familiariza elevii cu lucrul cu Sfânta Scriptură.

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII PREVĂZUTE ÎN PROGRAMA ȘCOLARĂ: CALEA SPRE DUMNEZEU, DESCHISĂ TUTUROR OAMENILOR PRIN IISUS HRISTOS

ACTIVITATEA 1: ȘCOALA SFINȚILOR

Prerechizite ale învățării:

Copiii știu că:

- Iisus Hristos este Fiul lui Dumnezeu.
- Sfinții sunt oameni care au plăcut lui Dumnezeu.
- Biserica este locul în care ni se transmite învățătura Mântuitorului.

Concepte cheie:

- *Dumnezeu*
- *sfințenie*
- *Iisus Hristos*
- *cale*
- *fapte bune*

Competențe specifice:

1.1 Compararea unor opinii cu semnificație religioasă, exprimate în raport cu diferite situații de viață

1.2 Sintetizarea principalelor îndatoriri ale unui creștin, pe baza valorificării unor situații din viața cotidiană, a exemplelor unor persoane din Biblie și a unor sfinți

2.2 Analizarea unor tipuri de relații și atitudini sociale, din perspectiva moralei religioase, pornind de la situații concrete

Resurse:

Umane: *elevi, profesor*

Materiale: *text suport, fișă de lucru, creioane, caiet*

Metodologice: *povestirea, explicația, conversația.*

Temporale: *50'*

Spațiale: *sala de clasă*

Forme de organizare:

individual, frontal, de grup

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII

Introducere tematică (5')

Vizionați împreună cu elevii materialul video „Minuni și minuni” (http://video.elearning.ubbcluj.ro/?page_id=1486), dezvoltat în cadrul proiectului PREL (www.predareareligiei.ro).

Exercițiu (15')

a) Citește împreună cu colegul de bancă versetele următoare, scrise de Sfinții Apostoli și Evangheliști Matei și Ioan:

„Pe când Iisus umbla pe lângă Marea Galileii, a văzut pe doi frați, pe Simon ce se numește Petru și pe Andrei, fratele lui, care aruncau mreaja în mare, căci erau pescari. Și le-a zis: Veniți după mine și vă voi face pescari de oameni. Iar ei îndată lăsând mrejele au mers după El”. (Matei 4,18-20)

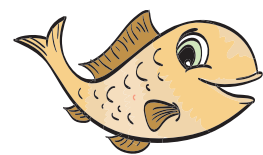
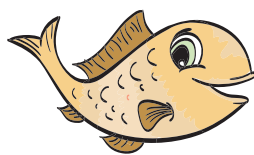
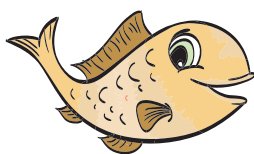
„A doua zi voia să plece în Galileea și a găsit pe Filip. Și i-a zis urmează-Mi. Iar Filip era din cetatea lui Andrei și a lui Petru. Filip a găsit pe Natanael și i-a zis: Am aflat pe Acela despre care au scris Moise și proorocii, pe Iisus, fiul lui Iosif din Nazaret”. (Ioan 1,43-45)

„Și mergând mai departe a văzut alți doi frați, pe Iacov al lui Zevedeu și pe Ioan fratele lui, în corabie cu Zevedeu, tatăl lor, dregându-și mrejele și i-a chemat. Iar ei îndată, lăsând corabia și pe tatăl lor, au mers după El”. (Matei 4,21-22)

b) Rezolvă următoarele cerințe:

- Scrie în căsuțele de mai jos numele celor pe care Mântuitorul Iisus Hristos i-a chemat să-I urmeze.

- Ce meserie aveau cei pe care i-a chemat Iisus Hristos să-I urmeze?
- De ce crezi că ei L-au urmat pe Mântuitorul?

Exercițiu (15')

a) Lecturați textul:

Școala Sfinților Apostoli

Mântuitorul nostru Iisus Hristos a fost cel mai mare învățător al tuturor timpurilor. Pe atunci, foarte puțini oameni își permiteau să meargă la școală, să învețe să scrie și să citească, deoarece era foarte costisitor. Doar cei din familiile nobililor puteau să învețe carte la școală. De fapt, școala însemna să fii ucenicul unui mare învățat, al unui filosof, să îl asculți și să faci așa cum te sfătuia el.

Mântuitorul și-a ales singur ucenicii, din rândul oamenilor simpli, dintre pescari, pentru că erau învățați să muncească din greu și pentru că voia să arate că toată lumea poate să facă minuni ca El, chiar și un simplu pescar. Ucenicii lui Iisus Hristos „au mers la școală” vreme de trei ani, atât timp cât Mântuitorul a propovăduit, adică a transmis toată învățătura necesară ca oamenii să devină sfinți, să se mântuiască. Aici vedem că mai este un motiv pentru care au fost chemați Sfinții Apostoli să-L urmeze pe Mântuitorul: ca, după ce El Se va Înălța la cer, ei să meargă în toată lumea și să îi învețe pe oameni cum să devină, la rândul lor, sfinți.

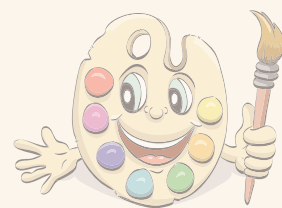
Dar ce i-a învățat Iisus Hristos pe ucenicii Săi despre sfințenie? Ce înseamnă, de fapt, să fii sfânt? Înseamnă să îi iubești pe toți cei din jurul tău, să ajuți și să faci bine tuturor, să îi asculți pe părinții tăi, așa cum L-au ascultat ucenicii pe Mântuitorul, să nu te superi pe nimeni și să nu te răzbuni atunci când crezi că cineva ți-a făcut rău. Nu trebuie să faci minuni ca să fii sfânt! Minunile se fac *după* ce ai devenit sfânt!

„Poruncă nouă vă dau vouă: să vă iubiți unul pe altul, ”
precum Eu v-am iubit pe voi. Întru aceasta vor cunoaște
” că sunteți ucenicii Mei!” (Ioan 13,34-35)

- b) Care dintre condițiile enumerate în text crezi că este cea mai mare, pentru a deveni sfânt?
c) Scrie în chenarul de mai jos definiția sfințeniei, așa cum o înțelegeți tu.

Exercițiu (10')

Alege din sfinții pe care îi cunoști, unul care îți place cel mai mult și desenează-l în spațiul de mai jos. Explică și colegilor de ce îți place de sfântul/ sfânta respectiv(ă).

Evaluare (5')

Tu ți-ai dori să devii sfânt(ă)? Ce crezi că ar trebui să faci în acest sens? Alcătuieste o listă de lucruri pe care ți-ai propus să le faci ca să devii sfânt.

Explicații cu rol de sprijin pentru cadrul didactic:

- Exercițiile introductive au menirea de a sublinia modelul pe care l-au urmat Sfinții Apostoli, pe calea sfințeniei: Mântuitorul Iisus Hristos.
- Textele valorificate reflectă chemarea universală la sfințenie.

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII PREVĂZUTE ÎN PROGRAMA ȘCOLARĂ: CALEA SPRE DUMNEZEU, DESCHISĂ TUTUROR OAMENILOR PRIN IISUS HRISTOS

ACTIVITATEA 2: CALEA IUBIRII

Prerechizite ale învățării:

Copiii știu că:

- Iisus Hristos este Fiul lui Dumnezeu
- Sfinții sunt oameni care au plăcut lui Dumnezeu
- Biserica este locul în care ni se transmite învățătura Mântuitorului

Concepte cheie:

- *Dumnezeu*
- *sfințenie*
- *Iisus Hristos*
- *cale*
- *fapte bune*

Competențe specifice:

- 1.1 Compararea unor opinii cu semnificație religioasă, exprimate în raport cu diferite situații de viață
- 1.2 Sintetizarea principalelor îndatoriri ale unui creștin, pe baza valorificării unor situații din viața cotidiană, a exemplelor unor persoane din Biblie și a unor sfinți
- 2.2 Analizarea unor tipuri de relații și atitudini sociale, din perspectiva moralei religioase, pornind de la situații concrete

Resurse:

Umane: *elevi, profesor*

Materiale: *text suport, fișă de lucru, creioane, caiet*

Metodologice: *povestirea, explicația, conversația*

Temporale: *50'*

Spațiale: *sala de clasă*

Forme de organizare:

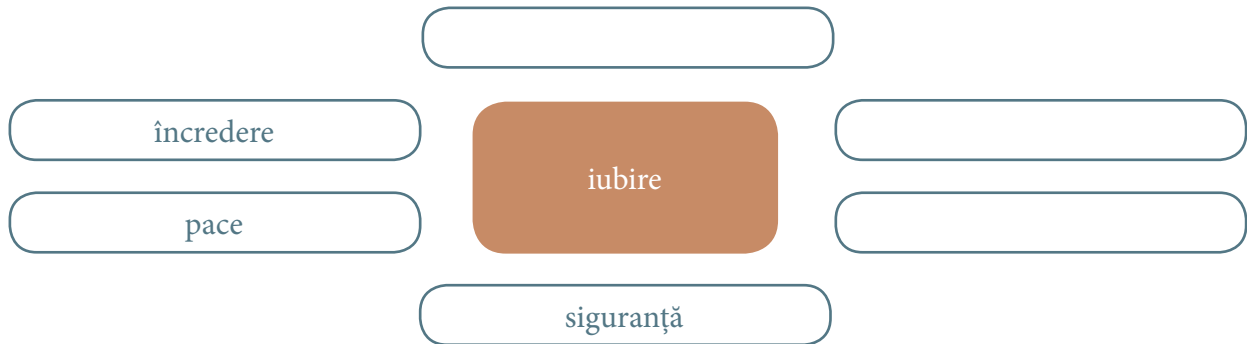
individual, frontal, de grup

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII

Introducere tematică (5')

Propuneți elevilor o activitate de tip brainstorming, pe tema iubirii. Încurajați elevii să asocieze cât mai multe cuvinte cu acest termen.

Exercițiu (10')

Joc de rol. Citiți pe roluri dialogul de mai jos (3 personaje: Miruna, Andreea, povestitorul).

Calea iubirii

Miruna și Andreea sunt prietene bune și merg în fiecare zi împreună spre școală. Pe drum discută despre ce le-a spus ieri părintele la biserică.

Miruna: Mi-a plăcut ieri că a vorbit părintele despre iubire! Cred că e cel mai frumos lucru de pe pământ!

Andreea: Ai dreptate! Deși... n-am prea înțeles de ce trebuie să ne rugăm mai mult și să îi iubim mai mult pe cei care sunt răi! Dacă-s răi, n-avem ce să le facem!

Miruna: E adevărat că sunt mulți oameni răi, dar știi ce? Eu am întâlnit odată un om rău, care se purta așa îngrozitor, pentru că pe el nu îl iubise nimeni niciodată! Și, de fapt, doar părea rău, pentru că nu știa cum să se poarte!

Andreea: Adevărat?! Bine, așa am întâlnit și eu o fetiță care se purta foarte urât și era foarte rea, pentru că ea de fapt avea inima „ruptă”, dar pe dinafară voia să pară puternică, să nu știe ceilalți colegi că ea este supărată!

Miruna: Păi, atunci cred că avea dreptate părintele. Chiar trebuie să ne rugăm pentru oamenii aceștia mai mult!

Andreea: Oare nu crezi că dacă oamenii ar fi mai mult cu Hristos, ar fi mai fericiți?

Miruna: Desigur! Și când noi o să ne rugăm pentru toți oamenii răi de pe pământ, Iisus Hristos o să se ducă și în sufletele lor și o să îi iubească și pe ei Cineva!

Exercițiu (10')

a) Cât de mare crezi că este iubirea lui Iisus Hristos pentru oameni? Răspunde în spațiul de mai jos:

b) Mântuitorul Iisus Hristos a zis: „*Precum M-a iubit pe Mine Tatăl, așa v-am iubit și Eu pe voi; rămâneți întru iubirea Mea*” (Ioan 15,9). Ce crezi că înseamnă să rămâi în iubirea lui Iisus Hristos? Ce efecte are această iubire în viața noastră?

Ce înseamnă „să rămâi în iubirea lui Iisus Hristos”?	Ce efecte are această iubire?

Exercițiu (10')

Alcătuiește o scurtă rugăciune pentru oamenii pe care nu are cine să-i iubească.

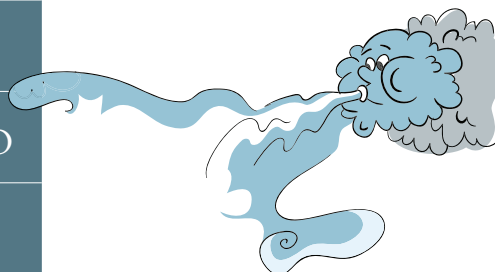

Exercițiu(5')

Ordonează literele împrăștiate de vânt astfel încât să rezulte o propoziție:

I		T		I	U			T
	S		I				S	
I		S		R	I	H		O
E	B		E		S		S	
		R		E				

Evaluare (10')

Compuneți o poezie în care să arătați cum ar fi lumea fără iubire.

Explicații cu rol de sprijin pentru cadrul didactic:

- Exercițiul de tip brainstorming activează creativitatea elevilor și crește gradul de implicare al clasei în desfășurarea activității.
- Jocul de rol facilitează asumarea valorilor și ideilor pe care le exprimă diferitele personaje.
- Exercițiile variate reprezintă modalități inedite de a clarifica înțelegerea conceptului de *iubire*.

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII PREVĂZUTE ÎN PROGRAMA ȘCOLARĂ: CALEA SPRE DUMNEZEU, DESCHISĂ TUTUROR OAMENILOR PRIN IISUS HRISTOS

ACTIVITATEA 3: DIAMANTELE

Prerechizite ale învățării:

Copiii știu că:

- Iisus Hristos este Fiul lui Dumnezeu.
- Sfinții sunt oameni care au plăcut lui Dumnezeu.
- Biserica este locul în care ni se transmite învățătura Mântuitorului Hristos.

Concepte cheie:

- *Dumnezeu*
- *sfințenie*
- *Iisus Hristos*
- *cale*
- *fapte bune*

Competențe specifice:

- 1.1 Compararea unor opinii cu semnificație religioasă, exprimate în raport cu diferite situații de viață
- 1.2 Sintetizarea principalelor îndatoriri ale unui creștin, pe baza valorificării unor situații din viața cotidiană, a exemplelor unor persoane din Biblie și a unor sfinți
- 2.2 Analizarea unor tipuri de relații și atitudini sociale, din perspectiva moralei religioase, pornind de la situații concrete

Resurse:

Umane: *elevi, profesor*

Materiale: *text suport, fișă de lucru, creioane, caiet*

Metodologie: *povestirea, explicația, conversația*

Temporale: *50'*

Spațiale: *sala de clasă*

Forme de organizare:

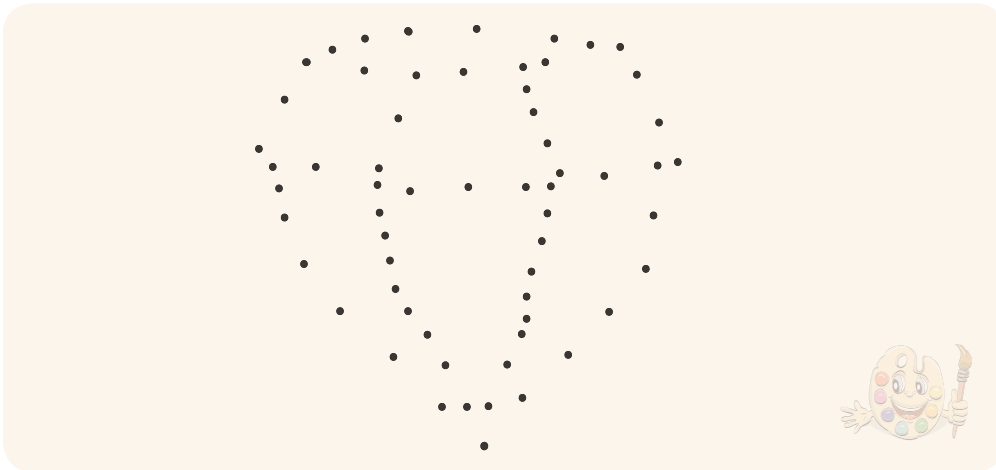
individual, frontal, de grup

DEFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII

Exercițiu (10')

Unește punctele și descoperă piatra prețioasă.

Discută cu profesorul și colegii pe baza desenului descoperit, pornind de la întrebări precum:

- *Ce fel de piatră este aceasta?*
- *De ce este ea prețioasă?*
- *Care sunt calitățile principale ale acestei pietre prețioase?*

Exercițiu (20')

a) Lectura textului de mai jos:

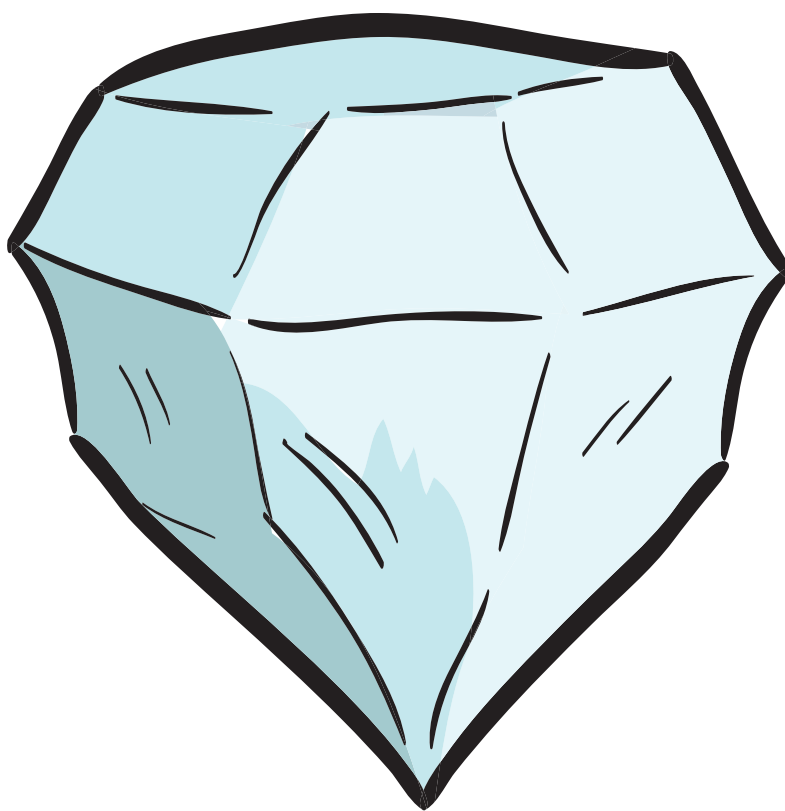
Diamantele

Dragi copii, eu sunt Sfânta Varvara și vreau să vă povestesc astăzi câte ceva despre cea mai frumoasă piatră prețioasă din lume: **diamantul**! Pe când eram tânără și locuiam în casa tatălui meu, mă bucuram de multe bogății și aveam tot felul de pietre, care mai de care mai frumoase și mai prețioase: rubine roșii și strălucitoare, safire albastre ca marea și smaralde verzi și sticloase. Dar cele mai prețioase dintre toate erau diamantele cristaline. Tatăl meu ținea foarte mult la toate aceste pietre prețioase și avea mereu grijă de ele, în special de diamante. O vreme le-am prețuit și eu, mai ales diamantele, care mă impresionau prin tăria lor și prin faptul că erau foarte rare. Când tatăl meu m-a închis în turn din pricina frumuseții mele și am început să Îl simt pe Hristos în inima mea, mi-am dat seama că diamantul este o piatră de la care un creștin poate învăța foarte multe. În primul rând, poate învăța statornicia, tăria de caracter, căci diamantul este cea mai dură piatră. Apoi, puritatea; cu cât e mai pur, cu atât strălucește mai frumos, iar sufletele celor curați au și ele

o strălucire deosebită. Nu în ultimul rând, putem învăța de la diamant despre smerenie, pentru că se extrage din pământ și pentru că nu cantitatea, dimensiunea, îi atrag aprecierea oamenilor, ci calitatea sa, la fel cum calitatea faptelor pe care le facem atrage aprecierea lui Dumnezeu. Iar cel care muncește să extragă din pământ diamantul este asemenea preotului duhovnic, care găsește și șlefuieste diamantele sufletești. După ce am realizat toate acestea, am recunoscut în jurul meu multe dintre „diamantele” plăcute lui Hristos, ascunse în sufletele creștinilor smeriți, care au devenit sfinți, căci adevăratele diamante împodobesc sufletul.

b) Diamantul de mai jos are mai multe fețe. Identifică în text câte o calitate pe care să o treci pe fiecare față a pietrei prețioase. Dacă nu găsești suficiente calități în text, completează cu ce consideri că se potrivește.

c) Tu cunoști astfel de oameni care poartă „diamante” în suflet? Descrie-l pe unul dintre ei, apoi prezintă-l colegilor.

Exercițiu (10')

Completează versetele de mai jos cu expresiile și cuvintele care lipsesc:

- a. „Despre mărgean și despre [redacted], nici să mai pomenim, iar agonisirea înțelepciunii întrece cu mult pe aceea a mărgăritarelor.” (Iov 28,18)
- b. „Și și-au învârtoșat inima ca [redacted], ca să nu asculte legea și cuvintele pe care le-a trimis Domnul Savaot prin Duhul Lui, prin graiul proorocilor celor de altădată.” (Zaharia 7,12).
- c. „Și au văzut locul unde stătea Dumnezeuul lui Israel; sub picioarele Lui era ceva, ce semăna cu un lucru de [redacted], curat și limpede ca seninul cerului.” (Ieșire 24,10)

Evaluare (10')

Imaginează-ți un dialog de 10-12 replici cu colegul de bancă, în care să folosești cât mai multe calități ale sfinților, pe care să le putem dobândi și noi.

Motivarea alegerii metodei de lucru:

- Suita de exerciții propuse vizează asocierea dintre un element concret (diamantul) și calitatea sufletească specifică sfințeniei.
- Lectura este importantă în vederea dezvoltării capacității de gândire critică și sintetizării ideilor.
- Cunoașterea vieților sfinților este importantă pentru că, astfel, elevilor li se oferă modele demne de urmat.

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII PREVĂZUTE ÎN PROGRAMA ȘCOLARĂ: ÎNVĂȚĂTURA DOMNULUI, VESTITĂ DE SFINȚII APOSTOLI ȘI EVANGHELIȘTI

ACTIVITATEA 1: „MERGÂND, ÎNVĂȚAȚI TOATE NEAMURILE...”

Prerechizite ale învățării:

Copiii știu că:

- „Vestea cea bună” a creștinismului a fost dusă în lume de Sfinții Apostoli și colaboratorii acestora
- Activitatea publică a Mântuitorului a fost așternută și sintetizată în scris în cele patru Evanghelii

Concepte cheie:

- *evanghelie*
- *scriere*
- *istoricitate*
- *mărturie*
- *universalitate*
- *mântuire*

Competențe specifice:

- 1.3. Analizarea modului în care sunt aplicate reguli de comportament moral-creștin în diferite contexte de viață familiare
- 2.1. Descrierea unor comportamente relaționale din cadrul grupurilor de apartenență
- 2.2. Analizarea unor tipuri de relații și atitudini sociale, din perspective morale, pornind de la situații concrete

Resurse:

Umane: *elevi, profesor*

Materiale: *Sfânta Scriptură, fișe de lucru, lipici de hârtie, foarfecă*

Metodologice: *jocul didactic, povestirea, dezbaterea*

Temporale: *50'*

Spațiale: *sala de clasă*

Forme de organizare:

frontal, de grup

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII

Exercițiu (10')

Discuție dirijată. Activitatea poate debuta cu o discuție dirijată, pe baza textului scripturistic al trimiterii la propovăduire a Sfinților Apostoli:

„Mergând, învățați toate neamurile, botezându-le în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh, învățându-le să păzească toate câte v-am poruncit vouă, și iată Eu cu voi sunt în toate zilele, până la sfârșitul veacului. Amin.” (Matei 28,18-20)

Valorificați următoarele direcții:

- definirea, lămurirea termenului „neamuri” (inclusiv interpretarea sa ca „rude”);
- necesitatea „mergerii” – nu așteptați să vină ei la voi, mergeți voi în întâmpinarea lor;
- „toate” neamurile – adică nu selectiv; nu mergem doar unde suntem bine primiți;
- „învățându-le” – ce anume? – „Ceea ce v-am învățat Eu pe voi...”
- „cu voi sunt până la sfârșitul veacurilor” – nu veți rămâne singuri în activitatea voastră învățătoarească, ci veți fi vegheați și ajutați de Dumnezeu

Exercițiu (15')

În completarea textului de mai sus vine și mărturia unui istoric bisericesc, Eusebiu de Cezareea¹, care spune:

„Sfinții Apostoli ai Mântuitorului nostru și ucenicii lor s-au împrăștiat în toată lumea; lui Toma, după tradiție, i-a căzut la sorți țara părților, lui Andrei, Sciția, lui Ioan, Asia, unde și-a petrecut viața până ce a murit la Efes. Petru pare să fi predicat iudeilor răspândiți în Pont, Galatia, Bitinia, Capadocia și Asia, pentru ca, până la urmă, să ajungă la Roma [...]. Ce să mai spun de Pavel, care, după ce plinise Evanghelia lui Hristos, din Ierusalim și până în părțile Iliriei, a suferit martiriul la Roma, sub Nero?”

Pe baza informațiilor din text, decupați chipurile Apostolilor și lipiți-le pe harta de pe pagina alăturată, în zonele colorate care corespund ariei lor de propovăduire.

¹ Eusebiu de Cezareea, *Scrieri*, partea întâi, *Istoria bisericească*, trad. prof. T. Bodogae, colecția „Părinți și scriitori bisericești”, Ed. IBMBOR, București, 1987, p. 99.

Un „exercițiu-bonus”!

Citiți cu atenție textul istoricului de mai sus și observați că lipsește unul dintre chipurile Sfinților Apostoli. Cine este acela?

Exercițiu (10')

După cum am văzut la începutul lecției, termenul de „neamuri”, în Sfânta Scriptură, desemnează celelalte popoare de pe pământ, în afară de poporul evreu, considerat și numit „poporul ales”.

În următorul tabel, asociați termenul „neamuri” cu semnificația pe care o are în fiecare verset:

Versetul	Semnificația termenului „neamuri”	
	Popoare	Rudenii
„Să nu mergeți pe urmele altor dumnezei, dintre dumnezeii neamurilor dimprejurul vostru...” (Deuteronom 6,14)		
„Acum: dacă veți asculta de glasul Meu și veți păzi legământul Meu, voi Îmi veți fi Mie popor ales dintre toate neamurile , că al Meu este tot pământul.” (Ieșire 19,5)		
„Iată neamurile lui Noe: Noe era om drept și neprihănit [...] Iar lui Noe i s’au născut trei fii: Sem, Ham și Iafet. (Facere 6,9-10)		
„Spre aceasta am fost eu pus propovăduitor și apostol – spun întru Hristos adevărul, nu mint –, învățător neamurilor întru credință și adevăr.” (I Timotei 2,7)		

Exercițiu (10')

Dialog cu elevii (schemă pe tablă). În momentul de față, în lume există aproximativ 2,18 miliarde de creștini, conform statisticilor anului 2010². Dacă stăm să analizăm, întreaga răspândire a creștinismului a pornit prin trimiterea la propovăduire a celor 12 Sfinți Apostoli. Care credeți că ar fi punctele tari prin care s-a reușit încreștinarea unei lumi întregi, de-a lungul istoriei?

Evaluare(5')

Credeți că mesajul Mântuitorului: „*Mergând, învățați toate neamurile...*” ni se adresează și nouă? Argumentați răspunsul vostru în spațiul alocat.

Explicații cu rol de sprijin pentru cadrul didactic:

- Primele exerciții au rolul de a fundamenta scripturistic și istoric trimiterea la propovăduire a Sfinților Apostoli, precum și de a vizualiza răspândirea creștinismului în lume, în epoca apostolică.
- Următorul exercițiu este unul menit să clarifice terminologia specifică Vechiului și Noului Testament în ceea ce privește universalitatea mesajului creștin.
- Evaluarea este gândită ca un mod de aducere în actualitate a necesității mărturiei creștine.

² „Global Christianity: A Report on the Size and Distribution of the World’s Christian Population”, Centrul american de Cercetare pentru Religie și Viață Publică, *The Pew Research Center*, 2010.

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII PREVĂZUTE ÎN PROGRAMA ȘCOLARĂ: ÎNVĂȚĂTURA DOMNULUI, VESTITĂ DE SFINȚII APOSTOLI ȘI EVANGHELIȘTI

ACTIVITATEA 2: EVANGHELIILE – MĂRTURIE A ISTORIEI TRĂITE

Prerechizite ale învățării:

Copiii știu că:

- pericopele evanghelice ascultate de ei la Sfânta Liturghie sunt fragmente din cele patru evanghelii;
- autorii celor patru evanghelii au fost martori oculari la multe dintre evenimentele relatate de ei.

Concepte cheie:

- *martor ocular*
- *testament*
- *realitate*
- *istoricitate*
- *mărturie*
- *minune*

Competențe specifice:

- 1.3. Analizarea modului în care sunt aplicate reguli de comportament moral-creștin în diferite contexte de viață familiare
- 2.3. Descrierea unor comportamente relaționale din cadrul grupurilor de apartenență
- 2.4. Analizarea unor tipuri de relații și atitudini sociale, din perspective morale, pornind de la situații concrete

Resurse:

Umane: *elevi, profesor*

Materiale: *Sfânta Scriptură, fișe de lucru, laptop, boxe, videoproiector*

Metodologice: *jocul didactic, povestirea, dezbaterea*

Temporale: *50'*

Spațiale: *sala de clasă*

Forme de organizare:

frontal, de grup

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII

Exercițiu (15')

Propuneți elevilor să vizioneze un fragment video cu momentul citirii Sfintei Evangheliei în cadrul Sfintei Liturghii. După vizionare, se va discuta pe baza materialului video, cu posibilitatea de a aborda următoarele idei:

- numărul Evangheliilor (se poate deschide Biblia la cuprins, elevii cautând acolo Evangheliile);
- denumirea Evangheliilor cu explicarea acestora (de ce apare termenul „după” Matei, Marcu, Luca, Ioan – micile diferențe de abordare și multitudinea elementelor comune);
- citirea Evangheliei reprezintă o parte învățătoarească (didactică) a Sfintei Liturghii;
- numele celor patru evangheliști (Se poate insera o glumă: „Cei patru evangheliști erau trei: Luca și Matei. Dacă-a murit unul, n-a rămas niciunul!”).

Exercițiu (10')

Discută cu profesorul și colegii următoarele texte scripturistice, observând faptul că cei patru evangheliști au fost ucenici/prieteni/apropiați ai Mântuitorului Hristos:

• Chemarea lui Matei:

„Și trecând Iisus de acolo, a văzut un om care ședea la vamă, cu numele **Matei**, și i-a zis: „Vino după Mine!” Și, ridicându-se, a mers după El.” (Matei 9,9)

• Marcu și Luca – amândoi făceau parte dintre cei 70 de ucenici ai Domnului:

„Iar după acestea, Domnul a ales alți șaptezeci [de ucenici] și i-a trimis doi câte doi înaintea feței Sale, în fiecare cetate și loc unde El însuși avea să meargă...” (Luca 10,1)

• Chemarea evanghelistului Ioan:

„De acolo, mergând mai departe, a văzut alți doi frați, pe Iacob al lui Zevedeu și pe **Ioan**, fratele lui, în corabie cu Zevedeu, tatăl lor, dregându-și mrejele, și i-a chemat. Iar ei, îndată lasându-și corabia și pe tatăl lor, au mers după El”. (Matei 4,21-22)

Exercițiu (10')

Imaginează-ți ce anume le-a spus Domnul Hristos celor pe care i-a chemat să Îi devină ucenici sau apostoli, astfel încât aceștia au renunțat la viața lor de până atunci și L-au urmat. Scrie textul în zece rânduri.

Exercițiu (5')

Indică, unind printr-o săgeată, autorii evangheliilor în ordinea în care apar acestea în Sfânta Scriptură:

Evangelia I
 Evangelia a II-a
 Evangelia a III-a
 Evangelia a IV-a

Marcu
 Ioan
 Matei
 Luca

Evaluare (10')

Identifică în textele următoare care dintre cei patru evangheliști au fost martori oculari (au văzut cu ochii lor) evenimente și minuni săvârșite de Mântuitorul Hristos:

Textul biblic	Evangelistul pe care l-ai identificat în text
„Și după șase zile, Iisus i-a luat pe Petru și pe Iacob și pe Ioan, fratele acestuia, și i-a dus pe un munte înalt, ei între ei. Și S'a schimbat la față înaintea lor; și a strălucit fața Lui ca soarele, iar veșmintele I s'au făcut albe ca lumina.” (Matei 17,1-2)	
„În timp ce El încă vorbea, au venit de la mai-marele sinagogii, zicând: „Fiicuta a murit” [...]. Dar Iisus, auzind cuvântul ce se grăise, i-a zis mai-marelui sinagogii: „Nu te teme. Crede numai!” Și n'a lasat pe nimeni să meargă cu El, decât numai pe Petru și pe Iacob și pe Ioan, fratele lui Iacob [...] Și ei Îl luau în râs. Iar El, scoțându-i pe toți afară, a luat cu sine pe tatăl copilei, pe mama ei și pe cei ce erau cu Dânsul și a intrat unde era copila. Și apucând-o pe copilă de mână, i-a grai: „Talitâ kumi”, ceea ce se tâlcuiește: „Fiică, ție-ți zic, scoală-te!” Și de'ndată s'a sculat copila și umbla, că era de doisprezece ani. Și au fost cuprinși de uimire, de mare uimire.” (Marcu 5,35-42)	

Explicații cu rol de sprijin pentru cadrul didactic:

- Vizionarea fragmentului video cu citirea Evangheliei face legătura cu un element repetitiv, familiar, în cazul elevilor care participă la Sfânta Liturghie; în același timp, fragmentul poate reprezenta un element de noutate pentru cei care nu participă la Sfânta Liturghie.
- Exercițiile următoare au ca idee centrală realitatea, veridicitatea și istoricitatea evenimentelor și a persoanelor prezentate în Evanghelii.

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII PREVĂZUTE ÎN PROGRAMA ȘCOLARĂ: ÎNVĂȚĂTURA DOMNULUI, VESTITĂ DE SFINȚII APOSTOLI ȘI EVANGHELIȘTI

ACTIVITATEA 3: VIAȚA NOASTRĂ – MĂRTURIE A ÎNVĂȚĂTURII CREȘTINE

Prerechizite ale învățării:

Copiii știu că:

- învățătura creștină este cuprinsă în scrierile Sfintei Scripturi;
- Sfinții Apostoli au fost martori ai activității publice a Mântuitorului.

Concepte cheie:

- *participare*
- *mărturisire*
- *transmitere*
- *asumare*
- *trăire*

Competențe specifice:

- 1.3. Analizarea modului în care sunt aplicate reguli de comportament moral-creștin în diferite contexte de viață familiare
- 2.5. Descrierea unor comportamente relaționale din cadrul grupurilor de apartenență
- 2.6. Analizarea unor tipuri de relații și atitudini sociale, din perspective morale, pornind de la situații concrete

Resurse:

Umane: *elevi, profesor*

Materiale: *Sfânta Scriptură, fișe de lucru, laptop, boxe, videoproiector*

Metodologice: *jocul didactic, povestirea, dezbaterea*

Temporale: *50'*

Spațiale: *sala de clasă*

Forme de organizare:

frontal, de grup

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII

Exercițiu (5')

Discuție dirijată. Activitatea poate debuta cu o discuție dirijată, pe baza textului biblic, cu posibilitatea utilizării următoarelor idei:

„Așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, așa încât să vadă faptele voastre cele bune și să slăvească pe Tatăl vostru Cel din ceruri.” (Matei 5,16)

- „lumina” – ca lumină a învățaturii creștine
- „lumina” – ca lumină a faptelor bune
- „faptele bune” – ca oglindire a bunătății și iubirii lui Dumnezeu

Exercițiu (5')

Cum înțelegeți următoarea expresie: „Dăruind, vei dobânda!”?

„Dăruind” aceasta...	„vei dobânda” aceasta...

Metodologie:

Exercițiul poate fi realizat cu fișe de lucru sau ca schemă, pe tablă.

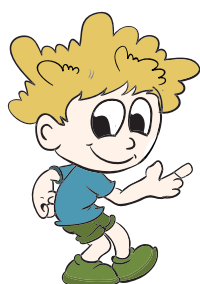

Exercițiu (10')

Tocmai ai primit la școală o invitație de a te înscrie ca voluntar într-o asociație din localitatea ta. Pe fișa de înscriere trebuie să încercuiești activitățile pe care ai dori să le desfășori, în concordanță cu abilitățile și calitățile cu care ai fost înzestrat de Dumnezeu. Completează fișa acum!

Numele și prenumele tău:

Activități la care avem nevoie de voluntari:

- Joacă alături de copiii orfani
- Ajutor la gătit la cantina socială
- Traducerea site-ului asociației în limba engleză
- Ecologizare/curățare în parcul central
- Vizite la azilul de bătrâni
- Livrarea hranei calde la persoanele în vârstă
- Distribuire de pliante cu mesaj anti-chiulit
- Organizarea unui curs de dans
- Organizarea unui cerc de pictură
- Organizarea unui cerc de lectură

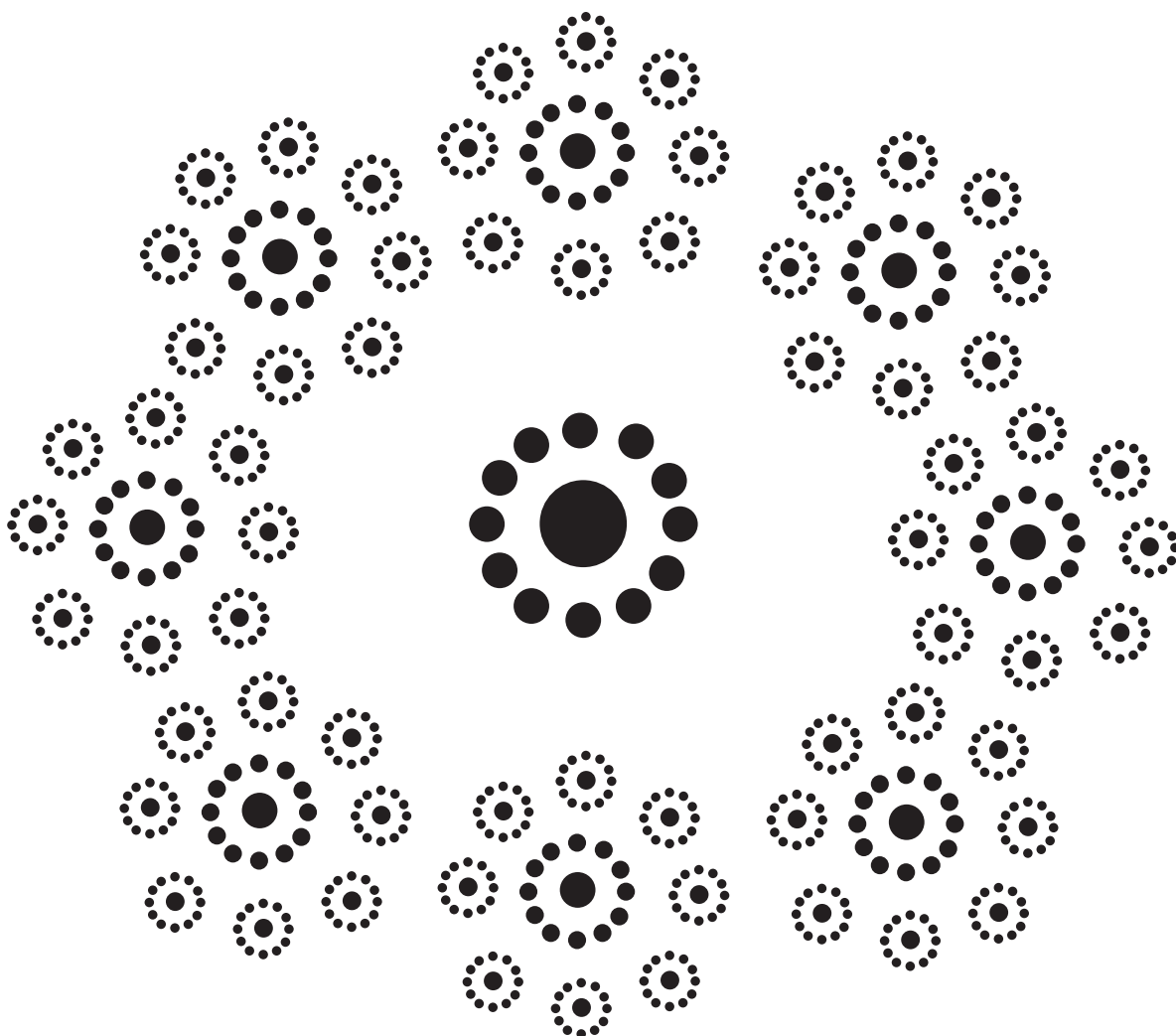

Exercițiu (10')

După ce Domnul Hristos și-a început activitatea Sa publică, a adunat în jurul Său o mulțime de ucenici care aveau să învețe din noua experiență pe care o adusese Acesta odată cu Întroparea Sa. Așadar, oamenii începeau să învețe în mod direct de la Dumnezeu-Omul. După ce i-a ales pe cei 12 Apostoli, dintre cei 70 de ucenici ai Săi, aceștia au văzut multe minuni înfăptuite de Domnul Hristos, ba, mai mult, au primit și ei puterea de a săvârși vindecări și minuni, în funcție de credința lor.

După ce Hristos a înviat, înainte de a Se înălța la cer, i-a trimis pe ucenicii Săi să vestească în întreaga lume toate cele pe care le văzuseră și le învățaseră de la El: „*Mergând, învățați toate neamurile, botezându-le în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh, învățându-le să păzească toate câte v-am poruncit vouă, și iată Eu cu voi sunt în toate zilele, până la sfârșitul veacului. Amin.*” (Matei 28,18-20)

Acest mesaj este valabil și pentru noi, cei din secolul 21.

(de la minutul 1:16 până la 2:20, la următoarea adresă <https://youtu.be/eSL0zHiUHBI?t=1m16s>, traducerea fiind asigurată de profesor).

Exercițiu (10')

Să ne imaginăm că tocmai ai primit în dar 1000 de lei. Completează în următorul tabel sumele pe care ești dispus să le cheltuiești pentru fiecare lucru indicat:

1. Cât ai plăti pentru o pereche de pantofi sport?		2. Cât ai cheltui pentru cadouri acordate familiei tale?		3. Cât ai dăruia celor în nevoie?	
4. Cât ai plăti ca să îți cumperi jucăria preferată?		5. Cât ai cheltui pentru a cumpăra un cadou prietenului tău?		6. Cât ai dăruia la colecta pentru săraci?	
7. Cât ai cheltui pe gustări/mâncare/răcoritoare într-o săptămână obișnuită?		8. Cât ai cheltui la o ieșire în oraș cu colegii?		9. Cât ai dăruia la o colectă organizată de Biserică?	
Total 1		Total 2		Total 3	

Adună acum pe verticală sumele din coloană și trece rezultatul în dreptul căsuței „Total”.

Total 1 – arată orientativ cât ai cheltui **pentru tine**;

Total 2 – arată orientativ cât ai cheltui **pentru alții**;

Total 3 – arată orientativ cât ai cheltui **pentru cei săraci**.

Exercițiu (10')

Redactează un eseu de 5 minute cu titlul: „Aș putea renunța la...” , pentru a dăruia ceva de folos celor aflați în situații dificile.

Explicații cu rol de sprijin pentru cadrul didactic:

- Exercițiile introductive sunt axate pe identificarea și asumarea mărturisirii credinței creștine prin exemplul propriei vieți.
- Următoarele exerciții aduc propuneri de activități pe care elevii ar putea să le desfășoare, în duhul filantropiei creștine.

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII PREVĂZUTE ÎN PROGRAMA ȘCOLARĂ: MĂRTURISIREA ȘI TRĂIREA CREDINȚEI DE CĂTRE SFINȚI

ACTIVITATEA 1: SFINȚII, PRIETENII DOMNULUI

Prerechizite ale învățării:

Copiii știu că:

- Domnul Hristos a fost Dumnezeu și om adevărat;
- sfinții sunt oameni care au plăcut lui Dumnezeu;
- Biserica este locul în care ni se transmite învățătura Mântuitorului.

Concepte cheie:

- *Dumnezeu*
- *sfințenie*
- *Iisus Hristos*
- *prietenie*
- *fapte bune*

Competențe specifice:

1.1 Compararea unor opinii cu semnificație religioasă, exprimate în raport cu diferite situații de viață

1.2 Sintetizarea principalelor îndatoriri ale unui creștin, pe baza valorificării unor situații din viața cotidiană, a exemplelor unor persoane din Biblie și a unor sfinți

2.2 Analizarea unor tipuri de relații și atitudini sociale, din perspectiva moralei religioase, pornind de la situații concrete

Resurse:

Umane: *elevi, profesor*

Materiale: *text suport, fișă de lucru, creioane, caiet*

Metodologice: *povestirea, explicația, conversația*

Temporale: *50'*

Spațiale: *sala de clasă*

Forme de organizare:

individual, frontal, de grup

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII

Introducere tematică (5')

De la începuturile Bisericii, încă de acum 2000 ani, învățătura Domnului Iisus Hristos a fost vestită de Sfinții Apostoli și Evangheliști, pentru a fi cunoscută în toată lumea. Auzind această învățătură, mulți oameni au hotărât să-I urmeze Domnului Hristos, împlinind astfel cuvântul Lui: „*Oricine voiește să vină după Mine, să se lepede de sine, să-și ia crucea sa și să-Mi urmeze Mie*” (Marcu 8,34). Cei care și-au închinat întreaga viață lui Dumnezeu și s-au străduit să Îi împlinească poruncile, s-au apropiat de El și I-au devenit prieteni, după cuvântul Evangheliei care spune: „*Voi sunteți prietenii Mei, dacă faceți ceea ce vă poruncesc*” (Ioan 15,14). Domnul le-a dăruit acestora felurite **daruri** prin care să lucreze împlinirea poruncilor Sale în lume, atât în timpul vieții, cât și după adormirea lor. Astfel au ajuns sfinții să fie prietenii Domnului și ai noștri, ai tuturor celor botezați în numele Sfintei Treimi.

Exercițiu (25')

Turul galeriei. Se distribuie fiecărei grupe câte o coală de flipchart, instrumente de scris și se alocă una din categoriile de mai jos:

MAMA

MEDIC

PROFESOR/
PROFESOARĂ

ELEV/ELEVĂ

POMPIER

Fiecare grupă va discuta despre darurile categoriei care îi revine, apoi va desemna un secretar al grupei care va scrie pe flipchart calitățile (darurile) cele mai importante pentru:

- a) o mamă
- b) un medic
- c) un profesor/o profesoară
- d) un elev/o elevă
- e) un pompier

La final se afișează toate cele cinci coli și fiecare elev trece prin fața fiecărei coli, pentru a vedea și discuta cu colegii cele scrise. În urma discuțiilor, profesorul notează pe tablă, pentru fiecare din cele 5 categorii, 3 calități principale, rezultate în urma discuțiilor.

Metodologie.

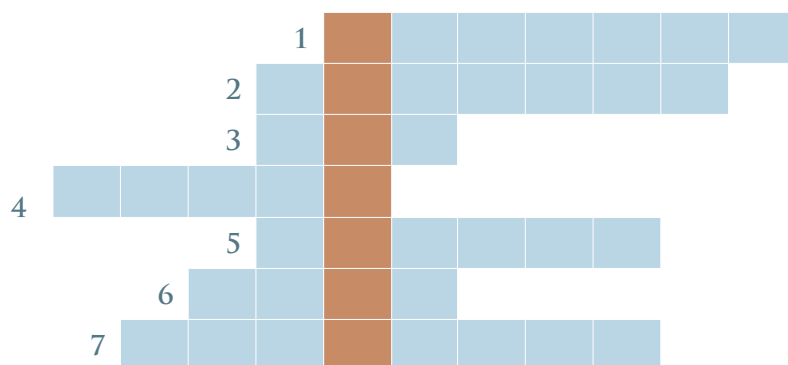
Exercițiul este conceput pentru a sublinia ideea că, așa cum sfinții au daruri deosebite, tot astfel, toți oamenii, în funcție și de responsabilitățile lor în lume, au nevoie de diferite daruri. Ar fi important de discutat cu elevii despre darurile lor, pentru a-i ajuta să conștientizeze sensul dezvoltării și punerii lor în valoare.

Exercițiu (10')

Completează grila de mai jos, pentru a descoperi cuvântul care lipsește din următorul verset:

„_____ este Dumnezeu întru sfinții Săi” (Psalmul 67,35)

1. Sfântul Mare _____ Gheorghe și-a dat viața pentru credința în Hristos.
2. Sfântul Ierarh _____ este prăznuit în Biserica Ortodoxă la 6 decembrie.
3. Sfânta _____ este mama Fecioarei Maria.
4. Sfântul Apostol _____ este cel care a mers pe apă la chemarea Domnului Iisus Hristos.
5. Sfântul Apostol _____, cel întâi chemat, este apostolul românilor și ocrotitorul României.
6. Sfântul _____ Botezătorul a fost cel care l-a botezat în Iordan pe Domnul Iisus Hristos.
7. Sfântul Ierarh _____ de la Eghina este recunoscut ca un mare tămăduitor, de aceea îl numim și „Taumaturgul”.

Evaluare (10')

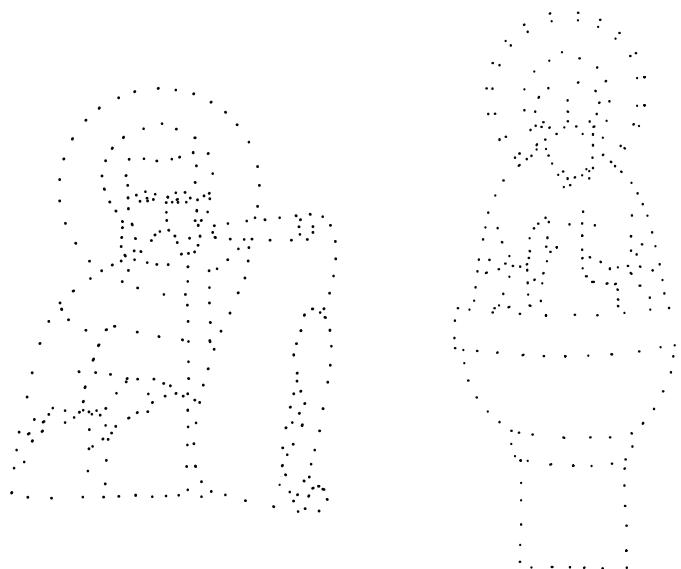
Citește cu atenție definițiile numerilor pe care noi le dăm sfinților, în funcție de darurile lor speciale. Apoi unește punctele, pentru a descoperi ce fel de sfinți se „ascund” în imaginile de mai jos:

TAUMATURG - un sfânt care a săvârșit vindecări

MELOD - un sfânt care a compus imne (cântări) bisericești

STĂLPNIC - un sfânt monah care a locuit o vreme în vârful unei coloane

CUVIOS - un sfânt monah

Explicații cu rol de sprijin pentru cadrul didactic:

- Turul galeriei are menirea de a da elevilor prilejul de a lucra în echipă și de a ajunge la un numitor comun în ceea ce privește rezultatele ce urmează a fi prezentate în fața întregii clase.
- Exercițiul următor ajută la identificarea nominală a sfinților mai cunoscuți.
- Evaluarea fixează diferite harisme pe care le-au avut unii dintre sfinți, precum și specificitatea unor denumiri atribuite acestora.

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII PREVĂZUTE ÎN PROGRAMA ȘCOLARĂ: MĂRTURISIREA ȘI TRĂIREA CREDINȚEI DE CĂTRE SFINȚI

ACTIVITATEA 2: CE NE ÎNVAȚĂ SFINȚII DESPRE NATURĂ?

Prerechizite ale învățării:

Copiii știu că:

- întreaga creație este opera lui Dumnezeu;
- sfinții sunt oameni care au plăcut lui Dumnezeu;
- Biserica este locul în care ni se transmite învățătura Mântuitorului.

Concepte cheie:

- *Dumnezeu*
- *sfințenie*
- *Iisus Hristos*
- *prietenie*
- *fapte bune*

Competențe specifice:

1.1 Compararea unor opinii cu semnificație religioasă, exprimate în raport cu diferite situații de viață

1.2 Sintetizarea principalelor îndatoriri ale unui creștin, pe baza valorificării unor situații din viața cotidiană, a exemplelor unor persoane din Biblie și a unor sfinți

2.2 Analizarea unor tipuri de relații și atitudini sociale, din perspectiva moralei religioase, pornind de la situații concrete

Resurse:

Umane: *elevi, profesor*

Materiale: *text suport, fișă de lucru, creioane, caiet*

Metodologice: *povestirea, explicația, conversația*

Temporale: *50'*

Spațiale: *sala de clasă*

Forme de organizare:

individual, frontal, de grup

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII

Introducere tematică (5')

În *Cartea Psalmilor*, citim despre felul în care natura Îl mărturisește pe Dumnezeu, recunoscându-I calitatea de Creator și Stăpân al ei:

„Cerurile spun slava lui Dumnezeu” (Psalmul 18,1)

Sfinții, inspirați de aceste mărturii, la rândul lor mărturisesc prezența lui Dumnezeu în creație, ceea ce îi determină să manifeste respect și o grijă deosebită pentru aceasta.

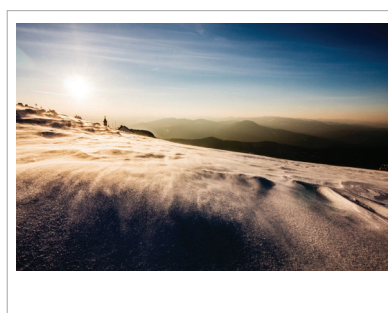
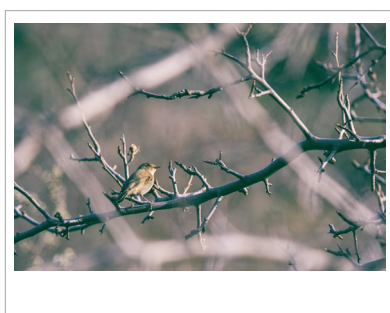
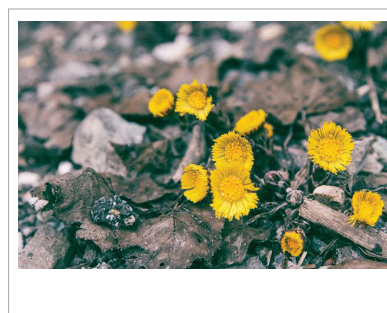
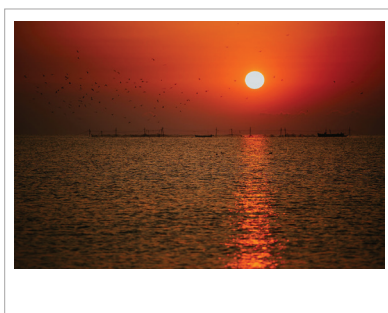
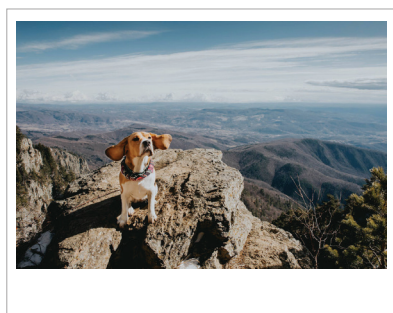
Metodologie.

Discutați cu elevii pe tema cunoașterii lui Dumnezeu prin intermediul creației.

Exercițiu (15')

Privește imaginile de mai jos și descrie colegilor ce simți că îți pot mărturisi ele despre Dumnezeu:

Exercițiu (20')

Sfântul Porfirie Kavsokalivitul îndemna, cu privire la modul în care privim natura:

„Să vă bucurați de toate lucrurile frumoase care vă înconjoară, căci toate lucrurile din jurul nostru sunt picături ale iubirii lui Dumnezeu. Și cele însuflețite, și cele neînsuflețite, plantele, animalele, păsările, munții, marea, apusul soarelui și cerul înstelat, toate acestea sunt iubiri mici, prin care ajungem la iubirea cea mare a lui Hristos”¹.

¹ Ana Iacov, *Au fost cândva copii: Părintele Porfirie (1906-1991)*, trad. Pr. Victor Manolache, Ed. Egumenița, Galați, 2013, p. 64.

1) Răspunde la următoarele întrebări:

- a) Ce spune Sfântul Porfirie despre lucrurile frumoase din jurul nostru?
- b) Ce simți când privești cerul înstelat?
- c) Ce animale iubești cel mai mult? Dar plante?
- d) Crezi că pietrele sunt și ele printre lucrurile frumoase despre care vorbește Sfântul Porfirie?
- e) Cum ne putem bucura de frumusețile naturii?

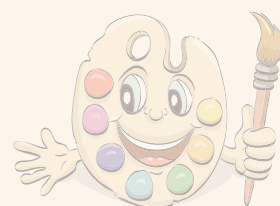
2) Completează, în căsuțele de mai jos, elementele naturii pe care le amintește Sfântul Porfirie, la care adaugă alte 7 elemente:

1	2	3	4	5	6	7

Evaluare (10')

Alege unul din elementele naturii completate în tabelul de mai sus și desenează-l, astfel încât să arăți ce înseamnă el pentru tine.

Explicații cu rol de sprijin pentru cadrul didactic:

- Primul exercițiu stimulează dezvoltarea inteligenței vizuale și a limbajului, prin asocierea de termeni
- Exercițiul care urmează ajută la identificarea micilor „elemente de iubire” care sunt reflexii ale iubirii lui Dumnezeu față de creația Sa

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII PREVĂZUTE ÎN PROGRAMA ȘCOLARĂ: MĂRTURISIREA ȘI TRĂIREA CREDINȚEI DE CĂTRE SFINȚI

ACTIVITATEA 3: SFINȚII – STĂPÂNI IUBITORI AI NATURII

Prerechizite ale învățării:

Copiii știu că:

- întreaga creație este opera lui Dumnezeu;
- sfinții sunt oameni care au plăcut lui Dumnezeu;
- Biserica este locul în care ni se transmite învățătura Mântuitorului.

Concepte cheie:

- *Dumnezeu*
- *sfințenie*
- *Iisus Hristos*
- *prietenie*
- *fapte bune*

Competențe specifice:

1.1 Compararea unor opinii cu semnificație religioasă, exprimate în raport cu diferite situații de viață

1.2 Sintetizarea principalelor îndatoriri ale unui creștin, pe baza valorificării unor situații din viața cotidiană, a exemplelor unor persoane din Biblie și a unor sfinți

2.2 Analizarea unor tipuri de relații și atitudini sociale, din perspectiva moralei religioase, pornind de la situații concrete

Resurse:

Umane: *elevi, profesor*

Materiale: *text suport, fișă de lucru, creioane, caiet*

Metodologice: *povestirea, explicația, conversația*

Temporale: *50'*

Spațiale: *sala de clasă*

Forme de organizare:

individual, frontal, de grup

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII

Introducere tematică (5')

În Grădina Raiului, Adam a fost chemat de Dumnezeu să pună nume animalelor, arătându-și astfel stăpânirea asupra lor și, totodată, responsabilitatea față de ele.

„Și Domnul Dumnezeu, Care făcuse din pământ toate fiarele câmpului și toate păsările cerului, le-a adus la Adam, ca să vadă cum le va numi; așa ca toate ființele vii să se numească precum le va numi Adam.

Și a pus Adam nume tuturor animalelor și tuturor păsărilor cerului și tuturor fiarelor sălbatice” (*Facerea 2,19-20*)

Prin căderea în păcat, omul a pierdut această stăpânire asupra creației. Dar sfinții reușesc, prin împlinirea poruncilor lui Dumnezeu și prin apropierea față de El, să refacă această stăpânire iubitoare asupra naturii. Mulți sfinți au mărturisit, prin viața lor, acest rod al credinței lor puternice: de a fi în comuniune cu toate făpturile.

Exercițiu (10')

Sfântul Părinte Paisie Aghioritul avea o comunicare deosebită cu animalele. Într-o zi a avut următorul dialog cu un călugăr mai tânăr:

- „Chiar și broscoiul Baghium este mai ascultător decât tine. Atunci călugărul uimit l-a întrebat cine era Baghium, iar Bătrânul s-a dus și stând în fața unui trandafir sădit în grădina lui, i-a zis:

- Baghium, vino, ca acest călugăr să te vadă și să priceapă ce este ascultarea!

Atunci, pământul din jurul trandafirului fiind proaspăt a început să se ridice, și a ieșit un broscoi.

Monahului nu-i venea să-și creadă ochilor, făcându-i mare impresie această legătură directă a Bătrânului cu animalele.

- Întoarce-te acum, Baghium la locul tău, și diseară să-ți faci rugăciunea!, a zis Bătrânul iarăși broscoiului.

- Cu siguranță că bătrânul glumește!, s-a gândit în acel moment călugărul.

La apusul soarelui însă l-a văzut cu ochii lui pe broscoi stând și orăcăind în fața unei cruci de lemn, pe care Bătrânul o avea în curtea lui”².

a) De ce credeți că broscoiul răspundea la chemarea Sfântului Paisie?

b) Cum înțelegeți faptul că broscoiul orăcăia în fața crucii de lemn aflate în curtea Părintelui?

c) Cunoașteți alte astfel de întâmplări în care animalele Îl laudă pe Dumnezeu?

²Ana Iacov, *Au fost cândva copii: Cuviosul Paisie (1924-1994)*, trad. Pr. Victor Manolache, Ed. Egumenița, Galați, 2012, p. 39-40.

Exercițiu (10')

Completați, în spațiile de mai jos, pe categorii, elementele naturii care Îl laudă pe Dumnezeu:

„Lăudați pe Domnul din ceruri, lăudați-L pe El întru cele înalte.
 Lăudați-L pe El toți îngerii Lui, lăudați-L pe El toate puterile Lui.
 Lăudați-L pe El soarele și luna, lăudați-L pe El toate stelele și lumina.
 Lăudați-L pe El cerurile cerurilor și apa cea mai presus de ceruri,
 Să laude numele Domnului, că El a zis și s-au făcut, El a poruncit și s-au zidit.
 Pusu-le-ai pe ele în veac și în veacul veacului; lege le-a pus și nu o vor trece.
 Lăudați pe Domnul toți cei de pe pământ, balaurii și toate adâncurile;
 Focul, grindina, zăpada, gheața, viforul, toate îndepliniți cuvântul Lui;
 Munții și toate dealurile, pomii cei roditori și toți cedrii;
 Fiarele și toate animalele, târâtoarele și păsările cele zburătoare;
 Împărații pământului și toate popoarele, căpeteniile și toți judecătorii pământului;
 Tinerii și fecioarele, bătrânii cu tinerii,
 Să laude numele Domnului, că numai numele Lui s-a înălțat. Lauda Lui pe pământ și în cer.
 Și va înălța puterea poporului Lui. Cântare tuturor cuvioșilor Lui, fiilor lui Israel, poporului ce se apropie de El.” (Psalmul 148)

<i>Animale</i>	<i>Plante</i>	<i>Oameni</i>	<i>Alte elemente</i>

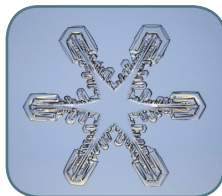
Exercițiu (fără timp alocat)

De multe ori suntem prea preocupați cu diferite activități și trecem pe lângă o mulțime de lucruri minunate, fără să le vedem. **Vă rog ca până la următoarea oră să vă notați într-un caietel cel puțin trei lucruri (peisaje, clădiri etc.) pe lângă care treceți zilnic în drumul vostru spre școală, însă nu le-ați văzut până acum. Dacă aveți posibilitatea, fotografiați-le.**

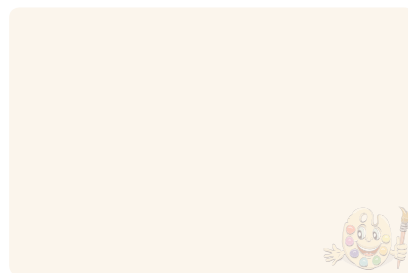
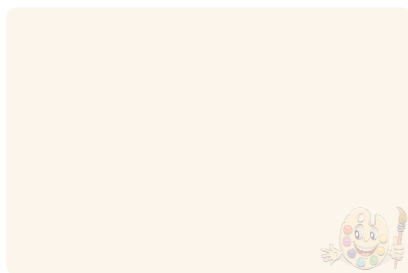
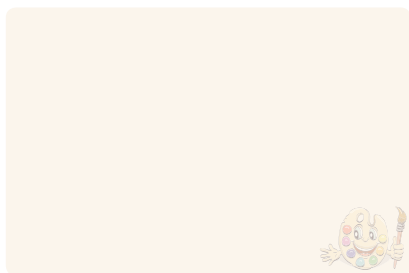
Exercițiu (10')

Unele minuni ale naturii sunt de o frumusețe copleșitoare, însă sunt prea frave pentru a putea fi observate cu ochiul liber. Spre exemplu, dacă privim la microscop un fulg de zăpadă, s-ar putea să fim uluiți de perfecțiunea și simetria acestuia. Punem spre exemplificare doar trei fotografii:

Cu siguranță că acum, după ce am admirat aceste imagini, ne punem întrebarea: *Ar putea ca acești fulgi de zăpadă să se fi format astfel, la întâmplare, sau au fost „modelați” de către Dumnezeu, Cel care este întruchiparea Perfecțiunii?*

Desenează alte 3 modele de fulgi de zăpadă în timp ce te gândești la frumusețea celor create de Dumnezeu.

Exercițiu (10')

Asemenea ascultării pe care o aveau animalele din rai față de Adam, primul om creat de Dumnezeu, unii sfinți, de-a lungul istoriei – îndeosebi cei care duceau o viață dedicată în întregime lui Dumnezeu – au ajuns să aibă capacitatea de a fi ascultați întru totul chiar și de fiarele sălbatice. Un astfel de exemplu urmează să îl descoperim împreună, analizând icoana de mai jos:

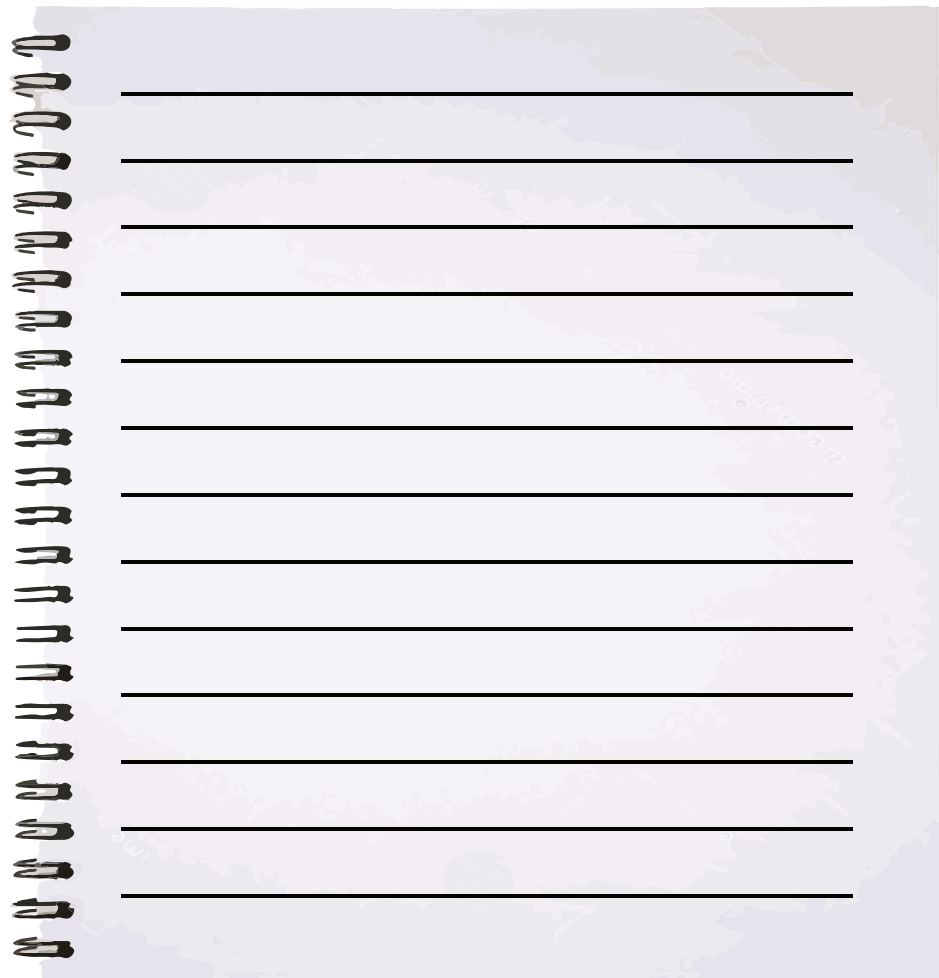
- Ce personaje are icoana?
- Unde credeți că se află cei doi?
- Ce face leul?

Urmează apoi lectura unui scurt fragment din viața Sfântului Gherasim de la Iordan:

„Umblând el [Ava Gherasim] prin pustiul Iordanului, l-a întâmpinat un leu bolnav, care i-a arătat piciorul în care intrase un ghimpe mare, încât i se umflase piciorul. Leul se uita spre stareț cu ochi blânzi și, deși nu spunea cuvinte fiind necuvântător, însă cu chip smerit ruga pe stareț să-l vindece. Starețul, văzându-l că este într-o nevoie ca aceea, a șezut și, luând piciorul fiarei, a scos spinul. Apoi curățindu-i rana bine, a învăluit-o cu un petec și i-a dat drumul. Iar leul, după ce s-a vindecat, nu l-a mai părăsit pe stareț, ci, ca un ucenic, umbla după dânsul ori unde se ducea, încât se mira starețul de recunoștința cea bună a fiarei. De atunci îl hrănea starețul, dându-i uneori pâine, iar alteori linte.”

De ce crezi că leul cere ajutorul Sfântului Gherasim pentru a se vindeca? Notează-ți ideile în spațiul de mai jos.

Evaluare (5')

a) Citește textul de mai jos:

„Și a fost cuvântul Domnului către Ilie:
«Du-te de aici, îndreaptă-te spre răsărit
și ascunde-te la pârâul Cherit, care
este în fața Iordanului.

Apă vei bea din acel pârâu, iar Eu
le voi porunci corbilor să te hrănească
acolo».

Iar Ilie a făcut după cuvântul Domnului
și s'a așezat la pârâul Cherit, în
fața Iordanului.

Corbii îi aduceau pâine dimineața și
carne seara, iar apă bea din pârâu.”

(3 Regi 17,2-6)

b) Explică modul în care Dumnezeu le poartă de grijă Sfinților Săi, prin intermediul elementelor naturii.

Explicații cu rol de sprijin pentru cadrul didactic:

- Exercițiile au rolul de a susține cu argumente scripturistice și patristice tema abordată.
- Exercițiul bazat pe Psalmul 148 structurează mental categoriile care, parte a naturii fiind, aduc laudă lui Dumnezeu, prin însăși măreția lor.
- Exemplificarea din exercițiul final are ca țintă transmiterea mesajului următor: prin sfințenie poate fi restaurată și comuniunea omului cu întreaga natură, asemenea stării paradisiace.

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII PREVĂZUTE ÎN PROGRAMA ȘCOLARĂ: SFINȚII ROMÂNI ȘI CREȘTINISMUL PE TERITORIUL ȚĂRII NOASTRE

ACTIVITATEA 1: GRĂDINA CU SFINȚI

Prerechizite ale învățării:

Copiii știu că:

- sfinții sunt oameni care au plăcut lui Dumnezeu
- fiecare țară are sfinții ei.

Concepte cheie:

- *sfânt*
- *sfințenie*
- *creștinism*
- *mărturisire*
- *țară*

Competențe specifice:

- 1.1. Compararea unor opinii cu semnificație religioasă, exprimate în raport cu diferite situații de viață
- 1.2. Sintetizarea principalelor îndatoriri ale unui creștin, pe baza valorificării unor situații din viața cotidiană, a exemplelor unor persoane din Biblie și a unor sfinți
- 3.1. Analizarea semnificației unor evenimente religioase din viața comunității apropiate și a societății

Resurse:

Umane: *elevi, profesor*

Materiale: *text suport, fișă de lucru, creioane, caiet*

Metodologice: *metode de comunicare orală, expositive: povestirea, explicația, conversația*

Temporale: *50'*

Spațiale: *sala de clasă*

Forme de organizare:

individual, frontal, de grup

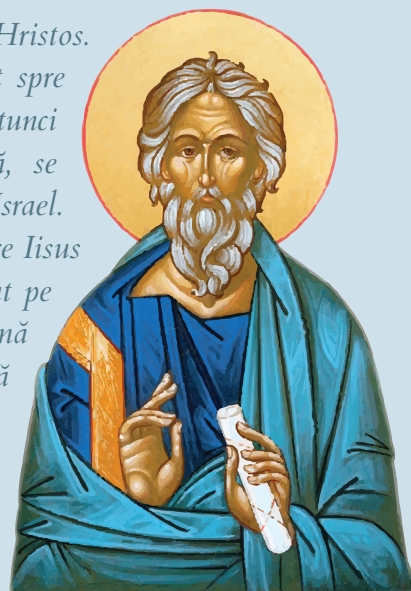
DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII

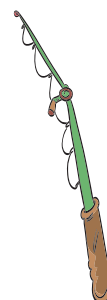
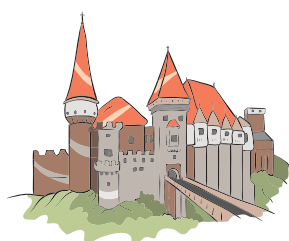
Exercițiu (10')

1. Faceți cunoștință cu Sfântul Apostolul Andrei. El ne-a vizitat țara acum 2000 de ani și a fost primul care a vorbit despre Mântuitorul Iisus Hristos în țara noastră.

Dragi copii, eu sunt Andrei, apostolul Domnului Iisus Hristos. Demult, când nu existau avioane, trenuri sau mașini, am călătorit spre țara voastră cu o corabie și m-am oprit la Constanța, oraș care pe atunci se numea Tomis. Mi-a plăcut mult pentru că aici, în Marea Neagră, se pescuia iar aceasta îmi amintea de meseria mea și de casa mea din Israel. Oamenii erau prietenoși aici, așa că am început să le povestesc despre Iisus Hristos, despre cum s-a născut în ieslea din Betleem, cum a învățat pe toți oamenii să fie buni, iubitori și îngăduitori unii cu alții. Toți mă ascultau cu atenție și foarte mulți s-au decis să devină creștini, ca să urmeze astfel calea pe care le-a deschis-o Domnul Hristos. Eu, la Constanța, locuiam într-o peșteră, nu am avut o casă a mea. Oamenii mă căutau mereu ca să le vorbesc despre Hristos. După ce am plecat de la Constanța, tuturor le-a fost dor de mine, au compus cântece în cinstea mea și au păstrat peștera neatinsă.

Ai fost atent când s-a citit textul? Unește poza Sfântului Andrei cu imaginile corecte:

Grădina cu sfinți

Când mergem la Biserică, mama mă ajută să culeg flori din grădină ca să le oferim la altar. Mama spune că pentru Biserică se aleg flori din cele mai parfumate și mai frumoase. Azi, însă, mi-a povestit despre grădina cu cele mai frumoase flori, care se întinde în toată țara.

- Fiecare floare are numele ei și a înflorit la vremea potrivită, cum e primăvara, când în fiecare zi mai înflorește câte o floare. Grădina este destul de mare și tu trebuie să cauți florile în locuri diferite. Una se numește Filofteia, alta Parascheva, alta Teodora și sunt și multe flori cu nume de bărbați: Nicodim, Dosoftei, Varlaam, Ștefan, Niceta și Brâncoveanu.

La început mi-a venit să râd:

- Cum să fie, mama, floare pe care o cheamă Brâncoveanu? Brâncoveanu a fost un domnitor.

- Tocmai la el mă gândesc, zice mama. Toate florile din grădină sunt sfinți din țara noastră, din România, dar au sufletele atât de curate încât sunt parfumate ca niște flori din grădina Raiului.

Evaluare (15')

a) Care este cel mai important sfânt din regiunea în care locuiești? Povestește-le colegilor despre el, apoi încercați să îl asociați cu o floare potrivită. Desenează floarea în spațiul de mai jos.

b) Acesta este trenulețul sfinților. Notează pe fiecare vagon numele unui sfânt menționat în text.

Fișa de lucru

Exercițiu (25')

1. În calendarul de mai jos pentru luna septembrie, se găsesc mai mulți sfinți români. Identifică-i și notează-i în spațiul de pe pagina alăturată.

SEPTEMBRIE (30 zile) ziua 12 ore, noaptea 12 ore

1 V	†) Sf. Cuv. Dionisie Exiguul; Sf. Cuv. Simeon Stâlpnicul și Marta, mama sa; Sf. 40 de Mucenițe din Adrianopol (<i>Începutul anului bisericesc</i>) (<i>Post</i>)
2 S	Sf. Mc. Mamant; S. Ier. Ioan Postitorul, Patr. Constantinopolului
3 D	Sf. Mc. Antim, Ep. Nicomidiei; Sf. Cuv. Teoctist
Duminica a XIII-a după Rusalii (Pilda lucrătorilor răi); Ap. I Corinteni XVI, 13-24; Ev. Matei XXI, 33-44; glas 4, voscr. 2	
4 L	Sf. Mc. Vavila, Ep. Antiohiei; Sf. Prooroc Moise; Sf. Mc. Petroniu
5 M	Sf. Prooroc Zaharia și Dreapta Elisabeta, părinții Sf. Ioan Botezătorul; Sf. Mc. Urban
6 M	Pomenirea minunii Sf. Arhanghel Mihail în Colose; Sf. Mc. Eudoxie și Macarie (<i>Post</i>)
7 J	Înainteprăznuirea Nașterii Maicii Domnului; Sf. Mc. Sozont; †) Sf. Cuv. Simeon și Amfilohie de la Pângărați
8 V	(†) Nașterea Maicii Domnului (<i>Dezlegare la pește</i>)
9 S	Sf. și Dreptii părinți Ioachim și Ana; †) Sf. Sf. Cuv. Onufrie de la Vorona și Sf. Cuv. Chiriac de la Tazlău (<i>Sâmbăta dinaintea Înălțării Sf. Cruci</i>)
10 D	Sf. Mc. Minodora, Mitrodora și Nimfodora; Sf. Pulheria împărăteasa
Duminica dinaintea Înălțării Sf. Cruci (Convorbirea lui Iisus cu Nicodim); Ap. Galateni VI, 11-18; Ev. Ioan III, 13-17; glas 5, voscr. 3	
11 L	Sf. Cuv. Teodora din Alexandria; Sf. Cuv. Eufrosin
12 M	Sf. Mc. Avtonom, Macedonie și Teodul (<i>Odovania Praznicului Nașterii Maicii Domnului</i>)
13 M	Înainteprăznuirea Înălțării Sf. Cruci; Sf. Sfințiți Mc. Corneliu Sutașul și Ciprian, episcopul Cartaginei; †) Sf. Cuv. Ioan de la Prislop; Sf. Mc. din Dobrogea: Macrobie, Gordian, Ilie, Zotic, Lucian și Valerian (<i>Post</i>)
14 J	(†) Înălțarea Sf. Cruci (<i>Dezlegare la ulei și vin</i>)
15 V	†) Sf. Ier. Iosif cel Nou de la Partoș, mitropolitul Banatului; Sf. M. Mc. Nichita Romanul; Sf. Ier. Visarion, ep. Larisei (<i>Post</i>)
16 S	Sf. M. Mc. Eufimia; Sf. Mc. Meletina și Ludmila (<i>Sâmbăta după Înălțarea Sf. Cruci</i>)
17 D	Sf. Mc. Sofia și fiicele sale: Pistis, Elpis și Agapi
Duminica după Înălțarea Sf. Cruci (Luarea Crucii și urmarea lui Hristos); Ap. Galateni II, 16-20; Ev. Marcu VIII, 34-38; IX, 1; glas 6, voscr. 4	
18 L	Sf. Eumenie, Ep. Gortinei; Sf. Mc. Ariadna și Castor
19 M	Sf. Mc. Trofim, Savatie și Dorimedont
20 M	Sf. M. Mc. Eustatie și soția sa Teopista cu cei 2 fii: Agapie și Teopist (<i>Post</i>)
21 J	Sf. Ap. Codrat; Sf. Prooroc Iona (<i>Odovania Praznicului Înălțării Sf. Cruci</i>)
22 V	†) Sf. Ier. Mc. Teodosie de M-rea Brazi, mitropolitul Moldovei; Sf. Sfințit Mc. Foca; Sf. Mc. Isaac; Sf. Martin (<i>Post</i>)
23 S	† Zămislirea Sf. Prooroc Ioan Botezătorul; Sf. Cuv. Xantipa și Polixenia
24 D	Sf. M. Mc., întocmai cu apostolii, Tecla; Sf. Cuv. Siluan Athonitul
Duminica a XVIII-a după Rusalii (Pesuirea minunată); Ap. II Corinteni IX, 6-11; Ev. Luca V, 1-11; glas 7, voscr. 5	
25 L	Sf. Cuv. Eufrosina; Sf. Cuv. Pafnutie Egipteanul; Sf. Cuv. Serghie de la Radonej
26 M	†) Adormirea Sf. Ap. și Ev. Ioan; †) Sf. Voievod Neagoe Basarab; Dreptul Ghedeon
27 M	†) Sf. Ier. Martir Antim Ivireanul, mitropolitul Țării Românești; Sf. Mc. Calistrat și Epiharia (<i>Post</i>)
28 J	† Sf. Cuv. Hariton Mărt.; Sf. Prooroc Baruh
29 V	Sf. Cuv. Chiriac Sihastrul; Sf. Mc. Trifon, Gudelia și Petronia (<i>Post</i>)
30 S	Sf. Mc. Grigorie Luminătorul, Ep. Armeniei; Sf. Mc. Ripsimia și Gaiani

2. Identifică în careul de mai jos 7 nume de sfinți români.

N	B	B	Z	D	K	S	T	V	V
I	F	I	L	O	F	T	E	I	A
C	T	O	T	S	W	E	O	Y	R
O	M	M	T	O	S	F	D	D	L
D	F	W	G	F	T	A	O	L	A
I	H	Z	N	T	W	N	R	M	A
M	N	I	C	E	T	A	A	H	M
Z	Y	L	H	I	K	D	R	F	O

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII PREVĂZUTE ÎN PROGRAMA ȘCOLARĂ: SFINȚI ROMÂNI ȘI CREȘTINISMUL PE TERITORIUL ȚĂRII NOASTRE

ACTIVITATEA 2: SEMĂNĂTORUL CELISTEȘ

Prerechizite ale învățării:

Copiii știu că:

- sfinții sunt oameni care au plăcut lui Dumnezeu
- fiecare țară are sfinții ei.

Concepte cheie:

- *sfânt*
- *sfințenie*
- *creștinism*
- *mărturisire*
- *țară*

Competențe specifice:

- 1.1. Compararea unor opinii cu semnificație religioasă, exprimate în raport cu diferite situații de viață
- 1.2. Sintetizarea principalelor îndatoriri ale unui creștin, pe baza valorificării unor situații din viața cotidiană, a exemplelor unor persoane din Biblie și a unor sfinți
- 3.1. Analizarea semnificației unor evenimente religioase din viața comunității apropiate și a societății

Resurse:

Umane: *elevi, profesor*

Materiale: *text suport, fișă de lucru, creioane, caiet*

Metodologice: *metode de comunicare orală, expositive: povestirea, explicația, conversația*

Temporale: *50'*

Spațiale: *sala de clasă*

Forme de organizare:

individual, frontal, de grup

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII

Exercițiu (15')

1. Creștinismul în România a fost adus de Sfântul Apostol Andrei. El este cel dintâi care a vorbit dacilor despre Mântuitorul Iisus Hristos și a transmis credința creștină. Completează piramida cu persoane care au contribuit la răspândirea creștinismului la noi în țară.

Exercițiu (10')

Citește cu atenție textul de mai jos:

Semănătorul cel isteț

Demult, când pe locurile acestea nu erau blocuri, nu existau mașini și nu se juca nimeni cu tableta în timpul liber – atât de demult – a fost un semănător glumeț, harnic și priceput. Cât era ziua de lungă semănătorul era pe ogor, muncind, aruncând sămânță bună care promitea un rod bogat. Atât de priceput era acest semănător, încât vecinii îl chemau și pe ogoarele lor ca să acestea să rodească mai mult. Într-o bună zi, vestea despre acest semănător harnic a ajuns și la Voievod, care a dorit să-l vadă numaidecât! Așa că a dat poruncă să fie adus cât mai curând la cetatea de scaun. Când te cheamă Vodă la domnie, nu e lucru de glumă! Dar semănătorul nostru nu s-a speriat. A îmbrăcat cele mai frumoase și mai îngrijite straie din cele pe care le avea și a pornit cu escortă spre cetatea de scaun. De cum a ajuns, Vodă a și dorit să-l vadă.

- Ia spune, bade, cum semeni tu de rodește atât de mult în țarina ta, ba chiar și la vecini?

- Cum să semăn, Măria Ta, cu credință.
- Bine, bine, dar cu ce sămânță?
- Cu sămânța cuvântului lui Dumnezeu!
- Măi bade, văd că nu ne înțelegem deloc! Eu vreau să aflu cum faci de-ți rodesc țarinile atât de mult și tu spui vrute și nevrute.
- Ba, Măria Ta, să-mi fie iertat, eu înțeleg ce mă întrebi. Măria Ta nu înțelegi ce îți răspund! Că eu sunt preot, dar când nu sunt slujbe la biserică, merg la țarină și acolo arunc sămânța și o însoțesc cu cântarea psalmilor, cu inima bună și cu nădejdea că Dumnezeu îmi va răsplăti osteneala. Și țarinile vecinilor rodesc la fel ca ale mele nu doar pentru că le semăn eu, ci pentru că semințele credinței semănate de mine au ajuns și la ei și le folosesc la semănat în același fel. Ba încă am primit veste și din satele alăturate că seamănă la fel, întocmai după cuvântul Apostolului Pavel: „Cel ce dă sămânță semănătorului și pâine spre mâncare, vă va da și va înmulți sămânța voastră și va face să crească roadele dreptății voastre”.
- Atunci bade, răspândește semințele credinței și ale cuvântului lui Dumnezeu în toată țara, ca să rodească. Pentru că văd că în satul tău, roadele credinței sunt buna înțelegere, pacea, respectul și dragostea pentru toți oamenii!

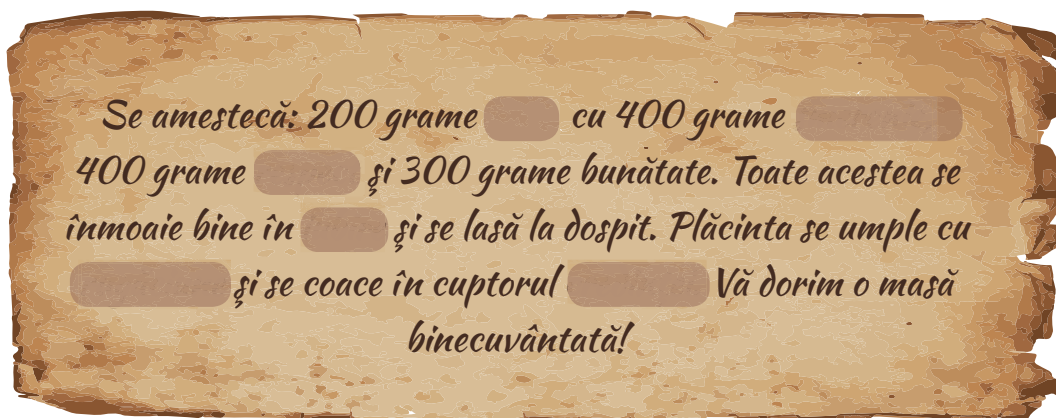

Evaluare (15')

1. Ai fost atent când s-a citit textul? Atunci răspunde următoarelor întrebări:

- a. Ce fel de semințe folosea semănătorul cel isteț?
- b. De unde lua el aceste semințe?
- c. Ce fel de roade obținea cu aceste semințe?
- d. Cât de mare era faima sa pentru roadele obținute?
- e. Ce i-a spus Vodă când a auzit ce fel de semințe folosește?

2. O gospodină a cumpărat de la semănătorul nostru semințe din țarina sa cea bună pentru o rețetă delicioasă. Din păcate, acasă, un șoricel a ronțăit o parte din caietul pe care avea notate ingredientele. Ajut-o să refacă rețeta!

credinței, smerenie, respect, pace, iubire, rugăciune, bunătațe

Fișa de lucru

Exercițiu (10')

3. După Sfântul Andrei, în țara noastră au mai venit negustori sau soldați din zonele care erau deja creștine și au vorbit despre Hristos locuitorilor de aici. Imaginează-ți un dialog de 10 replici între un soldat creștin și un soldat păgân de la noi.

4. Acesta este semănătorul cel iscusit. Completează desenul adăugând roadele de iubire, bunătate, credință.

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII PREVĂZUTE ÎN PROGRAMA ȘCOLARĂ: SFINȚI ROMÂNI ȘI CREȘTINISMUL PE TERITORIUL ȚĂRII NOASTRE

ACTIVITATEA 3: SFÂNTA FILOFTEIA – IUBITOAREA DE HRISTOS

Prerechizite ale învățării:

Copiii știu că:

- sfinții sunt oameni care au plăcut lui Dumnezeu
- fiecare țară are sfinții ei.

Concepte cheie:

- *sfânt*
- *sfințenie*
- *creștinism*
- *mărturisire*
- *țară*

Competențe specifice:

- 1.1. Compararea unor opinii cu semnificație religioasă, exprimate în raport cu diferite situații de viață
- 1.2. Sintetizarea principalelor îndatoriri ale unui creștin, pe baza valorificării unor situații din viața cotidiană, a exemplelor unor persoane din Biblie și a unor sfinți
- 3.1. Analizarea semnificației unor evenimente religioase din viața comunității apropiate și a societății

Resurse:

Umane: *elevi, profesor*

Materiale: *text suport, fișă de lucru, creioane, caiet*

Metodologice: *metode de comunicare orală, expositive: povestirea, explicația, conversația*

Temporale: *50'*

Spațiale: *sala de clasă*

Forme de organizare:

individual, frontal, de grup

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII

Exercițiu (10')

1. Ajut-o pe Sfânta Filofteia să-și pregătească hăinuțele pentru a merge la biserică.

2. Sfânta Filofteia a fost o copilă de 12 ani. Ea Îl iubea foarte mult pe Iisus Hristos și Biserica Sa. Ce crezi că îi plăcea Sfintei să facă în timpul liber? Scrie răspunsul tău mai jos:

Exercițiu (25')

3. Lecturați cu atenție textul de mai jos:

Filofteia cea milostivă

De mult, tare de mult, pe când trăia Sfânta Filofteia, erau mulți oameni săraci care abia aveau cu ce să-și ducă zilele. Deși avea doar 12 ani, Filofteia vedea cât de greu trăiesc alții, așa că se străduia să îi ajute pe cât putea. Când mergea să îi ducă mâncare tatălui ei care muncea la câmp, se oprea mereu pe drum și împărțea o parte din merinde celor nevoiași. Aceștia o așteptau mereu cu nerăbdare.

- Vai, nu mai pot de foame! N-am mâncat nimic de multe zile!

- Mai așteaptă puțin, zise un bărbat care abia mergea! Îndată va trece Filofteia cea milostivă către locul unde muncește tatăl ei și sigur ne va aduce și nouă!

- Cine este această Filofteia? Eu sunt nou pe-aici și nu am auzit de ea!

- Ooo! O vei întâlni în curând! Pe aici este foarte cunoscută! Niciodată nu trece pe lângă noi fără să ne ofere ceva din hrana ei! Chiar dacă e numai o fetiță, înțelege foarte bine ce înseamnă să nu ai nici de unele! Dacă nu are pâine sau mămăligă, ne dă fructe și legume din cele mai frumoase! Copilașii mei țin foarte mult la ea!

- Nu este fetița aceea care vine spre noi, ducând cu greu coșul plin cu merinde?

- Ba da! Chiar ea este! Filofteia, ce bine că ai venit! Astăzi te rog să dai jumătate din porția mea acestui om sărac ce n-a mâncat de multe zile!

- Nu pot să accept așa ceva – a spus străinul – copilașii tăi ce vor face?

- Copilașii mei sunt plecați la târg să vândă coșurile împletite împreună! Vor câștiga poate câțiva bănuți de acolo! În plus, noi am învățat de la Filofteia ca și noi să fim buni și milostivi!

Evaluare

c) *Lucrează pe echipe*: Alcătuieste un dialog de cel puțin 10 replici, în care doi îngeri vorbesc despre faptele bune pe care le făcea Sfânta Filofteia.

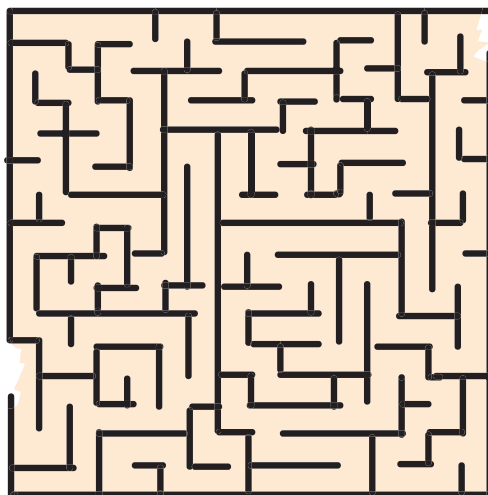
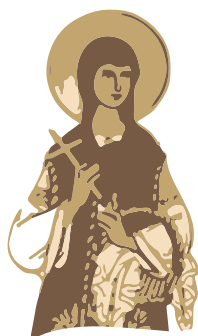
d) Marchează cu A (adevărat) sau F (fals) propozițiile de mai jos:

- Sfânta Filofteia era o copilă de 12 ani.
- Filofteia îi ducea mâncare tatălui ei la biserică.
- Săracii o iubeau pe Sfânta Filofteia.
- Copilașilor nu le plăcea de Sfânta Filofteia.
- Nimeni dintre săraci nu auzise de Sfânta Filofteia.
- Săracii nu au învățat nimic de la Sfânta Filofteia.

Exercițiu (15')

4. Moaștele Sfintei Filofteia au fost aduse prima dată la Curtea de Argeș. Pe vremuri, din cauza războaielor ele au fost duse pentru un timp la mănăstirea Antim din București. S-o ajutăm pe Sfânta Filofteia să ajungă înapoi la Curtea de Argeș.

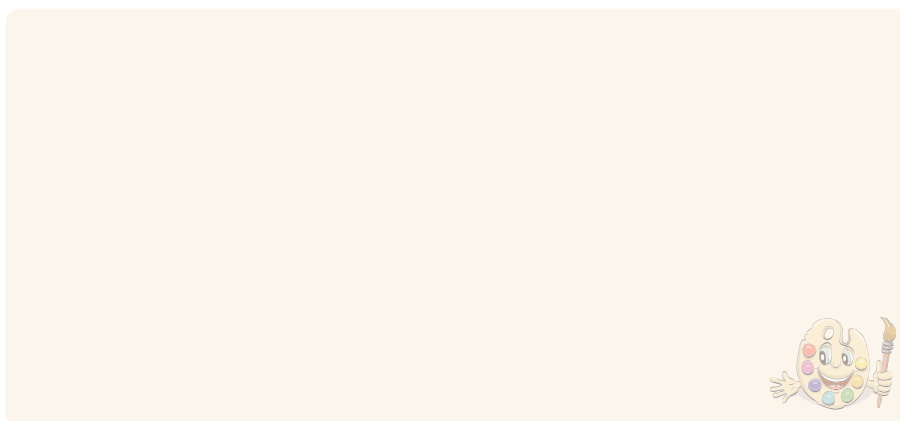

5. Poporul român are mulți sfinți asemenea Sfintei Filofteia: harnici, buni, milostivi. Unii au fost de viță nobilă, cum este și cazul Sfântului Neagoe Basarab care a fost domnitorul Țării Românești. Deși el a domnit acum 500 de ani, ni s-au păstrat de la el câteva învățături prețioase. În manuscrisul găsit de noi lipsesc unele cuvinte. Ne ajutați să le completăm?

*„Iubitul meu fiu, mai înainte de toate se cade să cinstești și să
neîncetat pe Dumnezeu cel mare și bun și și ziditorul nostru
cel înțelept. [...]Vezi, iubitul meu, pe Împăratul cel mare, care ne-a
..... și ne-a făcut pe noi împărați pe, ca și pe Sine, și-i este
voia să fim și în cer; și dacă vom vrea noi, vom fi, numai să facem
și vom fi împărați și vom în veci”*

Iubit,
lauzi,
bine,
milostiv,
pământ,
împărați.

6. Când Sfânta Filofteia a mers în ceruri, a primit de la îngeri o cunună foarte frumoasă pentru milosteniile pe care le-a făcut cu cei săraci. Cum crezi că arăta această cunună? Desenează-o în spațiul alăturat.

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII PREVĂZUTE ÎN PROGRAMA ȘCOLARĂ: IUBIREA, PORUNCĂ DATĂ DE DOMNUL IISUS HRISTOS

ACTIVITATEA 1: IUBIREA ÎNTRAJUTĂTOARE

Prerechizite ale învățării:

Copiii știu că:

- Dumnezeu a creat lumea din iubire;
- iubirea este legătura fundamentală între oameni precum și între om și Dumnezeu;
- porunca supremă a creștinismului este porunca iubirii (În. 13, 34).

Concepte cheie:

- *milostenie*
- *ajutor*
- *comuniune*
- *iubire*
- *dăruire*

Competențe specifice:

1.3. Analizarea modului în care sunt aplicate reguli de comportament moral-creștin, în diferite contexte de viață familiare

2.2. Analizarea unor tipuri de relații și atitudini sociale, din perspectiva moralei religioase, pornind de la situații concrete

Resurse:

Umane: *elevi, profesor*

Materiale: *Biblia, calendar ortodox*

Metodologice: *problematizarea*

Temporale: *50'*

Spațiale: *sala de clasă*

Forme de organizare:

individual, frontal, în grupuri mici

DEFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII:

Exercițiu (20')

1. Profesorul, după rugăciune și partea de organizare a clasei, va provoca elevii la un dialog:

- Este cineva dintre voi născut în luna februarie? (Probabil că da...) În ce dată? (diferite răspunsuri...)
- Eu am auzit de cineva care e născut în data de 29 februarie. Închipuiți-vă: face petrecere de ziua lui doar din patru în patru ani! Deși are 32 de ani, el zice că are doar opt! Tare haios trebuie să fie... Ditamai bărbatul... și el să spună că are opt ani!
- De ce credeți că e în situația aceasta? (S-a născut într-un an bisect, când luna februarie are 29 de zile în loc de 28, iar anii bisecți sunt doar din patru în patru ani...)
- Dacă tot a venit vorba de calendar și de data de 29 februarie, o să rog pe unul dintre colegi să caute în calendar ce sfânt este prăznuit în această dată. (Elevul va găsi pe Sfântul Ioan Casian Romanul și pe Sfântul Gherman din Dobrogea)
- Vreau să știți că acești doi sfinți care au trăit în jurul anului 360 erau de origine din ținuturile Dobrogei, pe actualul teritoriu al țării noastre, fiind și foarte buni prieteni. În același veac cu ei au trăit și Sfântul Nicolae precum și Sfântul Ioan Gură de Aur, acesta din urmă fiind episcopul care i-a și hirotonit pe cei doi...
- Despre Sfântul Ioan Casian am citit o istorioară frumoasă, istorioară pe care o să v-o împărtășesc acum:

„Sfântul Ierarh Nicolae care, dimpreună cu Sfântul Casian Romanul, se îndreaptă degrabă și-nveșmântat în straie strălucitoare spre locul unde au laolaltă întâlnire cu Dumnezeu. Pe drum, căruța unui țăran, adânc înțepenită în glod. Sfântul Nicolae parcă ar dori să se oprească și să dea celui necăjit o mână de ajutor. Îl ceartă însă Casian: «se poate, să întârziem, ferească sfântul, la întâlnire și să ne înfățișăm înaintea Domnului cu haine mânjite de noroi sau, mai știi minune, sfâșiate?»

„Așa o fi, așa este, încuviințează Sf. Nicolae, dar nici pe năpăstuitul ăsta nu-l putem lăsa la voia întâmplării și trece pe lângă el ca preotul și levitul din parabola samarineanului milostiv.”

Și nici una, nici două, își sumecă poalele hlamidei, își suflecă mânecile stiharului și coboară alături de țăran, punând voinicește umărul sub codârlă. Se zbate, se opinteste, asudă, se umple de mâzgă, răsuflă din greu, iar încearcă, i se fac veșmintele harcea-parcea... Dar, până la urmă, căruța e scoasă la drum drept și omul vesel și bucuros, blagoslovindu-și binefăcătorul, își poate urma calea. Sfântul Casian, între timp, privind cele ce se întâmplă, dă nedumerit din umeri și pleacă zorit nevoie mare.

Sosesc amândoi la întâlnire. Sfântul Casian adastă (pe jăritic) de multă vreme când, în sfârșit, apare și bietul Nicolae, gâfâind, abia trăgându-și sufletul și într-un hal de murdărie și neorânduială de neînchipuit. Sfântul Casian e uimit și nițel scandalizat. Atotputernicul, atunci, ce face? Pe Sfântul Casian îl primește cu glacială politețe, pe Sfântul Nicolae cu mare prietenie. Și le grăiește astfel: „numele tău, imaculatule și neîntârziatule, respectuosule și mult protocolarule, va fi purtat doar de unul din zece mii de oameni – și încă! Și vei fi prăznuit numai o dată la patru ani. Iar al tău, o mult mânjitule, nepunctualule, neparolistule, dar vrednicule iubitor de aproapele tău și adevărat ucenic al mult compătimitorului Meu Fiu, va fi printre cele mai populare din lumea toată.”

Părintele Nicolae Steinhardt ne spune că tâlcul istorisirii este următorul:

*Sf. Nicolae nu a întârziat. Mai mult decât atât. A sosit înainte de Casian. Căci în clipa chiar când și-a suflecat mânecele și și-a sumes hlamida, el a stat în fața lui Dumnezeu. **Așa ne apropiem de Dumnezeu, făcând binele;** atunci ne acordă El audiență (aude rugăciunile noastre). N-a fost nevoie de prezența fizică a ierarhului pentru că, prin fapta sa, a luat-o înaintea celui lalt și a străbătut distanțele cu iuțeala gândului.*

Pe acest pământ, cel mai sigur mijloc de a intra în comunicare (comuniune) cu Atotputernicul, mijlocul fără greș și instantaneu este săvârșirea binelui, ajutorarea aproapelui aflat în necaz.”

(N. Steinhardt, *Dăruind vei dobândi*, Ed. Mănăstirii Rohia, 2006, pp.184-185)

g. Să nu credeți însă că Biserica l-ar lăsa pe Sfântul Ioan Casian să fie serbat doar odată la patru ani... Dacă nu este an bisect, acesta este sărbătorit cu o zi înainte, în 28 februarie...

Exercițiu (5')

2. Nu doar exemplele date de sfinți ne pot zidi în a-i ajuta pe ceilalți, din iubire. Sfânta Scriptură ne prezintă milostenia în diferite ipostaze ale sale. Iată doar câteva exemple de texte:

(Tobit 4, 8)	„Fă milostenie după cât ai; dacă ai puțin, nu-ți fie teamă să faci milostenie din acest puțin;”
(Proverbe 19, 17)	„Cel care-l miluiește pe sărac îl împrumută pe Dumnezeu și după ceea ce dă i se va răsplăti.”
(Mt. 5, 7)	„Fericiți cei milostivi, că aceia se vor milui.”
(Lc. 3, 11)	„Cel ce are două haine să dea celui ce nu are, și cel ce are bucate să facă la fel.”
(2 Cor. 9, 7)	„Să dea fiecare așa cum socotește el cu inima, nu cu părere de rău sau de silă, căci Dumnezeu îl iubește pe cel ce dă cu voie bună”.

Care dintre cele cinci îndemnuri de mai sus credeți că vi se potrivesc cel mai bine? De ce?

Exercițiu (7')

3. Problematizare!

- Ai dat cândva un anumit lucru unei persoane aflată în nevoie? Ce anume?
- Care a fost sentimentul pe care l-ai avut în acel moment? Cu ce l-ai putea compara?
- Cum te-ai simți dacă ai vedea că banii pe care tocmai i-ai dat unui cerșetor au fost folosiți de acesta pentru a-și cumpăra alcool?
- În cazul în care ajuți în mod repetat aceeași persoană, până unde crezi că e vorba de milostenie și de unde începe să fie alimentată și încurajată lenea?
- Ajutorul pe care îl dai consideri că îți este folositor ție sau celui pe care îl ajuți?

Exercițiu (7')

4. „Cununa” problematizării

Mergi spre școală. Mama ți-a dat 5 lei bani de buzunar în bancnote de un leu. Pe drum întâlnești patru cerșetori. Dai primului cerșetor un leu. Nu ți-au mai rămas bani de mini-pizza, dar o să te descurci... Celui de-al doilea îi dai tot un leu, renunțând la croissant... Al treilea cerșetor chiar pare flămând, așa că îi dai și lui un leu. Oricum, biscuiți ai mâncat și ieri... Cel de-al patrulea cerșetor are și un copil alături, și s-a făcut milă de ei, așa că le-ai dăruit și lor un leu din pușinul care ți-a rămas.

În pauza mare, la chioșc, colegului tău mai mic nu îi ajung banii să își cumpere un sandviș și i-ar mai trebui exact un leu.

Ce vei face? Îi vei da tu lui ultimul tău leu, renunțând la tot pentru ceilalți?

Exercițiu (2')

5. Crezi că ești în stare să îndeplinești ceea ce Domnul Hristos numește „a doua mare poruncă din Lege”, adică: „Să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși.”? Care ar fi prima persoană căreia să-i acorzi această iubire?

Exercițiu (5')

6. Ajutorarea nu trebuie să fie neaparat una materială. Lipsa unei stări materiale bune nu trebuie să fie motiv pentru a nu fi milostivi și iubitori. Să ne amintim de cei doi bani ai văduvei – care probabil erau întreaga ei avere – și să cugetăm la următorul sfat dat de Apostolul Pavel romanilor: „*Bucurați-vă cu cei ce se bucură; plângeți cu cei ce plâng.*” (Romani 12, 15). A-ți iubi aproapele înseamnă a-i fi alături și în bucurie și în tristețe. Să ascultați de bucuria dăruirii, dobândind la rândul vostru „comoară în ceruri”! (5 min)

Evaluare (4')

Fă o listă cu ceea ce ai putea să oferi cuiva chiar acum, bucurându-te alături de el! (Fapte, obiecte, gânduri bune...)

Explicații cu rol de sprijin pentru cadrul didactic:

- Primul pas are menirea de a apropia elevii de exemple de iubire milostivă date de sfinți.
- Al doilea pas fixează tema iubirii pe un fundament scripturistic.
- Pasul al treilea conturează coordonatele unei manifestări empatice la care elevii trebuie să răspundă.
- Următorul pas vizează puterea sacrificiului din iubire față de aproapele.
- Ultimii doi pași construiesc o perspectivă dincolo de lumea materială, făcând referire la comuniunea milosteniei din iubire.

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII PREVĂZUTE ÎN PROGRAMA ȘCOLARĂ: IUBIREA, PORUNCĂ DATĂ DE DOMNUL IISUS HRISTOS

ACTIVITATEA 2: IUBIREA ÎNTRAJUTĂTOARE

Prerechizite ale învățării:

Copiii știu că:

- Dumnezeu a creat lumea din iubire.
- Iubirea este legătura fundamentală între oameni precum și între om și Dumnezeu
- Porunca supremă a creștinismului este porunca iubirii (In. 13, 34)

Concepte cheie:

- *milostenie*
- *ajutor*
- *comuniune*
- *iubire*
- *dăruire*

Competențe specifice:

1.3. Analizarea modului în care sunt aplicate reguli de comportament moral-creștin, în diferite contexte de viață familiare

2.2. Analizarea unor tipuri de relații și atitudini sociale, din perspectiva moralei religioase, pornind de la situații concrete

Resurse:

Umane: *elevi, profesor*

Materiale: *Biblia, calendar ortodox*

Metodologice: *problematizarea*

Temporale: *50'*

Spațiale: *sala de clasă*

Forme de organizare:

individual, frontal, în grupuri mici

DEFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII:

Exercițiu (10')

1. Pregătirea clasei pentru curs, rugăciunea, prezența, urmate de întrebări premergătoare textului, dialog pe tema iubirii; exemple de întrebări:

- a. Față de cine vă manifestați în mod constant iubirea?
- b. Iubirii voastre i s-a răspuns întotdeauna tot cu iubire?
- c. De ce credeți că nu toată lumea poate să trăiască doar în relații bune?
- d. De ce apar certurile și dușmăniile între oameni?
- e. Cunoașteți cazuri de certuri/neînțelegeri prezentate în Sfânta Scriptură?

Exercițiu (10')

2. Prezentarea și discutarea mai multor texte scripturistice care ne prezintă adevărata atitudine pe care trebuie să o aibă creștinii în situații de conflict:

(Lc. 6, 31-36)	„Zis-a Domnul: Precum voiți să vă facă vouă oamenii, faceți-le și voi asemenea. Și dacă iubiți pe cei ce vă iubesc, ce răsplată puteți avea? Că și păcătoșii iubesc pe cei ce îi iubesc pe ei; și, dacă faceți bine celor ce vă fac vouă bine, ce mulțumire puteți avea? Că și păcătoșii fac același lucru; și dacă dați împrumut celor de la care nădăjduiți să luați înapoi, ce mulțumire puteți avea? Că și păcătoșii dau cu împrumut păcătoșilor, ca să primească înapoi întocmai. Ci iubiți pe vrăjmașii voștri și faceți bine și dați cu împrumut fără să nădăjduiți nimic în schimb, iar răsplata voastră va fi multă și veți fi fiii Celui Preaînalt, că El este bun cu cei nemulțumitori și răi. Fiți milostivi, precum și Tatăl vostru milostiv este.”
(Mt. 5, 43-46)	„Ați auzit că s-a zis: „Să iubești pe aproapele tău și să urăști pe vrăjmașul tău”. Iar Eu zic vouă: Iubiți pe vrăjmașii voștri, binecuvântați pe cei ce vă blestemă, faceți bine celor ce vă urăsc și rugați-vă pentru cei ce vă vatămă și vă prigonesc, ca să fiți fiii Tatălui vostru Celui din ceruri, că El face să răsară soarele și peste cei răi și peste cei buni și trimite ploaie peste cei dreپți și peste cei nedreپți. Căci dacă iubiți pe cei ce vă iubesc, ce răsplată veți avea? Au nu fac și vameșii același lucru?”
(Lc. 6, 27-28)	„Iar vouă, celor ce ascultați, vă spun: Iubiți pe vrăjmașii voștri, faceți bine celor ce vă urăsc; binecuvântați pe cei ce vă blesteamă, rugați-vă pentru cei ce vă necăjesc.”
(Lc. 23, 34)	(Domnul Hristos, rugându-se pentru cei care L-au răstignit): „Iar Iisus a zis: „Părinte, iartă-le lor, că nu știu ce fac!”
(Rm. 12, 14)	„Binecuvântați pe cei ce vă prigonesc: binecuvântați și nu blestemați.”

Exercițiu (2')

3. Așadar - chiar dacă e greu de înțeles uneori - Biblia ne îndeamnă nu doar să îi iertăm pe cei cu care am avut o neînțelegere, ci mai mult: să îi iubim!

a. Se va cere elevilor să încercuiască stadiul până la care au ajuns în „graficul iertării și iubirii” proprii, gândindu-se la persoana cu care au avut cea mai mare neînțelegere:

Exercițiu (6')

4. A ierta și a iubi pe cei cu care tocmai ne-am certat - e lucru greu și mare! Dar nu fiecare dintre noi am ajuns la acel nivel maxim al iertării și iubirii. De ce oare e greu să iertăm? Discuții, cu următoarele variante de dirijare a ideilor:

- Nu acceptăm să ne călcăm propriul orgoliu
- Ne credem mai buni ca ceilalți
- Nu ne lasă mândria

Exercițiu (10')

5. Discuții pe baza unui scurt enunț al Părintelui Adrian Făgețeanul,

“Eu mândrie, tu mândrie... dragoste und' să mai fie?”

coroborat cu ideea că nu poate încăpea dragostea împreună cu ura în același suflet, după cum nu pot încăpea simultan în același spațiu *lumina și întunericul*:

„Dacă zice cineva: iubesc pe Dumnezeu, dar pe fratele său îl urăște, mincinos este!” (I In. 4, 20)

Exercițiu (7')

6. Vom încerca să urcăm împreună pe scara iubirii și a iertării vrășmașilor (discuții, explicații):

• să nu-i urâm pe cei care ne-au greșit

• să nu le reproșăm răul pe care ni l-au făcut.

• să nu ne pese cu adevărat de răul pe care ni l-au făcut.

• să le zâmbim sincer și să le vorbim.

• să ne rugăm pentru ei.

Evaluare (5')

Menționează un personaj din povești sau din desene animate care a dat dovadă de iertarea sinceră a “dușmanului”. Relatează pe scurt un episod care să confirme afirmațiile tale.

Explicații cu rol de sprijin pentru cadrul didactic:

- Primul pas are menirea de a apropia elevii de exemplele de iubire milostivă date de sfinți.
- Al doilea pas fixează tema iubirii pe un fundament scripturistic.
- Următorii trei pași produc o introspectivă personală a elevului pe tema iubirii, a iertării și a mândriei.

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII PREVĂZUTE ÎN PROGRAMA ȘCOLARĂ: IUBIREA, PORUNCĂ DATĂ DE DOMNUL IISUS HRISTOS

ACTIVITATEA 3: IUBIREA ÎNTRAJUTĂTOARE

Prerechizite ale învățării:

Copiii știu că:

- Dumnezeu a creat lumea din iubire.
- Iubirea este legătura fundamentală între oameni precum și între om și Dumnezeu
- Porunca supremă a creștinismului este porunca iubirii (In. 13, 34)

Concepte cheie:

- *înnoire*
- *conviețuire*
- *comuniune*
- *iubire*
- *armonie*

Competențe specifice:

1.3. Analizarea modului în care sunt aplicate reguli de comportament moral-creștin, în diferite contexte de viață familiare

2.2. Analizarea unor tipuri de relații și atitudini sociale, din perspectiva moralei religioase, pornind de la situații concrete

Resurse:

Umane: *elevi, profesor*

Materiale: *Biblia, laptop, boxe, videoproiector, bilețele în formă de inimioare, bol sau coșuleț*

Metodologice: *problematizarea*

Temporale: *50'*

Spațiale: *sala de clasă*

Forme de organizare:

individual, frontal, în grupuri mici

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII:

Exercițiu (5')

1. Profesorul vine la ora de curs, iar după obișnuitele formalități va face trecerea spre predarea noilor conținuturi. Pentru aceasta va apela la un dialog cu elevii, bazat pe următoarea structură:

- Vă amintiți noaptea de revelion? (Desigur. Doar dacă nu au dormit...)
- De ce credeți că oamenii se bucură în acea noapte? (Deoarece trec într-un nou an, simt nevoia de a merge mai departe, sperând într-o viață mai bună. De aici urările: “An nou fericit! La mulți ani! An nou plin de împliniri!”)
- Vorbim de trecerea anilor, a timpului: dacă ar fi să observăm succesiunea anotimpurilor, la ce am putea să ne gândim? (Primăvara natura *renaște*, vara natura e foarte activă, *explodează*, toamna *se desăvârșește* în roadele ei, iar iarna *se odihnește*.) Așadar, natura urmează o permanentă **înnoire!**
- Dacă tot am ajuns la subiectul acesta al *noutății*, când anume vă cumpără părinții voștri *cele mai multe lucruri noi*? (Cel mai probabil la **începutul unui nou an școlar** – Atenție! – a nu se intra prea mult în detalii legate de ce fel de haine, stilouri, ghiozdane au primit cei mici...) Vedem deci că asemenea naturii, omul simte din vreme în vreme **nevoia unei înnoiri.**

Exercițiu (10')

2. Câți dintre voi ați citit din Biblie? E o carte voluminoasă, nu-i așa? Cei care ați reușit să citiți din Sfânta Scriptură poate ați observat faptul că ea e organizată în două mari părți: Vechiul Testament și... (aici profesorul poate lăsa copiii să intuiască) **Noul Testament.**

- De ce credeți voi că cea de a doua parte a Bibliei se cheamă **Noul Testament?** (Prezintă faptele Domnului Hristos, ale urmașilor Săi, ale **noii** religii creștine.)
- Însăși Nașterea Domnului Hristos reprezintă un nou început în cadrul istoriei omenirii: știati că noi numărăm anii *de la Nașterea Domnului*? În istorie, pentru a fixa un eveniment în timp se folosesc prescurtările î. Hr. („*înainte de Hristos*”) sau d. Hr („*după Hristos*”).
- Iată deci că Domnul Hristos este Cel care înnoiește legătura dragostei dintre om și Dumnezeu, punând **iubirea** ca temelie a religiei creștine. Pentru a fixa această idee, elevii vor fi rugați să găsească în Biblie următoarele versete, completând în tabel (fișă de lucru) continuarea textului: (10 min.)

(Ioan 15, 12):	„Aceasta este porunca Mea: _____”
(2 Corinteni 5, 17)	„Prin urmare, dacă este cineva întru Hristos, _____”

(Romani 6, 4)

„[...] așa cum Hristos a înviat din morți prin slava Tatălui, _____

_____”

Exercițiu (5')

3. În textul de la Romani 6, 4 ați întâlnit termenul de *înnoirea vieții*. Prin ce anume ne putem noi înnoi viața, făcând referire la partea duhovnicească? (încercarea de a renunța la obiceiurile rele, înnoirea noastră sufletească prin Sfintele Taine, în cadrul Bisericii)

• Ați văzut vreodată cum este botezat un copilăș? La un moment dat, imediat după ce copilul este scufundat și botezat în numele Sfintei Treimi, el este îmbrăcat într-o haină de culoare albă, care semnifică puritatea, curăția, iar preotul cântă astfel (profesorul va cânta) „*Dă-mi mie haină luminoasă, Cel ce Te îmbraci cu lumina ca și cu o haină, mult Milostive Hristoase, Dumnezeu nostru.*” Imediat după aceasta avem o altă cântare care ne și lămurește *cine (nu „ce”)* este această „*haină luminoasă*”: „*Câți în Hristos v-ați botezat, în Hristos v-ați și îmbrăcat!*” (pentru a dinamiza lecția se recomandă ca profesorul să cânte acest pasaj).

Exercițiu (5')

4. Ca să „vedem” mai bine cum anume ne curățăm și ne înnoiește Domnul Hristos prin Sfintele Taine, vom urmări un scurt material video:

- <https://www.youtube.com/watch?v=AjvEGAtKwLY> - Curățirea prin Hristos (1 min.)
- Într-adevăr, Taina Spovedaniei reprezintă pentru creștini cel mai la îndemână *mod de reînnoire*. Dacă trupul nostru are nevoie permanentă de a fi curat și sufletul nostru are nevoie de curățire prin Spovedanie. Mitropolitul Bartolomeu Anania - un foarte bun scriitor și poet de altfel - exprimă acel sentiment de împrăștiere sufletească într-un cuvânt de-al său: „*Fiece spovedanie poate fi o primăvară a sufletului!*”
- Simplul fapt că mergem la Spovedanie reprezintă în sine o faptă bună, chiar dacă aparent nu se adresează celorlalți. Fiind noi înșine curați și mai buni vom fi la rândul nostru mai buni față de ceilalți. Bunătatea noastră este felul în care îi iubim pe ceilalți. Sufletul nostru curățat este asemenea unei case pregătite de oaspeți. Înainte de Paști, toate gospodinele își curățăm casele. Tot atunci, în biserici se cântă următoarea cântare: „*Cămara Ta, Mântuitorul meu, o vad împodobită și îmbrăcăminte nu am ca să intru într-însa! Luminează-mi haina sufletului meu, dăătorule de lumină și mă mântuiește!*”
- Bunătatea noastră este bucuria luminii împărtășite cu ceilalți. Mântuitorul îi îndeamnă pe prietenii Săi, pe Sfinții Apostoli „*să lumineze*” prin iubirea și viața lor plină de virtute: „*Așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, încât ei să vadă faptele voastre cele bune și să-L slăvească pe Tatăl vostru Cel din ceruri.*” (Mt. 5, 16) (4 min.)

Exercițiu (10')

5. Activitate în binom: fiecare elev trebuie să numească trei fapte bune adresate colegului de bancă. Acestea vor fi notate pe un bilețel în formă de inimă. După notare, colegii de bancă vor schimba bilețelele între ei și fiecare va da citire faptelor bune de pe inimioara pe care a primit-o.

Evaluare interactivă (15')

Care credeți că e cea mai bună faptă pe care ați făcut-o fiecare dintre voi? Notați întâmplarea pe un bilețel.

După ce elevii termină, toate bilețelele vor fi adunate într-un bol sau coșuleț. Profesorul va citi pe rând câte un bilețel, iar elevilor li se va cere să identifice care dintre colegii de clasă ar fi putut face acea faptă bună.

Explicații cu rol de sprijin pentru cadrul didactic:

- Primul pas fixează tema înnoirii, cu accent pe observarea unor fenomene naturale și a unor realități cotidiene, cu referire la cunoștințele anterioare dobândite de elevi.

Pasul al doilea face trecerea la *noutatea* adusă în lume de religia creștină, îndeosebi prin „porunca cea **nouă** a iubirii” (In. 13, 34).

- Pașii 3 și 4 tratează tema curățirii și înnoirii prin Tainele Bisericii, făcându-se trecerea spre partea de praxis a iubirii: manifestarea ei în *faptele bune*.

- Pasul 5 merge pe linia unei apropieri atât la nivel moral, cât și spiritual, realizând către finalul activității o proiecție a interrelaționării în interiorul unei colectivități. Raportarea, în primă fază, a elevului la cel de lângă el (*particularizare*) se deschide în etapa evaluării interactive spre *generalizarea* faptelor bune (imaginea bolului sau a coșului care cuprinde „o grămadă de fapte bune”).

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII PREVĂZUTE ÎN PROGRAMA ȘCOLARĂ: IUBIREA CREȘTINĂ, SPRIJIN PENTRU CONVIEȚUIREA CU CEILALȚI

ACTIVITATEA 1: VIAȚA ÎN ARMONIE CU CEILALȚI, ÎNDEMN AL LUI DUMNEZEU - „CĂSUȚA DIN OALĂ”

Prerechizite ale învățării:

Copiii știu că:

- Omul a fost creat de Dumnezeu pentru a trăi în comuniune
- Iubirea este legătura fundamentală între oameni precum și între om și Dumnezeu
- Porunca supremă a creștinismului este porunca iubirii (In. 13, 34)

Concepte cheie:

- *creștinism*
- *conviețuire*
- *comuniune*
- *iubire*
- *armonie*

Competențe specifice:

1.3. Analizarea modului în care sunt aplicate reguli de comportament moral-creștin, în diferite contexte de viață familiare

2.2. Analizarea unor tipuri de relații și atitudini sociale, din perspectiva moralei religioase, pornind de la situații concrete

Resurse:

Umane: *elevi (personaje), povestitorul (profesorul)*

Materiale: *căsuță (“oală”) și gard din polistiren, ecusoane cu personajele din poveste (posibil și/ doar cu imaginea animalului)*

Metodologice: *dramatizarea poveștii (folosirea replicilor dialogate din poveste)*

Temporale: *50'*

Spațiale: *sala de clasă*

Forme de organizare:

individual, frontal, în grupuri mici, dramatizare (distribuirea personajelor)

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII

Exercițiu (25')

1. Profesorul vine la ora de curs cu un pachet în care vor exista: textul poveștii și ecusoanele cu reprezentarea fiecărui animal (personaj al poveștii). – (captarea atenției)
2. Profesorul le citește textul poveștii (intonatie, mimică, lectură personalizată)
3. Profesorul împarte elevilor ecusoane cu personajele poveștii.
4. Elevii vor interacționa prin saluturi, gesturi și mimică, adresându-se cu apelativul regăsit pe ecuson, înainte de a începe dramatizarea.
5. Se va realiza dramatizarea poveștii pe baza proiecției textului.
6. Exerciții aplicative care vor face referire la: ordinea apariției personajelor din poveste, ce spune fiecare personaj.

Căsuța din oală

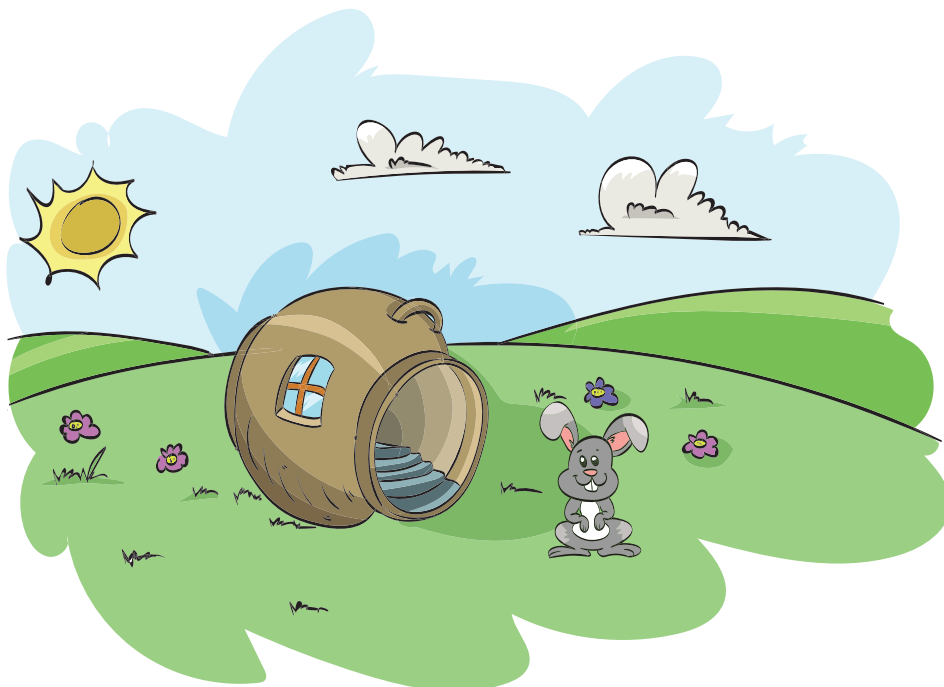
Povestitorul: În mijlocul câmpului era o oală răsturnată. Oala era mare cât un butoi. Într-o zi a trecut pe acolo un șoricel și șoricelul s-a gândit:

Șoricelul: Bună casă e asta. A cui o fi? Casă-căsuță, cine locuiește aici?

Povestitorul: Dar din căsuță nu a răspuns nimeni. Atunci șoricelul zise:

Șoricelul: Ia să mă mut eu aici și să stau singur.

Povestitorul: După vreo două zile trecu pe acolo o broscuță și când a văzut oala s-a gândit să locuiască aici.

Broscuța: Casă-căsuță, cine locuiește aici?

Șoricelul: Eu șoarecele! Dar tu cine ești?

Broscuța: Eu sunt broasca broscuță. Mă primești și pe mine în căsuță?

Șoricelul: Vino, și-om trăi împreună!

Povestitorul: Broasca a sărit în oală. După un timp a trecut pe acolo Rilă-Iepurilă și a întrebat:

Iepurașul: Casă-căsuță, cine locuiește aici?

Broscuța: Suntem noi: broasca-broscuță și șoricelul-șoricel. Dar tu cine ești?

Iepurașul: Eu sunt fugarul de peste câmpuri, iepurele. Mă primiți și pe mine în căsuță?

Șoricelul: Bucuros frate! Vino înăuntru!

Povestitorul: Și iepurele s-a mutat în oală. A trecut un timp și a sosit pe câmp vulpea. A văzut oala și a întrebat:

Vulpea: Casă-căsuță, cine locuiește aici?

Iepurașul: Noi, iepurașul-iepuraș, broscuța-broscuță și șoricelul-șoricel. Dar tu cine ești?

Vulpea: Eu sunt sora voastră mai mare, vulpea. Aveți un loc și pentru mine, că am rămas fără casă?

Șoricelul: Da este.

Povestitorul: Și vulpea s-a așezat în oală și au locuit bucuroși, împreună. A venit apoi și lupul, dar nu știu de unde, și a găsit oala pe câmp. El a întrebat:

Lupul: Casă-căsuță, cine locuiește aici?

Vulpea: Noi, iepurașul-iepuraș, broscuța-broscuță, șoricelul-șoricel și eu sora voastră mai mare vulpea. Dar tu cine ești?

Lupul: Eu sunt un lup necăjit care a rămas fără casă. Mă primiți și pe mine în căsuță?

Broscuța: Sigur, ne-om înghesui puțin și îți vom face și ție loc.

Povestitorul: Și-au trăit acolo un timp fericiți împreună. Într-o zi a venit pe câmp Moș Martin, care era flămând și mârâia întruna.

Ursul: Mor, mor, ce oală mare. Sunt atât de obosit, o să mă odihnesc puțin.

Povestitorul: Ursul n-a știut că oala era o căsuță. S-a așezat și atunci oala a pocnit: trosc, pleosc și s-a sfărâmat în sute de bucăți. Ursul s-a speriat și a fugit, dar și celelalte animale din căsuță s-au speriat și au fugit departe, departe.

(Povești mici pentru pitici, selecție realizată de Manuela Georges, Ed. Anteea, Cluj-Napoca)

Evaluare (25')

Elevii primesc instrucțiunea de a desena, individual, un animal inexistent ori real care le place cel mai mult. Când toți au terminat, fiecare este invitat să își prezinte animalul. Elevii sunt întrebați:

- Trăsăturile voastre de caracter seamănă cu cele ale animalului desenat?
 - Dacă da, care sunt aceste trăsături?
- Care sunt trăsăturile din comportamentul vostru care îi lipsesc animalului desenat?

Profesorul anunță că toate animalele desenate urmează să se adune și de acum înainte trebuie să *învețe*, să trăiască și să *lucreze* împreună. El propune elevilor să alcătuiască 10 legi (un decalog) al acestei adunări, legi care să le ajute să trăiască în armonie. Regulamentul (decalogul) este considerat ca fiind adoptat atunci când toți sunt de acord cu toate punctele din el.

Explicații cu rol de sprijin pentru cadrul didactic:

Elevilor li se cere, prin intermediul dramatizării să își însușească trăsăturile personajelor din poveste.

- Etapa următoare presupune alcătuirea unui profil caracteriologic desenând animalul ales. Dezbateră cu privire la trăsăturile asemănătoare sau care lipsesc animalului desenat va oglindi în mod involuntar poziționarea elevului în interiorul unei structuri comunitare.
- Setul de reguli (decalogul) *adoptat de comun acord* definește o modalitate de viațuire și conviețuire în armonie.

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII PREVĂZUTE ÎN PROGRAMA ȘCOLARĂ: IUBIREA CREȘTINĂ, SPRIJIN PENTRU CONVIEȚUIREA CU CEILALȚI

ACTIVITATEA 2: VIAȚA ÎN ARMONIE CU CEILALȚI, ÎNDEMN AL LUI DUMNEZEU - „ÎNTRE OAMENI, BUNĂVOIRE”

Prerechizite ale învățării:

Copiii știu că:

- Omul a fost creat de Dumnezeu pentru a trăi în comuniune
- Înaintea lui Dumnezeu toți oamenii sunt egali
- Porunca supremă a creștinismului este porunca iubirii (In. 13, 34)

Concepte cheie:

- *creștinism*
- *conviețuire*
- *comuniune*
- *iubire*
- *armonie*

Competențe specifice:

1.3. Analizarea modului în care sunt aplicate reguli de comportament moral-creștin, în diferite contexte de viață familiare

2.2. Analizarea unor tipuri de relații și atitudini sociale, din perspectiva moralei religioase, pornind de la situații concrete

Resurse:

Umane: *elevi, profesorul*

Materiale: *Biblia, laptop, boxe, videoproiector*

Metodologice: *problematizarea, conversația euristică, lucrul cu Sfânta Scriptură*

Temporale: *50'*

Spațiale: *sala de clasă*

Forme de organizare:

individual, frontal, în grupuri mici

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII

Exercițiu (15')

1. Profesorul va începe activitatea în mod obișnuit. Apoi va iniția un dialog legat de textul de început al Doxologiei Mari (Lc. 2, 14), bazat pe următoarea succesiune de întrebări și sugestii:

a. *Ați ajuns careva dintre voi la biserică, la Sfânta Liturghie chiar de la început? Oare ați prins și partea de final a slujbei utreniei? Dacă da, vă amintiți cum a început ultima cântare de la strană? Vă reamintesc eu, dacă e necesar: "Slavă întru cei de sus, lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bunăvoire!"* (preferabil ca profesorul să cânte, astfel încât memoria auditivă a elevilor să fixeze momentul liturgic)

b. Acest text pe care tocmai l-am cântat se regăsește în Sfânta Scriptură. Vreți să facem un concurs? Eu vă spun locul în care trebuie să căutați, iar primul dintre voi care va găsi textul va avea parte de o surpriză! Textul îl găsiți în Evanghelia după Luca, capitolul 2, versetul 14.

Elevii vor căuta textul. După ce îl găsesc, profesorul va numi un elev să citească întregul context în care apare versetul, obișnuind astfel elevii atât cu modul de căutare a unui text biblic, cât și cu o primă regulă a interpretării textului biblic, anume citirea contextualizată. (Recomandăm citirea textului cuprins în Lc. 2, 1-14)

Exercițiu (5')

2. Profesorul va continua pe ideea „păcii și a bunăvoirii dintre oameni”, ca mesaj adus oamenilor de către îngeri, din cer. Așadar, pacea, iubirea, liniștea, buna voire (și voia bună – ca joc de cuvinte) sunt dorințe ale lui Dumnezeu în legătură cu relațiile dintre oameni. Pot fi aduse ca argumente și alte texte biblice precum:

- „**Pace** vă las vouă, pacea Mea v’o dau; nu precum v’o dă lumea v’o dau Eu.” (In. 14, 27)
- „Fericiți făcătorii de **pace**, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema.” (Mt. 5, 9)
- “Nimănui cu nimic nu fiți datori, decât cu **iubirea unuia față de altul**,” (Romani 13, 8)
- “Poruncă nouă dau vouă: **Să vă iubiți unul pe altul**. Precum Eu v-am iubit pe voi, așa și voi să vă iubiți unul pe altul.” (In. 13, 34)

Exercițiu (5')

3. Activitatea se va direcționa acum pe baza unui suport video animat, online, mai puțin conformist, însă atractiv, care ilustrează Pilda Samarineanului milostiv (Lc. 10, 25-37). Aici sunt două recomandări:

- <https://www.youtube.com/watch?v=ZeyYYmFINm4> – animație computerizată
- https://www.youtube.com/watch?v=DMyGa5Z_wbI – video pe bază de piese lego

Exercițiu (5')

4. Care ar fi **principalele idei** pe care le desprindem din materialul video? (conversație dirijată)

- a. Fiecare dintre noi poate ajunge în situația omului căzut între râlhari.
- b. Fiecare semen de-al nostru ar trebui ajutat, indiferent de naționalitate, religie sau culoare a pielii.
- c. Fiecare dintre noi suntem la fel în fața lui Dumnezeu.

Exercițiu (10')

5. Elevii vor fi rugați să rezolve următoarea cerință, individual:

Ești un tânăr preot care tocmai trebuie să explice unor elevi de clasa a IV-a de ce creștinii ar trebui să lupte împotriva rasismului. Pregătește un scurt discurs de două minute, bazându-te și pe informațiile pe care le-ai acumulat la lecția de astăzi.

La final, profesorul va alege doi „preoți” care să își țină discursul

Evaluare

În încheierea lecției, elevilor li se va cere să completeze o fișă de lucru (10 min.), pe următoarea structură:

Nu ar trebui să ne comportăm cu răutate față de ceilalți care sunt de altă rasă, religie sau naționalitate...

Unii ar fi de acord, deoarece...

Unii NU ar fi de acord, deoarece...

Eu cred că...

Creștinii spun că...

Explicații cu rol de sprijin pentru cadrul didactic:

- Etapa întâi face legătura cu viața liturgică a Bisericii
- Pasul al doilea fundamentează scripturistic tema păcii, a iubirii și a bunei-voiri

între oameni

- Pasul al treilea fixează vizual și mental Pilda Samarineanului milostiv
- Pasul următor mizează pe stimularea capacității de sintetizare a ideilor
- Pasul al cincilea pune elevii în starea de empatizare cu un slujitor al Bisericii
- Evaluarea are rolul de a stimula gândirea, spiritul critic și pe cel analitic, prin cele patru tipuri de opinii pe care trebuie să le emită elevul.

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII PREVĂZUTE ÎN PROGRAMA ȘCOLARĂ: IUBIREA CREȘTINĂ, SPRIJIN PENTRU CONVIEȚUIREA CU CEILALȚI

ACTIVITATEA 3: VIAȚA ÎN ARMONIE CU CEILALȚI, ÎNDEMN AL LUI DUMNEZEU - “FII BUN CU TOT CEEA CE TE ÎNCONJOARĂ!”

Prerechizite ale învățării:

Copiii știu că:

- Omul, la facerea lumii a fost pus să stăpânească întreaga natură.
- Faptele bune sunt recompensate
- Porunca supremă a creștinismului este porunca iubirii (In. 13, 34)

Concepte cheie:

- *creștinism*
- *bunătate*
- *maniere*
- *iubire*
- *armonie*

Competențe specifice:

1.3. Analizarea modului în care sunt aplicate reguli de comportament moral-creștin, în diferite contexte de viață familiare

2.2. Analizarea unor tipuri de relații și atitudini sociale, din perspectiva moralei religioase, pornind de la situații concrete

Resurse:

Umane: *elevi, profesor*

Materiale: *Biblia, laptop, boxe, videoproiector*

Metodologice: *problematizarea, conversația euristică, lucrul cu Sfânta Scriptură*

Temporale: *50'*

Spațiale: *sala de clasă*

Forme de organizare:

individual, frontal

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII

Exercițiu (5')

1. După rugăciune și partea pregătitoare a lecției, profesorul va face trecerea spre noua lecție astfel:

“Să ne iubim unii pe alții, ca într-un gând să mărturisim: pe Tatăl, pe Fiul și pe Sfântul Duh, Treimea cea de o ființă și nedespărțită!”

(Cântările Sfintei Liturghii, *Liturghier*, Ed. IBMBOR, București, 2000, p. 157.)

- Pe cine iubiți voi cel mai mult? (Pe mama, tata, fratele, sora...)
- Dar de ce îi iubiți? (Pentru că ei au grijă de noi...)
- Mama și tata v-au învățat să vă iubiți frații, surorile, bunicii... **dar** și lor le-a dat cineva acest îndemn... Oare cine? (Părinții lor, bunicii noștri...). Dar bunicii? (Străbunicii noștri...)
- După cum vedeți, “din moși strămoși” acest îndemn de a ne iubi dăinuie, dintru începuturi!

Exercițiu (5')

2. Ia uitați ce le scrie Sfântul Apostol Pavel creștinilor pe la care fusese în urmă cu ceva timp pentru a-i încuraja atunci când se aflau în necazuri: „*Rămâneți întru dragostea frățescă. Primirea de oaspeți să n-o uitați căci prin aceasta unii, fără ca să știe, au primit în gazdă, îngeri*”. (Evr. 13, 1-2).

a. Primii creștini trăiau în cadrul Bisericii asemenea unei **familii** mai mari: se ajutau între ei, se rugau împreună, foloseau toate lucrurile împreună, spre binele tuturor. „*Iar toți cei ce credeau erau laolaltă și aveau toate de obște. Și își vindeau bunurile și averile și le împărțeau tuturor, după cum avea nevoie fiecare.*” (F.A. 2, 44-45)

b. De câte ori vi s-a întâmplat să vă certați cu colegii voștri? (Uneori, mai rar, mai des...) Ați reușit să vă și împăcați după o ceartă? (Unii da, alții ba...) Iată că astăzi sunteți toți aici, împreună, nu sunteți certați, primiți de la profesori aceleași îndemnuri, unii aveți același drum împreună între școală și casă... Sunteți, așadar, într-o permanentă relaționare. Chiar și cu cei cu care ați fost certați oarecând! Acesta este un fapt îmbucurător! Sunteți astfel cei care împliniți o altă poruncă lăsată nouă de Domnul Hristos, anume: „*Iubiți pe vrăjmașii voștri [...] faceți bine celor ce vă urăsc și rugați-vă pentru cei ce vă vatămă și vă prigonesc*”. (Mt. 5, 44)

Exercițiu (15')

3. Câți dintre voi ați auzit povești sau basme de la părinții sau bunicii voștri? Nu vi se pare că în fiecare astfel de poveste există o luptă între bine și rău? (Ba da!) Cine iese de obicei învingător? (Binele, personajul pozitiv...) Puteți să îmi dați câteva exemple? (Harap Alb câștigă înaintea Spânului; Hansel și Gretel împotriva vrăjitoarei celei rele; Făt Frumos împotriva Mumei Pădurilor; Fata moșneagului...) Oare de ce? (Greu de răspuns!)

a. Binele care învinge în povești reprezintă de fapt o prelungire a bunătății lui Dumnezeu, bunătate la care suntem și noi chemați să participăm...

b. Bunătatea personajelor pozitive este întotdeauna răsplătită cu bine, în cele din urmă. Vom lua două exemple:

- Fata moșneagului (*Fata moșneagului și fata babei* – de Ion Creangă) e răsplătită la întoarcerea către casă pentru fiecare faptă bună pe care a făcut-o pe când rățăcea (cuptorul pe care l-a curățat îi oferă plăcinte calde, fântâna îngrijită de ea îi dăruiește apă și pahare de argint, părul îi oferă pere, cățelușa ce fusese bolnavă îi oferă salba de galbeni de la gât).

- Harap Alb (*Povestea lui Harap Alb* - de Ion Creangă), după ce ajută cu un bănuț pe bătrâna cerșetoare e ajutat de aceasta (Sfânta Duminică); furnicile și albinele de care avusese grijă îi oferă ajutorul când are și el nevoie;

c. Personajele „bune” din povești mai greșesc și ele uneori, nu-i așa? Puteți să îmi dați un exemplu? (Harap Alb nu ascultă sfatul tatălui și ajunge slugă la Spân...)

- Noi mai greșim uneori? (Cu siguranță!) Dar ce e mai important în momentele în care greșim? (Să ne recunoaștem greșeala și să încercăm să ne îndreptăm!)

- Dacă vă amintiți povestea *Cenușăreasa* de Charles Perlaud, vedeți acolo că surorile vitrege care o necăjiseră foarte tare pe sora lor, la sfârșitul poveștii regretă și se îndreaptă. Ia uitați ce frumos se termină povestea: „De îndată, cele două surori o recunosc și se aruncară la picioarele ei, cerându-i iertare pentru toate relele pricinuite. Cenușăreasa le ajută să se ridice spunându-le: *Vă iert din toata inima și vă rog să mă iubiți veșnic. Cenușăreasa fu condusă la prinț, care a fost și mai impresionat de frumusețea ei. Puțin timp după aceea, el o luă de soție. Iar ea le primi pe cele două surori ale sale la palat și le găsi drept soți doi curteni de neam.*”

Exercițiu (10')

4. Vedem așadar că atât în scrierile Sfintei Scripturi cât și în străvechile basme și povești apare îndemnul de a fi buni față de ceilalți oameni, față de întreaga natură (animale, plante). Credeți voi că acestea reacționează la bunătatea noastră? Haideți să încercăm un scurt exercițiu: voi veți completa următoarele propoziții:

- a. Când mângâi pisica familiei, aceasta _____.
- b. Când mă joc cu câinele meu și e bucuros, acesta dă din _____.
- c. Florile noastre din ghiveci se înviorează atunci când le _____.

Foarte bine!

d. Nu doar natura are nevoie de gesturile noastre de bunătate. Bunătatea noastră trebuie să se răsfrângă mai ales asupra celorlalți oameni. A fi manierați, a ne comporta civilizată acasă, la școală sau pe stradă, a acorda respect celor mai în vârstă, a ajuta – stă în puterea noastră! Să ne bucurăm că putem fi folositori celorlalți; ajutând putem să câștigăm prețuirea celorlalți.

Ce ziceți, încercăm să vedem cum anume putem să ne manifestăm bunătatea în diferite situații de viață? Ia să vedem:

Sunt mai bun atunci când:	
... mergând cu autobusul...	a. Ascult muzică la volum maxim în căști b. Ofer locul meu unei persoane mai în vârstă c. Desenez emoticoane pe geamuri
...dacă unui coleg i s-a rupt creionul...	a. Râd de el cu poftă b. Îi ofer un alt creion până mâine c. Îi dau ascuțitoarea mea cea veche
... arunc flaconul de la suc...	a. Lângă coșul de gunoi, direct din bancă b. În pâraul din fața școlii c. În containerul special pentru reciclat plastic
...colegilor mai mici de la școală...	a. Le ascund pachetelele cu mâncare b. Le atrag atenția să nu mai ude cu apă la baie, ca să nu alunece c. Îi pârăsc doamnei învățătoare că nu m-au salutat
... acasă...	a. Trec la următorul nivel al jocului de pe tabletă, după doar două ore b. Îmi strâng jucăriile din cameră și le pun la loc înainte de culcare c. Mănânc pe ascuns din ciocolata mamei mele

Exercițiu (6')

5. Elevii vor urmări cu atenție un scurt metraj:

a. <https://www.youtube.com/watch?v=b41OrSDcBXI> – Bunătatea și fapta bună

Evaluare (9')

În încheierea lecției, elevilor li se va cere să creeze o scurtă compunere cu titlul „O faptă bună atrage o altă faptă bună”, compunere în care să creioneze cel puțin două fapte bune prezentate în film, precizând dacă au fost și ei puși într-o situație similară în realitate. La final doi elevi vor fi rugați să își prezinte compunerile.

Explicații cu rol de sprijin pentru cadrul didactic:

- Etapa întâi face legătura cu viața liturgică a Bisericii
 - Pasul al doilea fundamentează scripturistic tema dragostei și a ospitalității
 - Pasul al treilea corelează noțiunile de *bine și rău, faptă și răsplată* din poveștile și basmele studiate de elevi cu cele prezente în morala creștină
 - Pasul următor face trecerea spre bunătatea față de natură și față de semenii.
 - Pasul al cincilea reprezintă o sinteză a bunătății dintre oameni, prezentată în “gesturi mici”
- Evaluarea are rolul de a stimula gândirea și de a face o asociere a filmului cu propriile fapte și de a conchide că o faptă bună nu rămâne niciodată singură, așa cum nici oamenii care fac fapte bune nu sunt niciodată singuri.

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII PREVĂZUTE ÎN PROGRAMA ȘCOLARĂ: „FAMILIA ȘI ÎMPLINIREA PORUNCII IUBIRII”

ACTIVITATEA 1: RELAȚIILE DINTRE MEMBRII UNEI FAMILII

Prerechizite ale învățării:

Copiii știu că:

- Familia este celula de bază a societății; că ea mai e numită și “Biserica cea mică”
- Relația dominantă din cadrul unei familii trebuie să fie cea de iubire și bună înțelegere

Concepte cheie:

- familie
- iubire
- Biserică
- ascultare
- împlinire

Competențe specifice:

- 1.3. Analizarea modului în care sunt aplicate reguli de comportament moral-creștin în diferite contexte de viață familiare
- 2.1. Descrierea unor comportamente relaționale din cadrul grupurilor de apartenență
- 2.2. Analizarea unor tipuri de relații și atitudini sociale, din perspective morale, pornind de la situații concrete
- 3.2. Prezentarea importanței unor sărbători și evenimente cu conținuturi și semnificații religioase, din viața creștinilor

Resurse:

Umane: *elevi, profesor*

Materiale: *Sfânta Scriptură, fișe de lucru*

Metodologice: *Jocul didactic, Povestirea, Dezbaterea*

Temporale: *50'*

Spațiale: *sala de clasă*

Forme de organizare:

frontal, pe grupe

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII

Introducere tematică

Activitatea debutează cu prezentarea unei familii din perspectiva unui greiere care „locuiește” împreună cu membrii acesteia. Perspectiva ludică asupra modului de relaționare a membrilor familiei va facilita înțelegerea de către copii a esenței mesajului pe care îl propune iubirea creștină în raport cu semenii noștri. Copiii sunt îndemnați să tragă concluzii cu privire la relațiile dintre membrii unei familii prin intermediul observațiilor făcute de personajul-greieraș.

Exercițiu (10')

1. „Mărturisirile” unui greieraș (10')

Dragi copii, trebuie să vă mărturisesc că îmi place foarte mult să călătoresc. Acest fapt mă face să mă strecor deseori în bagajele membrilor familiei în casa cărora mi-am făcut culcușul. Am, astfel, parte de cele mai interesante experiențe. Poate vă întrebați cum poate fi atât de grozav să trăiești într-un buzunar al unui rucsac sau de ce privești ai putea avea parte. Recunosc faptul că nu am parte de cine știe ce desfășurare de imagini dar ceea ce aud merită tot efortul de a sta pitit. Dacă vreți, dragii mei, v-aș descrie o săptămână din viața mea:

Ziua	Locul	Persoana însoțită	Discursul personajelor
Luni (dimineața, foarte devreme)	geanta laptopului	dl. Cine	Dl. Cine era cel mai ușor de auzit din ungherul în care mă aflam. Mă odihneam rezemat de mouse-ul laptopului când am fost trezit de vocea ce mormăia mai mult pentru sine: „Ce bine dorm toți. iar eu trebuie să o iau din loc și să înfrunt o altă zi. Bine că suntem toți sănătoși. Nu mă pot plânge de nimic.”
Marti (înainte de ora 8)	poșeta/în mașină spre școală	dna. Cine	„Să nu uitați să fiți uniți! Căutați-vă și ajutați-vă în pauze ca niște frățiori buni! Faceți la fel și cu prietenii voștri!”
Miercuri	penarul	Cine junior	„Ce bine că sunt la aceeași școală cu sora mea! Abia aștept să avem ore în aceeași clădire. Mâine ne vedem sigur.”
Joi (pauza mare)	trusa de farduri	dra. Cine	„Of! Uite-l și pe Junior! Măcar de nu m-ar vedea cineva! Ce-ar zice colegii despre mine dacă ar afla că am un frățior în clasa pregătitoare?”
Vineri (după amiază)	bocancul bunicului	Bunicul Cine	„Am venit, dragul meu băiat, să vă invit la noi la masa de duminică. Mama e cam bolnavă și mi-e teamă că de dorul vostru.”
Sâmbătă	În buzunarul șorțului de bucătărie	Bunica Cine	„Cât mă bucur că s-au decis să ne facă o vizită! A trecut atât de mult timp. Îi iubesc atât de mult pe toți!”
Duminică	În sufrageria familiei	Bona familiei Cine	„Cât de liniște e în toată casa! Îmi plăcea mai mult când erau toți acasă. Familia aceasta mă face să-mi doresc și eu o familie”

Exercițiu (10')

2. Regulile unui comportament bazat pe iubire (10')

Stabiliți câteva din regulile unui comportament bazat pe iubire, așa cum se observă ele din relatările greierașului pentru fiecare zi a săptămânii:

LUNI: _____

MARȚI: _____

MIERCURI: _____

JOI: _____

VINERI: _____

SÂMBĂTĂ: _____

DUMINICĂ: _____

Exercițiu (10')

3. O seară în familie

Imaginați-vă că, într-o seară, toți membrii familiei în casa căreia locuiște greierașul se află reuniți în camera de zi. Nu sunt puse în funcțiune nici televizorul, nici calculatorul (inclusiv internetul), nici vreo combină muzicală sau radio. Descrieți ceea ce credeți că ar putea vedea greierașul în acea încăpere în următoarele două ore (activități în comun).

După încheierea descrierii elevii pot fi întrebați dacă în familia lor au loc astfel de reuniuni și cum se desfășoară ele.

Timp de două ore am văzut...

Exercițiu (10')

4. Răspundeți la următoarele întrebări:

- De ce nu se poate plânge de nimic dl. Cine, chiar dacă e nevoit să plece foarte devreme de acasă?
- Este important ca frații sau prietenii să se ajute unii pe alții? De ce?
- Este rușinos să ai frați mai mici? Ce credeți despre domnișoara Cine?
- De ce credeți că Cine junior era încântat de faptul că se va întâlni în școală cu sora mai mare?
- La ce persoane se gândea cel mai mult bunica Cine în fiecare zi?
- De ce îi plăcea bonei mai mult atunci când toată familia Cine era acasă, chiar dacă era multă gălăgie?
- Cu cine credeți că ar fi preferat să discute, în primul rând, oricare dintre membrii familiei Cine, atunci când ar fi avut o problemă? De ce?

4. Evaluare (10')

După câteva săptămâni de la instalarea sa în casa familiei Cine, greierașul nostru nu-și mai amintește exact ce i-a auzit pe fiecare din membrii familiei spunând. Ajutați-l voi, completând rândurile de mai jos cu cuvintele care lipsesc:

A uitat cuvintele, dar mai știe melodia!

a. Dl. Cine: „Ce bine dorm toți, iar eu trebuie să o iau din loc și să înfrunt o altă zi. Bine că suntem toți sănătoși. Nu mă pot de nimic.” (bucura, plânge, lega)

b. Dna. Cine: „Să nu uitați să fiți! Căutați-vă și ajutați-vă în pauze ca niște frățiori buni! Faceți la fel și cu prietenii voștri!” (uniți, egoiști, ironici)

c. Cine junior: „Ce bine că sunt la aceeași școală cu! Abia aștept să avem ore în aceeași clădire. Mâine ne vedem sigur.” (Harry Potter, Sindbad Marinarul, sora mea)

d. D-șoara Cine: „Of! Uite-l și pe Junior! Măcar de nu m-ar vedea cineva! Ce-ar zice colegii despre mine dacă ar afla că am un în clasa pregătitoare?” (frățior, ghiozdan, prieten)

e. Bunicul Cine: „Am venit, dragul meu băiat, să vă invit la noi la masa de duminică. Mama e cam bolnavă și mi-e teamă că de vostru.” (glasul, dorul, programul)

f. Bunica Cine: „Cât mă bucur că s-au decis să ne facă o vizită! A trecut atât de mult timp. Îi atât de mult pe toți!” (aștept, detest, iubesc)

g. Bona familiei Cine: „Cât de liniște e în toată casa! Îmi plăcea mai mult când erau toți acasă. Familia aceasta mă face să-mi doresc și eu o ” (familie, casă, mașină)

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII PREVĂZUTE ÎN PROGRAMA ȘCOLARĂ: „FAMILIA ȘI ÎMPLINIREA PORUNCII IUBIRII”

ACTIVITATEA 2: ÎNDRUMAREA COPIILOR DE CĂTRE PĂRINȚI. ASCULTAREA ȘI NEASCULTAREA SFATURILOR

Prerechizite ale învățării:

Copiii știu că:

- Primele învățături le primim în familie
- Părinților li se cuvine o cinste deosebită, conform poruncii a V-a din Decalog.

Concepte cheie:

- familie
- iubire
- Biserică
- ascultare
- cinstit

Competențe specifice:

- 1.2. Sintetizarea principalelor îndatoriri ale unui creștin, pe baza valorificării unor situații din viața cotidiană, a exemplelor unor persoane din Biblie și a unor sfinți
- 1.3. Analizarea modului în care sunt aplicate reguli de comportament moral-creștin în diferite contexte de viață familiare
- 2.3. Descrierea unor comportamente relaționale din cadrul grupurilor de apartenență
- 2.4. Analizarea unor tipuri de relații și atitudini sociale, din perspective morale, pornind de la situații concrete
- 3.2. Prezentarea importanței unor sărbători și evenimente cu conținuturi și semnificații religioase, din viața creștinilor

Resurse:

Umane: elevi, profesor

Materiale: Sfânta Scriptură, fișe de lucru

Metodologice: Jocul didactic, Povestirea, Dezbaterea

Temporale: 50'

Spațiale: sala de clasă

Forme de organizare:

frontal, pe grupe

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII

Introducere tematică

Familia creștină, binecuvântată de Mântuitorul Iisus Hristos, are la bază iubirea desăvârșită, ea se sprijină pe respectul de care dau dovadă membrii ei unii față de alții și pe ajutorul necondiționat pe care și-l acordă. Părinții își îndrumă copiii pe parcursul întregii lor vieți, învățându-i cele trebuincioase sufletului și dezvoltării armonioase, ca membru de seamă al Bisericii și societății. La rândul lor, copiii sunt datori să își iubească și să își respecte părinții, ajutându-i la nevoie și ascultând de sfaturile lor.

Exercițiu (10')

1. Ascultați fragmentele de mai jos și recunoașteți basmul căruia îi aparțin:

*Acolo unde apar liniile punctate profesorul
va rezuma foarte pe scurt părțile care lipsesc din poveste.*

A fost odată ca niciodată o fetiță cuminte și drăgălașă, pe care o iubea oricine de cum o vedea. Dar mai dragă decât oricui îi era ea bunicii, care nu știa ce daruri să-i mai facă. Odată, bunica îi dăruie o scufiță din catifea roșie și, pentru că îi stătea foarte bine, fetița nu mai dori să se despartă de scufița ei.

[...]

Într-o zi, mama ei o chemă și îi zise:

– Draga mea, bunica ta e bolnavă. Ia coșulețul acesta în care am pus o bucată de cozonac și o sticlă cu vin și du-i-le degrabă ca să se întrezeze. Dar vezi să nu te abați de la cărare. Ține drumul drept, căci numai așa vei putea ajunge repede la casa bunicii.

– Așa am să fac! răspunse Scufița Roșie.

Bunica locuia departe, într-o pădure deasă, cam la vreo jumătate de ceas de sat. De cum intră Scufița Roșie în codru, îi și ieși lupul înainte, barându-i calea.

[...]

Tocmai atunci se întâmplă să treacă prin preajmă vânătorul. „Măi, da' tare mai sforăie bătrâna! Dacă i-o fi rău, cumva?” zise acesta și intră în casă.

[...]

Când totul se sfârși cu bine, Scufița Roșie se gândi în sinea ei: „De-acum înainte am să ascult povețele mamei. N-am să mă mai abat niciodată de la drum, când o fi să mai merg singură prin pădure!”

Exercițiu (15')

2. Însușiri și atitudini (15')

Elevii aranjați pe grupe/perechi vor găsi corespondența între coloana însușirilor din stânga și a atitudinilor din dreapta.

Afecțiunea dintre membrii unei familii este:

a. Dreaptă

b. Pașnică

c. Blândă

d. Înțelegătoare

e. Plină de milostenie

f. Plină de roade bogate

g. Lipsită de ipocrizie

A. Ei reacționează cu calm, nu-și pierd răbdarea

B. Ei acceptă să ajute fără reproșuri

C. Trăiesc în bună înțelegere cu toții

D. Sunt sinceri, spun adevărul despre relația lor

E. Au un comportament corect unii față de alții

F. Fac mult bine și sunt buni cu toți din jur

G. Fac multe lucruri bune pentru alții

La finalul exercițiului se pot recapitula însușirile familiei creștine și datoriile membrilor ei.

Exercițiu (10')

3. Cum ne raportăm la ceilalți membri ai familiei și ai societății (10')

Marcați cu A pentru adevărat și cu F pentru fals următoarele enunțuri:

- a. Bunica o iubea foarte mult pe fetiță și de aceea i-a dăruit o căciuliță din catifea roșie.
- b. Fetiței nu-i plăcea căciula și nu o purta niciodată.
- c. Bunicii nu-i plăcea să gătească, de aceea mama o trimitea adesea pe Scufița Roșie să-i ducă un coșuleț cu mâncare.
- d. Pentru că mamei îi plăcea să-i impună tot felul de interdicții Scufiței Roșii, i-a spus să nu se abată de la cărare și să nu zăbovească pe drum.
- e. Întâlnindu-se cu lupul, Scufița Roșie nu și-a dat seama că acesta are intenții ascunse față de ea și de bunica ei.
- f. Vânătorului nu-i păsa de starea sănătății bunicii, dar a intrat din întâmplare prin casa ei.
- g. După ce a fost salvată de către vânător, Scufița Roșie a promis ca pe viitor să nu mai neglijeze povețele mamei.
- h. Citind această poveste, noi trebuie să urmăm exemplul lupului.

Exercițiu (10')

4. Relatați o întâmplare din propria viață, în care, neascultând sfaturile celor mari, ați intrat într-o încurcătură:

5. Evaluare (sau ce am învățat din această poveste) (5')

Imaginați o altă desfășurare a evenimentelor relatate în povestea de mai sus, pornind de la premiza că fetița nu a nesocotit sfaturile pe care i le-a dat mama sa.

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII PREVĂZUTE ÎN PROGRAMA ȘCOLARĂ: „FAMILIA ȘI ÎMPLINIREA PORUNCII IUBIRII”

ACTIVITATEA 3: „SĂ IUBEȘTI PE APROAPELE CA PE TINE ÎNSUȘI” (MT.19,19; 22,29)

Prerechizite ale învățării:

Copiii știu că:

- Porunca iubirii este considerată ca cea mai mare poruncă a creștinismului
- Măsura iubirii celorlalți trebuie să fie propria persoană

Concepte cheie:

- *semeni*
- *iubire*
- *asumare*
- *ascultare*
- *cinstire*

Competențe specifice:

1.2. Sintetizarea principalelor îndatoriri ale unui creștin, pe baza valorificării unor situații din viața cotidiană, a exemplurilor unor persoane din Biblie și a unor sfinți

1.3. Analizarea modului în care sunt aplicate reguli de comportament moral-creștin în diferite contexte de viață familiare

2.5. Descrierea unor comportamente relaționale din cadrul grupurilor de apartenență

2.6. Analizarea unor tipuri de relații și atitudini sociale, din perspective morale, pornind de la situații concrete

Resurse:

Umane: *elevi, profesor*

Materiale: *Sfânta Scriptură, fișe de lucru*

Metodologice: *Jocul didactic, Povestirea, Dezbaterea*

Temporale: *50'*

Spațiale: *sala de clasă*

Forme de organizare:

frontal, pe grupe

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII

Introducere tematică (10')

Porunca iubirii așa cum apare ea în câteva locuri din Sfânta Scriptură

„Cinstește pe tatăl tău și pe mama ta și să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși” (Mt. 19, 19).

„Să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși” (Mt. 22, 39).

„Și a-L iubi pe El din toată inima, din tot sufletul, din tot cugetul și din toată puterea și a iubi pe aproapele tău ca pe tine însuși este mai mult decât toate arderile de tot și decât toate jerfele” (Mc. 12, 33).

„Să iubești pe Domnul Dumnezeuul tău din toată inima ta și din tot sufletul tău și din toată puterea ta și din tot cugetul tău, iar pe aproapele tău ca pe tine însuși” (Lc. 10, 27).

„Pentru că (poruncile)... se cuprind în acest cuvânt: Să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși” (Rom. 13, 9).

„Căci toată Legea se cuprinde într-un singur cuvânt, în acesta: Iubește pe aproapele tău ca pe tine însuși” (Gal. 5, 14).

„Dacă, într-adevăr, împliniți legea împărătească, potrivit Scripturii: „Să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși”, bine faceți” (Iacov 2, 8).

„Dragostea îndelung rabdă; dragostea este binevoitoare, dragostea nu pizmuește, nu se laudă, nu se trufește. Dragostea nu se poartă cu necuviință, nu caută ale sale, nu se aprinde de mânie, nu gândește răul. Nu se bucură de nedreptate, ci se bucură de adevăr. Toate le suferă, toate le crede, toate le nădăjduiește, toate le rabdă.

Dragostea nu cade niciodată... Și acum rămân acestea trei: credința, nădejdea și dragostea. Iar mai mare dintre acestea este dragostea” (I Cor. 13, 4-8;13).

Citatele de mai sus abordează porunca iubirii aproapelui, iar ultimul se constituie într-o definiție a dragostei creștine, așa cum ne-a lăsat-o Sf. Apostol Pavel. Pornind de la acestea, elevii vor conștientiza importanța iubirii aproapelui și rolul dragostei în drumul spre mântuire.

Exercițiu (20')

1. Regula atotcuprinzătoare

Într-o vineri după amiază, George se grăbea să-și termine lecțiile ca să poată merge afară, unde trebuia să se întâlnească cu prietenii săi din vecini, pentru un meci de fotbal. Tocmai se pregătea să-și strângă lucrurile și să-și aranjeze ghiozdanul, bucuros fiind că și-a terminat treaba neașteptat de repede, când și-a adus aminte că are de învățat o listă cu reguli de comportare și de conduită în societate. Ar fi avut timp să memoreze acele reguli sâmbătă și duminică, dar avea o înțelegere cu părinții săi: weekendul începea atunci când era la zi cu toate temele și lecțiile pentru școală. Prin urmare, chiar dacă nu era încântat că trebuie să-și amâne ieșirea pe terenul de joacă, își luă lista cu pricina și se apucă de citit. Iată ce cuprindea:

- a. *Este frumos și politicos să oferi scaunul unui adult, în special unei persoane mai în vârstă, cu dizabilități, sau unei femei gravide atunci când mergi cu mijlocul de transport în comun.*
- b. *Nu se mănâncă în mijloacele de transport în comun. Este neigienic și deranjant pentru alți pasageri care pot simți mirosul neplăcut de mâncare. Aceștia nu trebuie obligați să suporte acest lucru.*
- c. *Gunoaiele se aruncă numai în coșurile de gunoi special amenajate, niciodată pe jos.*
- d. *Muzica la căști nu se ascultă niciodată la maxim atunci când ești în public, pentru că poți deranja lumea din jur.*
- e. *Atunci când ești în public, tonul vocii trebuie să fie moderat, niciodată nu se țipă și nici nu se ridică tonul: este nepolitic și deranjant.*
- f. *Nu este frumos să te oprești să stai de vorbă în mijlocul trotuarului, deoarece blochezi libera circulație.*
- g. *Este frumos să deschizi ușa pentru ceilalți (în special pentru fetițe, dacă ești băiat).*
- h. *Când intri într-un lift este politicos să aștepti să iasă mai întâi lumea și apoi să intri tu. Acest lucru se aplică și la alte încăperi.*
- i. *Nu este frumos să iei un lucru care nu este al tău.*
- j. *Nu este frumos să spui neadevăruri.*
- k. *Să-i respecti întotdeauna pe părinți și persoanele mai în vârstă.*
- l. *Iubește pe aproapele tău ca pe tine însuși.*

Nu erau puține regulile și George se gândea că-i va lua toată după-amiza să le învețe. Asta înseamnă că nici la partida de fotbal cu prietenii săi nu va mai ajunge. Pe de altă parte regula weekendului era clară, așa că nu prea vedea cum ar putea rezolva situația fără să încalce regulile familiei și, în același timp, fără să lipsească de la întâlnirea cu prietenii. Deodată, ochii îi căzură pe una dintre reguli și-și dădu seama că aceea le cuprinde în ea pe toate celelalte. Dacă o reține pe aceasta, înseamnă că știe întreaga listă. Ura!

Găsiți voi regula pe care a descoperit-o George. Explicați de ce le cuprinde în ea pe toate celelalte.

Regula este:

Explicație:

Exercițiu (15')

2. Cine este aproapele meu?

Elevii vor fi împărțiți în patru grupe. Fiecare grupă se va imagina în una din situațiile date mai jos:

- în tribună, la un meci de fotbal, baschet, handbal etc. (la alegere);

- în mulțime, la slujba Învierii Domnului;

- la o acțiune de plantare de puiți de copaci;

- pe o stradă aglomerată;

Descrieți succint desfășurarea evenimentului. Ce fel de oameni aveți în jur? Care dintre ei sunt aproapele vostru? De ce?

Metodologie:

În cazul în care din răspunsurile date va reieși că doar unii oameni sunt în categoria aproapelui nostru, profesorul va conduce discuția spre concluzia că toți oamenii intră în această categorie.

Exercițiu (5')

3. Adevărat sau fals

Marcați cu A pentru adevărat și cu F pentru fals următoarele enunțuri:

- a. Aproapele meu e la fel de important ca mine.
- b. Aproapele meu este doar acea persoană pe care pot să o ating dacă întind mâna.
- c. Sunt dator să-i iubesc doar pe cei care mă iubesc pe mine.
- d. Este corect să-mi ajut aproapele, chiar dacă asta cere să renunț la ceva ce este al meu.
- e. Este corect să-mi ajut aproapele doar atunci când mă plictisesc și nu am altceva mai bun de făcut.
- f. Nu trebuie să-ți iubești aproapele decât dacă acesta vorbește aceeași limbă ca și tine.
- g. Dragostea este cea mai mare dintre virtuțile creștine.

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII PREVĂZUTE ÎN PROGRAMA ȘCOLARĂ: IUBIREA CREȘTINĂ, SPRIJIN PENTRU CONVIEȚUIREA CU CEILALȚI

ACTIVITATEA 1: DĂRUIREA PRIN IUBIRE

Prerechizite ale învățării:

Copiii știu că:

- prietenia este importantă în viață
- prietenii se ajută între ei

Concepte cheie:

- *Prietenie*
- *Iubire*
- *Ajutor*
- *Colegi*
- *Bucurie*
- *Tristețe*

Competențe specifice:

1.3. Analizarea modului în care sunt aplicate reguli de comportament moral-creștin în diferite contexte de viață familiare

2.1. Descrierea unor comportamente relaționale din cadrul grupurilor de apartenență

2.2. Analizarea unor tipuri de relații și atitudini sociale, din perspective morale, pornind de la situații concrete

Resurse:

Umane: *elevi, profesor*

Materiale: *Sfânta Scriptură, fișe de lucru, cartonașe, foi*

Metodologice: *Jocul didactic, povestirea, dezbaterea*

Temporale: *50'*

Spațiale: *sala de clasă*

Forme de organizare:

frontal, pe grupe

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII

Exercițiu (10')

1. Profesorul vine la ora de curs, iar după obișnuitele formalități va face trecerea spre predarea noilor conținuturi. Pentru aceasta va apela la un exercițiu de cunoaștere reciprocă între elevi, bazat pe următoarea structură:

a. Elevilor li se va cere să își caracterizeze colegul de bancă prin două adjective: unul care să înceapă cu inițiala prenumelui său și unul care să înceapă cu inițiala prenumelui colegului. (Ex.: **H**orațiu despre colegul Ionel – *Ionel este haios! / Ionel este isteț!*)

b. După exercițiu se va iniția un dialog cu elevii:

i. *V-a fost greu să vă caracterizați colegul în două cuvinte? (probabil că nu)*

ii. *De ce credeți că ați reușit toți să vă caracterizați colegul? (fiindcă e colegul de bancă, ne cunoaștem, **suntem prieteni**).*

iii. *Cum dovediți voi că sunteți prieteni? Cum poate cineva care nu vă cunoaște să își dea seama de prietenia voastră? (discutăm, ne ajutăm, ne jucăm împreună)*

Exercițiu (5')

2. Se va trece la un scurt text scripturistic: Profesorul va scrie pe tablă doar sursa citatului: **In. 15, 12-15**, iar elevii îl vor căuta în Sfânta Scriptură. Unul dintre ei va citi textul cu voce tare, pentru a fi auzit de întreaga clasă:

„Să vă iubiți unii pe alții așa cum v-am iubit Eu pe voi. Voi sunteți prietenii Mei dacă faceți ceea ce vă poruncesc. De acum nu vă mai zic slugi, fiindcă sluga nu știe ce face stăpânul său; ci v-am numit prieteni, pentru că pe toate câte le-am auzit de la Tatăl Meu vi le-am făcut cunoscute” (Ioan 15, 12-15).

a. Acestea sunt cuvintele prin care Mântuitorul Iisus Hristos le arată ucenicilor (prietenilor Săi) legătura dintre iubire și prietenie.

b. Care e sfatul pe care îl dă Domnul Hristos ucenicilor? (să se iubească reciproc)

c. Care este termenul de comparație folosit de Hristos în ceea ce privește iubirea dintre oameni? („precum v-am iubit și Eu pe voi”)

d. Prin ce și-a arătat Domnul Hristos iubirea pentru noi? (S-a smerit și, Dumnezeu fiind, S-a făcut om, ca și noi, ca să ne mântuiască...)

e. În ceea ce privește legătura de prietenie dintre Hristos și ucenicii săi, pune El vreo condiție? („dacă” vor păzi poruncile Lui)

Exercițiu (15')

3. Am văzut în textul de mai sus că porunca iubirii este una care ne reprezintă în calitatea noastră de creștini, în măsura în care reușim să o transpunem în mod direct în viața noastră, în relațiile cu ceilalți oameni. Sfânta Scriptură mai conține o mulțime de sfaturi în ceea ce privește prietenia. Vom trece acum la un alt exercițiu în care voi va trebui să *completați spațiile libere cu unul dintre cuvintele din coloana corespunzătoare fiecărui enunț și apoi să verificați în Sfânta Scriptură corectitudinea versetului obținut de voi.*

(Fișa de lucru nr. 1)

„Mai mare iubire decât aceasta nimeni nu are: să-și pună cineva pentru prietenii săi.” (Ioan 15, 13)	(averea, obrazul, viața, cinstea)
„Omul nelegiuit își înșală și-i îndrumă pe căi care nu sunt bune.” (Proverbe 16, 31)	(părinții, cunoștințele, prietenii, dușmanii)
„Nu faceți nimic din duh de ceartă, nici din slavă deșartă, ci'ntru smerenie unul să-l socotească pe altul mai de cinste decât pe el însuși. Nimeni să nu doar spre ale sale, ci fiecare și spre ale altora.” (Filipeni 2, 3-4)	(se îndrepte, caute, citească)
„Pe prietenul tău și pe prietenul tatălui tău să nu-i părăsești; în ziua ta de necaz să nu intri în casa fratelui tău; mai bun e un prieten din apropiere decât un care locuiește departe.” (Proverbe 27, 10)	(dușman, tată, frate, coleg)
„Nu vă lăsați înșelați: Tovărășiile strică obiceiurile bune”. (1 Cor. 15, 33)	(ciudate, rele, îndelungate)

Din versetele de mai sus putem trage următoarele concluzii:

- există și „prietenii” neadevărate, care ne pot îndruma pe o cale greșită;
- Când trădăm încrederea de care ne bucurăm, prietenia se destramă;

Două concluzii vor fi aduse de către elevi:

-
-

O prietenie reală este cea în care fiecare dăruiește iubire creștină, respect și atenție față de problemele celuilalt. Nu degeaba se spune că: „Nimeni nu poate trăi fără prieteni, chiar dacă stăpânește toate bunurile lumii.” (Aristotel)

Exercițiu (20')

4. Discuții pe baza următoarelor idei:

a. O prietenie adevărată este doar o prietenie „totală”. Dăruirea noastră pentru ceilalți nu trebuie să aibe limite impuse. În primul verset, cel de la care am pornit lecția, Domnul Hristos ne arată acest lucru prin expresia „pe toate câte le-am auzit de la Tatăl Meu vi le-am făcut cunoscute”.

b. Prietenia este pentru noi o continuă provocare la cunoaștere. Prin prietenie ne cunoaștem mai bine pe noi înșine și încercăm să îi cunoaștem cât mai bine pe ceilalți. Un proverb românesc spune astfel: „Dacă ai un prieten bun, nu mai ai nevoie de oglindă.”

c. „Să iubești pe aproapele tău **ca pe tine însuși**” (Matei 22, 39)

i. Iubirea de sine este dată ca măsură a iubirii aproapelui.

ii. „Ce ție nu-ți place, altuia nu-i face!”

iii. Iubirea pentru ceilalți trebuie să fie permanentă: cât timp ne îngrijim de propria persoană, trebuie să avem grijă și de ceilalți; e o iubire vie, permanentă, dinamică;

Așa cum Hristos se împărtășește oamenilor prin Sfânta Euharistie, tot așa trebuie și noi să ne asemănăm Lui prin aceea că și ceilalți oameni trebuie să poată să se „împărtășească” de ceea ce suntem fiecare în parte, de ceea ce reprezentăm noi, fiecare cu talanții personali.

5. Ca o încheiere a lecției să nu uităm că **prietenia cu Dumnezeu este cea mai frumoasă prietenie posibilă!**

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII PREVĂZUTE ÎN PROGRAMA ȘCOLARĂ: IUBIREA CREȘTINĂ, SPRIJIN PENTRU CONVIEȚUIREA CU CEILALȚI

ACTIVITATEA 2: PRIETENUL, LA NEVOIE SE CUNOAȘTE!

Prerechizite ale învățării:

Copiii știu că:

- prietenia este importantă în viață
- prietenii se ajută între ei

Concepte cheie:

- *Prietenie*
- *Nevoie*
- *Întrajutorare*
- *Colegi*
- *Împlinire*
- *Comuniune*

Competențe specifice:

1.3. Analizarea modului în care sunt aplicate reguli de comportament moral-creștin în diferite contexte de viață familiare

2.3. Descrierea unor comportamente relaționale din cadrul grupurilor de apartenență

2.4. Analizarea unor tipuri de relații și atitudini sociale, din perspective morale, pornind de la situații concrete

Resurse:

Umane: *elevi, profesor*

Materiale: *Sfânta Scriptură, fișe de lucru, cartonașe, foi, creioane de colorat*

Metodologice: *Jocul didactic, povestirea, dezbaterea*

Temporale: *50'*

Spațiale: *sala de clasă*

Forme de organizare:

frontal, pe grupe

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII

Exercițiu (10')

1. Profesorul vine la ora de curs, iar după obișnuitele formalități va face trecerea spre predarea noilor conținuturi. Discuții dirijate pe o temă ipotetică:

Tocmai ați plecat în vacanță cu familia, la mare, cu mașina: tata conduce, mama cântă alături de tine și de surioara ta mai mică. Afară e caniculă, dar în mașină e bine și e veselie mare! Toată lumea e fericită! Concediul cel mult așteptat a sosit!

La un moment dat, pe marginea drumului întâlniți o mașină cu capota ridicată, care pare a se fi defectat. Șoferul vă face semn să opriți, iar tata oprește. Domnului i s-a stricat mașina și vă roagă să îl duceți până în primul oraș ca să caute o mașină de tractare, timp în care soția și cei doi copii ai săi îl vor aștepta în mașină. Aveți următoarele variante din care să alegeți:

a. Vă continuați drumul fără să îl duceți. Totuși, e concediul vostru, pe care îl așteptați de un an. Îl va ajuta Dumnezeu și se va descurca el cumva.

b. Îl luați cu voi până în primul oraș. Cu siguranță că vă va plăti o sumă de bani... iar niște bani în plus, pentru o înghețată, în concediu... nu strică!

c. Vă oferiți să îl tractați până la service. Oricum tata s-a pregătit bine de drum și are cu el cablul de tractare.

• Se vor asculta și se vor discuta diferitele variante alese de elevi, discuția fiind dirijată spre următoarele idei:

a. Bucuria noastră nu poate fi deplină atâta timp cât cel de lângă noi e în necaz iar noi am putea să îl ajutăm.

b. Un bine făcut din interes, cu jumătate de măsură, nu ne e de niciun folos.

c. Fapta bună trebuie să fie totală, întreagă, desăvârșită: nu doar că îl luați pe șofer, ci rezolvați și problema familiei care ar fi trebuit să îl aștepte un timp îndelungat în caniculă. Mai mult decât atât, faptul că tata nu acceptă să ia bani de la șoferul aflat în necaz ne arată un bun exemplu de urmat, asemenea Samarineanului milostiv din pildă.

Exercițiu (15')

2. Se va trece la citirea unei serii de texte scripturistice legate de prietenie, cu accentuarea pasajelor evidențiate cu caractere italice:

(Fișa de lucru nr. 1)

„Un prieten credincios e un <i>sprîjin puternic</i> : cine l-a găsit, a găsit o <i>comoară</i> . Un prieten credincios e <i>piatră nestemată</i> : nimeni nu va ști să-i cumpănească prețul. Un prieten credincios e un <i>balsam de viață</i> : cei ce se tem de Domnul, aceia-l vor afla. Cel ce se teme de Domnul își veghează prietenia: <i>cum e el, așa-i va fi și prietenul</i> ”.	Sirah 6, 14-17 (valoarea prieteniei adevărate)
---	---

„Câștigă-ți încrederea prietenului atunci când e sărac, pentru ca, atunci când va fi bogat, să te bucuri cu el de bunurile lui; <i>la vreme de necaz rămâi cu el</i> , pentru ca, dacă el moștenește, să moștenești și tu cu el.”	Sirah 22, 23 (prietenia adevărată se manifestă și în vreme de necaz)
„Iar trei prieteni ai săi (ai lui Iov), auzind de toate nenorocirile ce căzuseră asupra-i, au venit la el, fiecare din țara lui: Elifaz, regele Temanilor, Bildad, domnul Șuahilor, și Țofar, regele Naamahilor. Ei au ajuns la el toți odată, <i>ca să-l aline și să-i stea la'ndemână.</i> ”	Iov 2, 11 (trebuie să ne punem la dispoziția prietenilor care au nevoie de alinare, de mângâiere, de ajutor)
„Și le-a zis: „Cine dintre voi, având un prieten, de se va duce la el <i>în miez de noapte</i> și-i va zice: Prietene, împrumută-mă cu trei pâini că mi-a venit un prieten de pe drum și n'am ce să-i pun dinainte; dar acela, răspunzând dinlăuntru, i-ar zice: Nu-mi da de lucru!, acum ușa e'ncuiată și copiii mei sunt în așternut cu mine; nu pot să mă scol să-ți dau... Vă spun Eu vouă: Chiar dacă nu se va scula și nu-i va da pentru că-i este prieten, <i>pentru îndrăzneala lui, totuși, se va scula și-i va da cât îi trebuie.</i> ”	Luca 11, 5-8 (prietenia adevărată este „cu timp și fără timp”, cere sacrificii)

Exercițiu (5')

3. Scurtă povestioară: *Cei doi prieteni*:

Doi prieteni călătoreau împreună. La un moment dat, în fața lor, pe drumul ce străbătea o pădure, le apărură un urs mare și fioros. Unul din ei repede s-a suit într-un copac mai alăturat și s-a strâns bine de crengile mai înalte ale acestuia. Celălalt, văzând că nu mai are ce face și că ursul se pregătea de atac, a căzut la pământ și s-a prefăcut mort. A venit ursul la el, l-a mirosit peste tot. Dar cel de la pământ și-a ținut respirația și a încercat cât se poate de bine să pară mort cu adevărat. În curând, ursul l-a lăsat în pace și a plecat mormăind în pădure. *Când s-a văzut scăpat de urs, cel din copac s-a coborât iute și luându-l peste picior pe prietenul întins la pământ l-a întrebat:*

«- Hehehe, ce te-a întrebat ursul la ureche? Ce ți-a șoptit?»

«-Mi-a dat un sfat», îi răspunse acesta, «Niciodată să nu călătorești cu un prieten care te părăsește în caz de pericol!»

(*Cei doi prieteni*, poveste atribuită lui Lev Tolstoi)

- Pe baza povestioarei, încercuiește variantele pe care le considerați cele mai potrivite:

Un prieten adevărat trebuie să fie:

d. Frumos

e. Înalt

f. De încredere

g. Șiret

h. Curajos

i. Bogat

j. Cool

k. Alături în orice situație

Exercițiu (10')

4. Jocul „Prietenul la nevoie se cunoaște”

Prin acest joc se urmărește dezvoltarea capacității de analiză a unei situații de viață și emiterea unor posibile soluții, în concordanță cu învățătura de credință despre prietenie și iubirea creștină.

Se împarte clasa în **cinci grupe** astfel încât să avem un număr de elevi aproximativ egal în fiecare grup. Se împarte fiecărei grupe un cartonaș pe care este trecută o povestioară, o situație de viață legată de un impas, o problemă a unui elev. După analizarea cartonașului, fiecare elev din grupă va propune o soluție prin care se poate rezolva sau ameliora situația respectivă, nedorită. Soluțiile găsite se vor nota pe foile de răspuns, primite de la profesor odată cu cartonașul.

CARTONAȘUL 1: Maria este elevă în clasa a IV-a. La antrenamentele de balet a căzut, fracturându-și piciorul și acum este nevoită să stea o lună acasă, fiindcă nu poate să vină la școală. Mama Mariei este foarte supărată deoarece nu știe cum va putea ea să recupereze lecțiile multe pe care le va pierde din pricina accidentului. Ce sugerați că se poate face în acest caz?

CARTONAȘUL 2: Mihai s-a împrietenit în ultima vreme cu niște elevi mai mari din școală și nu mai este deloc elevul silitor cu care era toată lumea obișnuită. A început să ia note din ce în ce mai mici, la ore nu este atent și vine adeseori cu temele nefăcute. De curând, a venit mama lui să se sfătuiască cu doamna învățătoare și era foarte supărată. Oare cum l-ar putea ajuta colegii pe Mihai?

CARTONAȘUL 3: Marius nu a fost niciodată elevul premiant, dornic să învețe și să știe cât mai multe, dar nu era nici codașul clasei. Mai mult, el era tot timpul vesel și pus pe șotii. De câteva săptămâni nu se străduiește chiar deloc să învețe. Este mereu abătut, nu vrea să vorbească cu nimeni, nici măcar cu doamna învățătoare. Pot colegii sau prietenii lui să afle ce se întâmplă și să îl ajute? Cum?

CARTONAȘUL 4: Caius este elev nou în clasa a IV-a A, nu reușește să se integreze în colectivul clasei și nu are niciun prieten, deși au trecut deja câteva săptămâni de când a venit. La început colegii i-au acordat un oarecare interes dar, pentru că el nu prea a vrut să vorbească, l-au lăsat în pace. Doamna învățătoare e necăjită pentru că îl vede singur și abătut și hotărăște să ceară ajutorul Irinei, cea mai bună elevă din clasă. Cum credeți că ar putea Irina să îl ajute pe Caius să se integreze în colectivul clasei?

CARTONAȘUL 5: Paula nu a venit deloc la școală în acest an deși au trecut două luni. După mai multe demersuri făcute de doamna învățătoare, s-a aflat că ea este foarte bolnavă și pentru a se vindeca este nevoie de o sumă mare de bani. Colegii ei sunt foarte hotărâți să încerce să dea o mână de ajutor pentru strângerea sumei necesare vindecării Paulei. Cum credeți că o pot ei ajuta?

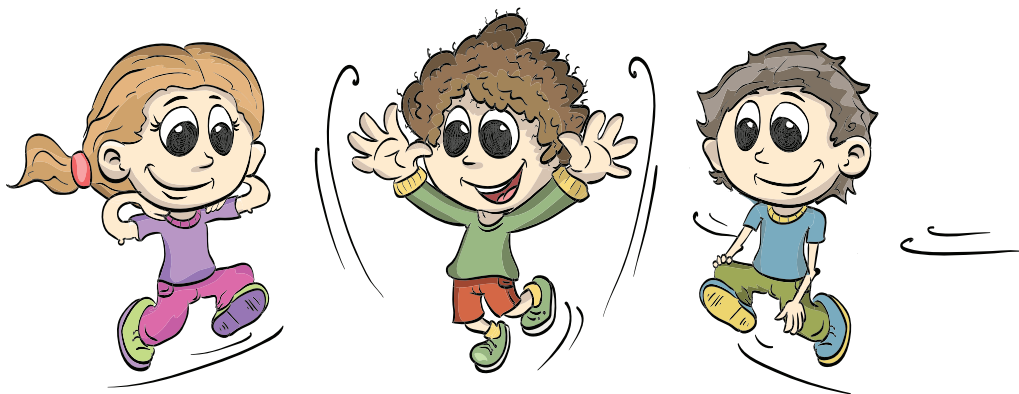
Evaluare (10')

La finalul jocului, fiecare grupă, printr-un reprezentant, își va prezenta cazul și soluțiile propuse. Elevii din celelalte grupe pot propune și alte soluții, care se vor completa pe foile de răspuns. Puteți să-i îndemnați pe elevi să se gândească dacă cunosc situații similare cu cele prezentate pe cartonașe și să îi rugați să le prezinte.

5. De multe ori spunem că avem mulți prieteni! Dacă ne uităm și în lista de prieteni de pe Facebook, s-ar putea să fim surprinși de numărul mare al acestora! Să fim însă atenți fiindcă există mai multe tipuri de prietenie:

- a. Colegialitatea – prietenia dintre colegii de clasă sau colegii de muncă, la nivel general
- b. Amiciția – o etapă pregătitoare a adevăratei prietenii, perioadă a cunoașterii celorlalți
- c. Prietenia “adevărată” – acel tip de prietenie trainică, dovedită prin fapte, bazată pe ajutor reciproc, necondiționat.

Se va discuta cu elevii fiecare dintre cele trei tipuri prezentate, pe baza unor exemple date chiar de elevi.

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII PREVĂZUTE ÎN PROGRAMA ȘCOLARĂ: IUBIREA CREȘTINĂ, SPRIJIN PENTRU CONVIEȚUIREA CU CEILALȚI

ACTIVITATEA 3: PRIETENIA ÎNTRU ADEVĂR

Prerechizite ale învățării:

Copiii știu că:

- prietenia este importantă în viață
- adevărul este o valoare esențială în relațiile cu ceilalți

Concepte cheie:

- *Prietenie*
- *Adevăr*
- *Fidelitate*
- *Minciună*
- *Influență*
- *Anturaj*

Competențe specifice:

1.3. Analizarea modului în care sunt aplicate reguli de comportament moral-creștin în diferite contexte de viață familiare

2.5. Descrierea unor comportamente relaționale din cadrul grupurilor de apartenență

2.6. Analizarea unor tipuri de relații și atitudini sociale, din perspective morale, pornind de la situații concrete

Resurse:

Umane: *elevi, profesor*

Materiale: *Sfânta Scriptură, fișe de lucru, cartonașe, foi, creioane de colorat*

Metodologice: *Jocul didactic, povestirea, dezbaterea*

Temporale: *50'*

Spațiale: *sala de clasă*

Forme de organizare:

frontal, pe grupe

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII

Exercițiu (15')

1. Discuții dirijate pe o temă ipotetică:

Ionuț este elev în clasa a V-a, fiind coleg cu sora sa geamănă, Maria. Temându-se de faptul că va lua o notă mică la testul de Franceză, a decis să plece acasă. Oricum, Franceza era ultima oră, așa că părinții nu și-ar da seama că a chiulit. Merită și el să se plimbe o oră prin parc, nu e așa? În cele ce urmează vom descrie dialogul dintre Ionuț și Maria, înainte de a pleca.

- *Maria, eu nu știu nicio boabă din lecțiile pe care le aveam de pregătit pentru testul de astăzi. Să știi că eu plec de la oră. O să te aștept o oră în parc, lângă fântâna arteziană, după care vom merge împreună acasă. Așa, părinții nu vor ști nimic...*

- Completează în tabelul de mai jos continuarea dialogului dintre cei doi frați, pentru ambele situații:

Maria acceptă ca Ionuț să chiulească și să "îl acopere" în fața părinților	Maria NU acceptă ca Ionuț să chiulească
Maria: _____ _____	Maria: _____ _____
Ionuț: _____ _____	Ionuț: _____ _____
Maria: _____ _____	Maria: _____ _____

• Se vor citi mai multe versiuni de răspuns ale elevilor după care se vor identifica **posibilele pericole** la care se expune Ionuț în cazul în care chiulește.

• Se va problematiza următoarea idee: *ar demonstra Maria că e o soră și un prieten bun al fratelui ei, Ionuț, fiindcă l-ar proteja, nespunând părinților ei despre fuga de la școală a acestuia?*

Concluzie a exercițiului:

• să facem clar distincția dintre **prieten** și **complice**: **prieten** e cel care îți spune și va spune întotdeauna adevărul; **complice** este cel care te însoțește, continuă minciuna alături de tine; prietenii te ajută să trăiești în adevăr, nu în minciună.

Exercițiu (15')

2. "Cea mai de preț comoară" (poveste populară japoneză)¹

Într-o zi, Petru a găsit o hartă pe care era marcat drumul către o comoară inestimabilă. „Voi găsi această comoară și voi avea parte și de ceva aventură!”, exclamă el. Și iată, că porni la drum. Și merse ce merse și a ajuns la o pădure. Acolo l-a întâlnit pe Leu, pe care îl întrebă: „Ești suficient de puternic și curajos, pentru a veni cu mine la o vânătoare de comori? Leul acceptă propunerea lui Petru și îl însoți la drum. Pădurea era foarte deasă și întunecoasă, iar lui Petru i se făcu frică, însă, cu Leul lângă el, reuși să o străbată până la capăt.

Când cei doi au ajuns la poalele unui munte, îl întâlniră pe Vultur. „Ai o vedere excelentă și poți să ne atenționezi cand sunt pericole. Nu vrei să vii cu noi? Suntem în căutarea unei comori!”, îl întreabă Petru. Vulturul acceptă propunerea și îi însoțește pe cei doi la drum. Muntele pe care trebuiau să îl urce era foarte înalt și stâncos. Leul alunecă, însă Petru a fost suficient de iute să-i dea o mână de ajutor și să-l tragă sus. Vulturul, cu vederea lui ascuțită, era foarte atent la fiecare pas pe care îl făceau cei doi tovarăși de drum.

Curând, au ajuns la valea din josul muntelui, unde au întâlnit-o pe Oaie. „Vei dori să ne însoțești în căutarea unei comori și să ne ții de cald, când ne este frig?”, o întreabă Petru pe Oaie. Aceasta acceptă propunerea lui Petru și astfel, porniră toți la drum. Un vânt rece străbătu întreaga pajiște, iar toți se îngămădiră lângă Oaie, ca să le țină de cald. Apoi, cei patru au ajuns, în final, în deșert unde s-au întâlnit cu Cămila. „Ești numită oaia deșertului”, îi spuse Petru. „Vrei să ne ajuți să străbatem întregul deșert și să ne însoțești în călătoria noastră, în cautarea comorii?” Zis și făcut. Cămila acceptă propunerea lui Petru și astfel că el, Oaia și Leul se urcară pe ea, iar împreună și fericiți, străbat întreg deșertul, cu Vulturul deasupra lor, bucurându-se de spectacol.

Cei cinci ajung, în cele din urmă, lângă ocean, unde o întâlnesc pe Broasca Țestoasă de mare. „Suntem în căutarea unei comori și ne gândeam: ne poți ajuta să străbatem oceanul?”, întreabă Petru. Broasca le răspunse afirmativ și astfel, porniră toți la drum. Valurile puternice aproape că i-au înecat, însă Broasca Țestoasă i-a îndreptat cu dibăcie către țărm, unde îi aștepta Bufnița. Aceasta le vorbi cu înțelepciunea ei străveche, spunându-le: „Felicitări, ați găsit comoara!” „Unde este?”, au exclamat toți, surprinși.

„Împreună ați străbătut pădurea, ați urcat muntele, ați înfruntat valea, ați întâmpinat cu curaj deșertul și ați traversat oceanul. Niciodată nu ați fi reușit unul fără celălalt.” Toți s-au uitat unul la celălalt și au realizat că Bufnița avea dreptate!

Toți au găsit PRIETENIA!... Și, într-adevăr, au găsit cea mai de preț comoară.

Morala acestei povești poate fi sintetizată într-un singur verset scripturistic, pe care îl găsim în Cartea înțelepciunii lui Isus, fiul lui Sirah (Eclesiasticul):

„Un prieten credincios e un sprijin puternic: cine l-a găsit, a găsit o comoară”.
(Sirah 6,14)

¹ Publicată în *Povești nemuritoare*, vol. 16, Editura Vox, 2000, p. 164-166.

Exercițiu (10')

3. Din povestea de mai sus am văzut că adevărații prieteni se ajută reciproc, se bazează toți pe calitățile personale ale celorlalți, astfel încât să își ducă la capăt misiunea. În aceeași situație suntem și noi, ca membri ai Bisericii: ne străduim ca împreună să ne ajutăm reciproc spre a ajunge la mântuire, la întâlnirea noastră cu Dumnezeu. Încrederea deplină în ceilalți este necesară. Ce ziceți, încercăm să facem împreună un **exercițiu sincer de încredere și sinceritate**? Adică veți răspunde doar cu *da* sau *nu*. O să vă rog să completați chestionarul următor după modelul primelor două întrebări, hașurând căsuța:

Nr. crt.	Întrebare adresată ție de către colegul de bancă:	Răspunsul tău	
		da	nu
1.	Crezi că sunt un coleg de bancă bun?		
2.	Piedica pe care mi-ai pus-o la ora de sport a fost intenționată?		
3.			
4.			
5.			

E destul de greu să răspundem sincer, doar cu da sau nu la anumite întrebări, nu e așa? Uneori încercăm să evităm acest tip de întrebări și să „scăldăm” răspunsul în scopul de a ne face să parem cât mai buni în ochii celorlalți.

Mântuitorul Hristos ne-a transmis însă următorul îndemn, în predica de pe munte, imediat după ce a vorbit despre acele frumoase Fericiri pe care le cântăm la Sfânta Liturghie: „Cuvântul vostru să fie Da, da; Nu, nu!”. (Matei 5, 37). Adică să fim fermi și responsabili când avem ceva de spus, putând, desigur, să și argumentăm afirmația noastră.

Exercițiu (10')

6. Bunătatea și iubirea se pot „citi” pe chipurile oamenilor. Poate fiindcă am fost creați după chipul lui Dumnezeu iar Dumnezeu e bun și iubitor. (Nu vă speriați: despre partea cu „chipul” vom discuta doar la liceu...). În următoarele 10 minute, ca o încununare a lecției, o să vă rog să îmi desenați pe următoarea fișă cum vă imaginați voi ceea ce este indicat în fiecare chenar:

un prieten...

un dușman...

„Minciuna are picioare scurte!” (proverb)

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII PREVĂZUTE ÎN PROGRAMA ȘCOLARĂ: IMPORTANȚA EXEMPLULUI PERSONAL DE IUBIRE CREȘTINĂ

ACTIVITATEA 1: IUBESC DECI EXIST

Prerechizite ale învățării:

Copiii știu că:

- Toți creștinii Îl iubesc pe Dumnezeu
- Copiii îi iubesc pe părinții și prietenii lor
- Fără iubire, lumea ar fi un loc foarte trist

Concepte cheie:

- *Dumnezeu*
- *creștin*
- *iubire*
- *viață*
- *aproapele*

Competențe specifice:

- 1.1. Compararea unor opinii cu semnificație religioasă, exprimate în raport cu diferite situații de viață
- 1.2. Sintetizarea principalelor îndatoriri ale unui creștin, pe baza valorificării unor situații din viața cotidiană, a exemplelor unor persoane din Biblie și a unor sfinți
- 1.3. Analizarea modului în care sunt aplicate reguli de comportament moral-creștin, în diferite contexte de viață familiare
- 2.1. Descrierea comportamentelor relaționale din cadrul grupurilor de apartenență
- 2.2. Analizarea unor tipuri de relații și atitudini sociale, din perspectiva moralei religioase, pornind de la situații concrete

Resurse:

Umane: *elevi, profesor*

Materiale: *text suport, fișă de lucru, creioane, caiet*

Metodologice: *metode de comunicare orală, expositive: povestirea, explicația, conversația*

Temporale: *50'*

Spațiale: *sala de clasă*

Forme de organizare:

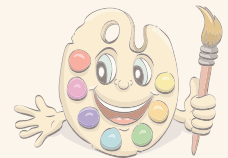
frontal, pe grupe

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII:

Exercițiu (10')

1. Dacă trebuie să asociem iubirea cu o imagine, cum crezi că ar arăta? Desenează în spațiul de mai jos:

Exercițiu (5')

2. Ce crezi tu că a făcut Dumnezeu pentru oameni, din iubire? Scrie cel puțin trei idei în spațiul de mai jos:

Exercițiu (15')

Iubesc, deci exist!

Se împarte clasa în șase grupe. Fiecare grupă primește un cartonaș cu o situație concretă de viață. Membrii grupei citesc cu atenție situația prezentată pe cartonaș și găsesc soluția cea mai potrivită micului creștin:

Mihai este la școală. La ora de matematică au primit un test. Colegul de bancă nu este pregătit și îl roagă să îl lase să copieze de la el. Mihai este într-un impas: ca mic creștin, știe că trebuie să își arate dragostea ajutându-i pe toți. Dar este corect să îl lase pe colegul lui să copieze? Voi cum ați proceda?

Maria merge de la școală spre casă. Pe drum întâlnește o bătrână care duce o sacoșă grea. Maria se oferă să o ajute pe bătrână, dar blocul acesteia este prea departe și mama nu o lasă să meargă atât de mult singură. Cum ar trebui Maria să procedeze?

George se poartă urât cu ceilalți colegi în clasă. Dar astăzi s-a îmbolnăvit și trebuie să rămână acasă. Colegii ar trebui să îi ducă temele, dar el întotdeauna le-a vorbit urât. Ce trebuie să facă colegii lui George?

Doamna Rita de la etajul 1 îi ceartă mereu pe copii că fac gălăgie în fața blocului. Din această cauză copiii s-au hotărât să îi facă o farsă. Ce ar trebui să le spună micul creștin acelor copii, ca ei să nu se mai răzbune?

Miruna și Andrei au învățat la ora de Religie că iubirea este cea mai importantă virtute a unui creștin și au decis să o dezvolte și ei. Care credeți că sunt metodele prin care cei doi pot obține această virtute?

Cum ar arăta lumea dacă toți creștinii ar fi preocupați să împlinescă porunca iubirii dată de Mântuitorul Iisus Hristos?

Evaluare (5')

a) Marchează cu A (adevărat) sau F (fals) propozițiile de mai jos:

1. Micul creștin este dator să-i iubească doar pe cei care îl iubesc pe el.
2. Dacă cineva ne face rău, putem și noi să îi răspundem la fel.
3. Mântuitorul Iisus Hristos ne-a lăsat porunca iubirii tuturor.
4. Creștinul iubitor trebuie să îi ajute pe toți atunci când este solicitat.
5. Dacă toți creștinii ar fi iubitori, lumea ar fi un loc mai bun.

Fișa de lucru

Exercițiu (15')

1. Completează după modelul de mai jos celelalte feluri de a spune „te iubesc”:

- a. Te iubesc = *ai grijă cum traversezi strada*
- b. Te iubesc =
- c. Te iubesc =
- d. Te iubesc =
- e. Te iubesc =
- f. Te iubesc =

2. Imaginează-ți un dialog de zece replici în care să îi explici Domnului Hristos ce faci tu ca să fi un exemplu de iubire pentru ceilalți.

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII PREVĂZUTE ÎN PROGRAMA ȘCOLARĂ: IMPORTANȚA EXEMPLULUI PERSONAL DE IUBIRE CREȘTINĂ

ACTIVITATEA 2: APOSTOLII IUBIRII

Prerechizite ale învățării:

Copiii știu că:

- Toți creștinii Îl iubesc pe Dumnezeu
- Copiii îi iubesc pe părinții și prietenii lor
- Fără iubire, lumea ar fi un loc foarte trist

Concepte cheie:

- *Dumnezeu*
- *creștin*
- *iubire*
- *viață*
- *aproapele*

Competențe specifice:

- 1.1. Compararea unor opinii cu semnificație religioasă, exprimate în raport cu diferite situații de viață
- 1.2. Sintetizarea principalelor îndatoriri ale unui creștin, pe baza valorificării unor situații din viața cotidiană, a exemplelor unor persoane din Biblie și a unor sfinți
- 1.3. Analizarea modului în care sunt aplicate reguli de comportament moral-creștin, în diferite contexte de viață familiare
- 2.1. Descrierea comportamentelor relaționale din cadrul grupurilor de apartenență
- 2.2. Analizarea unor tipuri de relații și atitudini sociale, din perspectiva moralei religioase, pornind de la situații concrete

Resurse:

Umane: *elevi, profesor*

Materiale: *text suport, fișă de lucru, creioane, caiet*

Metodologice: *metode de comunicare orală, expositive: povestirea, explicația, conversația*

Temporale: *50'*

Spațiale: *sala de clasă*

Forme de organizare:

individual, frontal, de grup

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII

Exercițiu (15')

1. Matei a găsit un fragment de manuscris din Evanghelia Sfântului Ioan. Numai că, manuscrisul fiind vechi, s-a rupt, iar Matei nu mai știe să îl formeze la loc. Îl poți ajuta?

cunoaște avea întru ucenicii veți aceasta vor toți că
dragoste alții Mei, dacă unii sunteți față de.

2. Mântuitorul a zis: „Să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși” (Matei 22,39). Ce crezi că înseamnă o astfel de iubire?

Exercițiu (20')

Citește cu atenție textul:

Apostolii iubirii

La început, când Sfinții Apostoli au plecat să vorbească în toată lumea despre faptele minunate făcute de Mântuitorul și despre Învierea Sa, oamenii nu știau cine sunt și dacă pot avea încredere în ei. Dar, în curând, oamenii au început să-i iubească atât de mult în unele locuri, încât viața fără ei era ca mâncarea fără sare. Guvernatorul unui oraș, uimit de aprecierea de care se bucurau apostolii peste tot în lume (căci primise vești și prin scrisori de la prietenii săi guvernatori din alte părți ale pământului), a chemat la sine pe unul dintre sfetnicii săi și l-a întrebat:

- Ce este cu acești apostoli? De ce pe ei îi iubește lumea atât de mult, iar pe noi ne disprețuiește?

- Excelența Voastră, acești apostoli sunt... mai „ciudați”, ca să spun așa. Ei le vorbesc oamenilor despre un anume Iisus Hristos care a trăit pe pământ, a fost

răstignit și apoi a înviat. Cică ar fi unicul Fiu al lui Dumnezeu care locuiește în ceruri. Așa zic ei.

- Și doar pentru atâta lucru se bucură de aprecierea tuturor?

- Nuuu! În primul rând datorită faptului că ei le vorbesc oamenilor mereu despre iubire. Și nu doar că le vorbesc de ea, dar le-o și demonstrează: vindecă bolnavi, fac milostenie, îi ajută pe toți! Și culmea! Nu știi de unde și cu ce, căci sunt săraci! Chiar și ei lucrează pentru o bucată de pâine! Mai rău e că și oamenii se iau după ei! Se fac creștini și pe urmă fac toate faptele astea bune.

- Trebuie neapărat să aflăm cauza! Poate că vor să îmi uzurpe scaunul de guvernator câștigând încrederea oamenilor!

- Nu vă temeți, Excelență, m-am interesat eu deja! Nu sunteți în nici un fel de pericol! Ei spun doar că aceasta este porunca aceluia Iisus despre care v-am vorbit: să se iubească între ei. Ce e și mai uimitor este că nici pe ceilalți nu-i urăsc! Îi ajută pe toți și îi iubesc necondiționat! Cu asta au câștigat atâția oameni de partea lor: cu exemplul iubirii!

Guvernatorul, uimit, a căzut pe gânduri și la scurt timp după aceasta a devenit și el creștin pentru că dorea să își umple sufletul de iubire. Iar pe creștini i-a numit începând de atunci *apostolii iubirii*.

Evaluare

Prezintă câteva exemple de fapte care crezi că te fac și pe tine un mic apostol al iubirii:

Fișa de lucru

Blank lined area for writing answers, with a cartoon girl playing a harp and musical notes on the right side.

Exercițiu (15')

3. Identifică în careul de mai jos, titlul textului parcurs astăzi:

B	A	R	S	S	T	D	V	B	C
E	U	P	A	T	D	M	Z	K	L
G	V	F	O	S	M	N	N	Z	D
A	B	R	U	S	T	F	L	J	C
R	I	I	M	L	T	P	R	N	V
S	D	R	T	F	D	O	B	T	X
N	V	T	S	G	P	F	L	D	L
M	K	I	U	B	I	R	I	I	A
E	L	G	H	U	A	E	J	M	I

4. Asociază versetul din Evanghelia după Matei (22,39) cu un proverb românesc:

„Să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși”

5. Completează propozițiile cu ceea ce consideri că e mai potrivit:

- a. Creștinii fac fapte bune pentru că _____
- b. Iisus Hristos ne-a spus să ne iubim unii pe alții deoarece _____
- c. Să iubești pe aproapele înseamnă _____
- d. Apostolii iubirii sunt _____

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII PREVĂZUTE ÎN PROGRAMA ȘCOLARĂ: IMPORTANȚA EXEMPLULUI PERSONAL DE IUBIRE CREȘTINĂ

ACTIVITATEA 3: FRUCTELE IUBIRII

Prerechizite ale învățării:

Copiii știu că:

- Toți creștinii Îl iubesc pe Dumnezeu
- Copiii îi iubesc pe părinții și prietenii lor
- Fără iubire, lumea ar fi un loc foarte trist

Concepte cheie:

- *Dumnezeu*
- *creștin*
- *iubire*
- *viață*
- *aproapele*

Competențe specifice:

- 1.1. Compararea unor opinii cu semnificație religioasă, exprimate în raport cu diferite situații de viață
- 1.2. Sintetizarea principalelor îndatoriri ale unui creștin, pe baza valorificării unor situații din viața cotidiană, a exemplelor unor persoane din Biblie și a unor sfinți
- 1.3. Analizarea modului în care sunt aplicate reguli de comportament moral-creștin, în diferite contexte de viață familiare
- 2.1. Descrierea comportamentelor relaționale din cadrul grupurilor de apartenență
- 2.2. Analizarea unor tipuri de relații și atitudini sociale, din perspectiva moralei religioase, pornind de la situații concrete

Resurse:

Umane: *elevi, profesor*

Materiale: *text suport, fișă de lucru, creioane, caiet*

Metodologice: *metode de comunicare orală, expositive: povestirea, explicația, conversația*

Temporale: *50'*

Spațiale: *sala de clasă*

Forme de organizare:

individual, frontal, de grup

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII

Exercițiu (10')

1. **Bolul iubirii.** Activitatea se desfășoară după cum urmează: profesorul prezintă elevilor un bol pe care scrie „IUBIRE” și le împarte elevilor cartonașe colorate pe care să scrie o însușire sau un alt cuvânt la care îi face să se gândească „iubirea”. Copiii aduc bilețele pe rând în bol și spun totodată ce au scris pe ele. După ce bolul se umple cu bilețele, profesorul adresează întrebarea: *De unde vine iubirea în lume?* După ce copiii răspund, profesorul pune bolul iubirii în alt bol, ceva mai mare, pe care scrie „DUMNEZEU” – Dumnezeu este izvorul iubirii în lume.

Metodologie:

Dacă nu are la dispoziție boluri, profesorul poate folosi cutii sau coșulețe.

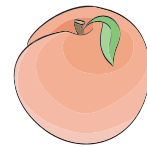
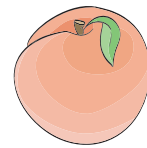
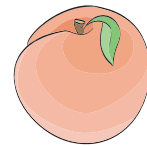
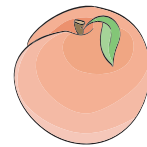
Exercițiu (30')

Citește cu atenție textul de mai jos:

Fructele iubirii

(Poveste adaptată după povestirea „Cele patru piersici” de Leon Magdan)

Noi suntem patru frați acasă și tata ne iubește ca pe lumina ochilor săi. Chiar dacă am mai făcut boroboațe când eram mai mici, acum ne ține mereu pe lângă el și ne învață lucruri de folos. Mai zilele trecute, ne-a chemat pe toți la el și ne-a dat câte o caisă mare și frumoasă de-ți era mai mare dragul. Puteai să simți sub coaja ei subțire toată căldura soarelui strânsă de multe zile și tot parfumul verii. De obicei tata ne spune și câte un cuvânt de folos, dar acum ne-a chemat doar să ne dea fructele și-atât. Fratele meu mai mare ne-a strâns pe toți și ne-a zis: „Sigur tata ne-a dat cu un scop aceste fructe! Aveți grijă ce faceți cu ele!”. După ce ne-a sfătuit, fratele cel mai mare a mâncat caisa și s-a dus și la mama să mai ceară. Atunci eu, m-am gândit să mănânc caisa aromată și să sâdesc sâmburele pentru ca pe viitor să ne bucurăm toți de fructele astea dulci și aromate. Fratele meu mijlociu a dus caisa la piață și a vândut-o, iar cel mai mic dintre noi a plecat în grabă peste drum la prietenul lui.

A doua zi, tata ne-a chemat la el și ne-a întrebat dacă ne-au plăcut caisele. Atunci fiecare a spus ce a făcut cu caisa pe care a primit-o. Fratelui celui mare tata i-a zis: „Fiule, nu mă supăr că ai mâncat caisa și ai mai cerut, dar ai grijă că lăcomia strică omenia!”. Celui mijlociu, care a vândut caisa, tata i-a zis: „Fiul meu, mă bucur că nu ai fost egoist, dar te rog să ai mare grijă cu iubirea de bani pentru că este o patimă periculoasă!”. Și de mine s-a bucurat tata că sunt

gospodar și că m-am gândit și la alții deși am mâncat singur caisa. Când a venit și rândul fratelui meu cel mai mic, el a plecat capul și i-a spus tatălui meu că a dăruit caisa lui Mircică, prietenul lui de peste drum, care-i bolnav acum și n-are voie să iasă din casă. Tata s-a bucurat foarte mult când a auzit și l-a lăudat pe fratele meu: „Nici nu știi cât mă bucur, fiul meu, că iubirea pentru aproapele a biruit orice poftă!”.

Acum mă gândesc și eu că atunci când o să crească mare caisul meu, o să pot dărui multe caise celor care au nevoie de ele!

Evaluare

1. Tu ce ai fi făcut, dacă ai fi primit o caisă, la fel ca cei patru frați?

2. **Coșul cu caise.** Fiecare copil desenează o caisă, o decupează și o dăruiește unui coleg din clasă, motivând alegerea cu una dintre calitățile colegului. Profesorul trebuie să fie atent ca toți copiii să primească o caisă de la un alt coleg.

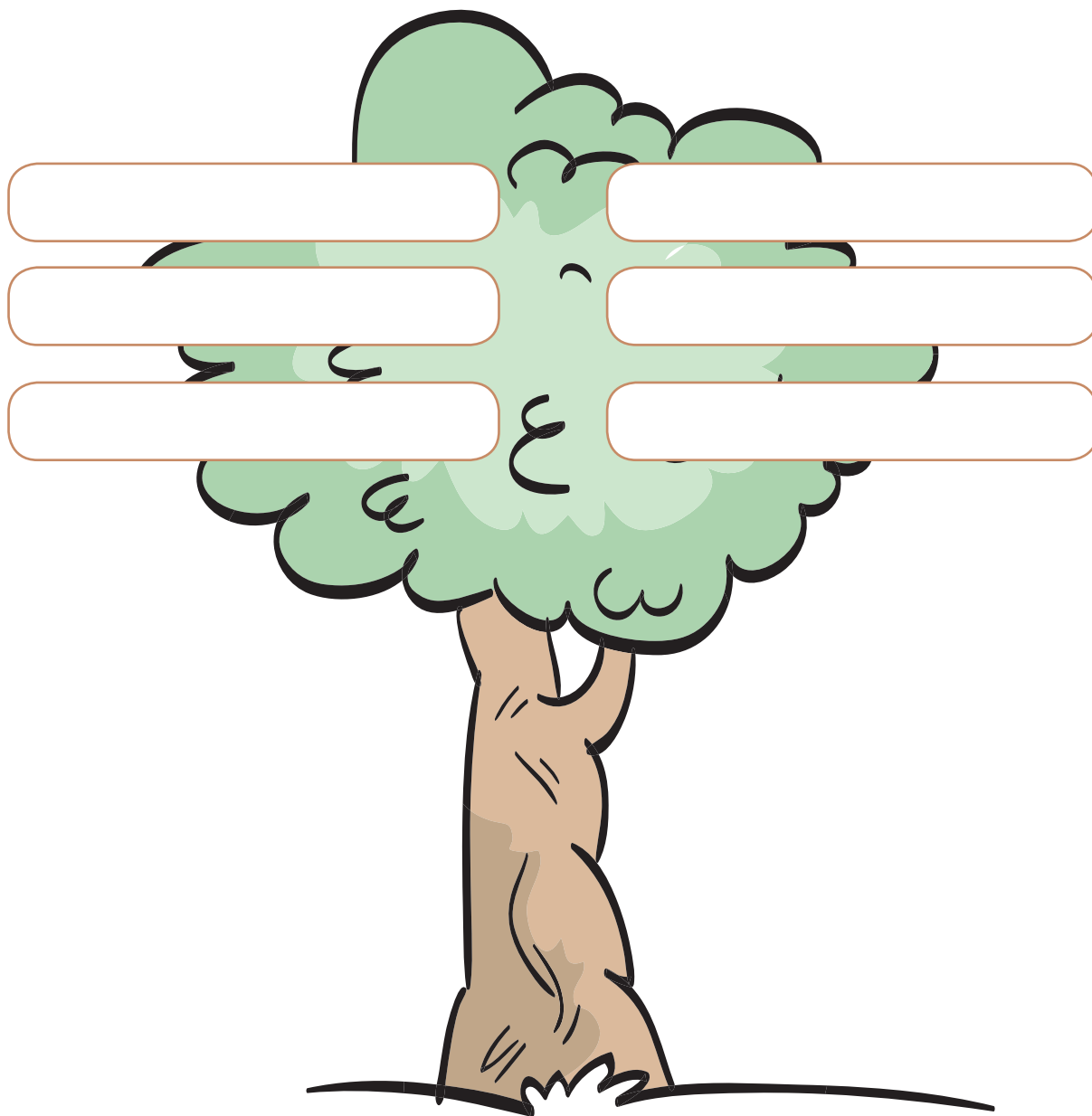
Fișa de lucru

Exercițiu (10')

6. Oferă cel puțin un exemplu de faptă bună făcută de cineva, care te-a impresionat și te-a făcut să îi urmezi modelul:

7. Pomul iubirii este încărcat de roade. Completează spațiile goale cu roade ale iubirii.

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII PREVĂZUTE ÎN PROGRAMA ȘCOLARĂ: PROOROCII, VESTITORI AI NAȘTERII LUI HRISTOS

ACTIVITATEA 1: PROOROCII ȘI DARUL DE A VEDEA VIITORUL

Prerechizite ale învățării:

Copiii știu că:

- Omul a fost creat de Dumnezeu pentru a trăi în comuniune.
- Lumea a fost pregătită pentru venirea lui Mesia, prin prooroci.
- Doar anumiți oameni aleși de Dumnezeu au avut harul profeției.

Concepte cheie:

- creștinism
- Mesia
- proorocie
- dar
- Naștere

Competențe specifice:

1.3. Analizarea modului în care sunt aplicate reguli de comportament moral-creștin, în diferite contexte de viață familiare

2.2. Analizarea unor tipuri de relații și atitudini sociale, din perspectiva moralei religioase, pornind de la situații concrete

Resurse:

Umane: *elevi, profesor*

Materiale: *fișă de lucru, Sfânta Scriptură*

Metodologice: *conversația euristică, povestirea, jocul didactic*

Temporale: *50'*

Spațiale: *sala de clasă*

Forme de organizare:

individual, frontal

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII

Exercițiu (25')

Lectură textului:

Proorocii și darul de a vedea viitorul

Ti-ar plăcea să cunoști viitorul? Să știi care vor fi numerele norocoase de la tragerea *Loto 6 din 49*? Sau să știi de dinainte răspunsurile întrebărilor pe care învățătoarea sau învățătorul ți le adresează? Să știi ce anume dorește mama ta înainte ca aceasta să-ți ceară? Sună tentant... Ce ai zice dacă ți-aș spune că în vechime existau astfel de oameni care, prin darul lui Dumnezeu, au fost înzestrați cu capacitatea de a prevedea lucruri care aveau să se întâmple chiar peste sute de ani? Ei, ce zici? Ai vrea să știi cine sunt aceștia, ce au făcut în viața lor și ce au profețit?

Oamenii aceștia erau numiți profeți. Aceste persoane care erau înzestrate de Dumnezeu cu un har special, nu erau alese după criteriile omenești. Dumnezeu căuta în inima lor și, dacă erau vrednici și curați la suflet, primeau acest dar de a vedea oamenii viitorul. Astfel că, în istoria Vechiului Testament, din categoria profeților au făcut parte: regi (de exemplu, David), persoane din familia regală (de exemplu, Isaia), preoți (de exemplu, Ieremia), dar și oameni simpli. Spre exemplu, profetul Amos era păstor de animale mici și culegător de sicomore, adică un fel de smochine sau dunde. Ce alegere interesantă a făcut Dumnezeu...! Așa că oricine putea fi profet dacă avea inima bună și Dumnezeu considera că este potrivit pentru a duce la capăt misiunea pe care avea să i-o încredințeze.

Darul de a prevedea cele din viitor era oferit întotdeauna cu un scop bine definit. Cel care primea darul de a vedea cele încă nepetrecute avea o misiune foarte precisă. Una din cele mai importante misiunii ale profeților era aceea de a prevesti nașterea lui Iisus Hristos. Acest eveniment unic în istoria omenirii a fost vestit treptat, puțin câte puțin, pentru a menține trează această idee în sufletele oamenilor. Astfel că, profeții au avut menirea de a pune câte o piesă în *puzzle-ul* care îl vestea pe Mesia cel mult așteptat. Unul a prevestit locul unde se va naște, altul că va fi rege, altul timpul în care va veni în lume, altul că mama Lui va fi o fecioară, altul că de la răsărit vor veni magi ca să I se închine, altul că va fi Fiul lui Dumnezeu etc.

Vă puteți imagina câtă bucurie puteau să aibă în suflet aceste persoane și cât de privilegiate se puteau simți? Să-ți ofere Dumnezeu posibilitatea să vezi cum vor fi lucrurile peste 500 de ani, să vezi cum va arăta Pruncul Iisus în iesle, să știi că în lume va veni Cel care va aduce pace și înțelegere între oameni... Cu ce s-ar putea compara acest lucru? Cu cunoașterea întrebărilor de la un test? Nicidecum! Nimic nu era atât de valoros pentru acei oameni ca nașterea lui Mesia! Ca să înțelegeți, multiplicați de câteva sute de ori bucuria pe care o simțiți la Crăciun și poate așa puteți intui parțial ce simțea un profet!

Răspunde la următoarele întrebări:

a. Care dintre profeți a fost rege?

b. Ce calități e necesar să aibă un profet ca să fie ales de Dumnezeu?

c. Pe cine vesteau profeții?

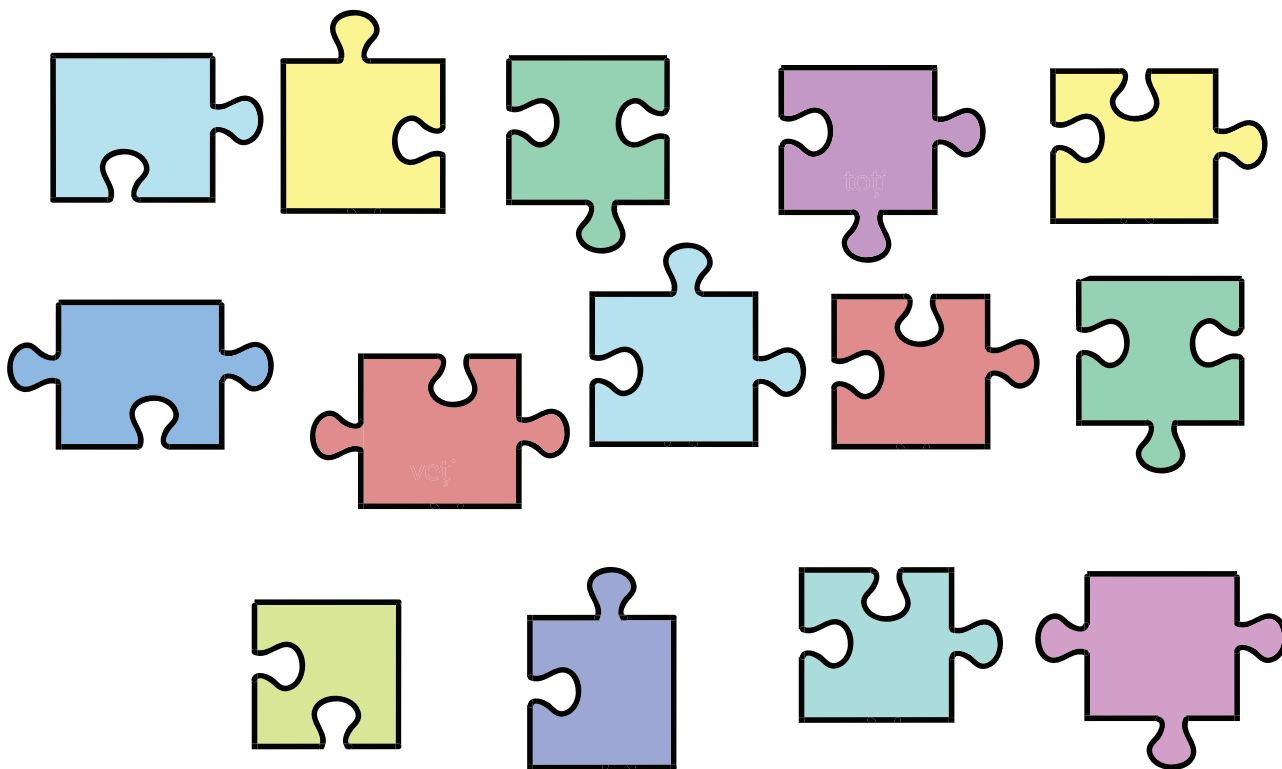
d. Care era profesia și hobby-ul profetului Amos?

e. Darul de a profetiza era oferit întâmplător de Dumnezeu?

Exercițiu (20')

Scrive, în fiecare piesă din puzzle, un aspect din portretul lui Mesia așa cum L-ai fi vestit tu dacă ai fi fost profet. Ce ar fi fost cel mai important de știut despre El pentru ca oamenii să Îl recunoască? Apoi explică fiecare aspect colegilor.

Evaluare (5')

Încercuiește răspunsul corect:

- a. Care erau fructele preferate ale lui Amos?
1. cireșele;
 2. caisele;
 3. fragii (dudele).
- b. Care crezi că era exercițiul de dicție preferat al profetului Amos?
1. capra neagră crapă piatra, piatra-n patru că se crapă, o, crăpa-o-ar capul caprei cum a crăpat piatra-n patru;
 2. domnule dudar, dați-mi două duche din dudul dumneavoastră de dincolo de drum;
 3. șase sași în șase saci;
 4. fata fostului fierar face fasole frecată, fără foc, fiindcă focul face fum.
- c. Ce studii erau necesare pentru a fi profet?
1. minimum patru clase;
 2. măcar o facultate;
 3. nu acesta este criteriul alegerii.
- d. Care a fost principalul rol al profeților din Vechiul Testament?
1. de a prezice viitorul;
 2. de a-L vesti pe Mesia;
 3. de a vorbi poporului.

Explicații cu rol de sprijin pentru cadrul didactic:

- Primul exercițiu, pe lângă faptul că stârnește curiozitatea elevilor, îi face pe aceștia să treacă la un nivel superior, anume la dorința de a cunoaște.
- Exercițiul următor îi provoacă pe elevi să reconstituie „chipul”, portretul lui Mesia, după modul în care și L-ar imagina fiecare elev.
- Evaluarea abordează, sub un aparent înveliș ludic, fixarea cunoștințelor acumulate în activitatea propusă.

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII PREVĂZUTE ÎN PROGRAMA ȘCOLARĂ: PROOROCII, VESTITORI AI NAȘTERII LUI HRISTOS

ACTIVITATEA 2: PROOROCII ȘI DARUL DE A VEDEA VIITORUL

Prerechizite ale învățării:

Copiii știu că:

- Omul a fost creat de Dumnezeu pentru a trăi în comuniune.
- Lumea a fost pregătită pentru venirea lui Mesia, prin prooroci.
- Doar anumiți oameni aleși de Dumnezeu au avut harul profeției.

Concepte cheie:

- creștinism
- Mesia
- proorocie
- vestire
- Naștere

Competențe specifice:

1.3. Analizarea modului în care sunt aplicate reguli de comportament moral-creștin, în diferite contexte de viață familiare

2.2. Analizarea unor tipuri de relații și atitudini sociale, din perspectiva moralei religioase, pornind de la situații concrete

Resurse:

Umane: *elevi, profesor*

Materiale: *fișă de lucru, Sfânta Scriptură*

Metodologice: *conversația euristică, povestirea, jocul didactic*

Temporale: *50'*

Spațiale: *sala de clasă*

Forme de organizare:

individual, frontal

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII

Exercițiu (15')

Citește profețiile de mai jos și indică, printr-o săgeată, unul din cuvintele-cheie care se regăsește în fiecare profeție.

„Prooroc din mijlocul tău și din frații tăi, ca și mine, îți va ridica Domnul Dumnezeul tău: pe Acela să-L ascultați.” (Deuteronom 18,15)

„Iar Eu sunt pus împărat de El [Dumnezeu] peste Sion, muntele cel sfânt al Lui, vestind porunca Domnului.” (Psalmul 2,6)

„Domnul a zis către Mine: Fiul Meu ești Tu, Eu astăzi Te-am născut!” (Psalmul 2,7)

„Juratu-S-a Domnul și nu-I va părea rău: Tu ești preot în veac, după rânduiala lui Melchisedec.” (Psalmul 109,4)

„Iată, Fecioara va lua în pântece și va naște fiu și vor chema numele lui Emanuel.” (Isaia 7,14)

„Prunc s-a născut nouă, un Fiu s-a dat nouă, a Cărui stăpânire e pe umărul Lui și se cheamă numele Lui: Înger de mare sfat, Sfetnic minunat, Dumnezeu tare, biruitor, Domn al păcii, Părinte al veacului ce va să fie.” (Isaia 9,5)

„Atunci lupul va locui laolaltă cu mielul și leopardul se va culca lângă căprioară; și vițelul și puiul de leu vor mânca împreună și un copil îi va paște. Juninca se va duce la păscut împreună cu ursoaica și puii lor vor sălășlui la un loc, iar leul ca și boul va mânca paie. Pruncul de țâță se va juca lângă culcușul viperei și în vizuina șarpelui otrăvitor copilul abia înțârcat își va întinde mâna.” (Isaia 11,6-8)

„Săltați și vă veseliți locuitori ai Sionului, căci mare este în mijlocul vostru Sfântul lui Israel!” (Isaia 12,6)

„Eu voi veni să scap oile Mele, ca să nu mai fie pradă și voi judeca între oaie și oaie. Voi pune peste ele un singur păstor, care le va paște; voi pune pe robul Meu David; el le va paște și el va fi păstorul lor.” (Iezechiel 34,22-23)

„Am privit în vedenia de noapte, și iată pe norii cerului venea cineva ca Fiul Omului și El a înaintat până la Cel vechi de zile, și a fost dus în fața Lui.” (Daniel 7,13)

Prooroc

Împărat

Fiul lui
Dumnezeu

Preot

Fiul Fecioarei

Prunc minunat

Sfântul lui Israel

Fiul lui
Dumnezeu

Păstorul cel bun

Fiul Omului

Sfetnic minunat

Înger de mare sfat

Emanuel

Părinte al veacului
ce va să fie

Domn al păcii

Metodologie:

Exercițiul are ca scop sublinierea diferitelor numiri ale lui Mesia, așa cum apar ele în Sfânta Scriptură, și familiarizarea elevilor cu acestea.

Exercițiu (20')

Una din profețiile mesianice lecturate anterior descrie modul în care pacea va domni în creație, chiar și între animale. Astfel, toată natura va fi restaurată la starea sa inițială din Rai:

„Atunci lupul va locui laolaltă cu mielul și leopardul se va culca lângă căprioară; și vițelul și puiul de leu vor mânca împreună și un copil îi va paște. Juninca se va duce la păscut împreună cu ursoaica și puii lor vor sălășlui la un loc, iar leul ca și boul va mânca paie. Pruncul de țâță se va juca lângă culcușul viperei și în vizuina șarpelui otrăvitor copilul abia înțărcat își va întinde mâna.” (Isaia 11,6-8)

a) Acest text mesianic descrie realități care se vor împlini prin venirea lui Mesia. Dacă nu ar fi vorba de timpurile mesianice, ce crezi că s-ar întâmpla *dacă*...

DACĂ	ATUNCI
...un lup s-ar afla în apropierea unui miel	
...o căprioară ar dormi în preajma unui leopard	
...un copil ar avea de îngrijit un vițel și un pui de leu	
...un leu ar mânca din iesle fân, alături de un bou	

b) Știind că venirea lui Mesia a adus pace deplină pe pământ, astfel încât toate conflictele vor fi vindecate în timpul mesianic, propune alte trei conflicte care crezi că pot fi depășite, după modelul de mai jos:

Conflictul	În timpurile mesianice...
<p><i>Model:</i></p> <p>Între lup și miel există dintotdeauna un conflict, mielul fiind întotdeauna în pericol și expus atacurilor din partea lupului.</p>	<p>„Atunci lupul va locui laolaltă cu mielul...” (Isaia 11,6)</p>

Evaluare (15')

Pornind de la profetiile citite anterior, *descrie* și *desenează* portretul lui Mesia.

Blank area for writing and drawing, consisting of horizontal lines and a designated drawing box.

Explicații cu rol de sprijin pentru cadrul didactic:

- Primele exerciții dezvoltă gândirea critică prin provocarea la asocierea cât mai exactă a versetelor cu cuvintele cheie potrivite și în același timp subliniază diferitele numiri ale lui Mesia, așa cum apar ele în Sfânta Scriptură, pentru ca elevii să se familiarizeze cu acestea.
- Următoarele exerciții urmăresc înțelegerea noțiunii profetice de „pace” cosmică, ca urmare a venirii lui Mesia
- Evaluarea vrea să surprindă ipostaza personală de înțelegere și imaginare a chipului lui Mesia, din partea fiecărui elev.

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII PREVĂZUTE ÎN PROGRAMĂ ȘCOLARĂ: PROOROCII, VESTITORI AI NAȘTERII LUI HRISTOS

ACTIVITATEA 3: DACĂ AȘ FI FOST PROFET...

Prerechizite ale învățării:

Copiii știu că:

- Omul a fost creat de Dumnezeu pentru a trăi în comuniune.
- Lumea a fost pregătită pentru venirea lui Mesia, prin prooroci.
- Doar anumiți oameni aleși de Dumnezeu au avut harul profeției.

Concepte cheie:

- creștinism
- Mesia
- proorocie
- vestire
- Naștere

Competențe specifice:

1.3. Analizarea modului în care sunt aplicate reguli de comportament moral-creștin, în diferite contexte de viață familiare

2.2. Analizarea unor tipuri de relații și atitudini sociale, din perspectiva moralei religioase, pornind de la situații concrete

Resurse:

Umane: *elevi, profesor*

Materiale: *fișă de lucru, Sfânta Scriptură*

Metodologice: *conversația euristică, povestirea, jocul didactic*

Temporale: *50'*

Spațiale: *sala de clasă*

Forme de organizare:

individual, frontal

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII

Exercițiu (20')

Imaginează-ți că ești profet și că trăiești în perioada Vechiului Testament. Cum L-ai descrie tu pe Hristos unor copii de vârsta ta? Completează în dreptul săgeților cele mai importante lucruri după care Îl pot recunoaște ei pe Mântuitorul Iisus Hristos.

Four empty rounded rectangular boxes on the left and four on the right, with blue arrows pointing towards the central illustration of Jesus Christ.

Exercițiu (20')

Dacă Dumnezeu te-ar alege să fii și tu profet/profetesă, indică două lucruri pe care crezi că Dumnezeu ți-ar cere să le transmiți:

a. părinților

Two horizontal lines for writing answers to question a.

b. învățătorului/învățătoarei

Two horizontal lines for writing answers to question b.

c. fratelui/surorii tale

Two horizontal lines for writing answers to question c.

d. colegilor de clasă

e. preotului

f. profesorului de Religie

g. vecinilor

h. cerșetorilor

i. Persoanelor vârstnice

Evaluare (10')

Dacă aş fi fost profet atunci când...

- a) Profetul Iona a încercat să fugă de la faţa Domnului pe o corabie, ce i-aş fi spus?
- b) Urma să înceapă potopul, ce aş fi propovăduit în cetăţile pe care le cunoşteam?
- c) Adam se gândea să mănânce din rodul pomului cunoaşterii binelui şi răului, cum l-aş fi convins să nu mănânce?

Discută cu profesorul şi elevii aceste perspective.

Explicaţii cu rol de sprijin pentru cadrul didactic:

- Primul exerciţiu este unul adresat imaginaţiei elevilor şi capacităţii lor de asociere terminologică.
- Exerciţiul următor provoacă la oferirea unor sfaturi/mesaje particularizate.
- Evaluarea este gândită ca un element ce va ghida elevi spre lecturarea atentă a episoadelor/personajelor biblice la care face referire cerinţa.

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII PREVĂZUTE ÎN PROGRAMA ȘCOLARĂ: MAGII, ÎN CĂUTAREA PRUNCULUI IISUS

ACTIVITATEA 1: CĂLĂTORIA LUI MELKIOR

Prerechizite ale învățării:

Copiii știu că:

- Domnul Hristos a fost Dumnezeu și om adevărat.
- Sfinții sunt oameni care au plăcut lui Dumnezeu.
- Biserica este locul în care ni se transmite învățătura Mântuitorului.

Concepte cheie:

- *Dumnezeu*
- *sfințenie*
- *Iisus Hristos*
- *prietenie*
- *fapte bune*

Competențe specifice:

- 1.1. Compararea unor opinii cu semnificație religioasă, exprimate în raport cu diferite situații de viață
- 1.2. Sintetizarea principalelor îndatoriri ale unui creștin, pe baza valorificării unor situații din viața cotidiană, a exemplelor unor persoane din Biblie și a unor sfinți
- 2.2. Analizarea unor tipuri de relații și atitudini sociale, din perspectiva moralei religioase, pornind de la situații concrete
- 3.1. Analizarea semnificației unor evenimente religioase din viața comunității apropiate și a societății
- 3.2. Prezentarea importanței unor sărbători și evenimente cu conținuturi și semnificații religioase, din viața creștinilor

Resurse:

Umane: *elevi, profesor*

Materiale: *text suport, fișă de lucru, creioane, caiet*

Metodologice: *povestirea, explicația, conversația*

Temporale: *50'*

Spațiale: *sala de clasă*

Forme de organizare:

individual, frontal, de grup

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII

Exercițiu (25')

Dragi copii,

Unul dintre cei trei magi care au dus daruri Pruncului Iisus când S-a născut la Betleem, pe numele lui Melkior, dorind să vă împărtășească această experiență deosebită, v-a lăsat o scrisoare în care povestește cele petrecute. Să vedem ce a trăit el!...

Numele meu este **Melkior** și sunt unul din cei trei magi care au mers să se închine Domnului Iisus Hristos în **Betleem**! Eu sunt cel care l-am adus în dar Pruncului minunat tămâie. A fost emoționant acel moment... Dar până să ajungem acolo, vă voi povesti cum s-a petrecut călătoria care mi-a schimbat viața!

În țara mea, să fi mag e o mare cinste. Pentru a fi mag este necesar să studiezi mult, să înveți și să fi sârguincios! Nu este ușor să cunoști mersul stelelor pe cer, să știi să faci calcule și să interpretezi semnele de pe bolta cerească!

Iată că, într-o noapte, pe cer a apărut o stea cum nu mai văzusem niciodată! Eram fascinat de ea! Uimit de ce văzusem, le-am vorbit despre ea lui **Gașpar** și **Baltazar**, alți doi magi, și ei au căzut pe gânduri, întrebându-mă tot felul de detalii. Când le-am spus că steaua nu urma mișcarea obișnuită a stelelor, ei au înțeles că ceva special urmează să se întâmple în lume!

Cunoscând cuvintele profetului Miheia care spune: „Și tu, Betleeme Efrata, deși ești mic între miile lui Iuda, din tine va ieși Stăpânitor peste Israel, iar obârșia Lui este dintru început, din zilele veșniciei.” (*Miheia* 5,1), ei au înțeles că Steaua vestește nașterea minunată a unui Rege și au hotărât să pornim imediat la drum, urmând Stelei care se arăta, pentru a ne închina Lui.

Unde este regele iudeilor, Cel ce S-a născut? Căci am văzut la Răsărit steaua Lui și am venit să ne închinăm Lui. (Matei 2,2)

Când am ajuns în **Ierusalim** am fost cuprinși de mirare! Steaua s-a ascuns și nimeni nu știa nimic de noul Rege care s-a născut. Așa că am ajuns la palat și acolo regele Irod s-a oferit să ne ajute. A chemat pe toți învățații și i-a întrebat unde avea să se nască Mesia. Ei au răspuns fără să ezite că în Betleem. Ne-am bucurat că drumul nostru nu a fost zadarnic. Ne-a mirat, totuși, atitudinea lui **Irod** care părea extrem de dornic să-l întâlnească pe acest Rege mult așteptat. Însă simțeam că el are un gând rău, fapt care ne-a fost confirmat mai târziu în vis de îngerul Domnului!...

După ce am ieșit de la rege, steaua a reapărut pe cer. În drum spre **Betleem**, **Gașpar** ne-a explicat că în credința iudeilor, Mesia avea să fie un Rege cu totul special care-i va elibera pe oameni de robia păcatului. Atunci m-am înfricoșat! Cum va fi Regele acesta? Unde îl vom găsi? Toate aceste întrebări aveau să-și găsească răspuns în casa asupra căreia s-a coborât steaua. Ajunși acolo, am intrat și ne-am închinat Regelui care ni se înfățișa în chip de Prunc minunat. Am înaintat și am așezat darurile noastre lângă leagăn: aur, smirnă și tămâie. Steaua ne-a învățat, astfel, să ne închinăm Soarelui dreptății, Răsăritul Cel de Sus!...

Nașterea Ta, Hristoase, Dumnezeul nostru, răsărit-a lumii lumina cunoștinței, că întru dânsa cei ce slujeau stelelor, de la Stea s-au învățat să se închine Ție, Soarelui dreptății, și să Te slăvească pe Tine, Răsăritul Cel de sus. Doamne, Slavă Ție!

După ce ai lecturat/ascultat povestea lui Melkior, răspunde la următoarele întrebări:

- a. Cum îi chema pe cei trei magi?
- b. Ce este un mag?
- c. Ce era necesar să facă un copil pentru a ajunge mag?
- d. Cu cine s-au întâlnit magii la palatul din Ierusalim?
- e. Care sunt cele două localități amintite în text?
- f. Ce daruri au oferit cei trei magi Pruncului?

Tu ce I-ai aduce în dar Pruncului minunat? Desenează darul la care te gândești în spațiul de mai jos.

Exercițiu (15')

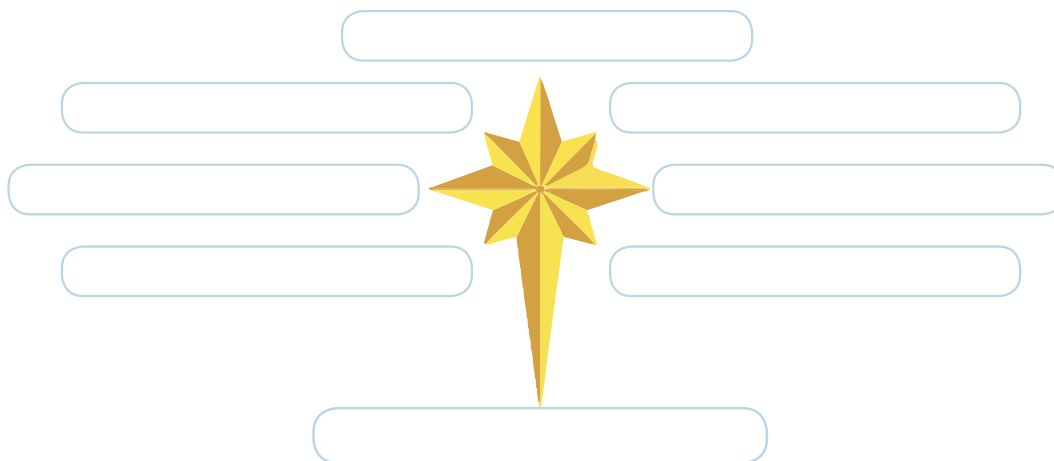
Să aflăm ce era steaua minunată! Ai observat că steaua care i-a călăuzit pe magi nu era una obișnuită. Ea a călătorit uneori diferit de mersul obișnuit al stelelor și în Betleem „a venit și a stat deasupra, unde era Pruncul” (*Matei 2,9*), adică s-a coborât atât de mult din cer, încât a indicat nu numai casa unde era Maica Domnului și Pruncul, ci a stat deasupra acesteia. Ce era, oare, această stea?

a) **Sfântul Ioan Gură de Aur:** „Steaua n-a fost una din stelele cele multe, dar, mai bine spus, după părerea mea, n-a fost nici stea, ci o putere nevăzută, care a luat chip de stea. Aceasta se vede:

- **în primul rând** din mersul ei. Nu este vreo stea care să meargă pe cer cum a mers steaua aceasta; noi vedem că și soarele și luna și toate celelalte stele merg de la răsărit la apus; steaua aceasta, însă, mergea de la miazănoapte la miazăzi, că așa se află Palestina față de Persia.
- **în al doilea rând** din timpul în care s-a arătat. Putem vedea că steaua aceasta n-a fost una din multele stele. Nu se vedea noaptea, ci ziua în amiaza mare pe când strălucea soarele.
- **în al treilea rând** că apăsese și apoi iarăși dispăruse. Pe drumul până în Palestina steaua se arăta conducând pe magi; când au ajuns în Ierusalim s-a ascuns. Nici nu avea un drum propriu; mergea când magii trebuiau să meargă; când stăteau ei, stătea și ea.
- **în al patrulea rând** din chipul în care a arătat locul unde s-a născut Pruncul. Că n-a arătat locul rămânând sus pe cer – de altfel nici nu putea să le arate locul de rămâna sus –, ci l-a arătat pogorându-se jos. Spune-mi, te rog, cum ar fi putut steaua să arate locul așa de îngust al ieslei și al colibeii de n-ar fi părăsit înălțimea aceea, de nu s-ar fi pogorât jos și n-ar fi stat chiar deasupra capului Pruncului?

Iată, dar, câte pricini ne arată că steaua aceasta nu era una din multele stele ale cerului și că ea nu s-a arătat potrivit legilor care guvernează creația văzută.” (Sfântul Ioan Gură de aur, *Scrieri*, partea a treia, *Omiliile la Matei*, în *PSB 13*, Ed. IBMBOR, București, 1994, pp. 78-79).

b) Scrie, în dreptul fiecărui vârf al stelei ce avea Steaua de la Betleem special față de alte stele. Pe lângă cele subliniate de Sfântul Ioan Gură de Aur, mai găsește 4 elemente diferite!

Evaluare (10')

Joc de rol: Cum se hotărăsc magii ce daruri să îi aducă Pruncului?

Explicații cu rol de sprijin pentru cadrul didactic:

- Scrisoarea lui Melkior are rolul de a crea o apropiere, un sentiment de familiaritate între elevi și personajul cunoscut de ei din scenetele de Crăciun.
- Exercițiul în care elevii trebuie să deseneze un cadou pentru Pruncul Hristos are menirea de a transmite ideile de prietenie, iubire și dăruire, specifice creștinismului.
- Următoarele exerciții argumentează din punct de vedere patristic supranaturalul stelei călăuzitoare a magilor.

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII PREVĂZUTE ÎN PROGRAMA ȘCOLARĂ: MAGII, ÎN CĂUTAREA PRUNCULUI IISUS

ACTIVITATEA 2: DARUL MEU PENTRU HRISTOS

Prerechizite ale învățării:

Copiii știu că:

- Domnul Hristos a fost Dumnezeu și om adevărat.
- Sfinții sunt oameni care au plăcut lui Dumnezeu.
- Biserica este locul în care ni se transmite învățătura Mântuitorului.

Concepte cheie:

- *Dumnezeu*
- *sfințenie*
- *Iisus Hristos*
- *prietenie*
- *dăruire*

Competențe specifice:

- 1.1. Compararea unor opinii cu semnificație religioasă, exprimate în raport cu diferite situații de viață
- 1.2. Sintetizarea principalelor îndatoriri ale unui creștin, pe baza valorificării unor situații din viața cotidiană, a exemplelor unor persoane din Biblie și a unor sfinți
- 2.2. Analizarea unor tipuri de relații și atitudini sociale, din perspectiva moralei religioase, pornind de la situații concrete
- 3.1. Analizarea semnificației unor evenimente religioase din viața comunității apropiate și a societății
- 3.2. Prezentarea importanței unor sărbători și evenimente cu conținuturi și semnificații religioase, din viața creștinilor

Resurse:

Umane: *elevi, profesor*

Materiale: *text suport, fișă de lucru, creioane, caiet*

Metodologice: *povestirea, explicația, conversația*

Temporale: *50'*

Spațiale: *sala de clasă*

Forme de organizare:

individual, frontal, de grup

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII

Exercițiu (25')

Magii de la Răsărit au venit la Betleem pentru a se închina Pruncului Iisus, Căruia i-au adus în dar, așa cum citim în Sfânta Evanghelie, aur, tămâie și smirnă:

„Și intrând în casă, au văzut pe Prunc împreună cu Maria, mama Lui, și căzând la pământ, [magii] s-au închinat Lui; și deschizând vistieriile lor, I-au adus Lui daruri: aur, tămâie și smirnă.” (Matei 2,11)

Tu ce i-ai dăruit Mântuitorului Iisus Hristos în următoarele momente? Motivează-ți alegerea.

a. la nașterea Sa

b. la Botezul Său

c. la intrarea Sa în Ierusalim

d. la momentul unei vindecări minunate

e. după Înviere

f. la Judecata de Apoi

g. când mergi la biserică

Exercițiu (10')

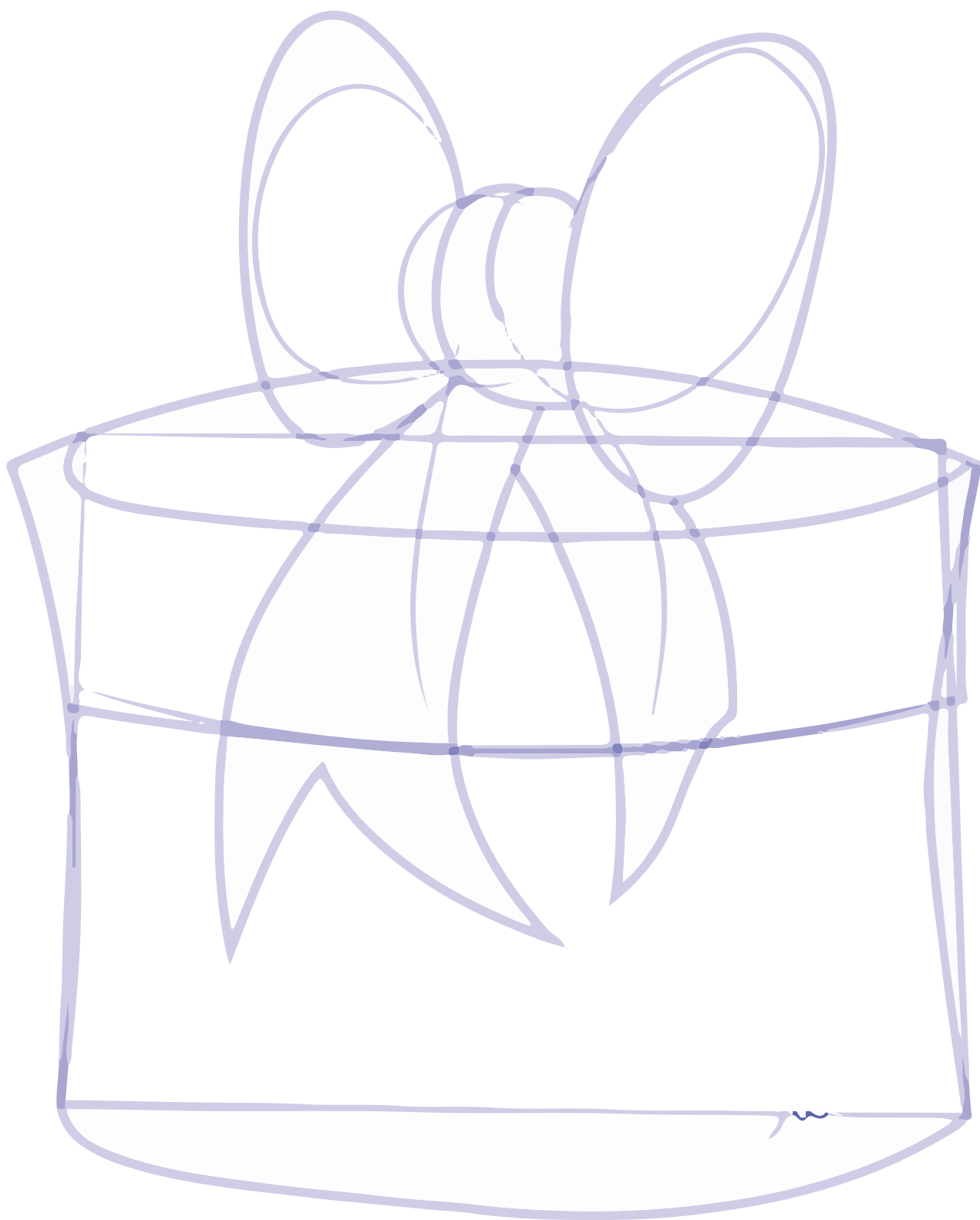
În special când se apropie sărbătoarea Crăciunului, fiecare se gândește și la ce daruri va oferi sau va primi. Alcătuieste o listă de cumpărături necesare pentru ca tu să pregătești fiecărui membru al familiei și/sau prietenilor un dar de Crăciun.

A spiral-bound notebook page with 15 horizontal lines for writing. The spiral binding is on the left side. The page is light gray and has a faint watermark of a Christmas tree and the text 'Directia Regionala de Servicii Sociale'.

Exercițiu (5')

Tu ce ai vrea să primești în dar de Crăciun? Desenează în cutia de cadou! Ce bine că e transparentă... așa putem vedea și noi!

Evaluare (10')

Domnul Iisus Hristos ne-a încredințat că ajutorul pe care-l dăm semenilor noștri este, de fapt, un ajutor acordat Lui Însuși:

„Adevărat zic vouă, întrucât ați făcut unuia dintr-acești frați ai Mei,
prea mici, Mie Mi-ați făcut.” (Matei 25,40)

Gândindu-te la aceste cuvinte ale Domnului Iisus Hristos, notează ce i-ai oferi în dar:

a. unui cerșetor

b. mamei care ar face curățenie în casă

c. unui prieten bun

d. unui coleg antipatic

e. unei persoane în vârstă

Explicații cu rol de sprijin pentru cadrul didactic:

- Exercițiile în care elevii trebuie să aleagă un cadou pentru Domnul Hristos sau pentru prieteni și apropiați, au menirea de a transmite ideile de prietenie, iubire și dăruire, specifice creștinismului.
- Evaluarea propune o problematizare în ceea ce privește dăruirea noastră spre cei care nu sunt din imediata noastră apropiere, ba chiar ar putea fi incluși în categoria „străinilor”

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII PREVĂZUTE ÎN PROGRAMA ȘCOLARĂ: MAGII, ÎN CĂUTAREA PRUNCULUI IISUS

ACTIVITATEA 3: DRUMUL MAGILOR SPRE CASĂ!

Prerechizite ale învățării:

Copiii știu că:

- Domnul Hristos a fost Dumnezeu și om adevărat.
- Sfinții sunt oameni care au plăcut lui Dumnezeu.
- Biserica este locul în care ni se transmite învățătura Mântuitorului.

Concepte cheie:

- *Dumnezeu*
- *sfințenie*
- *Iisus Hristos*
- *călătorie*
- *dăruire*
- *întâlnire*

Competențe specifice:

- 1.1. Compararea unor opinii cu semnificație religioasă, exprimate în raport cu diferite situații de viață
- 1.2. Sintetizarea principalelor îndatoriri ale unui creștin, pe baza valorificării unor situații din viața cotidiană, a exemplelor unor persoane din Biblie și a unor sfinți
- 2.2. Analizarea unor tipuri de relații și atitudini sociale, din perspectiva moralei religioase, pornind de la situații concrete
- 3.1. Analizarea semnificației unor evenimente religioase din viața comunității apropiate și a societății
- 3.2. Prezentarea importanței unor sărbători și evenimente cu conținuturi și semnificații religioase, din viața creștinilor

Resurse:

Umane: *elevi, profesor*

Materiale: *text suport, fișă de lucru, creioane, caiet*

Metodologice: *povestirea, explicația, conversația*

Temporale: *50'*

Spațiale: *sala de clasă*

Forme de organizare:

individual, frontal, de grup

DEFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII:

Exercițiu (25')

După ce magii s-au închinat Pruncului și I-au oferit darurile pregătite, un înger li s-a arătat în vis și i-a îndemnat să se întoarcă în țara lor pe altă cale.

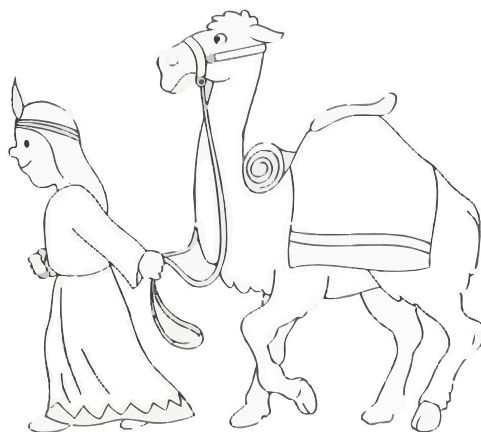
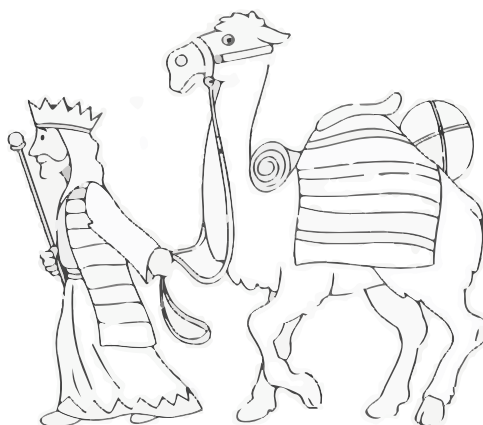
„Și văzând ei [magii] steaua, s-au bucurat cu bucurie mare foarte. Și intrând în casă, au văzut pe Prunc împreună cu Maria, mama Lui, și căzând la pământ, s-au închinat Lui, și deschizând vistierile lor, I-au adus Lui daruri: aur tămâie și smirnă. **Iar luând înștiințare în vis să nu se mai întoarcă la Irod, pe altă cale s-au dus în țara lor.**” (Matei 2,12)

Ce credeți că au vorbit cei trei magi (Melkior, Gașpar, Baltazar) în drumul lor spre casă? Expuneți discuția lor în 20 de replici.

Exercițiu (15')

Gândindu-te la drumul magilor spre casă la întoarcerea din Betleem, împodobește-le veșmintele cât mai frumos și mai bogat cu puțință, ca unele care simbolizează frumusețea și bogăția lor sufletească.

Evaluare (10')

Sfânta Evanghelie ne spune că magii s-au întors „pe altă cale” în țara lor. Credeți că, sufletește, ei s-au întors „aceiași” în țara lor?

Explicații cu rol de sprijin pentru cadrul didactic:

- primul exercițiu are rolul de a dezvolta atât limbajul cât și imaginația elevilor
- al doilea exercițiu are menirea de a fixa vizual măreția și importanța statutului pe care îl aveau magii în perioada respectivă
- evaluarea pune accent pe puterea de schimbare pe care o poate avea întâlnirea oamenilor cu Hristos

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII PREVĂZUTE ÎN PROGRAMA ȘCOLARĂ: ÎNTÂMPINAREA PRUNCULUI IISUS DE CĂTRE DREPTUL SIMEON

ACTIVITATEA 1: DREPTUL SIMEON – CEL MAI LONGEVIV OM DE LA AVRAAM PÂNĂ AZI

Prerechizite ale învățării:

Copiii știu că:

- Domnul Hristos a fost Dumnezeu și om adevărat.
- Sfinții sunt oameni care au plăcut lui Dumnezeu.
- Biserica este locul în care ni se transmite învățătura Mântuitorului.

Concepte cheie:

- *Dumnezeu*
- *sfințenie*
- *Iisus Hristos*
- *prietenie*
- *fapte bune*

Competențe specifice:

- 1.1. Compararea unor opinii cu semnificație religioasă, exprimate în raport cu diferite situații de viață
- 1.2. Sintetizarea principalelor îndatoriri ale unui creștin, pe baza valorificării unor situații din viața cotidiană, a exemplelor unor persoane din Biblie și a unor sfinți
- 2.2. Analizarea unor tipuri de relații și atitudini sociale, din perspectiva moralei religioase, pornind de la situații concrete
- 3.1. Analizarea semnificației unor evenimente religioase din viața comunității apropiate și a societății
- 3.2. Prezentarea importanței unor sărbători și evenimente cu conținuturi și semnificații religioase, din viața creștinilor

Resurse:

Umane: *elevi, profesor*

Materiale: *text suport, fișă de lucru, creioane, caiet*

Metodologice: *povestirea, explicația, conversația*

Temporale: *50'*

Spațiale: *sala de clasă*

Forme de organizare:

individual, frontal, de grup

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII

Exercițiu (25')

a) Lecturați textul:

De ce este Dreptul Simeon cel mai longeviv om de la Patriarhul Avraam încoace? Pentru că s-a încapățânat să traducă un cuvânt al Sfintei Scripturi, din limba ebraică în limba greacă, așa cum a considerat el că este bine! Această „încapățânare” avea să adauge vreo 250 de ani vieții sale! Haideți să vedem cine este acest longeviv Simeon.

Tradiția consemnează faptul că Simeon a făcut parte din cei 72 de bătrâni iudei pe care marele preot din Ierusalim i-a trimis în Alexandria ca să traducă Vechiul Testament în limba greacă. Acest eveniment s-a petrecut în secolul al III-lea î.Hr., în timpul domniei Faraonului Ptolemeu al II-lea (285-247).

Când a tradus textul „Iată fecioara va lua în pânțece și va naște fiu și vor pune numele lui Emanuel” din profeția lui Isaia, acesta a considerat că ar fi mai indicat să traducă termenul *fecioara* cu *tânăra*. Însă, având în vedere că acest text făcea trimitere directă la Fecioara Maria, Dumnezeu a intervenit printr-un înger ca să-l determine pe Simeon să traducă cuvântul corect! Așa că, în câteva dimineți la rând, Simeon găsea cuvântul corectat. Nedumerit, Simeon a pândit într-o noapte să vadă cine nu-și vede de treabă... Mirarea lui a fost mare când a văzut un înger aplecat spre manuscris, cu pana de scris în mână.

Îngerul i-a explicat bătrânului taina textului și i-a spus că, prin rânduiala lui Dumnezeu, el va trăi să o vadă atât pe Fecioara la care face referire textul, cât și pe Emanuel, copilășul minunat. Bucuros de făgăduința îngerului, Simeon a finalizat traducerea cărții și s-a întors împreună cu ceilalți în Ierusalim și a început să aștepte.

Și a așteptat, un an, doi, zece, douăzeci, treizeci... a ajuns la 100 de ani și nimic! Simeon era un om drept și temător de Dumnezeu și, ca atare, nu s-a îndoit de cuvântul îngerului. I se părea totuși extrem de interesant că, deși era înaintat în vârstă, încă se simțea în putere ca atunci când i s-a arătat îngerul. După ce a trecut o sută de ani, Simeon obosise, dar era din ce în ce mai încrezător că timpul în care va vedea pe Fecioara și pe prunc se apropie.

*„Bucură-te, cea plină de dar, Născătoare de Dumnezeu Fecioară, că din tine a răsărit Soarele Dreptății,
Hristos, Dumnezeul nostru, luminând pe cei dintru întuneric.*

Veselește-te și tu, bătrânule drept, primind în brațe pe slobozitorul sufletelor noastre,

Cel ce ne-a dăruit nouă și Învierea.”

(Troparul Întâmpinării Domnului)

Într-o dimineată, când Simeon era îngenunchiat la rugăciune, Duhul lui Dumnezeu i-a vestit că a sosit ceasul mult așteptat. Bucuros, Simeon a plecat îndată la templu ca să-l întâlnească pe Mesia Cel mult așteptat! S-a așezat la poartă și a început să privească pelerinii care intrau în curtea templului. Au trecut mulți oameni pe dinaintea lui, dar niciunul nu se arăta a fi Mesia. Și a așteptat bătrânul cu ochii ațintiți spre poartă până către amiază și... nimic. La un moment dat s-a făcut zarvă mare în mulțime, venea la templu unul din fiii regelui. Simeon a tresărit un pic, știind că Pruncul vestit avea să fie rege, dar când l-a văzut pe prinț, a știut că nu era el Mesia. Și a tot așteptat bătrânul... Spre seară, însă, printre ultimii oamenii care au intrat în curtea templului, el a zărit o mamă cu un copilăș care de abia se vedea din brațele ei. Când aceasta și-a ridicat ochii și l-a privit, Simeon a înțeles că ea este *Fecioara*! Copleșit de emoție, bătrânul a întâmpinat-o cu brațele deschise. Luând Pruncul în brațele sale, bătrânului i s-a lămurit toată taina. În mâinile sale nu era altcineva decât Mesia, Cel care avea să-L facă pe Dumnezeu prezent nemijlocit între oameni (în limba ebraică numele *Emanuel* înseamnă *Dumnezeu este cu noi*).

Fericit că l-a întâlnit în sfârșit pe Pruncul minunat și pe mama sa, Fecioara, dreptul Simeon a și uitat că obosise de atâția ani de așteptare și îndată, mulțumind lui Dumnezeu, a cerut să fie eliberat de legământul îngerului, zicând:

„Acum slobozește pe robul Tău Stăpâne, după cuvântul Tău, în pace, că ochii mei văzură mântuirea Ta, pe care ai gătit-o înaintea feței tuturor popoarelor, luminează spre descoperirea neamurilor și slava poporului Tău Israel.” (Luca 2,29-30)

Aceste cuvinte le rostim și noi, împreună cu el, la fiecare Vecernie, exprimându-ne astfel bucuria și odihna pe care o avem în Hristos – Lumina lumii.

b) Pentru a înțelege toate nuanțele textului este necesar să te familiarizezi cu sensul unor termeni noi sau cu unele personaje. Încercuiește răspunsul pe care îl consideri corect:

a. Ce este un manuscris?

- o foaie de colorat
- o lucrare de control
- un document (un text sau o carte) ce este scris cu mâna și nu este tipărit

b. Cine este Mesia?

- un profet
- un personaj de poveste
- numele sub care era cunoscut Iisus Hristos în Vechiul Testament

c. Cine vorbea limba ebraică?

- egiptenii
- maiiașii și indienii
- evreii

d. Ce înseamnă un om longeviv?

- un om care trăiește foarte mult, în comparație cu ceilalți
- un om înalt
- un om care sare mult în lungime

e. Cine este Patriarhul Avraam?

- primul patriarh al României
- un om de treabă
- strămoșul poporului ales

Exercițiu (10')

Recensământul. Alcătuieste o listă cu numele tuturor persoanelor care sunt menționate în textul de mai sus și indică, în dreptul fiecăreia, cine este.

<i>Loc</i>	<i>Nume</i>	<i>Cine este?</i>

Evaluare (15')

Răspunde la următoarele întrebări:

Care era numele faraonului care a cerut să fie tradus Vechiul Testament în limba greacă?

Din ce motiv nu s-a îndoit dreptul Simeon de cuvintele îngerului?

Câți ani a trăit dreptul Simeon?

Unde au mers cei 72 de bătrâni din Ierusalim pentru a traduce Biblia ebraică?

Care este cuvântul care i-a dat bătaie de cap dreptului Simeon?

Cum se numește pruncul care se va naște din fecioara, potrivit textului profeției lui Isaia?

Explicații cu rol de sprijin pentru cadrul didactic:

- Textul suport al secvenței familiarizează elevii cu corelarea contextuală a textului biblic (referitor la Întâmpinarea Domnului), cu realitatea istorică.
- Secvența surprinde și integrarea momentelor esențiale din planul lui Dumnezeu de mântuire a lumii, în serviciile liturgice zilnice ale Bisericii („Acum slobozește...” din slujba Vecerniei)

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII PREVĂZUTE ÎN PROGRAMA ȘCOLARĂ: ÎNTÂMPINAREA PRUNCULUI IISUS DE CĂTRE DREPTUL SIMEON

ACTIVITATEA 2: ÎNTÂLNINDU-L PE DOMNUL

Prerechizite ale învățării:

Copiii știu că:

- Domnul Hristos a fost Dumnezeu și om adevărat.
- Sfinții sunt oameni care au plăcut lui Dumnezeu.
- Biserica este locul în care ne întâlnim cu Dumnezeu.

Concepte cheie:

- *Dumnezeu*
- *întâlnire*
- *Iisus Hristos*
- *prietenie*
- *fapte bune*

Competențe specifice:

- 1.1. Compararea unor opinii cu semnificație religioasă, exprimate în raport cu diferite situații de viață
- 1.2. Sintetizarea principalelor îndatoriri ale unui creștin, pe baza valorificării unor situații din viața cotidiană, a exemplelor unor persoane din Biblie și a unor sfinți
- 2.2. Analizarea unor tipuri de relații și atitudini sociale, din perspectiva moralei religioase, pornind de la situații concrete
- 3.1. Analizarea semnificației unor evenimente religioase din viața comunității apropiate și a societății
- 3.2. Prezentarea importanței unor sărbători și evenimente cu conținuturi și semnificații religioase, din viața creștinilor

Resurse:

Umane: *elevi, profesor*

Materiale: *text suport, fișă de lucru, creioane, caiet*

Metodologice: *povestirea, explicația, conversația*

Temporale: *50'*

Spațiale: *sala de clasă*

Forme de organizare:

individual, frontal, de grup

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII

Exercițiu (10')

Analizează imaginea și răspunde la următoarele întrebări:

- a) Ce înfățișează această imagine?
- b) Cine era Pruncul adus la templu?
- c) La cât timp după Naștere a fost dus Pruncul la templu?
- d) De ce a fost dus Pruncul la templu?
- e) În ce zi prăznuim Întâmpinarea Domnului?
a. 1 ianuarie b. 2 ianuarie c. 2 februarie d. 29 ianuarie
- f) Cine este proorocița Ana și ce a vestit ea locuitorilor din Ierusalim după ce L-a văzut pe Pruncul Iisus?
- g) Unde au avut loc evenimentele pe care azi le prăznuim la sărbătoarea Întâmpinării Domnului?
a. Ierusalim b. Betleem c. Nazaret d. Ierihon
- h) Când și cum își închină creștinii ortodocși copiii în biserică?

Metodologie:

Suportul imagistic este un instrument util în descoperirea informațiilor proprii și conexe temei, precum și în fixarea lor.

Exercițiu (5')

Ajutându-te de cuvintele din chenar, completează rugăciunea rostită de Dreptul Simeon:

„Acum slobozește pe _____ Tău Stăpâne, după _____ Tău, în pace, că _____ ochii mei _____ Ta, pe care ai _____ înaintea feței tuturor _____, luminează spre _____ neamurilor și _____ poporului Tău _____.” (Luca 2,29-30)

(mântuirea, robul, văzură, cuvântul, slava, popoarelor, Israel, gătit-o, descoperirea)

Exercițiu (10')

Un text din slujba Vecerniei praznicului împărătesc al Întâmpinării Domnului spune:

„Prunc văzându-Te minunatul Simeon, pe Tine Cuvântul Cel mai înainte de veci născut din Tatăl, a strigat: Mă înfricoșez și mă tem, cu mâinile mele a Te lua în brațe, Stăpâne. Ci acela ce m-ai căutat pe mine robul tău, acum cu pace mă slobozește, ca un milostiv.”

(Stihiră la Vecernia mică la Întâmpinarea Domnului)

- De ce fel de teamă vorbește dreptul Simeon aici?
- Cum înțelegi numirile lui Dumnezeu din acest text liturgic? Explică în dreptul fiecăruia.

Prunc

Cuvântul

Cel mai înainte de
veci născut din Tatăl

Stăpân

Milostiv

Exercițiu (15')

Imaginează-ți că ai visa într-o noapte un înger (poate chiar cel care a vorbit cu dreptul Simeon) care te-ar anunța că mâine te va vizita Dumnezeu la tine acasă. Cum crezi că ar decurge această întâlnire?

1) Răspunde, mai întâi, la următoarele întrebări:

- a. Ce mâncare I-ai pregăti?
- b. Ai face curat în camera ta?
- c. Ai mai chema pe cineva la tine ca să-L vadă pe Dumnezeu?
- d. Ce I-ai propune lui Dumnezeu să faceți?
- e. Ce dorință I-ai cere să-ți îplinească?
- f. Cum te-ai îmbrăca?
- g. Ce cuvinte de întâmpinare I-ai adresa?
- h. Ce I-ai spune lui Dumnezeu ca să-L convingi să mai vină în vizită?

2) Descrie în spațiul de mai jos modul în care ar decurge întâlnirea:

Evaluare (10')

- a) De ce crezi că ar veni Dumnezeu la tine acasă să îți facă o vizită? Imaginează-ți trei motive posibile și discută-le cu colegii.
- b) Tu știi cum arată la tine acasă. Dar oare cum arată la Dumnezeu acasă? Prezintă în 10 replici dialogul pe care l-ai avea cu Dumnezeu pentru a afla cum arată casa Lui. Apoi desenează-o!

Explicații cu rol de sprijin pentru cadrul didactic:

- Primele exerciții au rolul de a familiariza elevii cu textele liturgice ale Bisericii, îndeosebi cu cele ale Vecerniei.
- Exercițiul în care îngerul ar apărea în visul elevilor vizează dezvoltarea imaginației și a capacității de planificare și organizare a acestora.
- Evaluarea are rolul de a fixa auditiv și vizual repere ale relației noastre cu Dumnezeu.

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII PREVĂZUTE ÎN PROGRAMA ȘCOLARĂ: ÎNTÂMPINAREA PRUNCULUI IISUS DE CĂTRE DREPTUL SIMEON

ACTIVITATEA 3: PURTĂTORII DE HRISTOS

Prerechizite ale învățării:

Copiii știu că:

- Domnul Hristos a fost Dumnezeu și om adevărat.
- Sfinții sunt oameni care au plăcut lui Dumnezeu.
- Biserica este locul în care ne întâlnim cu Dumnezeu.

Concepte cheie:

- *Dumnezeu*
- *întâlnire*
- *Iisus Hristos*
- *prietenie*
- *fapte bune*

Competențe specifice:

- 1.1. Compararea unor opinii cu semnificație religioasă, exprimate în raport cu diferite situații de viață
- 1.2. Sintetizarea principalelor îndatoriri ale unui creștin, pe baza valorificării unor situații din viața cotidiană, a exemplurilor unor persoane din Biblie și a unor sfinți
- 2.2. Analizarea unor tipuri de relații și atitudini sociale, din perspectiva moralei religioase, pornind de la situații concrete
- 3.1. Analizarea semnificației unor evenimente religioase din viața comunității apropiate și a societății
- 3.2. Prezentarea importanței unor sărbători și evenimente cu conținuturi și semnificații religioase, din viața creștinilor

Resurse:

Umane: *elevi, profesor*

Materiale: *text suport, fișă de lucru, creioane, caiet*

Metodologice: *povestirea, explicația, conversația*

Temporale: *50'*

Spațiale: *sala de clasă*

Forme de organizare:

individual, frontal, de grup

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII

Introducere tematică (5')

La plinirea vremii, Fiul lui Dumnezeu S-a întrupat și S-a arătat lumii pentru ca să ne izbăvească din blestemul Legii și să ne deschidă ochii, mintea și inima spre primirea Legii iubirii. Astfel, Cel care a făcut toate S-a smerit pe Sine, supunându-Se El Cel dintâi rânduielilor Legii pe care Însuși a dat-o poporului ales. Iată de ce Pruncul Iisus a fost adus la Templu spre a fi închinat Domnului, conform legii iudaice:

„Hristos se arată chipul smereniei atunci când primește să se supună Legii, cea izvorâtă de la El, Dătătorul Legii. Simeon bătrânul primindu-L este chipul neamului omenesc care se face primitor al Noii Legi.” (Sfântul Ioan Gură de Aur)

Cel care poartă în brațele sale lumea întreagă S-a lăsat purtat în brațe mai întâi de Maica Sa, Preacurata Fecioară Maria, apoi de Sfântul și dreptul Simeon, iar apoi de Sfinții Săi întru care S-a odihnit. Aceștia sunt, cu toții, *purtători de Hristos*.

Metodologie:

Ideile prezentate în această introducere tematică pot fi valorificate de către cadrul didactic în debutul activității de învățare, ca suport teoretic al exercițiilor propuse în continuare.

Exercițiu (20')

Maica Domnului – purtătoare de Hristos

a) Lecturează următorul fragment din Acatistul Întâmpinării Domnului:

„O, Întrutotcântată Maică și Fecioară, care ai adus în locul cel Sfânt al Sfinților pe Cuvântul cel mai presus decât toți Sfinții, întru întâmpinarea noastră și pentru mântuirea lumii; primește această rugăciune a noastră, acoperă-ne și ne păzește pe noi de tot necazul și întristarea și ne izbăvește de toate cursele vrăjmașului, Tu, Cea fără de prihană, Ceea ce ești Ușă Dumnezeiască, deschide-ne nouă, celor ce dorim mântuirea, ușile cerești ca, izbăvindu-ne prin tine de veșnica muncă, să cântăm întru Întâmpinarea Domnului în văzduh: Aliluia.”
(Condacul 13, Acatistul Întâmpinării Domnului)

b) Completează, în spațiul de mai jos, cererile pe care noi le adresăm Maicii Domnului atunci când citim acest text:

c) Gândindu-te la faptul că Maica Domnului L-a născut și L-a purtat în brațe pe Dumnezeu Înrupat, formulează o scurtă rugăciune către ea:

d) Observă, în textul Sfântului Grigorie de Nazianz, jocul de cuvinte care exprimă esența teologică a evenimentului Întâmpinării Domnului și discută pe marginea textului cu profesorul și colegii.

*„Astăzi sfințita Maică și cea mai înaltă decât Biserica la Biserica a venit,
arătând lumii pe Făcătorul de lume
și Dătătorul Legii pe care îl arată plinind Legea.”
(Sfântul Grigorie de Nazianz)*

Metodologie:

Deși este posibil ca unele texte patristice sau liturgice să depășească nivelul de accesibilitate al elevilor de clasa a IV-a, totuși este importantă familiarizarea cu acestea și valorificarea acelor elemente din cuprinsul lor care pot fi înțelese la această vârstă.

Exercițiu (10')

Dreptul Simeon – purtătorul de Hristos

Îți amintești de nerăbdarea cu care așteptai venirea sărbătorii Sfântului Nicolae sau a Crăciunului, pentru a te bucura de daruri? Cu ce dor așteptai ziua în care vei deschide cadourile mult visate! Gândește-te, apoi, la ultimele două săptămâni dinainte de vacanță. Ce greu trece timpul la școală și cât de atrăgător este gândul la zilele de vacanță, la excursii, la jocuri, la momentele petrecute cu prietenii.

De o astfel de așteptare lungă și grea a avut parte și Dreptul Simeon. După unele scrieri, vremea în care el L-a așteptat pe Mesia a fost de câteva sute de ani! În timp ce traducea cartea Profetului Isaia, din cauza unei îndoieli față de profetia nașterii Pruncului Iisus dintr-o Fecioară, un înger al Domnului i-a vestit că nu va muri până ce nu va vedea cu ochii săi împlinirea profetiei: Fecioara cu Pruncul dumnezeiesc în brațe.

Ajută-l pe dreptul Simeon să cunoască traducerea corectă a profeției lui Isaia, completând grila de mai jos unde vei descoperi, pe coloana colorată, cuvântul corect.

1.				F				
	2.	T						
3.	P			N				
4.					I			
5.							X	
6.	I							
7.	V							
	8.		N					

- Un text care vorbește despre Mesia cu multe sute de ani înainte de venirea Sa în lume.
- Loc în care L-a primit dreptul Simeon pe Pruncul Iisus în brațele sale.
- Bătrânul Simeon L-a primit în brațele sale pe Mesia ca _____ .
- „Că văzură _____ mei mântuirea Ta, pe care ai gătit-o înaintea feței tuturor popoarelor...” (Luca 2,30-31)
- În 2 februarie, Biserica _____ prăznuiește Întâmpinarea Domnului.
- „Și când s-au împlinit zilele curățirii lor, după legea lui Moise, L-au adus pe Prunc la _____, ca să-L pună înaintea Domnului” (Luca 2,22)
- Slujba la care noi rostim rugăciunea dreptului Simeon, „Acum slobozește pe robul tău, Stăpâne...”
- Proorocița _____, venind la Templu la momentul aducerii Pruncului minunat, „lăuda pe Dumnezeu și vorbea despre Prunc tuturor celor ce așteptau mântuire în Ierusalim.” (Luca 2,38)

Exercițiu (10')

Sfântul Hristofor – purtătorul de Hristos

Se spune că Dumnezeu i-a spus Sfântului Hristofor că îl va aștepta într-o anumite zi pe un deal, fix la apusul soarelui. Și cum colina respectivă era la o distanță mare, sfântul porni dis-de-dimineață ca să ajungă la timp. La un moment dat a trecut pe lângă un moșneag care avea carul împotmolit în noroi. Fiind un om bun, Hristofor nu ezită și îl ajută degrabă. Pentru că treaba nu fusese ușoară, sfântul nostru zăbovi destul de mult în acel loc. Așa că, deși se grăbise, acesta nu a mai ajuns la timp la locul stabilit de Dumnezeu. Mâhnit, se pornise spre casă. Și mergând el așa, supărat, la marginea unui râu, pe care trebuia să-l

treacă cu piciorul, văzu un copilaș. Acesta îi ceruse lui Hristofor să-l treacă pe cealaltă parte a râului. Zis și făcut! Hristofor, care era un bărbat destul de vânjos și puternic la trup, îl luă pe copil de-ndată pe umăr și porni spre celălalt mal. La jumătatea drumului, Hristosor înțepenise. Nu se mai putea mișca un pas. Copilul pe care îl luase în cârcă devenise atât de greu și Hristofor se speriasse. Și nedumerit de ce i se întâmplă, acesta îl întrebă pe băiat cine este. Iar el îi răspunse: Eu sunt fiul moșneagului pe care l-ai ajutat la amiază!

Notă: Numele lui Hristofor înseamnă „purtător de Hristos” sau „cel care îl poartă pe Hristos”!

a) Răspundeți la următoarele întrebări:

- a. Cine credeți că era bătrânul?
- b. Cine era copilul?
- c. De ce Dumnezeu nu s-a prezentat la locul întâlnirii?
- d. Ce a înțeles Sfântul Hristofor din această întâmplare?
- e. Dar voi ce ați înțeles?

Evaluare (5')

Având în vedere că Mântuitorul Iisus Hristos se identifică cu toți cei care au nevoie într-un fel sau altul de ajutor („Adevărat zic vouă, întrucât ați făcut unuia dintr-acești frați ai Mei, prea mici, Mie Mi-ați făcut.” – Matei 25,40), sub chipul cui s-ar „ascunde” Domnul nostru în locurile menționate mai jos? Motivează-ți alegerea.

la școală

acasă

în biserică

în parc

în sala de clasă

pe stradă

în mall

pe stadion

Motivarea alegerii metodei de lucru:

- Primele exerciții au rolul de a provoca elevii la analiza unor scurte texte liturgice sau a unor pasaje din literatura patristică
- Textul legat de așteptarea Dreptului Simeon are menirea de a arăta că răbdarea și credința în Dumnezeu nu rămân nerăsplătite.
- Fragmentul care ne vorbește de Sfântul Hristofor ajută elevii să facă anumite analogii teologice și terminologice, analogii care vor duce la dezvoltarea gândirii critice.

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII PREVĂZUTE ÎN PROGRAMA ȘCOLARĂ: CU HRISTOS, ÎN SĂPTĂMÂNA PATIMILOR

ACTIVITATEA 1:

DREPTUL SIMEON – CEL MAI LONGEVIV OM DE LA AVRAAM PÂNĂ AZI

Prerechizite ale învățării:

Copiii știu că:

- Iisus Hristos a fost primit în Ierusalim ca un rege.
- Poporul ales aștepta un izbăvitor în persoana lui Mesia.

Concepte cheie:

- *așteptare*
- *împlinire*
- *ovaționare*

Competențe specifice:

- 1.1. Compararea unor opinii cu semnificație religioasă, exprimate în raport cu diferite situații de viață
- 1.2. Sintetizarea principalelor îndatoriri ale unui creștin, pe baza valorificării unor situații din viața cotidiană, a exemplelor unor persoane din Biblie și a unor sfinți
- 3.1. Analizarea semnificației unor evenimente religioase din viața comunității apropiate și a societății
- 3.2. Prezentarea importanței unor sărbători și evenimente cu conținuturi și semnificații religioase, din viața creștinilor

Resurse:

Umane: *elevi, profesor*

Materiale: *text suport, fișă de lucru, creioane, caiet*

Metodologice: *povestirea, explicația, conversația*

Temporale: *50'*

Spațiale: *sala de clasă*

Forme de organizare:

individual, frontal, de grup

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII

Exercițiu (15')

Imaginați-vă că ați întâlni un călător care a stat în Ierusalim o perioadă înainte și în timpul Pătimirilor Mântuitorului Iisus Hristos. El este dornic să vă povestească ce a văzut și cum a trăit evenimentele de atunci.

Dragi mei, eram în Țara Sfântă (cum îi spuneți voi azi) de câteva luni. Eu sunt un om căruia îi place să călătorească însă, deși văzusem multe locuri minunate, această țară m-a fascinat! Dar am zăbovit mai mult aici și datorită unui om care trăia acolo și care făcea fapte minunate. Nu înțelegeam întru totul ceea ce El făcea și spunea dar am hotărât să petrec o vreme în umbra Lui și a ucenicilor Lui.

Așa se face că am fost martorul unor evenimente cutremurătoare, extraordinare, care s-au petrecut pe parcursul unei săptămâni pe care îmi doresc mult să vi le relatez. Această săptămână a fost foarte interesantă, grea și, mai ales, neobișnuită. Dar să o luăm de la început...

<p>Era o duminică frumoasă și plăcută, prin luna aprilie. Evreii, locuitorii acelor ținuturi, se pregăteau pentru sărbătoarea lor cea mai importantă, Paștile. În sâmbăta anterioară acel om despre care vă ziceam, Iisus Hristos, a făcut o minune: l-a înviat pe prietenul Său Lazăr, care murise de patru zile. Acest lucru s-a întâmplat într-o localitate apropiată de Ierusalim, și anume Betania. Uimiți, oamenii L-au primit pe Iisus Hristos cu mare fast a doua zi la intrarea în Ierusalim. L-au considerat un mare împărat din lume și L-au întâmpinat ca atare.</p>	<p>Duminică</p>	<p>Completați spațiile punctate cu cuvintele potrivite:</p> <p>Sărbătoarea legată de acest eveniment se numește <i>Intrarea Domnului în Ierusalim</i>. În popor i se spune Duminică</p> <p>În sâmbăta anterioară Mântuitorul Iisus Hristos l-a înviat pe, prietenul Său.</p>
--	-----------------	--

Exercițiu (25')

Imaginează-ți cum ar fi fost dacă anumite evenimente s-ar fi petrecut diferit în această zi. Care ar fi fost consecințele? Completează inclusiv ultimele două poziții cu propriile tale propuneri.

Dacă, în Duminica Floriilor...	...atunci...
Mântuitorul Hristos ar fi intrat în Ierusalim călare pe un armăsar purosânge arab...	

Mântuitorul Hristos ar fi fost însoțit de o gardă oficială fastuoasă la intrarea în cetate...	
Mântuitorul Hristos le-ar fi interzis locuitorilor cetății să strige „Osana, fiul lui David!”...	
Mântuitorul Hristos ar fi fost arestat din cauza intrării Sale triumfale în cetate...	
...	
...	

Evaluare (10')

Ce I-ai fi spus tu Domnului la finele zilei în care El a intrat în Ierusalim, în funcție de evenimentele întâmplare în ziua respectivă?

Ziua	Mesajul tău pentru Domnul Iisus Hristos
Duminica Intrării Domnului în Ierusalim	

Explicații cu rol de sprijin pentru cadrul didactic:

- Abordarea omniscientă a firului narativ, cronologic, prin prezentarea evenimentelor din perspectiva martorului ocular, îl aduce pe elev în proximitatea Mântuitorului Iisus Hristos.
- Provocarea lansată elevilor de a formula propuneri alternative de desfășurare a evenimentelor stimulează creativitatea.
- Evaluarea propune elevului o relaționare diferită cu Mântuitorul Hristos, în calitate de confident care urmărește firul evenimentelor, elevul simțindu-se implicat în desfășurarea acestora.

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII PREVĂZUTE ÎN PROGRAMA ȘCOLARĂ: CU HRISTOS, ÎN SĂPTĂMÂNA PATIMILOR

ACTIVITATEA 2: CĂLĂTORUL DIN IERUSALIM II: DE LUNI PÂNĂ MIERCURI

Prerechizite ale învățării:

Copiii știu că:

- Mântuitorul Iisus Hristos a avut o activitate publică bogată în ultima săptămână a vieții Sale pământești.
- Mântuitorul Își propovăduia învățătura în public.
- Mântuitorul Hristos învăța mulțimile prin intermediul pildelor.

Concepte cheie:

- *Templu*
- *pildă*
- *pocăință*
- *curaj*
- *dreptate*

Competențe specifice:

- 1.1. Compararea unor opinii cu semnificație religioasă, exprimate în raport cu diferite situații de viață
- 1.2. Sintetizarea principalelor îndatoriri ale unui creștin, pe baza valorificării unor situații din viața cotidiană, a exemplelor unor persoane din Biblie și a unor sfinți
- 3.1. Analizarea semnificației unor evenimente religioase din viața comunității apropiate și a societății
- 3.2. Prezentarea importanței unor sărbători și evenimente cu conținuturi și semnificații religioase, din viața creștinilor

Resurse:

Umane: *elevi, profesor*

Materiale: *text suport, fișă de lucru, creioane, caiet*

Metodologice: *povestirea, explicația, conversația*

Temporale: *50'*

Spațiale: *sala de clasă*

Forme de organizare:

individual, frontal, de grup

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII

Exercițiu (20')

Călătorul din Ierusalim continuă relatarea evenimentelor la care a asistat:

<p>Iisus Hristos S-a dus la Templul din Ierusalim și, văzând în curte mulți vânzători, schimbători de bani și oameni care făceau gălăgie precum în piață, s-a supărat și i-a dat afară. Le-a amintit tuturor că Templul este un loc pentru rugăciune și de liniștire, nu de gălăgie și comerț. Acest lucru i-a cam enervat pe cei care erau conducători pe acolo și se gândeau cum să-L prindă pe Iisus și să Îl pedepsească.</p>	<i>Luni</i>	<p>Aplicație! Locul în care noi mergem să ne rugăm și să participăm la slujbe este biserica. Cum este atmosfera în bisericile în care ai fost? Descrie această atmosferă.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>
---	-------------	---

<p>Domnul Iisus Hristos merge iar la Ierusalim. Acolo conducătorii evreilor L-au așteptat ca să Îi pună niște întrebări grele pentru a-L încurca. Domnul Hristos însă le-a spus câteva pilde și a încercat să pună în sufletul lor învățături de folos. Una dintre cele mai importante este <i>Pilda celor 10 fecioare</i>.</p>	<i>Marți</i>	<p>Aplicație! Pilda celor 10 fecioare se află în Sfânta Scriptură în Evanghelia de la Matei 25, 1-13. Acolo suntem îndemnați să priveghem și să ne rugăm pentru a fi pregătiți de întâlnirea cu Mântuitorul Iisus Hristos.</p> <p>a) Ce credeți că înseamnă acest îndemn? Discută cu profesorul și cu colegii această problemă.</p>
<p>b) Scrie o rugăciune personală către Dumnezeu.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>		

<p>Când s-a întors în Betania, stând la cină cu ucenicii Săi și cu cei apropiați, o femeie luând un vas cu mir, ulei parfumat, a uns trupul lui Hristos. Mirul acesta era foarte scump, iar Iuda, unul din Ucenici, care era și casier, a considerat că mai bine se dădeau banii săracilor. Din păcate, lui nu îi păsa așa tare de săraci, ci de bani. Enervându-se, s-a dus la conducătorii poporului să se înțeleagă câți bani să îi dea ca să Îl trădeze pe Domnul Hristos.</p>	<i>Miercuri</i>	<p>Aplicație!</p> <p>Oamenii interesați de calcule, L-au socotit că cei 30 de dinari pe care i-a primit Iuda ar însemna 13.700 RON. Cu acești bani ai putea cumpăra un computer performant sau o mașină second-hand. Crezi că a meritat acest preț pentru viața lui Hristos? Motivează-ți răspunsul.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>
--	-----------------	---

Metodologie:

Dirijați discuția referitoare la evenimentele zilei de miercuri inclusiv înspre conștientizarea deformării pe care o aduce patima asupra gândirii și simțirii omului.

Exercițiu (10')

Când Iuda L-a sărutat pe obraz pe Mântuitorul ca să arate Cine este Iisus, Acesta i-a zis: „*Prietene...!*” Expune-ți părerea ta asupra atitudinii Domnului, răspunzând la următoarele întrebări:

1.	De ce crezi că Hristos i s-a adresat astfel?
2.	Cum crezi că s-a simțit Iuda în acel moment?
3.	Dacă ai avea un prieten care te-a trădat, cum te-ai purta cu el?
4.	Dacă ai fi fost în locul lui Iuda, cum ai fi reacționat?

Exercițiu (10')

Dacă ai avea posibilitatea de a vorbi cu Iuda înainte de se înțelege cu căpeteniile poporului privitor la vânzare și după ce L-a vândut pe Domnul Hristos în grădina Ghetsimani, ce i-ai spune?

	Înainte de plănuirea vânzării	După vânzarea Domnului
Mesajul tău		

Evaluare (10')

Ce i-ai fi spus tu Domnului Hristos la finele fiecărei zile din Săptămâna Pătimirilor, în funcție de evenimentele întâmplate în ziua respectivă?

Ziua	Mesajul tău pentru Domnul Iisus Hristos
Luni	
Marti	
Miercuri	

Explicații cu rol de sprijin pentru cadrul didactic:

- Activitatea debutează sub forma unui jurnal reflexiv menit să ofere o perspectivă personală asupra evenimentelor desfășurate în primele trei zile din Săptămâna Patimilor.
- Următorul exercițiu vizează contrastul prietenie – trădare, sinceritate/adevăr – nesinceritate.
- Dialogul imaginar cu Iuda provoacă la o dezvoltare a gândirii critice, la flexibilitate în înțelegerea textului scripturistic.
- Evaluarea propune elevului o relaționare diferită cu Mântuitorul Hristos, în calitate de confident care urmărește firul evenimentelor, elevul simțindu-se implicat în desfășurarea acestora.

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII PREVĂZUTE ÎN PROGRAMA ȘCOLARĂ: CU HRISTOS, ÎN SĂPTĂMÂNA PATIMILOR

ACTIVITATEA 3: CĂLĂTORUL DIN IERUSALIM II: DE LUNI PÂNĂ MIERCURI

Prerechizite ale învățării:

Copiii știu că:

- în Joia Mare a avut loc Cina cea de Taină
- Mântuitorul Iisus Hristos a fost răstignit în Vinerea Mare pe Golgota
- Mântuitorul Iisus Hristos a înviat Duminică

Concepte cheie:

- *Euharistie*
- *iubire*
- *răstignire*
- *Înviere*

Competențe specifice:

- 1.1. Compararea unor opinii cu semnificație religioasă, exprimate în raport cu diferite situații de viață
- 1.2. Sintetizarea principalelor îndatoriri ale unui creștin, pe baza valorificării unor situații din viața cotidiană, a exemplelor unor persoane din Biblie și a unor sfinți
- 3.1. Analizarea semnificației unor evenimente religioase din viața comunității apropiate și a societății
- 3.2. Prezentarea importanței unor sărbători și evenimente cu conținuturi și semnificații religioase, din viața creștinilor

Resurse:

Umane: *elevi, profesor*

Materiale: *text suport, fișă de lucru, creioane, caiet*

Metodologice: *povestirea, explicația, conversația*

Temporale: *50'*

Spațiale: *sala de clasă*

Forme de organizare:

individual, frontal, de grup

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII

Exercițiu (30')

A doua parte a săptămânii a fost chiar mai tulburătoare și încărcată de evenimente ieșite din comun. Iată ce ne relatează călătorul din Ierusalim:

Mântuitorul a dorit să sărbătorească Paștile cu Ucenicii Săi în Ierusalim. La masa de sărbătoare, Iisus Hristos a spălat picioarele Ucenicilor, și-a luat rămas bun de la ei, le-a dat cel mai prețios sfat: să se iubească unii pe alții, s-a rugat lui Dumnezeu pentru ei și le-a dat să mănânce Trupul Său și să bea Sângele Său sub forma pâinii și a vinului. Târziu, în noapte, Ucenicii alături de Domnul Hristos au mers într-o grădină numită Ghetsimani pentru a se pregăti prin rugăciune pentru ceea ce știa că urmează. Rugăciunea lui Iisus din grădină a fost foarte puternică. La un moment dat a venit Iuda, cel ce L-a vândut.

Joi

Aplicație!

Sfânta Împărtășanie sau Euharistia este cel mai prețios dar pe care ni-L dă Mântuitorul Hristos de la acea Cină până azi, în fiecare Liturghie. Amintește-ți din clasele mai mici despre Sfânta Împărtășanie și încearcă să scrii în câteva rânduri de ce e atât de importantă.

Toată ziua de vineri a fost tristă și apăsătoare. Guvernatorul aceluia ținut a vrut să-L scape, dar evreii insistau ca El să fie condamnat la moarte. Mântuitorul Hristos și-a dus singur crucea, și, fiind bătut tot drumul, a căzut sub greutatea ei. Drumul până pe dealul Golgota a fost extrem de lung și de greu. În urma lui venea o mulțime de oameni. Printre ei era și mama Sa, Maria, care, după cum puteți bănui, era foarte tristă. Când au ajuns pe dealul Golgota, Domnul Iisus a fost răstignit. Înainte de a muri, a vorbit cu un tâlhar condamnat alături de El. Acela a crezut că Hristos este Dumnezeu și și-a mărturisit păcatele, fapt care l-a ajutat să ajungă în Rai. După ce a murit, Iisus a fost așezat într-un mormânt de către doi prieteni: Iosif și Nicodim.

Vineri

Aplicație!

Alcătuiește o listă cu persoanele care au fost aproape de Mântuitorul Iisus Hristos și indică, în dreptul fiecăreia, ce a făcut în această zi. Explică apoi dacă te identifici cu vreunul din comportamentele/actele acestora.

<p>Cei care L-au condamnat erau probabil mulțumiți de fapta pe care au făcut-o, dar cu siguranță nu o conștientizau. Ucenicii stăteau ascunși de frica iudeilor, fiind cuprinși de tristețe adâncă. Iuda nu a suportat vina și și-a luat viața. Era o zi tristă și grea în Ierusalim.</p>	<i>Sâmbătă</i>	<p>Aplicație!</p> <p>Tu ce ai fi făcut dacă ai fi fost în locul ucenicilor? Te-ai fi ascuns? Argumentează.</p>
---	----------------	--

<p>Nimic din acea săptămână nu se compară cu ce am trăit duminică dimineața. Hristos le-a vorbit ucenicilor Săi de multe ori despre Înviere, despre Învierea Sa, dar nu cred că după zilele ultimei săptămâni ar mai fi putut crede cineva că se va întâmpla minunata, uimitoarea și mai ales mult dorita Înviere. Însă Învierea s-a petrecut! S-au mirat Apostolii, s-au cutremurat Mironosițele, și Maica Domnului a văzut înfăptuit ceea ce știa că se va întâmpla, și ne-am bucurat noi, cei ce ne aflăm întâmplător în Ierusalim... Cel mai important este că lumea se bucură și se va bucura de acest eveniment pentru totdeauna...</p>	<i>Duminică</i>	<p>Aplicație!</p> <p>La ce bucurie și veselie face referire acest text din Psalmi care a fost introdus între textele liturgice ale praznicului Învierii Domnului? Imaginează un dialog între tine și călătorul din Ierusalim în care să vă lămuriți cu privire la motivul bucuriei întregii omeniri în această zi a Învierii.</p> <p>„Aceasta este ziua pe care a făcut-o Domnul, să ne bucurăm și să ne veselim întru ea.” (Psalmul 117,24)</p>
---	-----------------	--

Exercițiu (10')

Reflectând la câteva categorii de oameni care suferă și având proaspătă în minte imaginea mării suferințe a Mântuitorului pe Cruce, completează în spațiile de mai jos:

- ce *gândești* față de ele
- ce *ți-ai dori* să faci pentru ele
- ce anume *ai face* dacă te-ai afla concret în situațiile respective.

a. un copil care plânge

Ce gândesc	<input type="text"/>
Ce aș dori să fac	<input type="text"/>
Ce fac	<input type="text"/>

b. un cerșetor care nu are ce mânca

Ce gândesc	<input type="text"/>
Ce aș dori să fac	<input type="text"/>
Ce fac	<input type="text"/>

c. un prieten care este lovit de către cineva

Ce gândesc

Ce aş dori să fac

Ce fac

d. o bătrânică ce se mişcă greu

Ce gândesc

Ce aş dori să fac

Ce fac

e. o femeie săracă ce vinde flori la colţul străzii

Ce gândesc

Ce aş dori să fac

Ce fac

Evaluare (10')

Ce I-ai fi spus tu Domnului Hristos la sfârşitul fiecărei zile din Săptămâna Pătimirilor, în funcţie de evenimentele întâmplare în ziua respectivă?

Ziua	Mesajul tău pentru Domnul Iisus Hristos
Joi	
Vineri	
Sâmbătă	
Duminică	

Explicații cu rol de sprijin pentru cadrul didactic:

- Activitatea debutează sub forma unui jurnal reflexiv menit să ofere o perspectivă personală asupra evenimentelor desfășurate de Joi până Duminică, din Săptămâna Patimilor.
- Următorul exercițiu dezvoltă capacitatea empatică a elevilor față de cei aflați în suferință, punând în relație această suferință cu nedreptatea și raportând-o la Jertfa Mântuitorului Hristos.
- Evaluarea propune elevului o relaționare diferită cu Mântuitorul Hristos, în calitate de confident care urmărește firul evenimentelor, elevul simțindu-se implicat în desfășurarea acestora.

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII PREVĂZUTE ÎN PROGRAMA ȘCOLARĂ: FEMEILE MIRONOSIȚE PE DRUMUL GOLGOTEI ȘI ÎN DUMINICĂ ÎNVIERII

ACTIVITATEA 1: CREȘTINUL CURAJOS

Prerechizite ale învățării:

Copiii știu că:

- Iisus Hristos a fost răstignit în Vinerea Mare pe Golgota.
- Iisus Hristos a înviat Duminică.
- Mirul este un ulei sfințit parfumat.
- Mironosițele erau femei credincioase și Îl urmau pe Iisus.

Concepte cheie:

- *mir*
- *mironosițe*
- *iubire*
- *răstignire*
- *Înviere*
- *curaj*

Competențe specifice:

- 1.1. Compararea unor opinii cu semnificație religioasă, exprimate în raport cu diferite situații de viață
- 1.2. Sintetizarea principalelor îndatoriri ale unui creștin, pe baza valorificării unor situații din viața cotidiană, a exemplelor unor persoane din Biblie și a unor sfinți
- 3.1. Analizarea semnificației unor evenimente religioase din viața comunității apropiate și a societății
- 3.2. Prezentarea importanței unor sărbători și evenimente cu conținuturi și semnificații religioase, din viața creștinilor

Resurse:

Umane: *elevi, profesor*

Materiale: *text suport, fișă de lucru, creioane, caiet*

Metodologice: *povestirea, explicația, conversația*

Temporale: *50'*

Spațiale: *sala de clasă*

Forme de organizare:

individual, frontal, de grup

DEFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII

Introducere tematică (15')

a) Lecturează micul text de mai jos, în care femeile mironosițe se prezintă:

Noi L-am însoțit pe Mântuitorul Iisus Hristos când era dus spre Golgota. Lumea ne îmbrâncea și ne batjocorea și pe noi pentru că Îl urmam. Ne-a fost frică, dar când Îl vedeam așa de rănit, nu puteam să Îl lăsăm singur. Așa că am mers după El și am privit cum a fost răstignit. Apoi, am cumpărat mirodenii ca să să preparăm mirul cu care am mers duminică la mormânt.

*Eu sunt
Maria Magdalena*

*Eu sunt
Maria lui Cleopa*

*Eu sunt
Salomeea*

*Eu sunt
Ioana*

*Eu sunt
Marta*

*Eu sunt
Maria*

*Eu sunt
Suzana*

Atunci am aflat însă că Domnul Hristos a înviat!

b) În grila de mai jos se ascund numele a cinci dintre femeile mironosițe. Descoperă-le și scrie-le în căsuțele alăturate, apoi caută să vezi care dintre nume apare de două ori.

H	M	A	Q	D	M	J	M
S	A	L	O	M	E	E	A
U	R	Z	M	A	M	S	R
Z	I	O	A	N	A	A	T
A	A	P	H	R	R	F	A
N	A	E	A	K	T	Y	M
A	W	L	G	U	A	M	O

Exercițiu (10')

Ce fel de mirodenii crezi că au folosit mironosițele pentru prepararea mirului?
Imaginează-ți o rețetă și scrie-o în spațiul de mai jos:

Mirodenie = plantă sau substanță aromatică;

Mir = ulei de măsline preparat cu mirodenii

Exercițiu (10')

a) Lecturează textul:

Creștinul curajos

Mircea este un copil foarte bun: învață bine și are un suflet foarte iubitor, dar este și foarte timid. Nu are curaj nici să ridice mâna la ore câteodată, chiar dacă știe răspunsul corect. Și de multe ori nu îndrăznește să-și ajute colegii. Astăzi, însă, a învățat la ora de Religie despre mironosițe. A fost uimit de curajul lor de a merge după Mântuitorul Iisus Hristos chiar când Acesta era batjocorit și umilit. Dacă s-ar fi lăsat stăpânite de teamă, Mântuitorul ar fi rămas singur de tot pe drumul Golgotei! Ce greu ar fi fost! Părăsit de toți cei pe care i-a ajutat! Totuși, curajul mironosițelor a fost răsplătit, pentru că ele au aflat primele vestea Învierii Mântuitorului! Așa că Mircea s-a decis: de azi înainte va fi curajos ca mironosițele și nu-și va mai părăsi prietenii la greu!

b) Răspunde la următoarele întrebări:

- Cum îți explici curajul mironosițelor?
- Care este cel mai curajos lucru pe care l-ai făcut tu vreodată?
- Crezi că un creștin are nevoie de curaj? Argumentează răspunsul.

Exercițiu (15')

Imaginează-ți un dialog de 15 de replici între femeile mironosițe pe drumul de la mormânt spre casă, după ce au aflat că Iisus Hristos a înviat.

Explicații cu rol de sprijin pentru cadrul didactic:

- Exercițiul introductiv familiarizează elevii cu evenimentele petrecute în jurul Patimilor Domnului, precum și cu principalele personaje prezentate contextual.
- Următoarele exerciții ajută la dezvoltarea imaginației elevilor și la găsirea de soluții, prin problematizare.

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII PREVĂZUTE ÎN PROGRAMA ȘCOLARĂ: FEMEILE MIRONOSIȚE PE DRUMUL GOLGOTEI ȘI ÎN DUMINICA ÎNVIERII

ACTIVITATEA 2: DEALUL MINUNILOR

Prerechizite ale învățării:

Copiii știu că:

- Iisus Hristos a fost răstignit în Vinerea Mare pe Golgota.
- Iisus Hristos a înviat Duminică.
- Mirul este un ulei sfințit parfumat.
- Mironosițele erau femei credincioase și Îl urmau pe Iisus.

Concepte cheie:

- *mir*
- *mironosițe*
- *iubire*
- *răstignire*
- *Înviere*
- *curaj*

Competențe specifice:

- 1.1. Compararea unor opinii cu semnificație religioasă, exprimate în raport cu diferite situații de viață
- 1.2. Sintetizarea principalelor îndatoriri ale unui creștin, pe baza valorificării unor situații din viața cotidiană, a exemplelor unor persoane din Biblie și a unor sfinți
- 3.1. Analizarea semnificației unor evenimente religioase din viața comunității apropiate și a societății
- 3.2. Prezentarea importanței unor sărbători și evenimente cu conținuturi și semnificații religioase, din viața creștinilor

Resurse:

Umane: *elevi, profesor*

Materiale: *text suport, fișă de lucru, creioane, caiet*

Metodologice: *povestirea, explicația, conversația*

Temporale: *50'*

Spațiale: *sala de clasă*

Forme de organizare:

individual, frontal, de grup

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII

Exercițiu (25')

a) Lecturează textul:

Dealul minunilor

La biserica de pe dealul din apropierea satului merge multă lume în fiecare duminică. Unii vin pe jos, alții cu mașinile și nu este duminică în care să nu se petreacă o minune acolo. Toți se poartă frumos, oamenii se îmbrățișează și – mare minune! – până și cei certați de ani de zile se împacă. Bunica povestește mereu câte o minune petrecută la biserică, încă de pe vremea când eram eu mic și nu înțelegeam ce se întâmplă în jurul meu. De exemplu, o femeie s-a vindecat de boală, acolo, la icoana Maicii Domnului, un bătrân a găsit banii pe care îi pierduse și tot așa. Dar a venit într-o zi un domn și a zis că adevăratele minuni se petrec la Golgota. Că acolo se vindecă mult mai mulți bolnavi și mult mai mulți oameni află răspunsul pentru problemele lor. Bunica s-a supărat când a auzit așa. Ea ține foarte mult la biserica asta din sat. Dar a venit părintele și-a îmbunătățit-o: „Lasă, bunico, nu fi supărată! Sigur că în locul răstignirii Mântuitorului se fac minuni! Dar fiecare avem Golgota noastră în suflete! Trebuie doar să-l fim alături Mântuitorului în fiecare clipă! Și-atunci minunile nu vor înceta să curgă!”.

b) Ce crezi că înseamnă să ai o Golgota în suflet? Explică în spațiul de mai jos:

c) Pentru cine și de ce crezi că face Dumnezeu minuni? Dă 3 exemple:

Dumnezeu face minuni pentru...	...deoarece...

d) Care dintre minunile săvârșite de Mântuitorul Iisus Hristos te impresionează cel mai mult? Prezintă-o mai jos.

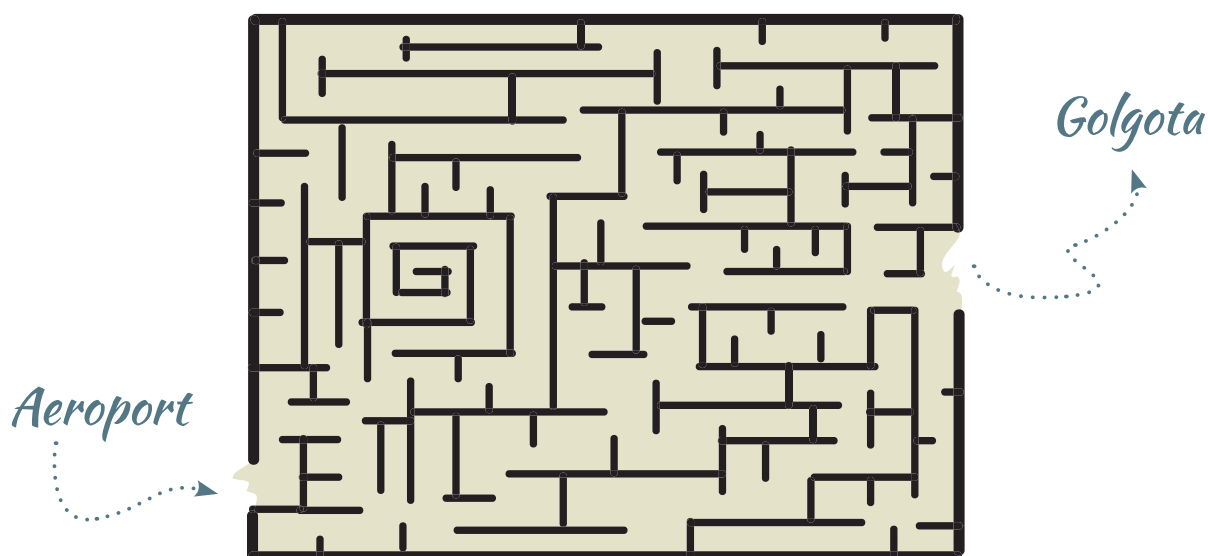

Exercițiu (10')

a) La răstignirea Mântuitorului s-au petrecut câteva minuni înfricoșătoare. Asociază prin săgeți cuvintele din coloana A cu cele din coloana B pentru a afla care sunt aceste minuni. Pentru a-ți fi mai ușor să faci aceste asocieri, citește textul din Matei 27,51.

A	B
catapeteasma	s-a cutremurat
pietrele	s-a sfâșiat în două
pământul	și-a ascuns lumina
soarele	s-au despicat

b) Mihai a plecat cu părinții lui să viziteze Țara Sfântă. La aeroport, în aglomerație, au pierdut harta. Ajută-i să ajungă de la aeroport la Golgota, să vadă locul unde a fost răstignit Mântuitorul Iisus Hristos.

Evaluare (15')

Alcătuiește o rugăciune prin care îi ceri lui Dumnezeu să facă o minune. Nu uita să respecti cele trei elemente ale rugăciunii: slăvire, mulțumire, cerere.

Explicații cu rol de sprijin pentru cadrul didactic:

- Textul suport transpune ideea Golgotei „geografice” în cea a Golgotei sufletești a fiecăruia dintre noi, deschizându-ne mintea și inima spre acceptarea minunilor în viața noastră.
- Al doilea exercițiu se bazează pe capacitatea de asociere corectă a termenilor specifici religioși, având ca rol atât îmbogățirea vocabularului cât și dezvoltarea gândirii bazate pe analogii.
- Evaluarea propune un exercițiu de creativitate pe o structură dată: cele trei tipuri de rugăciuni.

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII PREVĂZUTE ÎN PROGRAMA ȘCOLARĂ: FEMEILE MIRONOSIȚE PE DRUMUL GOLGOTEI ȘI ÎN DUMINICA ÎNVIERII

ACTIVITATEA 3: DUMINICA BUCURIEI

Prerechizite ale învățării:

Copiii știu că:

- Iisus Hristos a fost răstignit în Vinerea Mare pe Golgota.
- Iisus Hristos a înviat Duminică.
- Mirul este un ulei sfințit parfumat.
- Mironosițele erau femei credincioase și Îl urmau pe Iisus.

Concepte cheie:

- *mir*
- *mironosițe*
- *iubire*
- *răstignire*
- *Înviere*
- *curaj*

Competențe specifice:

- 1.1. Compararea unor opinii cu semnificație religioasă, exprimate în raport cu diferite situații de viață
- 1.2. Sintetizarea principalelor îndatoriri ale unui creștin, pe baza valorificării unor situații din viața cotidiană, a exemplelor unor persoane din Biblie și a unor sfinți
- 3.1. Analizarea semnificației unor evenimente religioase din viața comunității apropiate și a societății
- 3.2. Prezentarea importanței unor sărbători și evenimente cu conținuturi și semnificații religioase, din viața creștinilor

Resurse:

Umane: *elevi, profesor*

Materiale: *text suport, fișă de lucru, creioane, caiet*

Metodologice: *povestirea, explicația, conversația*

Temporale: *50'*

Spațiale: *sala de clasă*

Forme de organizare:

individual, frontal, de grup

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII

Exercițiu (10')

Discuție dirijată pornind de la următoarele întrebări:

- a. Ce sărbătorim noi duminica?
- b. Ce s-a petrecut în duminica Învierii acum 2000 de ani?
- c. Ce fel de bucurie a transmis Mântuitorul ucenicilor Lui prin Învierea Sa?
- d. Cine au fost cei care L-au întâlnit pe Mântuitorul în ziua Învierii Sale?

Metodologie:

Chiar dacă nu toate informațiile le sunt cunoscute elevilor, întrebările pot fi valorificate ca suport de predare-învățare, ca prilej de transmitere a unor informații noi.

Exercițiu (20')

a) Lecturează textul:

Duminica bucuriei

După ce Mântuitorul a fost îngropat, ucenicii au fugit și s-au ascuns într-o casă, așteptând cu frică să vadă dacă nu cumva vor veni soldații în căutarea lor. Duminică dimineața, mironosițele s-au pregătit să meargă la mormântul Domnului, așa cum era tradiția, și i-au rugat pe ucenici: „Veniți cu noi! Dacă v-ar fi căutat, fiți siguri că v-ar fi găsit până acum! Haideți și ne ajutați să dăm la o parte piatra cea mare de la ușa mormântului!”. Dar ei au răspuns: „Noi nu putem să mergem! Ați uitat că Pilat a pus pază la mormânt? Dacă ne prinde cumva și pe noi? Iertați-ne, dar chiar ne este foarte frică! Voi sunteți femei și nu v-au spus nimic nici când ați stat lângă cruce, dar noi..... nu putem merge! Mergeți voi întâi și veniți să ne dați de veste dacă e calea liberă. Și-apoi vom veni și noi la mormânt!”. Mironosițele au plecat îngrijorate: „Oare cine va putea să răstoarne piatra aceea mare și grea de la ușa mormântului? Noi, oricât, am încerca, nu putem să o mișcăm nici de-o șchioapă!”. Și, tot vorbind așa au ajuns la ușa mormântului. Dar ce să vezi? Piatra nu era la locul ei, iar din mormânt strălucea o lumină cerească. Au intrat și au văzut doi îngeri frumoși, cu veșminte albe ca lumina stând pe piatra unde fusese culcat trupul Domnului. Aceștia le-au zis mironosițelor că Mântuitorul a înviat! Atunci ele s-au grăbit să le dea de veste și apostolilor. Și, pe când alergau spre casa unde așteptau aceștia ascunși, iată că s-au întâlnit cu Mântuitorul Însuși care le-a zis: „Bucurați-vă!” și le-a trimis să îi vestească pe apostoli. Și după ce El s-a făcut nevăzut de lângă ele, mironosițele cugetau: „Iată, aceasta este cea mai frumoasă duminică din toate câte au fost și vor mai fi de-acum înainte! Este cea mai luminoasă și mai plină de bucurie pentru că acum știm că Iisus Hristos va fi mereu cu noi, iar bucuria aceasta este și va fi bucuria tuturor oamenilor în vecii vecilor!”

b) Răspunde la următoarele întrebări:

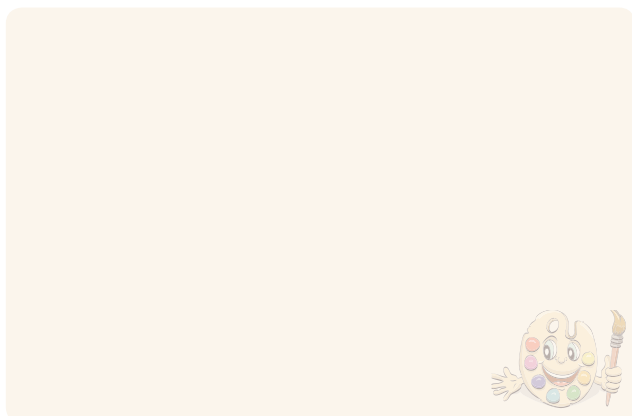
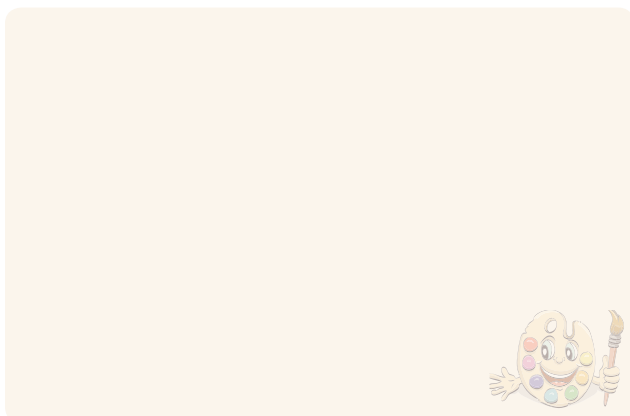
- Care a fost cea mai mare bucurie pe care ai trăit-o vreodată?
- Cu ce asociezi bucuria în viața ta? De ce depinde ea?
- Ce poți face tu pentru a aduce bucurie:

Pentru a aduce bucurie...	...eu pot...
Părinților	
Fraților	
Bunicilor	
Prietenilor	
Colegilor	
Profesorilor	
lui Dumnezeu Însuși	

Exercițiu (10')

Bucuria este o stare sufletească ce are efecte asupra fizicului nostru. Desenează în căsuțele alăturate două chipuri: chipul unui om care trăiește bucuria și chipul unui om căruia bucuria îi este străină.

Evaluare (10')

a) Propune și alte denumiri potrivite pentru ziua de duminică, în afară de cel oferit de titlul lecției:

b) Alcătuieste câte o propoziție cu fiecare dintre următoarele expresii și cuvinte: *mironosițe, bucurie, înger de lumină, înviere.*

Explicații cu rol de sprijin pentru cadrul didactic:

- Textul suport reprezintă o sinteză a pericopelor evanghelice care prezintă evenimentele petrecute în Duminica Învierii.
- Exercițiile următoare aduc în actualitate tema bucuriei, la nivel personal, urmărind posibile manifestări ale acesteia în diferite contexte.
- Evaluarea are rolul de a provoca elevii să fie cât mai creativi în atribuirea de noi denumiri zilei de Duminică.

CUPRINS

Introducere	5
Lumea – casă pentru toți oamenii	7
Casă sau acasă?	7
Casa lui Dumnezeu – casa noastră	11
Creștinii iubesc și îngrijesc pământul	15
Fiecare om își caută propria cale în viață	19
Caută și vei găsi!	19
„Facă-se voia Ta!”	23
Cine vreau să fiu	27
Biblia și Biserica arată calea spre Dumnezeu	31
Scrierile Sfinte ale Bisericii – ghid spre veșnicie	31
Prin scrierile sfinților, pe urmele lui Dumnezeu	35
Biserica – locul unde istoria întâlnește veșnicia	39
Nevoia de a primi îndrumare în viață	43
Îndrumarea de la părinți	43
Îndrumarea bisericească	47
Îndrumare de la Dumnezeu	51
Ajutorul lui Dumnezeu în situații dificile	55
Când avem nevoie de ajutorul lui Dumnezeu?	55
Prin cine lucrează Dumnezeu?	59
Lucrează Dumnezeu și prin mine?	63
Calea spre Dumnezeu, deschisă tuturor oamenilor prin Iisus Hristos	67
Școala sfinților	67
Calea iubirii	71
Diamantele	75
Învățătura Domnului, vestită de sfinții apostoli și evangheliști	79
„Mergând, învățați toate neamurile...”	79
Evangheliile – mărturie a istoriei trăite	83
Viața noastră – mărturie a învățăturii creștine	87
Mărturisirea și trăirea credinței de către sfinți	91
Sfinții, prietenii Domnului	91
Ce ne învață Sfinții despre natură?	95
Sfinții – stăpâni iubitori ai naturii	99

Sfinți români și creștinismul pe teritoriul țării noastre	105
Grădina cu sfinți	105
Semănătorul cel isteț	111
Sfânta Filofteia – iubitoarea de Hristos	115
Iubirea, poruncă dată de Domnul Iisus Hristos	119
Iubirea întrajutătoare	119
Iubirea întrajutătoare	123
Iubirea întrajutătoare	127
Iubirea creștină, sprijin pentru conviețuirea cu ceilalți	131
Viața în armonie cu ceilalți, îndemn al lui Dumnezeu – „Căsuța din oală”	131
Viața în armonie cu ceilalți, îndemn al lui Dumnezeu – „Între oameni, bunăvoire”	135
Viața în armonie cu ceilalți, îndemn al lui Dumnezeu – “Fii bun cu tot ceea ce te înconjoară!”	139
„Familia și împlinirea poruncii iubirii”	143
Relațiile dintre membrii unei familii	143
Îndrumarea copiilor de către părinți. Ascultarea și neascultarea sfaturilor	149
„Să iubești pe aproapele ca pe tine însuși” (Mt.19,19; 22,29)	153
Iubirea creștină, sprijin pentru conviețuirea cu ceilalți	157
Dăruirea prin iubire	157
Prietenul, la nevoie se cunoaște!	161
Prietenia într-un adevăr	167
Importanța exemplului personal de iubire creștină	171
Iubesc deci exist	171
Apostolii iubirii	175
Fructele iubirii	179
Proorocii, vestitori ai nașterii lui Hristos	183
Proorocii și darul de a vedea viitorul	183
Proorocii și darul de a vedea viitorul	187
Dacă aș fi fost profet...	191
Magii, în căutarea Pruncului Iisus	195
Călătoria lui Melkior	195
Darul meu pentru Hristos	199
Drumul magilor spre casă!	205
Întâmpinarea Pruncului Iisus de către Dreptul Simeon	209
Dreptul Simeon – cel mai longeviv om de la Avraam până azi	209
Întâlnindu-L pe Domnul	215
Purtătorii de Hristos	219

Cu Hristos, în Săptămâna Patimilor	225
Dreptul Simeon – cel mai longeviv om de la Avraam până azi	225
Călătorul din Ierusalim II: de Luni până Miercuri	229
Călătorul din Ierusalim II: de Luni până Miercuri	233
Femeile mironosițe pe drumul Golgotei și în Duminica Învierii	237
Creștinul curajos	237
Dealul minunilor	241
Duminica bucuriei	245